

Lagrådsremiss

Schablonbeskattat investeringssparkonto och ändrad beskattning av kapitalförsäkring

---

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 12 maj 2011

Anders Borg

Pia Gustafsson
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen lämnas förslag om en ny schablonbeskattad sparform, som benämns investeringssparkonto. Syftet med investeringssparkontot är att ge fysiska personer möjlighet att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument. Tillgångar som förvaras på kontot ska schablonbeskattas och kontoinnehavaren slipper därför redovisa varje kapitalvinst eller kapitalförlust i deklarationen. I lagrådsremissen lämnas även förslag om en ändrad beskattning av kapitalförsäkring. Förslagen innebär förändringar av beskattningen av kapitalförsäkring när det gäller beräkning av kapitalunderlag och skatteunderlag som i stort överensstämmer med vad som föreslås gälla för investeringssparkonto.

Den schablonmässiga beskattningen av investeringssparkonto innebär att kapitalvinster inte beskattas och kapitalförluster inte får dras av vid försäljning av finansiella instrument på kontot. I stället ska en schablonmässig avkastning beräknas. Det görs genom att ett kapitalunderlag multipliceras med statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret med tillägg av 0,75 procentenheter. Kapitalunderlaget beräknas till en fjärdedel av dels värdet av sparandet vid ingången av varje kvartal, dels inbetalningar och överföringar av finansiella instrument som har gjorts till investeringssparkontot under respektive kvartal. Den på detta sätt framräknade avkastningen ska tas upp i inkomstslaget kapital enligt inkomstskattelagen (1999:1229).

I lagrådsremissen föreslås också ändringar beträffande avkastningsskatt för kapitalförsäkring. Skattskyldigheten för avkastningsskatten ligger enligt huvudregeln på försäkringsföretagen. När det gäller utländska kapitalförsäkringar är i stället försäkringstagaren skattskyldig.

Enligt nu gällande bestämmelser tas avkastningsskatt ut på en schablonmässig avkastning beräknad på ett kapitalunderlag. Kapitalunderlaget för försäkringsföretagen består av värdet av den skattskyldiges tillgångar vid beskattningsårets ingång efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. Kapitalunderlaget för skattskyldiga som innehar utländska kapitalförsäkringar är försäkringarnas värde vid beskattningsårets ingång. Underlaget för skatten bestäms genom att kapitalunderlaget multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret. Denna ”avkastning” beskattas sedan med 27 procent.

För att förhindra kringgåenden av avkastningsskatten som är möjliga för vissa slag av kapitalförsäkring föreslås i lagrådsremissen att även premier som betalats under året till kapitalförsäkring ska ingå i kapitalunderlaget. Premieinbetalningar som görs under andra halvåret av beskattningsåret ska dock bara öka kapitalunderlaget med hälften.

När det gäller den schablonmässiga avkastningen föreslås, liksom för investeringssparkontot, att den ska beräknas genom att kapitalunderlaget för kapitalförsäkring multipliceras med statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret med tillägg av 0,75 procentenheter.

Slutligen föreslås att den schablonmässiga avkastningen ska beskattas med samma skattesats som gäller för investeringssparkonto, dvs. 30 procent i stället för med dagens 27 procent.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012.

Innehållsförteckning

1	Beslut	7
2	Lagförslag	8
2.1	Förslag till lag om investeringssparkonto	8
2.2	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	15
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (0000:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	25
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt	26
2.5	Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)	28
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel	29
2.7	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	40
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	41
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (0000:000) om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	49
2.10	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken	50
2.11	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (0000:000)	51
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (0000:000) om ändring i skatteförfarandelagen (0000:000)	60
3	Ärendet och dess beredning	61
4	En ny schablonbeskattad sparform	61
4.1	Bakgrund	61
4.2	Vissa uttryck	62
4.3	Schablonbeskattat sparande införs	63
4.4	Investeringsparkonto	68
4.5	Avtal om investeringssparkonto och dess parter	69
4.6	Finansiella instrument på investeringssparkonto	74
4.7	Investeringsstillgångar	76
4.8	Otillåtna tillgångar	87
4.9	Insättning och uttag av kontanta medel	88
4.10	Allmänt om överföring av finansiella instrument efter förvärv och överlåtelse	89
4.11	Finansiella tillgångar som byter karaktär under överföring	92
4.12	Överföring efter förvärv	94
4.12.1	Investeringsstillgångar	94
4.12.2	Otillåtna tillgångar	101
4.13	Överföring efter överlåtelse	105
4.14	Överföring av finansiella instrument mellan egna konton	110
4.15	Ersättning vid förvärv av finansiella instrument	112

4.16	Ersättning vid överlåtelse av finansiella instrument.....	113
4.17	Förvaring av tillgångar på ett investeringssparkonto	116
4.18	Ränta, utdelning och annan avkastning	121
4.19	Ett investeringssparkonto upphör	122
4.20	Investeringsföretagets informationsskyldighet.....	130
4.20.1	Information vid ingående av avtal.....	130
4.20.2	Information när avtal ingåtts	131
4.20.3	Konsekvens av bristande information	134
5	Beskattnings av tillgångar på investeringssparkonto.....	135
5.1	Gällande rätt för beskattning av kapitalinkomster	135
5.2	Schablonbeskattning av innehavare av investeringssparkonto.....	137
5.3	Kapitalunderlag	139
5.4	Schablonintäkt.....	154
5.5	Undantag från konventionell beskattning	158
5.5.1	Avkastning på tillgångar	158
5.5.2	Ränta på kontanta medel i vissa fall.....	159
5.6	När schablonbeskattningen upphör	161
5.7	Inbetalning av utländsk valuta och överföring av finansiella instrument till investeringssparkonto.....	167
5.8	Tioårsregeln och kupongskatt	172
5.9	Genomsnittsmetoden m.m.....	175
5.10	Avräkning av utländsk skatt.....	181
6	Beskattnings av kapitalförsäkring	182
6.1	Gällande rätt.....	182
6.2	Utgångspunkter för en ändrad beskattning av kapitalförsäkring	183
6.3	Kapitalunderlag för kapitalförsäkring	184
6.4	Schablonavkastning på sparande i kapitalförsäkring	194
6.5	Övrigt	200
7	Självdeklarationer och kontrolluppgifter	201
7.1	Gällande rätt.....	201
7.2	Kontrolluppgifter om investeringssparkonton och kapitalförsäkringar	205
7.2.1	Kontrolluppgifter om investeringssparkonton.....	205
7.2.2	Kontrolluppgifter om kapitalförsäkring och avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring	207
7.3	Annan uppgiftsskyldighet	208
7.4	Slopade kontrolluppgiftsskyldighet	209
7.5	Deklarationsskyldighet för schablonintäkt avseende innehav av investeringssparkonto	211
7.6	Skatteförfarandelagen	212
7.7	Skatteverkets information	213
8	Vissa bidrag	214
9	Ikraftträdande.....	215
10	Konsekvensanalys	216

10.1	Ekonomiska frågor, särskilt offentligfinansiella effekter	216
10.1.1	Investeringsparkonto	216
10.1.2	Kapitalförsäkringar	220
10.1.3	Sammantagna effekter av reformerad beskattning av sparande	221
10.2	Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna	224
10.3	Effekter för företag och enskilda	225
10.3.1	Effekter för företag	225
10.3.2	Effekter för enskilda	227
11	Författningskommentar	229
11.1	Förslaget till lag om investeringsparkonto	229
11.2	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	246
11.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (0000:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	257
11.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt	257
11.5	Förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)	258
11.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel	258
11.7	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	263
11.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	263
11.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (0000:000) om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	268
11.10	Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken	269
11.11	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (0000:000)	270
11.12	Förslaget till lag om ändring i lagen (0000:000) om ändring i skatteförfarandelagen (0000:000)	276
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Schablonbeskattat investeringsparkonto och ändrad beskattning av kapitalförsäkring	278
Bilaga 2	Lagförslagen i promemorian Schablonbeskattat investeringsparkonto och ändrad beskattning av kapitalförsäkring	279
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna till promemorian Schablonbeskattat investeringsparkonto och ändrad beskattning av kapitalförsäkring	313
Bilaga 4	Lagförslagen i tilläggspromemorian om investeringsparkonto	314

Bilaga 5	Förteckning över remissinstanserna till tilläggspromemorian om investeringssparkonto	316
----------	---	-----

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om investeringssparkonto,
2. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
3. lag om ändring i lagen (0000:0000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
4. lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt,
5. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
6. lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
7. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
8. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
9. lag om ändring i lagen (0000:0000) om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
10. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
11. lag om ändring i skatteförfarandelagen (0000:000),
12. lag om ändring i lagen (0000:0000) om ändring i skatteförfarandelagen (0000:0000).

2 Lagförslag

2.1 Förslag till lag om investeringssparkonto

Härigenom föreskrivs följande.

Innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om investeringssparkonto.

I inkomstskattelagen (1999:1229) finns bestämmelser om beskattningen av den som innehar ett investeringssparkonto.

Definitioner m.m.

2 § Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstskattelagen (1999:1229), om inte något annat anges eller framgår av sammanhanget.

De termer och uttryck som används omfattar också motsvarande utländska företeelser om det inte anges eller framgår av sammanhanget att bara svenska företeelser avses. Termen handelsplattform omfattar inte företeelser utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

3 § Med investeringssparkonto avses ett sparande som uppfyller villkoren i denna lag.

4 § Med kontoinnehavare avses den som innehar ett investeringssparkonto.

5 § Med investeringsföretag avses

1. ett svenskt värdepappersbolag som har tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. ett svenskt kreditinstitut som har tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

3. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster som avses i bilaga I, avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG¹, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU², eller

4. ett utländskt kreditinstitut som hör hemma i en stat inom EES och som där fått auktorisation att starta och driva verksamhet i kreditinstitut som avses i artikel 6 Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kredit-

¹ EUT L 145, 30.4.2004, s. 1 (Celex 32004L0039).

² EUT L 331, 15.12.2010, s. 120 (Celex 32010L0078).

institut³, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU⁴.

6 § Med investeringstillgångar avses

1. finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
2. finansiella instrument som handlas på en handelsplattform, eller
3. andelar i en investeringsfond.

7 § Finansiella instrument som har getts ut av ett företag är inte investeringstillgångar om innehavaren av instrumenten, direkt eller indirekt, äger eller på liknande sätt innehar andelar i företaget som motsvarar minst 10 procent av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget.

Vid bedömningen av hur stor andel av rösterna eller kapitalet i företaget som innehavaren av de finansiella instrumenten har, ska innehavaren även anses äga andelar i företaget som innehavarens närstående, direkt eller indirekt, äger eller på liknande sätt innehar.

Kvalificerade andelar är inte investeringstillgångar.

8 § Med otillåtna tillgångar avses finansiella instrument som inte är investeringstillgångar.

Avtal om investeringssparkonto

9 § Ett avtal om investeringssparkonto ska ingås mellan ett investeringsföretag och en fysisk person eller ett dödsbo. Avtalet får inte innehålla villkor som är oförenliga med bestämmelserna i denna lag.

Ett investeringssparkonto får bara innehas av en enda fysisk person eller ett enda dödsbo. Ett investeringssparkonto får bara föras av ett enda investeringsföretag.

Ett investeringssparkonto får inte överlåtas.

Insättning och uttag av kontanta medel

10 § Kontanta medel får sättas in på och tas ut från ett investeringssparkonto.

Överföring av finansiella instrument till eller från ett investeringssparkonto

11 § Vid bedömning av om finansiella instrument får överföras till eller från ett investeringssparkonto är det de finansiella instrumentens klassificering enligt 6–8 §§ när överföringen inleds som avgör vilka bestämmelser om överföring enligt denna lag som ska tillämpas.

³ EUT L 177, 30.6.2006, s. 21 (Celex 32006L0048).

⁴ EUT L 331, 15.12.2010, s. 120 (Celex 32010L0078).

Överföring av finansiella instrument till ett investeringssparkonto

12 § En kontoinnehavare får bara överföra investeringstillgångar som kontoinnehavaren själv äger till ett eget investeringssparkonto. En kontoinnehavare får inte överföra otillåtna tillgångar till ett eget investeringssparkonto.

13 § Investeringstillgångar får överföras till ett investeringssparkonto från någon annan än kontoinnehavaren bara om tillgångarna överförs till kontot i samband med förvärvet och om kontoinnehavaren har förvärvat tillgångarna

1. på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en handelsplattform,

2. på så sätt att nya fondandelar utfärdats om förvärvet avser andelar i en investeringsfond,

3. från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot,

4. från investeringsföretaget som vid förvärvet förde investeringssparkontot,

5. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid en fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot,

6. från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot,

7. från en annan kontoinnehavare om tillgångarna vid förvärvet förvarades på dennes investeringssparkonto, eller

8. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot.

Investeringstillgångar som har förvärvats på grund av otillåtna tillgångar som avses i 7 § eller otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § får inte överföras till kontot.

14 § Otillåtna tillgångar får överföras till ett investeringssparkonto från någon annan än kontoinnehavaren bara om tillgångarna överförs till kontot i samband med förvärvet och om kontoinnehavaren har förvärvat tillgångarna

1. från den som har emitterat tillgångarna om tillgångarna senast den trettionde dagen efter den dag då de emitterades avses bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en handelsplattform,

2. från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet avsåg teckningsrätter, fondaktierätter, säljrätter eller liknande finansiella instrument och om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot,

3. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid en fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot,

4. från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot, eller

5. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot.

Otillåtna tillgångar som avses i 7 § får inte överföras till investeringssparkontot med tillämpning av första stycket 1. Inte heller otillåtna tillgångar som har förvärvats på grund av otillåtna tillgångar som avses i 7 § eller på grund av otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § får överföras till kontot.

15 § Förvärv av finansiella instrument som ska överföras till ett investeringssparkonto ska betalas med tillgångar som förvaras på kontot.

Förvaring av tillgångar

16 § På ett investeringssparkonto får bara investeringstillgångar och kontanta medel förvaras om inte något annat anges i 17–19 §§. Otillåtna tillgångar som avses i 7 § får bara förvaras på ett investeringssparkonto under de förutsättningar som framgår av 19 §.

17 § Otillåtna tillgångar som var investeringstillgångar när de överfördes till ett investeringssparkonto eller som har överförts till kontot med stöd av 14 § första stycket 2–5 får förvaras på investeringssparkontot till och med den sextionde dagen efter utgången av det kvartal då tillgångarna blev otillåtna respektive blev förtecknade på kontot. Tillgångarna ska avföras från kontot senast denna dag.

Om tillgångarna övergår till att vara investeringstillgångar, får de förvaras på investeringssparkontot enligt 16 §.

18 § Otillåtna tillgångar som har överförts till ett investeringssparkonto med stöd av 14 § första stycket 1 får förvaras på investeringssparkontot till och med den sextionde dagen efter den dag då de emitterades. Tillgångarna ska avföras från kontot senast denna dag.

Om tillgångarna övergår till att vara investeringstillgångar inom den angivna tidsfristen, får de förvaras på investeringssparkontot enligt 16 §.

19 § Otillåtna tillgångar som avses i 7 § och som inte var sådana tillgångar när de överfördes till ett investeringssparkonto eller som har överförts till kontot med stöd av 14 § första stycket 2–5 får förvaras på investeringssparkontot till och med den trettionde dagen efter den dag då tillgångarna först klassificerades som sådana tillgångar eller blev förtecknade på kontot. Tillgångarna ska, även om de under tidsfristen övergår till att klassificeras som andra tillgångar, avföras från kontot senast denna dag.

Överföring av finansiella instrument från ett investeringssparkonto

20 § En kontoinnehavare får bara överföra finansiella instrument från ett investeringssparkonto till ett annat eget konto under de förutsättningar som framgår av 21 §.

En kontoinnehavare får bara överföra finansiella instrument från ett investeringssparkonto till någon annan under de förutsättningar som framgår av 22, 24 eller 25 §.

21 § En kontoinnehavare får överföra

1. investeringstillgångar som kontoinnehavaren själv äger till ett annat eget investeringssparkonto, eller
2. otillåtna tillgångar till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto.

22 § Finansiella instrument får överföras till någon annan än kontoinnehavaren om kontoinnehavaren har överlåtit tillgångarna genom försäljning, byte eller liknande överlåtelse av tillgångarna

1. på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en handelsplattform,
2. på så sätt att fondandelarna löses in i fonden, om överföringen avser andelar i en investeringsfond,
3. till den som har emitterat tillgångarna,
4. till investeringsföretaget som vid överlåtelsen förde investeringssparkontot,
5. till budgivaren om överlåtelsen var ett led i ett offentligt uppköps-erbjudande,
6. till köpande företag om överlåtelsen var ett led i ett förfarande om andelsbyte,
7. till majoritetsaktieägaren i ett bolag om överlåtelsen var ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag, eller
8. till en annan kontoinnehavare om tillgångarna förs över till förvärvarens investeringssparkonto.

Otillåtna tillgångar får inte överföras från ett investeringssparkonto med tillämpning av första stycket 8.

23 § Om finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto överlåtit på ett sådant sätt som avses i 22 § första stycket 1–7, ska ersättning i form av kontanta medel överföras direkt till investeringssparkontot.

Om finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto överlåtit på ett sådant sätt som avses i 22 § första stycket, ska ersättning i form av investeringstillgångar överföras direkt till investeringssparkontot. Ersättning i form av otillåtna tillgångar får överföras till investeringssparkontot bara om tillgångarna har förvärvats på sådant sätt som avses i 14 §.

Ersättning vid överlåtelse av otillåtna tillgångar som avses i 7 § och som förvaras på ett investeringssparkonto eller av otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § får inte överföras till kontot.

24 § Investeringstillgångar som har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt får överföras till ett annat investeringssparkonto.

25 § Otillåtna tillgångar som har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt får överföras till ett konto som inte är ett investeringssparkonto.

Ränta, utdelning och annan avkastning

26 § Ränta, utdelning och annan avkastning än ersättning vid överlåtelse på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska överföras direkt till investeringssparkontot.

Ränta, utdelning och annan avkastning än ersättning vid överlåtelse på otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto får inte överföras till investeringssparkontot om de

1. är sådana som avses i 7 §, eller
2. förvaras på investeringssparkontot med stöd av 18 §.

Ett investeringssparkonto upphör

27 § Ett konto upphör som ett investeringssparkonto när det avslutas. Ett investeringssparkonto får inte avslutas om det förvaras investeringstillgångar på kontot eller om sådana tillgångar har förvärvats för att förvaras på kontot men ännu inte har förtecknats på kontot.

28 § Ett konto upphör som investeringssparkonto när kontoinnehavaren eller investeringsföretaget inte följer bestämmelserna i denna lag.

Ett konto upphör dock inte som investeringssparkonto enbart av den anledningen att otillåtna tillgångar förvaras på investeringssparkontot i strid med 17 § eller att investeringsföretaget inte lämnar information enligt 31 §.

29 § Om företaget som för ett investeringssparkonto inte längre anses vara ett investeringsföretag på grund av att tillstånd som avses i 5 § har återkallats, upphör kontot som investeringssparkonto. Om verksamheten enligt beslutet om återkallelse ska upphöra eller vara avvecklad vid en senare tidpunkt, upphör kontot som investeringssparkonto vid den senare tidpunkten.

Information

30 § Innan ett investeringsföretag ingår ett avtal om investeringssparkonto med en fysisk person eller ett dödsbo ska investeringsföretaget lämna information om

1. avgifter på investeringssparkontot,
2. hur tillgångarna på ett investeringssparkonto beskattas och hur skatten tas ut,
3. vad som avses med investeringstillgångar och otillåtna tillgångar,
4. hur länge otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto, och
5. under vilka förutsättningar otillåtna tillgångar får avföras från ett investeringssparkonto.

Informationen ska lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren.

Ett konto kan vara ett investeringssparkonto även om investeringsföretaget inte lämnar information enligt första och andra styckena.

31 § Investeringsföretaget är skyldigt att informera kontoinnehavaren om att otillåtna tillgångar förvaras på investeringssparkontot eller att kontot har upphört som investeringssparkonto. Informationen ska lämnas inom fem dagar från det att företaget har fått sådan kännedom.

När otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto, ska investeringsföretaget dessutom informera om när tillgångarna senast måste avföras från kontot enligt 17–19 §§.

Vid tillämpning av första stycket ska investeringsföretaget anses ha fått kännedom om att otillåtna tillgångar förvaras på investeringssparkontot när tjugofem dagar har gått från utgången av det kvartal då de otillåtna tillgångarna först förvarades på investeringssparkontot i egenskap av otillåtna tillgångar. Detta gäller dock inte för otillåtna tillgångar som avses i 7 § eller som förvaras på investeringssparkontot med stöd av 18 §.

32 § Om information enligt 30 eller 31 § inte lämnas ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

2.2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹ dels att 2 kap. 1 §, 3 kap. 19 §, 16 kap. 17 §, 41 kap. 11 §, 48 kap. 7 § och 52 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas arton nya paragrafer, 42 kap. 24 a och 35–42 §§, 44 kap. 8 a, 8 b, 22 a–22 e och 34 a §§ samt 48 a kap. 10 a §, samt närmast före 42 kap. 24 a och 35 §§ samt 44 kap. 8 a och 22 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

2 kap.

1 §²

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i denna lag. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används finns i nedan angivna paragrafer:

inventarier i 18 kap. 1 §	inventarier i 18 kap. 1 § <i>investeringssparkonto i 42 kap. 35 §</i>
investmentföretag i 39 kap. 15 §	investmentföretag i 39 kap. 15 §

3 kap.

19 §

Den som är begränsat skattskyldig är skattskyldig för kapitalvinst på sådana tillgångar och förpliktelser som avses i andra stycket, om han vid något tillfälle under det kalenderår då avyttringen sker eller under de föregående tio kalenderåren har varit bosatt i Sverige eller stadigvarande vistats här. Skattskyldigheten gäller oavsett i vilket inkomstslag kapitalvinsten ska tas upp. Skattskyldigheten gäller också belopp som motsvarar en kapitalvinst och som enligt 51 kap. 3 och 4 §§ ska tas upp i inkomstslaget näringsverksamhet.

Skattskyldigheten enligt första stycket omfattar delägarätter enligt 48 kap. 2 §, andelar i svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer. *Andelar i investeringsfonder omfattas dock inte.*

Skattskyldigheten enligt första stycket omfattar delägarätter enligt 48 kap. 2 §, andelar i svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer. *Skattskyldigheten omfattar dock inte*

1. andelar i investeringsfonder, eller

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2009:1060.

2. delägarrätter som förvaras på ett investeringssparkonto, förutom tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

Undantaget från skattskyldighet i andra stycket 2 gäller inte kapitalvinster på andra delägarrätter än andelar i investeringsfonder som anses ha avyttrats enligt 44 kap. 8 a §.

Vid tillämpningen av denna paragraf gäller att

1. delägarrätter som getts ut av ett utländskt företag eller andelar i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person bara omfattas om de förvärvats under tiden som den skattskyldige har varit obegränsat skattskyldig i Sverige, och

2. delägarrätter och andelar som har ersatt delägarrätter eller andelar som avses i 1 ska anses förvärvade vid samma tidpunkt som det ursprungliga förvärvet.

Vad som sägs i *tredje* stycket tillämpas inte i fråga om delägarrätter som getts ut av ett utländskt företag eller andelar i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som har ersatt svenska delägarrätter och andelar i svenska handelsbolag.

Vad som sägs i *fjärde* stycket tillämpas inte i fråga om delägarrätter som getts ut av ett utländskt företag eller andelar i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som har ersatt svenska delägarrätter och andelar i svenska handelsbolag.

16 kap.

17 §

Särskilda skatter och avgifter som avser näringsverksamheten ska dras av. Om skatten eller avgiften sätts ned, ska motsvarande del av avdraget återföras det beskattningsår då debiteringen ändras.

Avkastningsskatt som beräknas på avsättning i balansräkning med tillämpning av 3 § *femte* stycket lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel ska dras av. Om skatten sätts ned, ska motsvarande del av avdraget återföras det beskattningsår då debiteringen ändras. Om skatten sätts ned genom avräkning av utländsk skatt, hindrar detta inte att hela skattebeloppet dras av.

Andra stycket tillämpas också på avkastningsskatt som med tillämpning av 3 § *tionde* stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel beräknas på värdet av ett avtal om tjänstepension med villkor som innebär att det

Avkastningsskatt som beräknas på avsättning i balansräkning med tillämpning av 3 a § *fjärde* stycket lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel ska dras av. Om skatten sätts ned, ska motsvarande del av avdraget återföras det beskattningsår då debiteringen ändras. Om skatten sätts ned genom avräkning av utländsk skatt, hindrar detta inte att hela skattebeloppet dras av.

Andra stycket tillämpas också på avkastningsskatt som med tillämpning av 3 a § *nionde* stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel beräknas på värdet av ett avtal om tjänstepension med villkor som innebär att det

utländska tjänstepensionsinstitutet kan likställas med en pensionsstiftelse enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

utländska tjänstepensionsinstitutet kan likställas med en pensionsstiftelse enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

I 29–31 §§ finns bestämmelser om egenavgifter.

41 kap.

11 §

Räntekompensation som enligt 42 kap. 8 § behandlas som ränta ska dras av som kostnad det beskattningsår då räntan enligt skuldebrevet ska betalas. Om förvärvaren i sin tur avyttrar skuldebrevet innan räntan ska betalas, ska räntekompensationen dock dras av som kostnad redan det beskattningsår då denna avyttring ska tas upp som intäkt.

Av 42 kap. 24 a § framgår att förvärvaren av ett skuldebrev i vissa fall inte får dra av räntekompensation som kostnad om skuldebrevet har förvarats på förvärvarens investeringssparkonto.

42 kap.

Avdrag för viss räntekompensation

24 a §

Räntekompensation som enligt 8 § behandlas som ränta ska inte dras av om det förvärvade skuldebrevet efter förvärvet, men innan eller under det beskattningsår som räntekompensationen enligt 41 kap. 11 § ska dras av som kostnad, har förvarats på ett investeringssparkonto.

Schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto

35 §

Med investeringssparkonto avses ett sparande som avses i lagen (0000:000) om investeringssparkonto.

36 §

Den som under kalenderåret har innehaft ett investeringssparkonto för vilket ett kapitalunderlag ska

beräknas enligt 37–41 §§ ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till kapitalunderlaget enligt 37–41 §§ multiplicerat med statslåneräntan vid utgången av november närmast före det aktuella kalenderåret med tillägg av 0,75 procentenheter.

37 §

Kapitalunderlaget utgörs av en fjärdedel av summan av marknadsvärdet av

1. tillgångar som vid ingången av varje kvartal under kalenderåret förvaras på investeringssparkontot,

2. belopp som betalas in till investeringssparkontot under kalenderåret,

3. investeringstillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto som den som innehar investeringssparkontot under kalenderåret överför till kontot, om överföringen inte sker från ett annat investeringssparkonto, och

4. investeringstillgångar enligt lagen om investeringssparkonto som under kalenderåret överförs till kontot från någon annans investeringssparkonto under förutsättning att tillgångarna inte överförs med tillämpning av 13 § första stycket i samma lag.

Vid beräkningen av kapitalunderlaget enligt första stycket ska man beakta marknadsvärdet vid ingången av varje kvartal av de tillgångar som förvaras på investeringssparkontot respektive marknadsvärdet av varje inbetalad eller överförd tillgång när de förtecknas på kontot.

38 §

Följande tillgångar ska inte ingå i det värde som avses i 37 § första stycket 1:

1. otillåtna tillgångar som förvaras på investeringssparkontot

med stöd av 18 § lagen (0000:000)
om investeringssparkonto,

2. otillåtna tillgångar som avses
i 7 § lagen om investeringsspar-
konto, och

3. otillåtna tillgångar som för-
varas på ett investeringssparkonto
i strid med 17 § lagen om invester-
ingssparkonto.

39 §

Som inbetalning avses vid till-
lämpning av 37 § första stycket 2
inte inbetalning av

1. ränta, utdelning och annan
avkastning än ersättning vid
överlåtelse på tillgångar som för-
varas på investeringssparkontot,

2. ersättning vid sådan över-
låtelse som avses i 22 § första
stycket 1–7 lagen om investerings-
sparkonto av tillgångar som
förvaras på investeringsspar-
kontot,

3. kontanta medel som överförs
från ett annat eget investerings-
sparkonto, eller

4. kontanta medel som invester-
ingsföretaget som för investerings-
sparkontot har växlat mot valuta
som har förvarats på kontot.

40 §

Om en överföring av tillgångar
från ett investeringssparkonto till
ett annat investeringssparkonto
medför att tillgångarna inte förva-
ras på något av dessa konton vid
ingången av kvartalet efter det då
tillgångarna avfördes från det
överförande kontot, ska de över-
förda tillgångarnas marknads-
värde när de förtecknas på det
mottagande kontot öka summan
som avses i 37 § första stycket 1
avseende det mottagande kontot.

41 §

Marknadsvärdet av tillgångar
som avses i 37 och 40 §§ ska ligga
till grund för beräkningen av

kapitalunderlaget bara om den som har innehaft ett investeringssparkonto varit obegränsat skattskyldig vid tidpunkten för de situationer som avses i dessa paragrafer.

42 §

Utdelning, kapitalvinst och annan avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska inte tas upp. Utgifter och kapitalförluster som avser sådana tillgångar får inte dras av.

Första stycket gäller inte

1. tillgångar som avses i 38 §,
2. kapitalvinster eller kapitalförluster på tillgångar som anses ha avyttrats enligt 44 kap. 8 a eller 8 b §, eller

3. ränta på kontanta medel som helt eller delvis avser ett kalenderår då räntesatsen som legat till grund för räntans beräkning någon gång överstigit statslåneräntan vid utgången av november närmast före det kalenderåret med tillägg av 0,75 procentenheter.

44 kap.

Överföring och inbetalning till investeringssparkonto

8 a §

Den som har överfört investeringstillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto från ett konto som inte är ett investeringssparkonto till ett eget investeringssparkonto ska anses ha avyttrat tillgångarna mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet då de förtecknades på kontot.

8 b §

Utländsk valuta som har betalats in till ett investeringssparkonto anses avyttrad mot en

ersättning som motsvarar marknadsvärdet på valutan då den förtecknades på kontot.

Som inbetalning avses vid tillämpning av första stycket inte inbetalning av

1. ränta, utdelning och annan avkastning än ersättning vid överlåtelse på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto,

2. ersättning vid sådan överlåtelse som avses i 22 § lagen (0000:000) om investeringssparkonto av tillgångar som förvaras på investeringssparkontot,

3. utländsk valuta som överförs från ett annat investeringssparkonto, eller

4. utländsk valuta som investeringsföretaget som för investeringssparkontot har växlat mot valuta som har förvarats på kontot.

Anskaffningsutgift när schablonbeskattning upphör

22 a §

När ett konto upphör som ett investeringssparkonto enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto, ska kontoinnehavarens anskaffningsutgift för finansiella instrument och utländsk valuta som förvarats på kontot anses motsvara tillgångarnas marknadsvärden när kontot upphör.

Första stycket gäller inte

1. finansiella instrument som har överförts till ett investeringssparkonto om överföringen av tillgångarna till kontot har medfört att kontot har upphört som investeringssparkonto enligt lagen om investeringssparkonto, eller

2. tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

22 b §

När en otillåten tillgång enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto avförs från ett

investeringssparkonto, ska kontoinnehavarens anskaffningsutgift anses motsvara tillgångens marknadsvärde när den avförs.

Första stycket gäller inte tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

22 c §

För en otillåten tillgång enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto och utländsk valuta som förvaras på ett investeringssparkonto som har förvärvats genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt ska anskaffningsutgiften anses motsvara tillgångens eller valutans marknadsvärde när den avförs respektive tas ut från investeringssparkontot.

Första stycket gäller inte tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

22 d §

För en otillåten tillgång som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen (0000:000) om investeringssparkonto ska kontoinnehavarens anskaffningsutgift anses motsvara tillgångens marknadsvärde när den felaktiga förvaringen påbörjades.

22 e §

När utländsk valuta tas ut från ett investeringssparkonto, ska kontoinnehavarens anskaffningsutgift anses motsvara valutans marknadsvärde när den tas ut.

34 a §

Bestämmelserna i 34 § ska inte tillämpas om ett värdepapper har förvarats på ett investeringssparkonto när det enligt 8 § första stycket 1 anses ha avyttrats på grund av att det svenska aktiebolaget eller den svenska ekonomiska föreningen som har gett ut det har försatts i konkurs.

Första stycket gäller inte tillgångar som, när de enligt 8 § första stycket 1 anses ha avyttrats, utgjorde tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

48 kap.

7 §

Vid beräkningen av omkostnadsbeloppet ska det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för samtliga delägarrätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som den avyttrade användas. Det genomsnittliga omkostnadsbeloppet ska beräknas med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet.

Om en andel i en investeringsfond är förvaltarregistrerad enligt 4 kap. 12 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, ska vid tillämpning av genomsnittsmetoden enligt första stycket bortses från andra andelar i samma fond som är registrerade i annan förvaltares eller andelsinnehavarens eget namn.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första stycket ska näringsbetingade andelar och näringsbetingade aktiebaserade delägarrätter som uppfyller villkoren om innehavstid i 25 a kap. 6 eller 7 § om de avyttras eller hade avyttrats vid den tidpunkt som bedömningen avser, inte anses vara av samma slag och sort som andra näringsbetingade andelar och näringsbetingade aktiebaserade delägarrätter i det aktuella företaget.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första stycket ska bortses från delägarrätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som förvaras på ett investeringssparkonto. Detta gäller dock inte tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

I 18 c §, 48 a kap. 16 § och 49 kap. 29 § finns ytterligare undantag från bestämmelsen i första stycket som gäller partiella fissioner, andelsbyten med framskjuten beskattning och uppskovsgrundande andelsbyten.

48 a kap.

10 a §

Om mottagna andelar är otillåtna tillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto och om den avyttrade andelen förvarades på ett investeringsparkonto vid säljarens förvärv av de mottagna andelarna, ska andelarna anses förvärvade för en ersättning som motsvarar andelarnas marknadsvärde vid förvärvet.

Första stycket gäller inte mottagna andelar som

1. är otillåtna tillgångar som avses i 7 § lagen om investeringssparkonto, eller

2. utgör ersättning för otillåtna tillgångar som

a) avses i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto,

b) vid avyttringen förvarades på investeringssparkontot med stöd av 18 § lagen om investeringsparkonto, eller

c) vid avyttringen förvarades på investeringssparkontot i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto.

52 kap.

3 §

För andra tillgångar än personliga tillgångar ska kapitalvinsten vid en avyttring beräknas med tillämpning av genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 §, om de är en del av ett samlat innehav av tillgångar med enhetligt värde.

Vid tillämpning av första stycket ska det bortses från tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto. Detta gäller dock inte tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

2. Uppskovsbelopp som anges i punkt 2 av övergångsbestämmelserna till lagen (2002:1143) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) och som avser en mottagen andel vid ett andelsbyte, ska tas upp som intäkt om den mottagna andelen överförs enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto från ett konto som inte är ett investeringssparkonto till ett eget investeringssparkonto.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (0000:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)
dels att 42 kap. 35 § i stället för dess beteckning enligt lagen (0000:000) om ändring i nämnda lag ska betecknas 42 kap. 43 §,
dels att nya 42 kap. 43 § i stället för dess lydelse enligt lagen (0000:000) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen   Föreslagen lydelse
Ändrade skatteregler för
investeringsfonder och deras
delägare (Fi2011/1668)

42 kap.

35 §

Den som vid ingången av ett kalenderår har ägt andelar i en investeringsfond ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 0,4 procent av kapitalunderlaget enligt 36 §.

43 §

Den som vid ingången av ett kalenderår har ägt andelar i en investeringsfond ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 0,4 procent av kapitalunderlaget enligt 44 §.

Första stycket gäller inte andelar i en investeringsfond som vid kalenderårets ingång förvaras på ett investeringssparkonto.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

dels att 2 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 2 kap. 1 a, 10 a och 10 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 a §

Vid tillämpning av detta kapitel ska en utländsk intäkt anses ha tagits upp enligt inkomstskattelagen (1999:1229) även om intäkten enligt 42 kap. 42 § samma lag inte ska tas upp.

7 §¹

Avräkning ska i första hand ske från statlig inkomstskatt. Till den del den statliga inkomstskatten understiger vad som enligt detta kapitel får avräknas, ska avräkning i andra hand ske från kommunal inkomstskatt.

Avräkning ska ske från svensk skatt som tas ut på grund av taxering det år då den intäkt som beskattats i utländsk stat tagits med vid taxering här. När det är fråga om avräkning av en utländsk skatt som är jämförlig med den statliga fastighetsskatten eller den kommunala fastighetsavgiften eller som beräknats på schablonintäkt eller liknande, ska avräkning ske från svensk skatt som tas ut på grund av taxering samma år som den utländska skatten fastställts.

Avräkning ska ske från svensk skatt som tas ut på grund av taxering det år då den intäkt som beskattats i utländsk stat tagits med vid taxering här. *Utländsk intäkt som avses i 1 a § ska anses ha tagits med vid taxering här det år som den skulle ha tagits med vid taxering om den skulle ha tagits upp till beskattning.* När det är fråga om avräkning av en utländsk skatt som är jämförlig med den statliga fastighetsskatten eller den kommunala fastighetsavgiften eller som beräknats på schablonintäkt eller liknande, ska avräkning ske från svensk skatt som tas ut på grund av taxering samma år som den utländska skatten fastställts.

10 a §

Vid tillämpning av 10 § ska utländska intäkter som avses i

¹ Senaste lydelse 2008:1350.

1 a § inte tas med i den sammanlagda kapitalinkomsten.

10 b §

Vid tillämpning av 10 § får utländska intäkter som avses i 1 a § tas med i de utländska kapitalinkomsterna endast till den del de, för ett visst taxeringsår, sammanlagt inte överstiger den schablonintäkt som ska tas upp till beskattning enligt 42 kap. 36 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

2.5 Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § taxeringslagen (1990:324) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. 1 §¹

Denna lag gäller vid fastställelse av underlaget för att ta ut skatt eller avgift (taxering) enligt

1. inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
3. lagen (1990:661) om avkastnings- 3. lagen (1990:661) om avkastnings-
ningsskatt på pensionsmedel i fall ningsskatt på pensionsmedel i fall
som avses i 2 § första stycket 1–4 som avses i 2 § första stycket 1–4
och 6–8 nämnda lag, och 6–10 nämnda lag,
4. lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
5. lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift,
6. lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift.

Lagen gäller även vid handläggning av ärenden om särskilda avgifter (skattetillägg och förseningsavgift) om inte annat följer av 5 kap.

Lagen innehåller bestämmelser som ska gälla vid handläggning av mål om taxering och särskilda avgifter i allmän förvaltningsdomstol.

Att bestämmelserna i denna lag gäller även i fråga om förfarandet för fastställelse av mervärdesskatt i vissa fall framgår av 10 kap. 31 § skattebetalningslagen (1997:483).

Denna lag träder i kraft den 31 december 2011 och tillämpas första gången vid 2013 års taxering.

¹ Senaste lydelse 2011:73.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel

dels att rubriken närmast före 3 § ska utgå,

dels att 2, 3, 9, 10 a och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas fyra nya paragrafer, 3 a–3 d §§, samt närmast före 3 a och 3 d §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Skattskyldiga till avkastningsskatt är

1. svenska livförsäkringsföretag,
2. utländska livförsäkringsföretag som bedriver försäkringsrörelse från fast driftställe i Sverige och utländska tjänstepensionsinstitut som bedriver med försäkringsverksamhet jämförbar tjänstepensionsverksamhet från fast driftställe i Sverige,
3. pensionsstiftelser enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. och utländska tjänstepensionsinstitut som från fast driftställe i Sverige meddelar avtal om tjänstepension med villkor som innebär att institutet kan likställas med en pensionsstiftelse enligt samma lag,
4. arbetsgivare som i sin balansräkning redovisar pensionsutfästelse under rubriken *Avsatt till pensioner* enligt lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. eller i sådan delpost som avses i 8 a § samma lag,
5. obegränsat skattskyldiga som innehar pensionssparkonto,
6. obegränsat skattskyldiga som innehar pensionsförsäkring som är meddelad i försäkringsrörelse som inte bedrivs från fast driftställe i Sverige, eller försäkring som anses som pensionsförsäkring enligt 58 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229),
7. obegränsat skattskyldiga som under beskattningsåret innehaft en kapitalförsäkring som är meddelad i försäkringsrörelse som inte bedrivs från fast driftställe i Sverige,
8. obegränsat skattskyldiga som innehar ett avtal om tjänstepension

¹ Senaste lydelse 2011:74.

med ett utländskt tjänstepensionsinstitut i en verksamhet som inte bedrivs från fast driftställe i Sverige, under förutsättning att avtalet är jämförbart med en kapital- eller pensionsförsäkring,

8. obegränsat skattskyldiga som ingått ett avtal om tjänstepension med ett utländskt tjänstepensionsinstitut i en verksamhet som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige, om avtalet innehåller villkor som innebär att tjänstepensionsinstitutet kan likställas med en pensionsstiftelse enligt lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

Om en sådan kapitalförsäkring som avses i första stycket 6 a inte innehas av någon som är obegränsat skattskyldig, ska den som har panträtt i försäkringen anses inneha den.

Bestämmelserna i första stycket 6 omfattar inte försäkring som enbart avser olycks- eller sjukdomsfall eller dödsfall senast vid 70 års ålder och som inte är återköpsbar. Detsamma gäller ett motsvarande avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring.

med ett utländskt tjänstepensionsinstitut i en verksamhet som inte bedrivs från fast driftställe i Sverige, under förutsättning att avtalet är jämförbart med en pensionsförsäkring,

9. obegränsat skattskyldiga som under beskattningsåret innehaft ett avtal om tjänstepension med ett utländskt tjänstepensionsinstitut i en verksamhet som inte bedrivs från fast driftställe i Sverige, under förutsättning att avtalet är jämförbart med en kapitalförsäkring,

10. obegränsat skattskyldiga som ingått ett avtal om tjänstepension med ett utländskt tjänstepensionsinstitut i en verksamhet som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige, om avtalet innehåller villkor som innebär att tjänstepensionsinstitutet kan likställas med en pensionsstiftelse enligt lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

Om en sådan kapitalförsäkring som avses i första stycket 7 inte innehas av någon som är obegränsat skattskyldig, ska den som har panträtt i försäkringen anses inneha den.

Bestämmelserna i första stycket 6 och 7 omfattar inte försäkring som enbart avser olycks- eller sjukdomsfall eller dödsfall senast vid 70 års ålder och som inte är återköpsbar. Detsamma gäller ett motsvarande avtal om tjänstepension.

3 §²

Skatteunderlaget är kapitalunderlaget enligt andra-tionde styckena, multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret. Skatteunderlaget avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

För skattskyldig som avses i 2 § första stycket 1–3 utgörs kapitalunderlaget av värdet av den skattskyldiges tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. För skattskyldig som avses i 2 § första stycket 2 och sådana utländska tjänstepensionsinstitut som avses i 2 § första stycket 3 medräknas dock endast sådana tillgångar och skulder som är hänförliga till den i Sverige bedrivna försäkringsrörelsen eller tjänstepensionsverksamheten.

Vid beräkning av kapitalunderlag enligt andra stycket ska bortses från den del av tillgångar och skulder som

1. inte förvaltas för försäkringstagarnas räkning,

2. är hänförliga till avgångsbidragsförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer,

3. är hänförliga till försäkringar som i redovisningshänseende tas upp som grupplivförsäkringar, eller

4. avser sjuk- och olycksfallsförsäkringar hänförliga till försäkringsklass 1, 2, I b och IV enligt 2 kap. 11 § första stycket och 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Bestämmelserna i tredje stycket ska också gälla i tjänstepensionsverksamhet i fråga om avtal som

För skattskyldiga som avses i 2 § ska ett kapitalunderlag beräknas. Kapitalunderlaget ligger till grund för skatteunderlaget som avkastningsskatten beräknas på. Bestämmelser om kapitalunderlag finns i 3 a–3 c §§ samt om skatteunderlag i 3 d §.

² Senaste lydelse 2011:74.

är jämförbara med personförsäkring.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 4 utgörs av avsättningsbeloppet vid ingången av beskattningsåret avseende sådana pensionsutfästelser för vilkas tryggande avdragsrätt föreligger vid inkomsttaxeringen.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 5 utgörs av värdet av de tillgångar som vid ingången av kalenderåret är hänförliga till pensionssparkontot. Avdrag får ske för obetald skatt enligt denna lag som är hänförlig till kontot.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 6 utgörs av värdet vid beskattningsårets ingång av sådana försäkringar som anges där. Detta värde beräknas enligt åttonde och nionde styckena.

Som värde av försäkringen tas upp dess på försäkringstekniska beräkningsgrunder framräknade återköpsvärde med tillägg för beräknad upplupen andel i livförsäkringsrörelsens överskott.

I fråga om försäkringsavtal som ingåtts före den 1 januari 1997 ska endast den del av försäkringens värde tas upp som överstiger värdet vid denna tidpunkt. Till det värde som undantas från skatteunderlaget får tillägg göras för årlig värdestegring beräknad enligt första stycket. Denna begränsning gäller dock inte om försäkringen övergått till ny innehavare efter utgången av år 1996 på annat sätt än genom arv, testamente, gåva, bodelning eller, såvitt gäller försäkring som har samband med tjänst, överlåtelse mellan arbetsgivare på grund av anställds byte av tjänst.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första

stycket 7 och 8 utgörs av värdet vid beskattningsårets ingång av de tillgångar som är hänförliga till avtalet om tjänstepension.

Vid tillämpning av tredje stycket 1 ska tillgångar som svarar mot konsolideringsfond enligt 11 kap. 19 §, 12 kap. 70 § eller 13 kap. 22 § försäkringsrörelselagen anses förvaltade för försäkringstagarnas räkning till den del fonden enligt bolagsordningen får användas för återbäring till försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

Kapitalunderlag

3 a §

För skattskyldig som avses i 2 § första stycket 1–3 utgörs kapitalunderlaget av värdet av den skattskyldiges tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. För skattskyldig som avses i 2 § första stycket 2 och sådana utländska tjänstepensionsinstitut som avses i 2 § första stycket 3 medräknas dock endast sådana tillgångar och skulder som är hänförliga till den i Sverige bedrivna försäkringsrörelsen eller tjänstepensionsverksamheten.

Vid beräkning av kapitalunderlag enligt första stycket ska det bortses från den del av tillgångar och skulder som

1. inte förvaltas för försäkringstagarnas räkning,

2. är hänförlig till avgångsbidragsförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer,

3. är hänförlig till försäkringar som i redovisningshänseende tas upp som grupplivförsäkringar, eller

4. avser sjuk- och olycksfalls-

försäkringar hänförliga till försäkringsklass 1, 2, I b och IV enligt 2 kap. 11 § första stycket och 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Andra stycket gäller också i tjänstepensionsverksamhet i fråga om avtal som är jämförbara med personförsäkring.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 4 utgörs av avsättningsbeloppet vid ingången av beskattningsåret avseende sådana pensionsutfästelser för vilkas tryggande avdragsrätt föreligger vid inkomsttaxeringen.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 5 utgörs av värdet av de tillgångar som vid ingången av kalenderåret är hänförliga till pensionssparkontot. Avdrag får ske för obetald skatt enligt denna lag som är hänförlig till kontot.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 6 och 7 utgörs av värdet vid beskattningsårets ingång av sådana försäkringar som anges där. Detta värde beräknas enligt denna sjunde och åttonde styckena.

Som värde av försäkringen tas upp dess på försäkringstekniska beräkningsgrunder framräknade återköpsvärde med tillägg för beräknad upplupen andel i livförsäkringsrörelsens överskott.

I fråga om försäkringsavtal som ingåtts före den 1 januari 1997 ska endast den del av försäkringens värde tas upp som överstiger värdet vid denna tidpunkt. Till det värde som undantas från skatteunderlaget får tillägg göras för årlig värdestegring beräknad enligt 3 d § första och fjärde styckena. Denna begränsning gäller dock inte om försäkringen övergått till ny innehavare efter utgången av år

1996 på annat sätt än genom arv, testamente, gåva, bodelning eller, såvitt gäller försäkring som har samband med tjänst, överlåtelse mellan arbetsgivare på grund av anställds byte av tjänst.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 8–10 utgörs, av värdet vid beskattningsårets ingång av de tillgångar som är hänförliga till avtalet om tjänstepension.

Vid tillämpning av andra stycket 1 ska tillgångar som svarar mot konsolideringsfond enligt 11 kap. 19 §, 12 kap. 70 § eller 13 kap. 22 § försäkringsrörelselagen anses förvaltade för försäkringstagarnas räkning till den del fonden enligt bolagsordningen får användas för återbäring till försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

3 b §

För skattskyldig som avses i 2 § första stycket 1, 2, 7 och 9 ska även värdet av de sammanlagda premier som har betalats under beskattningsåret till kapitalförsäkring eller till sådant avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring ingå i kapitalunderlaget. Vid beräkning av detta värde ska premier som har betalats under den andra halvan av beskattningsåret beräknas till halva värdet.

Vid beräkning av kapitalunderlag enligt första stycket ska det, för skattskyldig som avses i 2 § första stycket 1 och 2, bortses från premiebetalningar som

1. är hänförliga till avgångsbidragsförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer,

2. är hänförliga till försäkringar som i redovisningshänseende tas

upp som grupplivförsäkringar,
eller

3. avser sjuk- och olycksfallsförsäkringar hänförliga till försäkringsklass 1, 2, I b och IV enligt 2 kap. 11 § första stycket och 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Andra stycket gäller också i tjänstepensionsverksamhet i fråga om avtal som är jämförbara med personförsäkring.

3 c §

Vid överlåtelse under beskattningsåret av en kapitalförsäkring eller ett avtal om tjänstepension som är jämförbart med en kapitalförsäkring som avses i 2 § första stycket 7 och 9 ska kapitalunderlaget som beräknas enligt 3 a och 3 b §§ fördelas mellan överlåtare och förvärvare enligt andra och tredje styckena.

Den överlåtare som vid beskattningsårets ingång innehade en kapitalförsäkring eller ett avtal om tjänstepension ska ta med det värde som avses i 3 a § sjätte–nionde styckena i kapitalunderlaget.

Överlåtare och förvärvare ska i kapitalunderlaget ta med premiebetalningar enligt 3 b § som görs till försäkringen respektive avtalet om tjänstepension under den tid då överlåtare respektive förvärvare innehaft försäkringen respektive avtalet om tjänstepension.

Skatteunderlag

3 d §

Skatteunderlaget är kapitalunderlaget enligt 3 a §, multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret, om inte annat

anges i andra eller tredje styckena. För skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 1 och 2 ingår inte den del av kapitalunderlaget som ska tas med vid beräkning av skatteunderlag enligt andra eller tredje styckena.

Skatteunderlag som avser kapitalförsäkring är kapitalunderlaget enligt 3 a §, som är hänförligt till kapitalförsäkring, samt enligt 3 b och 3 c §§, multiplicerat med statslåneräntan vid utgången av november kalenderåret närmast före beskattningsåret med tillägg av 0,75 procentenheter.

Andra stycket gäller även för skatteunderlag som avser sådant avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring.

Skatteunderlaget avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

9 §³

Skatten uppgår till 15 procent av skatteunderlaget enligt 3 § om inte annat följer av andra, fjärde, sjätte och sjunde styckena.

För den del av skatteunderlaget som hos sådan skattskyldig som avses i 2 § första stycket 1, 2, 6 och 7 är hänförligt till annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller till annat med personförsäkring jämförbart tjänstepensionsavtal än sådant som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) uppgår skatten till 30 procent av nio tiondelar av skatteunderlaget.

Med pensionsförsäkring likställs i denna paragraf sådana avtal om tjänstepension som uppfyller villkoren i 58 kap. 1 a § första stycket 2 inkomstskattelagen.

Skatten uppgår till 15 procent av skatteunderlaget enligt 3 d § första och fjärde styckena om inte annat följer av andra, fjärde, sjätte och sjunde styckena.

Skatten uppgår till 30 procent av skatteunderlaget enligt 3 d § andra–fjärde styckena som avser kapitalförsäkring eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring.

³ Senaste lydelse 2011:74.

I det fall beskattningsåret är längre eller kortare än 12 månader ska skattesatsen jämkas i motsvarande mån. Sådan jämkning ska också göras om

1. hela behållningen på ett pensionssparkonto avskattas enligt 58 kap. 33 § inkomstskattelagen eller avsättning som avses i 3 § femte stycket helt upplöses under beskattningsåret,

2. det kapital som hänför sig till en pensionsförsäkring avskattas enligt 58 kap. 19 eller 19 a § inkomstskattelagen eller 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, eller

3. en försäkring ska anses som en kapitalförsäkring enligt 58 kap. 2 § tredje stycket inkomstskattelagen.

Överlåts ett helt försäkringsbestånd från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt denna lag till ett annat sådant företag eller sker fusion mellan sådana företag inträder det övertagande företaget i det överlåtande företagens skattemässiga situation.

Överlåts ett försäkringsbestånd helt eller delvis från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt denna lag till ett företag som inte är det, ska det överlåtande livförsäkringsföretaget betala avkastningsskatt för den del av året som företaget innehaft försäkringsbeståndet. Skattesatsen ska då jämkas i motsvarande mån. Detsamma gäller också vid överlåtelse genom fusion.

För den som efter överlåtelsen inträder som skattskyldig beräknas skatteunderlaget som om försäkringen innehafts hela året. Skattesatsen ska dock jämkas med hänsyn till den tid som skattskyldighet förelegat.

10 a §⁴

Skattskyldig som avses i 2 § första stycket 6 har rätt till nedsättning av skatten på försäkring med belopp som motsvarar den utländska skatt eller den skatt enligt kupongskattelagen (1970:624) som är hänförlig till försäkringen och som försäkringsgivaren eller den skattskyldige har betalat. Nedsättning för utländsk skatt medges bara om rätt till avräkning enligt lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt saknas. Med utländsk skatt avses dels sådan skatt som anges i 1 kap. 3 § nämnda lag, dels punktskatt och förmögenhetsskatt. Avräkningsbar skatt som kvarstår outnyttjad får räknas av senare år mot skatt enligt denna lag vilken avser samma försäkring.

Skattskyldig som avses i 2 § första stycket 6 och 7 har rätt till nedsättning av skatten på försäkring med belopp som motsvarar den utländska skatt eller den skatt enligt kupongskattelagen (1970:624) som är hänförlig till försäkringen och som försäkringsgivaren eller den skattskyldige har betalat. Nedsättning för utländsk skatt medges bara om rätt till avräkning enligt lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt saknas. Med utländsk skatt avses dels sådan skatt som anges i 1 kap. 3 § nämnda lag, dels punktskatt och förmögenhetsskatt. Avräkningsbar skatt som kvarstår outnyttjad får räknas av senare år mot skatt enligt denna lag vilken avser samma försäkring.

⁴ Senaste lydelse 2011:74.

Den skattskyldige ska lämna de uppgifter som behövs för prövningen av begäran om nedsättning av skatt. Om det framgår att det finns förutsättningar för nedsättning, trots att den skattskyldige inte kan lämna samtliga de uppgifter som är nödvändiga för tillämpning av nedsättningsreglerna, får nedsättning ske med skäligt belopp.

12 §⁵

Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstkattelagen (1999:1229). Beskattningsåret för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 6, 7 och 8 ska dock alltid vara kalenderåret.

Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstkattelagen (1999:1229). Beskattningsåret för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 6–10 ska dock alltid vara kalenderåret.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas första gången vid 2013 års taxering.

2. I fråga om skattskyldiga som avses i 2 § 1 och 2 gäller äldre bestämmelser för beskattningsår som har påbörjats före ikraftträdandet.

⁵ Senaste lydelse 2011:74.

2.7 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

2 §¹

Ränteberäkningen ska grundas på den sammanlagda skatteskuld eller skattefordran enligt denna lag som den skattskyldige har varje dag.

Till den del skatteskulden gäller skatt som avses i 4, 5 eller 7 § beräknas kostnadsränta inte för tiden från och med den 13 februari till och med den 3 maj taxeringsåret på belopp upp till och med 20 000 kronor.

I skatteskuld eller skattefordran ska inte ingå skatt enligt 2 § första stycket 6 och 7 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel för tiden från och med den 13 februari taxeringsåret till och med den förfallodag som anges i 16 kap. 6 §.

I skatteskuld eller skattefordran ska inte ingå skatt enligt 2 § första stycket 6–9 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel för tiden från och med den 13 februari taxeringsåret till och med den förfallodag som anges i 16 kap. 6 §.

Denna lag träder i kraft den 31 december 2011 och tillämpas första gången i fråga om slutlig skatt enligt 2013 års taxering.

¹ Senaste lydelse 2011:75.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

dels att 1 kap. 5 §, 2 kap. 2 och 4 §§, 10 kap. 3, 6, 8 och 9 §§, 11 kap. 8 a § samt 15 kap. 6 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas sex nya paragrafer, 8 kap. 4 a §, 9 kap. 5 a §, 10 kap. 5 a och 8 a §§, 11 kap. 10 § samt 15 kap. 4 a §, samt närmast före 11 kap. 10 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §¹

Om inget annat anges har termer och uttryck som används i denna lag samma betydelse och tillämpningsområde som i

1. a) taxeringslagen (1990:324),
  - b) inkomstskattelagen (1999:1229),
  - c) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
  - d) lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
  - e) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket
  - om e) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket
- 1–4 och 6–8 den lagen, 1–4 och 6–10 den lagen,
- f) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
  - g) lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift,
  - h) lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,
  - i) 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980), och
  - j) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift

när det gäller bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning för taxering och annat bestämmande av underlag för skatt eller avgift, bedömning av skattskyldighet, beskattning enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller beskattning utomlands,

2. mervärdesskattelagen (1994:200) när det gäller redovisning av mervärdesskatt, samt

3. skattebetalningslagen (1997:483) när det gäller skyldighet att lämna uppgifter till ledning för registrering av skatteavdrag.

Vid användandet i denna lag av termer och uttryck som avses i inkomstskattelagen ska med juridisk person även avses dödsbon, handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar men inte investeringsfonder.

2 kap.

2 §²

Fysiska personer ska lämna allmän självdeklaration under

¹ Senaste lydelse 2011:76.

² Senaste lydelse 2007:1409.

förutsättning att

1. intäkterna i inkomstslaget tjänst och i inkomstslaget näringsverksamhet i annat fall än som avses i 2 under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 42,3 procent av prisbasbeloppet,

2. sådan intäkt i inkomstslaget tjänst som avses i 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 § samt 57 kap. 20 och 21 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller intäkt av passiv näringsverksamhet under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

3. intäkterna i inkomstslaget kapital, med undantag för sådan ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift ska lämnas enligt 8 eller 9 kap., har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

3. intäkterna i inkomstslaget kapital, med undantag för sådan ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift ska lämnas enligt 8 eller 9 kap. *och för sådan schablonintäkt för vilken kontrolluppgift har lämnats enligt 11 kap. 10 §*, har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

4. de är begränsat skattskyldiga och den skattepliktiga intäkten har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

5. underlag för statlig fastighetsskatt, kommunal fastighetsavgift, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader ska fastställas,

6. uppgift enligt 3 kap. 9 a § ska lämnas, eller

7. uppgift enligt 3 kap. 21 a § ska lämnas.

4 §³

Dödsbon ska, om inte annat anges i 5 §, lämna allmän självdeklaration, om

1. de skattepliktiga intäkterna, med undantag för sådan ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift ska lämnas enligt 8 eller 9 kap., har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

1. de skattepliktiga intäkterna, med undantag för sådan ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift ska lämnas enligt 8 eller 9 kap. *och för sådan schablonintäkt för vilken kontrolluppgift har lämnats enligt 11 kap. 10 §*, har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

2. underlag för statlig fastighetsskatt, kommunal fastighetsavgift, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader ska fastställas,

3. uppgift enligt 3 kap. 9 a § ska lämnas, eller

4. uppgift enligt 3 kap. 21 a § ska lämnas.

8 kap.

4 a §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om ränta och annan avkastning på

³ Senaste lydelse 2007:1409.

tillgångar på ett investeringsspar-konto, om kontot vid tidpunkten när avkastningen överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Första stycket gäller inte ränta och annan avkastning på tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 eller ränta som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229).

9 kap.

5 a §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om ränta, utdelning eller annan avkastning på tillgångar på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten när avkastningen överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Första stycket gäller inte ränta, utdelning eller annan avkastning på tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 inkomstskattelagen (1999:1229).

10 kap.

3 §⁴

Kontrolluppgift om avyttring genom inlösen ska lämnas av

Kontrolluppgift om avyttring genom inlösen eller avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämnas av

1. sådana fondbolag som avses i 1 kap. 1 § första stycket 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder eller, om förvaltningen av fonden har övergått till ett förvaringsinstitut, av detta,
2. värdepappersbolag och kreditinstitut som förvaltar specialfonder enligt 1 kap. 5 § lagen om investeringsfonder,
3. förvaltningsbolag som driver verksamhet här i landet enligt 1 kap. 6 eller 8 § lagen om investeringsfonder, och
4. fondföretag som driver verksamhet här i landet enligt 1 kap. 7 eller 9 § lagen om investeringsfonder.

⁴ Senaste lydelse 2008:281.

Om ett fondföretag har slutit avtal med ett värdepappersinstitut om att ombesörja försäljning och inlösen av andelar ska kontrolluppgiften i stället lämnas av värdepappersinstitutet.

Om en andel är förvaltarregistrerad ska i stället förvaltaren lämna kontrolluppgiften.

5 a §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om avyttring av tillgångar på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten för avyttringen innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

6 §

I kontrolluppgiften *skall* följande uppgifter lämnas:

1. kapitalvinst eller kapitalförlust,
2. slag av fond,
3. fondens identifikationsuppgifter, *och*
4. huruvida fonden är marknadsnoterad.

Om den uppgiftsskyldige saknar uppgift om ersättning vid avyttring, *skall* vid beräkning av kapitalvinst eller kapitalförlust andelens marknadsvärde på avyttringsdagen användas. Om avyttringsdagen inte är känd, *skall* marknadsvärdet på dagen då avyttringen registrerades användas.

Om uppgift saknas om anskaffningsutgift, *skall* uppgift lämnas om ersättningen vid avyttringen efter avdrag för utgifterna för avyttringen i stället för kapitalvinsten eller kapitalförlusten.

I kontrolluppgiften *ska* följande uppgifter lämnas:

1. kapitalvinst eller kapitalförlust,
2. slag av fond,
3. fondens identifikationsuppgifter,
4. huruvida fonden är marknadsnoterad, *och*

5. vid avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229), att det är fråga om en sådan avyttring.

Om den uppgiftsskyldige saknar uppgift om ersättning vid avyttring, *ska* vid beräkning av kapitalvinst eller kapitalförlust andelens marknadsvärde på avyttringsdagen användas. Om avyttringsdagen inte är känd, *ska* marknadsvärdet på dagen då avyttringen registrerades användas.

Om uppgift saknas om anskaffningsutgift, *ska* uppgift lämnas om ersättningen vid avyttringen efter avdrag för utgifterna för avyttringen i stället för kapitalvinsten eller kapitalförlusten.

8 §⁵

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av

1. värdepappersinstitut i de fall de medverkar vid avyttring av delägar rätt eller fordringsrätt och kontrolluppgift inte ska lämnas av dem som avses i 2–6,

2. värdepappersinstitut i de fall de eller på annat sätt medverkar vid utfärdandet av options- eller terminsaffären,

3. kreditmarknadsföretag,

4. garantimyndigheten enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller lagen (1999:158) om investerarskydd,

5. den som har betalat ut ersättning vid avyttring genom inlösen, *och*

6. försäkringsgivare som har betalat ut ersättning på grund av sådan försäkring som ett värdepappersbolag har tecknat för skadeståndsskyldighet som det kan komma att ådra sig när tjänster utförs i rörelsen.

1. värdepappersinstitut i de fall de medverkar vid avyttring av delägar rätt eller fordringsrätt och kontrolluppgift inte ska lämnas av dem som avses i 2–7,

2. registrerar en option eller en termin utfärdandet av optionen eller vid slutförandet av options- eller terminsaffären,

3. kreditmarknadsföretag,

4. garantimyndigheten enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller lagen (1999:158) om investerarskydd,

5. den som har betalat ut ersättning vid avyttring genom inlösen, *och*

6. försäkringsgivare som har betalat ut ersättning på grund av sådan försäkring som ett värdepappersbolag har tecknat för skadeståndsskyldighet som det kan komma att ådra sig när tjänster utförs i rörelsen, *och*

7. den som för eller har fört ett investeringssparkonto när avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229) har skett.

8 a §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om avyttring av tillgångar på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten för avyttringen innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Första stycket gäller inte avyttring av tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 inkomstskattelagen (1999:1229).

9 §⁶

I kontrolluppgiften *skall* följande uppgifter lämnas:

1. vid avyttringen av delägar rätterna eller slutförandet av options- eller terminsaffären eller utfärdandet av en

I kontrolluppgiften *ska* följande uppgifter lämnas:

1. vid avyttringen av delägar rätterna eller utfärdandet av en

⁵ Senaste lydelse 2007:1450.

⁶ Senaste lydelse 2005:344.

option, den ersättning som har överenskommit efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter,

2. antalet delägarätter eller fordringsrätter,
3. deras slag och sort, *samt*
4. den kontanta ersättningen vid sådana byten av andelar som avses i 48 a kap. 2 § och 49 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229).
3. deras slag och sort,
4. den kontanta ersättningen vid sådana byten av andelar som avses i 48 a kap. 2 § och 49 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229), *samt*
5. *vid avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229), den ersättning som avses i den paragrafen samt att det är fråga om en sådan avyttring.*

Om ett terminsavtal slutförs genom att den ena parten säljer en tillgång samtidigt som samma part förvärvar en mindre tillgång av samma slag, får uppgift lämnas om bruttoersättningen vid försäljningen.

11 kap.

8 a §⁷

Kontrolluppgift ska lämnas om sådan försäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 2 § första stycket 6–8 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Kontrolluppgift ska lämnas för juridiska personer och fysiska personer av försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om *värdet av försäkringen eller avtalet om tjänstepension vid närmast föregående års utgång. Värdet av försäkringen respektive värdet av avtalet om tjänstepension ska beräknas i enlighet med bestämmelserna i 3 § åttonde respektive tionde stycket* lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om försäkringen är en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring, eller om avtalet om tjänstepension är jämförbart med en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring.

Kontrolluppgift ska lämnas om sådan försäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 2 § första stycket 6–10 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om *kapitalunderlag för försäkringen respektive avtalet om tjänstepension beräknat enligt 3 a–3 c §§* lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om försäkringen är en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring, eller om avtalet om tjänstepension är jämförbart med en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring.

⁷ Senaste lydelse 2011:76.

Schablonintäkt för investerings- sparkonto

10 §⁸

Kontrolluppgift ska lämnas om sådan schablonintäkt för investeringssparkonto som avses i 42 kap. 36 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som för eller har fört investeringssparkontot.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om storleken på schablonintäkten.

15 kap.

4 a §

Den som för eller har fört ett investeringssparkonto, ska till den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 10 kap. 3 § med anledning av en avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229), skriftligen eller på liknande sätt lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras.

6 §⁹

Om den som är skyldig att enligt 4 och 5 §§ lämna uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige inte fullgör denna skyldighet, *skall* den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket.

Om den som är skyldig att enligt 4–5 §§ lämna uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige inte fullgör denna skyldighet, *ska* den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket.

7 §¹⁰

Fondbolag som *skall* föra eller låta föra ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder *skall*, då en förvaltare *skall* föras in i registret enligt 4 kap. 12 § den lagen, lämna

Fondbolag som *ska* föra eller låta föra ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder *ska*, då en förvaltare *ska* föras in i registret enligt 4 kap. 12 § den lagen, lämna förvaltaren

⁸ Tidigare 11 kap. 10 § upphävd genom 2006:1349.

⁹ Senaste lydelse 2003:674.

¹⁰ Senaste lydelse 2004:72.

förvaltaren uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar i en investeringsfond som tillhör en andelsägare och som har registrerats på förvaltaren i stället för andelsägaren.

Vid byte av en förvaltare eller om förvaltaren inte längre *skall* vara införd i registret, *skall* den förvaltare som andelarna i investeringsfonden flyttas från lämna den nya förvaltaren eller fondbolaget uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som flyttas.

uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar i en investeringsfond som tillhör en andelsägare och som har registrerats på förvaltaren i stället för andelsägaren.

Vid byte av en förvaltare eller om förvaltaren inte längre *ska* vara införd i registret, *ska* den förvaltare som andelarna i investeringsfonden flyttas från lämna den nya förvaltaren eller fondbolaget uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som flyttas.

Denna paragraf gäller inte andelar i en investeringsfond efter det att andelarna förtecknats på ett investeringssparkonto.

Denna lag träder i kraft den 31 december 2011 och tillämpas första gången vid 2013 års taxering.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (0000:000) om
ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer
och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 19 § lagen (2001:1227) om
självdeklarationer och kontrolluppgifter i stället för dess lydelse enligt
lagen (0000:000) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen   Föreslagen lydelse
Ändrade skatteregler för
investeringsfonder och deras
delägare (Fi2011/1668)

11 kap.

19 §

Kontrolluppgift ska inte lämnas
om schablonintäkt vid innehav av
tillgångar på ett pensions-
sparkonto.

Kontrolluppgift ska inte lämnas
om schablonintäkt vid innehav av
tillgångar på ett pensionssparkonto
eller ett investeringssparkonto.

2.10 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Häri genom föreskrivs att 19 kap. 13 § och 97 kap. 5 § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

13 §

Överskott i inkomstslaget kapital enligt 41 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ökas med gjorda avdrag i inkomstslaget, dock inte med

1. avdrag för kapitalförluster till den del de motsvarar kapitalvinster som tagits upp som intäkt enligt 42 kap. 1 § inkomstskattelagen, och

2. avdrag för uppskovsbelopp enligt 47 kap. inkomstskattelagen vid byte av bostad.

Underskott i inkomstslaget kapital ska minskas med gjorda avdrag i inkomstslaget, dock inte med avdrag som avses i första stycket 1 och 2.

Uppkommer ett överskott vid beräkningen ska detta minskas med schablonintäkt enligt 47 kap. 11 b § inkomstskattelagen.

Uppkommer ett överskott vid beräkningen ska detta minskas med schablonintäkt enligt 42 kap. 36 § och 47 kap. 11 b § inkomstskattelagen.

97 kap.

5 §

Överskott i inkomstslaget kapital enligt 41 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ökas med gjorda avdrag i inkomstslaget, dock inte med

1. avdrag för kapitalförluster till den del de motsvarar kapitalvinster som tagits upp som intäkt enligt 42 kap. 1 § inkomstskattelagen,

2. avdrag för uppskovsbelopp enligt 47 kap. inkomstskattelagen vid byte av bostad, och

3. avdrag för negativ räntefördelning enligt 33 kap. inkomstskattelagen.

Underskott i inkomstslaget kapital ska minskas med gjorda avdrag i inkomstslaget, dock inte med avdrag som avses i första stycket 1–3.

Uppkommer ett överskott vid beräkningen ska detta minskas med schablonintäkt enligt 47 kap. 11 b § inkomstskattelagen.

Uppkommer ett överskott vid beräkningen ska detta minskas med schablonintäkt enligt 42 kap. 36 § och 47 kap. 11 b § inkomstskattelagen.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

2. Bestämmelserna i 19 kap. 13 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om betalningsskyldighet för underhållsstöd som avser tid efter den 31 januari 2014.

3. Äldre bestämmelser i 97 kap. 5 § gäller fortfarande för förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

2.11 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (0000:000)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (0000:000) dels att 14 kap. 1 §, 17 kap. 4 §, 19 kap. 4 §, 20 kap. 3, 5 och 6 §§, 21 kap. 3–5 §§, 22 kap. 1 och 12 §§, 29 kap. 1 §, 30 kap. 1 och 3 §§, 34 kap. 9 och 10 §§, 56 kap. 3 § samt 65 kap. 6 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 22 kap. 16 § och 34 kap. 8 a §, samt närmast före 22 kap. 16 § och 34 kap. 8 a § nya rubriker av följande lydelse.

*Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Skatteförfarandet (Fi2011/313)*

14 kap.

1 §

Kontrolluppgifter ska lämnas för andra än uppgiftslämnaren själv till ledning för

1. bestämmande av underlag för att ta ut skatt eller avgift enligt
  - a) inkomstskattelagen (1999:1229),
  - b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
  - c) lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
  - d) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4 och 6–8 den lagen,
  - e) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
  - f) lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift,
  - g) lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, och
  - h) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift,
2. bestämmande av underlag för egenavgifter enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980),
3. registrering av skatteavdrag,
4. bestämmande av skattereduktion,
5. beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken,
6. beskattning enligt
  - a) lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
  - b) lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., och
7. beskattning utomlands.

17 kap.

4 §

Kontrolluppgift om ränteinkomster eller annan avkastning behöver inte lämnas

1. för ett konto som det inte finns ett personnummer för och som har öppnats före den 1 januari 1985, om räntan understiger 100 kronor under året eller, om kontot innehåller mer än en person, räntan för var och en av dem understiger 100 kronor,

2. om den sammanlagda räntan på konton i annat fall än som avses i 1 understiger 100 kronor under året för en person, *och*

3. för skogskonto, skogsskadekonto, upphovsmannakonto och pensionssparkonto.

2. om den sammanlagda räntan på konton i annat fall än som avses i 1 understiger 100 kronor under året för en person,

3. för skogskonto, skogsskadekonto, upphovsmannakonto och pensionssparkonto, *och*

4. för tillgångar på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten när avkastningen överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Första stycket 4 gäller inte ränta och annan avkastning på tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 eller ränta som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229).

19 kap.

4 §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om ränta, utdelning eller annan avkastning på *tillgångar på pensionssparkonto.*

Kontrolluppgift ska inte lämnas om ränta, utdelning eller annan avkastning på

1. *tillgångar på pensionssparkonto, och*

2. *tillgångar på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten när avkastningen överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.*

Första stycket 2 gäller inte ränta, utdelning och annan avkastning på tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 inkomstskattelagen (1999:1229).

20 kap.

3 §

Kontrolluppgift om avyttring genom inlösen ska lämnas av

Kontrolluppgift om avyttring genom inlösen *eller avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229)* ska lämnas av

1. sådana fondbolag som avses i 1 kap. 1 § första stycket 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder eller, om förvaltningen av fonden har övergått till ett förvaringsinstitut, av detta,

2. värdepappersbolag och kreditinstitut som förvaltar specialfonder enligt 1 kap. 5 § lagen om investeringsfonder,

3. förvaltningsbolag som driver verksamhet här i landet enligt 1 kap. 6 eller 8 § lagen om investeringsfonder, och

4. fondföretag som driver verksamhet här i landet enligt 1 kap. 7 eller 9 § lagen om investeringsfonder.

Om ett fondföretag har slutit avtal med ett värdepappersinstitut om att ombesörja försäljning och inlösen av andelar, ska kontrolluppgiften i stället lämnas av värdepappersinstitutet.

Om en andel är förvaltarregistrerad ska i stället förvaltaren lämna kontrolluppgiften.

5 §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om avyttring av *tillgångar på pensionssparkonto*.

Kontrolluppgift ska inte lämnas om avyttring av

1. *tillgångar på pensionssparkonto, och*

2. *tillgångar på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten för avyttringen innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.*

6 §

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. kapitalvinst eller kapitalförlust,

2. slag av fond,

3. fondens identifikationsuppgifter, *och*

4. om fonden är marknadsnoterad.

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. kapitalvinst eller kapitalförlust,

2. slag av fond,

3. fondens identifikationsuppgifter,

4. om fonden är marknadsnoterad, *och*

5. *vid avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229), att det är fråga om en sådan avyttring.*

Om den uppgiftsskyldige saknar uppgift om ersättning vid avyttring, ska andelens marknadsvärde på avyttringsdagen användas vid beräkning av kapitalvinst eller kapitalförlust. Om avyttringsdagen inte är känd, ska marknadsvärdet på dagen då avyttringen registrerades användas.

Om uppgift saknas om anskaffningsutgift, ska uppgift lämnas om ersättningen vid avyttringen efter avdrag för utgifterna för avyttringen i stället för kapitalvinsten eller kapitalförlusten.

21 kap.

3 §

Kontrolluppgift ska lämnas av

1. värdepappersinstitut i de fall de medverkar vid avyttring av

Kontrolluppgift ska lämnas av

1. värdepappersinstitut i de fall de medverkar vid avyttring av

delägar rätt eller fordrings rätt och kontrolluppgift inte ska lämnas av dem som avses i 2–6,

2. värdepappersinstitut i de fall de registrerar en option eller en termin eller på annat sätt medverkar vid utfärdandet av optionen eller vid slutförandet av options- eller terminsaffären,

3. kreditmarknadsföretag,

4. garantimyndigheten enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller lagen (1999:158) om investerarskydd,

5. den som har betalat ut ersättning vid avyttring genom inlösen, *och*

6. försäkringsgivare som har betalat ut ersättning på grund av en sådan försäkring som ett värdepappersbolag har tecknat för skadeståndsskyldighet som det kan komma att ådra sig när tjänster utförs i rörelsen.

delägar rätt eller fordrings rätt och kontrolluppgift inte ska lämnas av dem som avses i 2–7,

5. den som har betalat ut ersättning vid avyttring genom inlösen,

6. försäkringsgivare som har betalat ut ersättning på grund av en sådan försäkring som ett värdepappersbolag har tecknat för skadeståndsskyldighet som det kan komma att ådra sig när tjänster utförs i rörelsen, *och*

7. den som för eller har fört ett investeringssparkonto när avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229) har skett.

4 §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om avyttring av *tillgångar på pensionssparkonto*.

Kontrolluppgift ska inte lämnas om avyttring av

1. tillgångar på pensionssparkonto, och

2. tillgångar på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten för avyttringen innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Första stycket 2 gäller inte avyttring av tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 inkomstskattelagen (1999:1229).

5 §

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. den ersättning som har överenskommit efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter,

2. antalet delägar rätter eller fordrings rätter,

3. delägar rätternas eller fordrings rätternas slag och sort, *samt*

4. den kontanta ersättningen vid sådana byten av andelar som avses

3. delägar rätternas eller fordrings rätternas slag och sort, *samt*
4. den kontanta ersättningen vid sådana byten av andelar som avses

i 48 a kap. 2 § och 49 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229). i 48 a kap. 2 § och 49 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229),
samt

5. vid avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen

a) den ersättning som avses i den paragrafen, och

b) att det är fråga om en sådan avyttring.

Om ett terminsavtal slutförs genom att den ena parten säljer en tillgång samtidigt som samma part förvärvar en mindre tillgång av samma slag, får uppgift lämnas om bruttoersättningen vid försäljningen.

22 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om

– överlåtelse av privatbostadsrätt och av andelar i vissa bostadsföretag (2 och 3 §§),

– upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt (4 §),

– samfällighet (5 och 6 §§),

– räntebidrag (7 §),

– pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),

– avskattningsavtal (10 §),

– tjänstepensionsavtal (11 §),

– underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar (12 §),

– skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),

– elcertifikat (14 §), *och*

– utsläppsätter, utsläppsminskningensenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §).

– elcertifikat (14 §),

– utsläppsätter, utsläppsminskningensenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §), *och*

– *schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §).*

12 §

Kontrolluppgift ska lämnas om sådan försäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 2 § första stycket 6–8 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Kontrolluppgift ska lämnas för juridiska personer och fysiska personer av försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om värdet av försäkringen eller avtalet om tjänstepension vid närmast föregående års utgång. Värdet av försäkringen respektive värdet av avtalet om tjänstepension ska beräknas enligt

Kontrolluppgift ska lämnas om sådan försäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 2 § första stycket 6–10 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om kapitalunderlag för försäkringen respektive avtalet om tjänstepension beräknat enligt 3 a–3 c §§ lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.

bestämmelserna i 3 § åttonde respektive tionde stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om huruvida

1. försäkringen är en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring, eller
2. avtalet om tjänstepension är jämförbart med en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring.

Schablonintäkt för investerings- sparkonto

16 §

Kontrolluppgift ska lämnas om sådan schablonintäkt för investeringssparkonto som avses i 42 kap. 36 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som för eller har fört investeringssparkontot.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om storleken på schablonintäkten.

29 kap.

1 §

Inkomstdeklaration ska lämnas till ledning för

1. bestämmande av underlag för att ta ut skatt eller avgift enligt
  - a) inkomstskattelagen (1999:1229),
  - b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
  - c) 2 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
  - d) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i de fall som avses i 2 § första stycket 1–4 och 6–8 samma lag,
  - d) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i de fall som avses i 2 § första stycket 1–4 och 6–10 samma lag,
  - e) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
  - f) lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift,
  - g) 2 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, och
  - h) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift,
2. bestämmande av underlag för egenavgifter enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980),
3. bestämmande av skattereduktion, samt
4. beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken.

30 kap.

1 §

En fysisk person ska lämna en inkomstdeklaration, om

1. intäkterna i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet i annat fall än som avses i 2 under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 42,3 procent av prisbasbeloppet,

2. sådan intäkt i inkomstlagen tjänst som avses i 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 § samt 57 kap. 20 och 21 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller intäkt av passiv näringsverksamhet under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

3. intäkterna i inkomstlagen kapital, med undantag för sådan ränta, utdelning eller annan avkastning som kontrolluppgift ska lämnas om enligt 17 eller 19 kap., har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

3. intäkterna i inkomstlagen kapital, med undantag för sådan ränta, utdelning eller annan avkastning som kontrolluppgift ska lämnas om enligt 17 eller 19 kap. *och för sådan schablonintäkt som kontrolluppgift har lämnats om enligt 22 kap. 16 §*, har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

4. han eller hon är begränsat skattskyldig och den skattepliktiga intäkten har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

5. underlag för statlig fastighetsskatt, kommunal fastighetsavgift, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader ska fastställas, eller

6. uppgift om skalbolag enligt 31 kap. 14 § ska lämnas.

3 §

För år efter dödsåret ska ett dödsbo lämna en inkomstdeklaration, om

1. de skattepliktiga intäkterna, med undantag för sådan ränta, utdelning eller annan avkastning som kontrolluppgift ska lämnas om enligt 17 eller 19 kap., har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

1. de skattepliktiga intäkterna, med undantag för sådan ränta, utdelning eller annan avkastning som kontrolluppgift ska lämnas om enligt 17 eller 19 kap. *och för sådan schablonintäkt som kontrolluppgift har lämnats om enligt 22 kap. 16 §*, har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

2. underlag för statlig fastighetsskatt, kommunal fastighetsavgift, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader ska fastställas, eller

3. uppgift om skalbolag enligt 31 kap. 14 § ska lämnas.

34 kap.

Investeringsparkonto

8 a §

Den som för eller har fört ett investeringsparkonto ska till den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 20 kap. 3 § med anledning av en avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229), lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras.

9 §

Fondbolag som ska föra eller låta föra ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder ska, då en förvaltare ska föras in i registret enligt 4 kap. 12 § den lagen, lämna förvaltaren uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar i en investeringsfond som tillhör en andelsägare och som har registrerats på förvaltaren i stället för andelsägaren.

Vid byte av en förvaltare eller om förvaltaren inte längre ska vara införd i registret, ska den förvaltare som andelarna i investeringsfonden flyttas från lämna den nya förvaltaren eller fondbolaget uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som flyttas.

Denna paragraf gäller inte andelar i en investeringsfond efter det att andelarna förtecknats på ett investeringsparkonto.

10 §

Uppgifter som avses i 6 och 7 §§ ska lämnas senast månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift uppkom, dock inte senare än den 15 januari påföljande år.

Uppgifter som avses i 8 och 9 §§ ska lämnas snarast och senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gäller.

Uppgifter som avses i 8–9 §§ ska lämnas snarast och senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gäller.

56 kap.

3 §

I beslut om slutlig skatt ska Skatteverket fastställa underlaget för att ta ut skatt eller avgift enligt

1. inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
3. lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4 och 6–8 den lagen,
3. lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4 och 6–10 den lagen,

4. lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
5. lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift, och
6. lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift.

65 kap.

6 §

Om en beräkning enligt 56 kap. 9 § visar att slutlig skatt ska betalas, ska kostnadsränta, om inte annat följer av 4 § andra stycket, beräknas från och med den 13 i andra månaden efter beskattningsåret. Kostnadsränta ska beräknas till och med den dag då betalning senast ska ske.

Innan kostnadsräntan beräknas ska avräkning göras för

1. särskilda avgifter, och
  2. skatt enligt 2 § första stycket
- 6 och 7 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.   2. skatt enligt 2 § första stycket
6–9 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

9 §

Om det är debiterad preliminär skatt som ska betalas den 12 i andra månaden efter beskattningsåret eller senare eller slutlig skatt som ska betalas, ska kostnadsränta beräknas från och med den 13 i andra månaden efter beskattningsåret, om inte annat följer av 4 § andra stycket.

För skatt enligt 2 § första stycket   För skatt enligt 2 § första stycket
6 och 7 lagen (1990:661) om   6–9 lagen (1990:661) om
avkastningsskatt på pensionsmedel   avkastningsskatt på pensionsmedel
gäller dock 8 §.   gäller dock 8 §.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (0000:000) om
ändring i skatteförfarandelagen (0000:000)

Härigenom föreskrivs att 22 kap. 19 § skatteförfarandelagen (0000:000) i stället för dess lydelse enligt lagen (0000:000) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen   *Föreslagen lydelse*
Ändrade skatteregler för
investeringsfonder och deras
delägare (Fi2011/1668)

22 kap.

19 §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om schablonintäkt vid innehav av tillgångar på ett pensionsparkonto.

Kontrolluppgift ska inte lämnas om schablonintäkt vid innehav av tillgångar på ett pensionssparkonto eller ett investeringssparkonto.

3 Ärendet och dess beredning

I budgetpropositionen för 2011 redovisade regeringen ett antal reformambitioner för mandatperioden på skatteområdet (prop. 2010/11:1, Förslag till statsbudget för 2011, finansplan och skattefrågor m.m. avsnitt 1.7.4). Bland dessa reformambitioner nämndes införandet av en ny schablonbeskattad sparform benämnd investeringssparkonto. Syftet med sparformen är att förenkla för fysiska personer att spara i aktier och andra finansiella instrument. Regeringen bedömde vidare att det även bör göras vissa justeringar i beskattningen av kapitalförsäkring för att effektivisera beskattningen av sådan försäkring och för att upprätthålla den skattemässiga neutraliteten. I 2011 års ekonomiska vårproposition anges att förverkligandet av reformambitioner är beroende av regeringens slutliga bedömning av det ekonomiska läget, reformutrymmet m.m. efter sommaren 2011 (prop. 2010/11:100, Vissa skattefrågor inför budgetpropositionen för 2012, s. 61).

I Finansdepartementet har en promemoria utarbetats med förslag till en ny schablonbeskattad sparform, benämnd investeringssparkonto, och förändrad beskattning av kapitalförsäkring. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*.

Mot bakgrund bl.a. av vissa invändningar från remissinstanserna rörande dels finansiella instrument som bara handlas på en handelsplattform, dels de föreslagna reglerna för när ett konto upphör att vara ett investeringssparkonto har i Finansdepartementet utarbetats en tilläggspromemoria med vissa kompletterande förslag om investeringssparkontot. Lagförslagen i tilläggspromemorian finns i *bilaga 4*. Även tilläggspromemorian har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna till den promemorian finns i *bilaga 5*.

En sammanställning av remissyttrandena för vardera promemoria finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Fi2010/5534).

I lagrådsremissen behandlas promemoriornas förslag samt ytterligare två förslag som handlar om hur schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto ska beaktas vid beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner och vid beräkning av betalningsskyldighet för underhållsstöd. De två tillkommande förslagen, som är till fördel för bidragsmottagarna och de underhållsskyldiga, har beretts under hand med Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Myndigheterna har inget att erinra mot att förslagen införs.

4 En ny schablonbeskattad sparform

4.1 Bakgrund

I Sverige är det vanligt att privatpersoner sparar i finansiella instrument, såsom aktier och andelar i investeringsfonder. Många av dem som har avyttrat framför allt aktier gör fel när de ska redovisa affärerna i sina självdeklarationer. Felen är i många fall oavsiktliga och beror bl.a. på att

reglerna för beskattning vid avyttring av finansiella instrument är komplicerade. Felen medför i vissa fall att de skattskyldiga betalar för lite skatt och i andra fall att de betalar för mycket skatt.

Det är framför allt svårigheten att hålla reda på anskaffningsutgifter i kombination med tillämpningen av genomsnittsmetoden som orsakar problem. Den enskilde ska inte bara hålla reda på anskaffningsutgiften för de avyttrade finansiella instrumenten utan också känna till anskaffningsutgiften för samtliga finansiella instrument av samma slag och sort som de avyttrade som denne innehar för att kunna använda genomsnittsmetoden på ett korrekt sätt. Med utgångspunkt från anskaffningsutgifterna för dessa finansiella instrument ska en genomsnittlig anskaffningsutgift beräknas. Vid denna beräkning ska den enskilde även hålla reda på och ta hänsyn till förändringar i innehavet genom olika bolagshändelser, t.ex. splitrar och emissioner, vilket försvårar förfarandet än mer.

Vid olika bolagshändelser under året som utlöser beskattning, t.ex. inlösen av aktier, finns också risk för att den enskilde missar att redovisa avyttringen. Detta problem har Skatteverket under senare år försökt att komma till rätta med genom att tillsammans med självdeklarationerna skicka med information till ägare i bolag som löst in aktier med en uppmaning att de måste beräkna kapitalvinsten på denna avyttring.

De svårigheter och problem som redovisats leder sammantaget till att skattefelet på kapitalområdet är stort.

Inom kapitalbeskattningen gäller i dag som huvudregel att varje avyttring av aktier och andra finansiella instrument ska tas upp till beskattning. Detta kan leda till inlåsnings effekter genom att sparare drar sig för att avyttra finansiella instrument med latent vinst eftersom det utlöser beskattning. Detta kan i sin tur leda till att enskilda sparare inte omfördelar sitt sparande i enlighet med vad som kan anses vara ekonomiskt rationellt. Inlåsnings effekten torde dessutom leda till att omsättningen av finansiella instrument minskar, vilket leder till sämre konkurrens på den finansiella marknaden.

4.2 Vissa uttryck

I lagrådsremissen och i den föreslagna lagtexten används vissa uttryck som används i samband med kontoföring och sådana tillgångar som kan finnas på ett investeringssparkonto. Deras betydelse i lagrådsremissen och i den föreslagna lagtexten är inte tänkt att skilja sig från betydelsen enligt allmänt språkbruk och de definieras inte i lagen om investeringssparkonto. För att underlätta förståelsen för innehållet i denna lagrådsremiss följer ändå nedan en redogörelse för uttryckens betydelse. I lagen om investeringssparkonto finns ett antal termer som definieras där. De behandlas inte i detta avsnitt.

Enligt huvudregeln är tillgångar som *förvaras* på ett investeringssparkonto föremål för schablonbeskattning. Med att tillgångar förvaras på ett konto, t.ex. ett investeringssparkonto, avses att tillgångarna enligt allmänna civilrättsliga och näringsrättsliga bestämmelser finns på kontot. Av allmänna principer som är tillämpliga på sparformer som civilrättsligt liknar investeringssparkonto i det avseendet att de avser dematerialise-

rade tillgångar, följer att tillgångarna anses förvarade på kontot först efter att de har *förtecknats* på kontot. Från och med den tidpunkt när tillgången har förtecknats, eller med ett annat ord registrerats, på investeringsspar-kontot förvaras alltså tillgången där.

I den föreslagna lagtexten och i lagrådsremissen används uttrycken *insättning* och *uttag* uteslutande i förhållande till kontanta medel. Den som innehar ett konto kan t.ex. sätta in sedlar och mynt på sitt konto på ett bankkontor eller där ta ut sedlar och mynt från sitt konto. Kontoinnehavaren kan också sätta in kontanta medel på sitt konto genom att överföra dem elektroniskt från ett annat eget konto eller ta ut kontanta medel på detta sätt. En överföring av kontanta medel mellan två konton ses alltså som ett uttag från det ena kontot och som en insättning på det andra.

Uttrycken *insättning* och *uttag* används således inte i förhållande till finansiella instrument. Sådana instrument kan *överföras* från ett konto till ett annat konto. Det innebär att instrumenten flyttas från det ena kontot till det andra. Om enbart den omständigheten att ett finansiellt instrument flyttas från ett konto är av intresse, och inte till vilket konto det flyttas, används uttrycket att det *avförs* från kontot. Normalt avförs ett finansiellt instrument från ett konto för att överföras till ett annat konto. Överföringen är genomförd när instrumentet är förtecknat, och således förvaras, på det mottagande kontot.

4.3 Schablonbeskattat sparande införs

Regeringens förslag: Ett schablonbeskattat sparande för vissa direktägda finansiella instrument, benämnt investeringssparkonto, införs. Sparande i denna sparform är frivilligt.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Skatteverket, Konkurrensverket, Regelrådet, Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* tillstyrker förslaget. *Företagarna, Försäkringsjuridiska föreningen, Landsorganisationen i Sverige (LO)* och *Svenskt Näringsliv* avstyrker förslaget. LO anser att en schablonskatt är obegriplig, vilket beror på att den inte bygger på någon allmän princip som t.ex. likformig beskattning, utan är ett specialfall i beskattningen av inkomster på just detta område. Vidare anser LO att svårigheten för privatpersoner att beräkna vinst eller förlust vid avyttring av aktier med hjälp av genomsnittsmetoden är begränsad. Svenskt Näringsliv anför att den schablonbeskattning som föreslås baseras på förmögenhetens storlek och inte på den faktiska avkastningen. Skatten är därmed en förmögenhetsskatt och en sådan skatt är skadlig för samhällsekonomin. Visserligen ska investeringssparkontot vara frivilligt och endast omfatta vissa tillgångar, men förslaget skulle innebära etablerandet av ett system för förmögenhetsbeskattning som lätt kan komma att utökas och modifieras.

Merparten av de övriga remissinstanser som har yttrat sig i frågan anser att det är angeläget att dagens metod för beskattning av värdepapper förenklas för enskilda. Av dessa är majoriteten positiva till att ett

schablonbeskattat sparande införs, men flera har synpunkter på förslaget utformning. *Förvaltningsrätten i Göteborg* är positiv till att sparandet är frivilligt. *Ekonomistyrningsverket* anför att investeringssparkontot innebär betydande förenklingar för många skattskyldiga. Den nya sparformen innebär dock att kapitalbeskattningen blir mer komplex när det gäller att jämföra olika sparformer. Det kan därför finnas skäl att göra en större översyn av kapitalbeskattningen. *Ekobrottsmyndigheten* är i grunden positiv till förändringar som leder till att det blir lättare för den enskilde att göra rätt i beskattningshänseende. Frågan är dock enligt myndigheten om det föreslagna systemet med schablonbeskattade investeringssparkonton kan antas få den eftersträfvade effekten att underlätta för den enskilde. Det föreslagna systemet, med uppdelningen i investeringstillgångar och otillåtna tillgångar, reglering om hur tillgångar får föras till respektive från ett investeringssparkonto samt de särskilda reglerna om beräkning av kapitalunderlaget, ter sig tämligen komplicerat. Det kan dock antas att svårigheterna för den enskilde kan komma att begränsas genom den föreslagna informationsskyldigheten och den föreslagna skyldigheten att lämna kontrolluppgift. Mot denna bakgrund anser *Ekobrottsmyndigheten* att det föreslagna systemet ändå får godtas. Enligt *Pensionsmyndigheten* är det angeläget att dagens metod för beskattning av finansiella instrument förenklas för enskilda. Pensionsmyndigheten kan dock konstatera att det remitterade förslaget i många avseenden framstår som både komplicerat och svårt för enskilda att förstå och att det därför inte kan sägas fullt ut tillgodose ambitionen att vara förenklande. Inte desto mindre innebär förslagen en klar förbättring för enskilda i jämförelse det regelverk som måste tillämpas i dag vid kapitalvinster respektive kapitalförluster. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* anför att den föreslagna schabloninkomstbeskattningen har både svagheter och vissa styrkor. Den mest påtagliga svagheten är att förslaget innebär att ett omfattande system för schabloninkomstbeskattning ska fungera parallellt med ett system för realisationsvinstbeskattning. Detta är ett klart avsteg från målet med likformighet i beskattningen, vilket var ett ledmotiv för 1991 års stora skattereform. Lagförslaget är dessutom mycket komplicerat. *Sveriges advokatsamfund* konstaterar att förslaget är komplicerat och svårt att tillgodogöra sig för den enskilde, vilket möjligen något förtar de positiva effekterna av förslaget. Det är framför allt reglerna om hur finansiella instrument får föras till, respektive avföras från, kontot som framstår som tekniskt svårtillgängliga. Advokatsamfundet ifrågasätter om komplexiteten verkligen är nödvändig. Advokatsamfundet befarar att bestämmelsernas komplexitet medför att den enskilde spararen helt och hållet är i händerna på det kontoförande institutet med avseende på möjligheterna att korrekt redovisa den schablonmässiga inkomst som ska ligga till grund för beskattning. Det är allmänt sett en mindre lyckad lösning att reglerna är så komplexa att den enskilde, som i slutändan trots allt är ansvarig för att självdeklarationen blir korrekt, kan antas få svårt att utan hjälp upprätta en korrekt självdeklaration. *Euroclear Sweden AB* framför att förslaget innehåller ett omfattande antal regler att hålla reda på, både för kontoinnehavaren och investeringsföretaget, vilket gör förslaget påfallande likt de krångliga regler som gäller för kapitalvinstbeskattningen. Investeringssparkontot bör kunna förstås och tillämpas av investerare

som, utan att anlita experter, ska kunna göra en egen bedömning huruvida den traditionella beskattningen eller investeringssparkontot utgör den bästa modellen för investerarens sparande. Investeringsparkontot skulle således behöva konstrueras enklare. *Far* anser att syftet med förslaget är vällovligt, men förslaget har inte fått en sådan utformning att det uppfyller kravet på enkelhet. Det föreslagna regelsystemet är mycket detaljerat och särskilda regler har utformats även för situationer som torde vara mycket sällan förekommande. Även om man kan ha en viss förståelse för att lagstiftaren har som mål att åstadkomma en lagstiftning som inte leder till några oklarheter vid rättstillämpningen är det här fråga om en sådan detaljreglering att det finns risk att regelsystemet kommer att avskräcka i stället för att uppmuntra till ett schablonbeskattat sparande. Vill man uppnå en förenkling krävs i stället ett enklare system där lagstiftaren aktivt väljer att avstå från att reglera vissa detaljer med det uttalade syftet att genomföra en förenkling. *Kammarrätten i Göteborg* anför att en nackdel med schablonbeskattning är att regelsystemet med nödvändighet blir komplicerat. *Skatteverket* anför att det är viktigt att det även blir enklare för den som väljer att ha kvar sitt sparande i dagens system. Skatteverket föreslår därför att ytterligare förslag på förenklingar övervägs. *Företagarna* anser att dagens system skulle kunna förenklas genom att göra den s.k. schablonregeln tillämplig på fler typer av värdepapper och höja schablonavdraget från 20 till 50 procent. Även *Förvaltningsrätten i Göteborg* för fram som ett alternativ till den nya schablonbeskattningen att höja den procentsats som ska ligga till grund för den schablonberäknade anskaffningsutgiften. *Svenskt Näringsliv* anför att förslaget syftar till att främja sparande och minska skattefelet vid försäljning av värdepapper kan tillgodoses på andra sätt än med det föreslagna investeringssparkontot: en sänkning av kapitalinkomstskattesatsen och en höjning av schablonanskaffningsvärdet för aktier och andra delägaraktier från dagens 20 till 50 procent av försäljningspriset. *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* anför att för att upprätthålla neutraliteten i skattesystemet bör enskilda näringsidkare kunna placera även företagets kapital i värdepapper utan att dessa automatiskt ”lyfts ut” ur inkomstlaget näringsverksamhet. Detta skulle kunna åstadkommas genom systemet med investeringssparkonto. *Aktiespararna* anför att det finns en klar risk för höga öppna eller dolda avgifter, när man låst in kunden i ett avskilt konto. Till exempel kan tänkas att investeringsföretagen debiterar mycket högre courtage för affärer inom kontot, än kunden annars kunde få på marknaden. Aktiespararna ser därför ett behov av att i både denna och andra sparformer införa ett krav på en helt transparent avgiftsstruktur, för att öka jämförbarheten och främja konkurrensen.

Skälen för regeringens förslag: Sparande i aktier och andelar i investeringsfonder är som nämnts i föregående avsnitt en vanlig form av sparande. Där framgår dock att dagens skatterättsliga reglering av fysiska personers sparande i aktier och andra finansiella instrument inte är utan problem. Till skillnad från *LO* anser regeringen att reglerna för att beräkna vinst och förlust vid avyttring är komplicerade. Det kan vara tidsödande för enskilda att göra denna beräkning och många gör fel, vilket sannolikt leder till ett skattebortfall för staten. Regleringen medför vidare en inlåsnings effekt, till nackdel för såväl de enskilda spararna som

för konkurrensen på den finansiella marknaden. Ett sätt att helt eller delvis lösa dessa problem är att införa en schablonbeskattad sparform för finansiella instrument, en bedömning flera remissinstanser instämmer i. Det föreslås därför att en sådan sparform införs. Den nya sparformen bör benämnas investeringssparkonto.

Schablonbeskattningen innebär att den enskilde inte beskattas utifrån faktiska inkomster och utgifter på de finansiella instrumenten. I stället beskattas den enskilde för en schablonmässigt beräknad avkastning på tillgångarna. Detta innebär bl.a. att den enskilde inte behöver redovisa varje avyttring av instrumenten som ingår i den schablonbeskattade sparformen. Den enskilde behöver alltså inte beräkna eller hålla reda på sin anskaffningsutgift, vilket är en stor förenkling jämfört med dagens system.

Svenskt Näringsliv hävdar att skatt baserad på schablonbeskattning är en förmögenhetsskatt som är skadlig för samhällsekonomin. Regeringen ser inte den föreslagna schablonbeskattningen som en förmögenhetsskatt utan som en alternativ beskattning av kapitalinkomster. Regeringen delar inte heller Svenskt Näringslivs bedömning att den föreslagna schablonbeskattningen är skadlig för samhällsekonomin.

Schablonbeskattningen innebär vidare att den enskilde fritt kan omplacera tillgångarna inom sparformen eftersom eventuella vinster eller förluster inte ska tas upp till beskattning. Härigenom bortfaller de skattemässiga inlåsnings effekter som finns inom det konventionellt beskattade systemet. Omsättningen av finansiella instrument inom ett schablonbeskattat sparande bör vara större än inom ett konventionellt beskattat sparande. Ökad omsättning bör leda till ökad konkurrens på den finansiella marknaden.

En schablonbeskattning innebär inte bara fördelar för enskilda aktörer utan även för staten. Denna typ av beskattning torde bli mer effektiv eftersom skattebortfallet på grund av felaktigt redovisade kapitalvinster och kapitalförluster minskar. Schablonbeskattning innebär dessutom att skatt tas ut löpande och därmed minskar de enskildas skattekredit jämfört med dagens system, där vinster beskattas först när de realiserats. Vidare blir skattebasen för ett schablonbeskattat sparande jämnare än skattebasen för konventionellt beskattade tillgångar.

Redan i dag finns det en schablonbeskattad sparform för fysiska personer som har stora likheter med investeringssparkonto, nämligen sparande i kapitalförsäkring. En del kapitalförsäkringar är utformade så att försäkringstagaren själv, inom vissa ramar, kan välja vilka finansiella instrument som ska ingå i försäkringen och fritt utan omedelbara skattekonsekvenser omplacera tillgångar inom försäkringen. Även om likheterna är stora är en avgörande skillnad jämfört med den nya schablonbeskattade sparformen att det inte är den enskilde, dvs. försäkringstagaren, utan försäkringsbolaget, som äger tillgångarna i en kapitalförsäkring. Kapitalförsäkring kan därför inte underlätta sparande i direktägda finansiella instrument. Vidare är kapitalförsäkring inte ett renodlat sparande eftersom den alltid innehåller ett, större eller mindre, försäkringsinslag. Följaktligen bör det, även med beaktande av kapitalförsäkring, finnas ett behov för den i denna lagrådsremiss föreslagna sparformen.

Flera remissinstanser, bl.a. *Svenska Bankföreningen*, *Svenska Fondhandlareföreningen* och *Fondbolagens förening*, anser att förslaget är komplicerat och att det borde förenklas.

Utgångspunkten för förslaget är att endast finansiella instrument som är föremål för handel på viss marknad ska få förvaras på ett investeringssparkonto. Motivet till detta är att schablonbeskattningen bygger på att ett objektivet marknadsvärde kan fastställas för tillgångarna på kontot. Med dessa utgångspunkter blir följden att tillgångar som inte längre handlas på föreskrivet sätt ska avföras från investeringssparkontot. Detta medför, som flera remissinstanser påpekar, en relativt omfattande reglering av vad som ska gälla när tillgångar förs in och ut från ett investeringssparkonto. Det är dock inte orimligt att kräva av det institut som tillhandahåller investeringssparkontot att de kan hålla reda på vilka finansiella instrument som förvaras på kontot och huruvida de är upptagna till handel på en reglerad marknad eller handlas på en handelsplattform.

Flera av bestämmelserna som reglerar hur otillåtna tillgångar ska hanteras kommer i praktiken endast att tillämpas i mycket få fall. För den genomsnittlige spararen kommer det att vara ovanligt att otillåtna tillgångar över huvud taget hamnar på investeringssparkontot. Att en genomsnittlig sparare råkar ut för att kvalificerade andelar eller att finansiella instrument som har getts ut av ett företag i vilket denne innehar 10 procent av rösterna eller kapitalet hamnar på investeringssparkontot kommer att vara mycket ovanligt. Den omständigheten att dessa situationer är ovanliga är dock inte skäl nog för att inte reglera dem. De kan trots allt inträffa.

Investeringssparkontot ska existera sida vid sida med den konventionella beskattningen av kapitalinkomster. För att schablonbeskattning av tillgångar som inte lämpar sig för sådan beskattning inte ska ske är det nödvändigt med den föreslagna regleringen trots att den, vilket har påpekats av flera remissinstanser, kan anses vara komplicerad. Regeringen har eftersträvat att göra de bestämmelser som krävs så lättförståeliga som möjligt. Det är regeringens uppfattning att den föreslagna sparformen kommer att underlätta för enskilda sparare trots att regleringen i vissa avseenden är komplicerad.

Det bör vara frivilligt att spara i investeringssparkonto. Den som önskar att spara i finansiella instrument ska fritt kunna välja att göra det inom ramen för den nya sparformen, genom en kapitalförsäkring eller inom den konventionella beskattningen. Dagens regler för beskattning av sparande bör därför i princip kvarstå oförändrade.

Avslutningsvis kan nämnas att det i och för sig, som flera remissinstanser påpekat, kan vara angeläget att förenkla skattereglerna inom den konventionella beskattningen. Det ryms dock inte inom ramen för detta lagstiftningsärende att göra en allmän översyn av kapitalbeskattningsreglerna i syfte att förenkla för enskilda att spara i direktägda aktier och andra finansiella instrument.

4.4 Investeringsparkonto

Regeringens förslag: Ett investeringssparkonto är ett sparande som uppfyller vissa villkor.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Avanza Bank* förutsätter att insättningsgarantin gäller för sparande inom ramen för investeringssparkontot.

Skälen för regeringens förslag: I lagrådsremissen föreslås att en ny sparform, investeringssparkonto, införs. Ett investeringssparkonto bör vara ett sparande som uppfyller vissa villkor.

I grunden är ett investeringssparkonto ett avtal mellan innehavaren och institutet som tillhandahåller sparformen om förvaring och kontoföring av innehavarens finansiella instrument och kontanta medel. De bestämmelser om t.ex. information och konsumentskydd som i dag gäller förvaring av finansiella instrument och kontoföring av kontanta medel kommer därför även att vara tillämpliga på den nya sparformen.

Vad som skiljer investeringssparkonto från andra sparformer som avser direktägda tillgångar är framför allt att den som innehar ett investeringssparkonto schablonbeskattas för tillgångarna som förvaras på kontot. För att kunna upprätthålla schablonbeskattningen är det nödvändigt att ställa upp ett antal villkor som måste vara uppfyllda för att sparandet ska anses utgöra ett investeringssparkonto. Som exempel kan nämnas att överföring av finansiella instrument till och från ett investeringssparkonto bara får ske under vissa förutsättningar och att bara vissa subjekt får tillhandahålla respektive inneha investeringssparkonto. Om de villkor som gäller för investeringssparkonto inte upprätthålls bör detta förhållande i första hand enbart få skattemässiga konsekvenser för kontoinnehavaren genom att tillgångarna på kontot inte längre omfattas av schablonbeskattningen. Den föreslagna nya sparformen investeringssparkonto kan därmed sägas vara en skattemässig konstruktion.

I linje med att investeringssparkonto är en skattemässig konstruktion, eller om man så vill en skattemässig påbyggnad på redan befintlig reglering, föreslås i lagrådsremissen inga ändringar av civilrättsliga eller näringsrättsliga bestämmelser. Civilrättsliga bestämmelser som i dag är tillämpliga på ägarförhållanden m.m. för sådana tillgångar som kan förvaras på ett investeringssparkonto ska även fortsättningsvis vara tillämpliga. Det är alltså exempelvis allmänna obligationsrättsliga och sakrättsliga bestämmelser och principer som avgör vem som äger och vem som har rätt till tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto. Detsamma gäller den näringsrättsliga regleringen. Bestämmelser om hur banker och andra institut ska hantera kundernas tillgångar m.m. gäller även i förhållande till tillgångar som förvaras på investeringssparkonto. Som exempel kan nämnas att bestämmelserna om kunders finansiella instrument och medel i 8 kap. 34–36 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, förkortad VML, gäller när investeringsföretag tillhandahåller investeringssparkonton.

I lagrådsremissen föreslås heller ingen särreglering när det gäller investeringssparkonton och insättningsgaranti. Enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti omfattas insättningar som görs på konton hos

kreditinstitut och värdepappersföretag under vissa förutsättningar av en insättningsgaranti. Insättningsgarantin innebär att kontoinnehavaren får ersättning från staten om ett sådant institut eller företag går i konkurs. Regeringen har i propositionen Ändringar i insättningsgarantin (prop. 2010/11:109) föreslagit att det från och med den 1 juli 2011 ska införas en obligatorisk förhandsprövning av om de kontoslag som tillhandahålls av ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som tar emot insättningar omfattas av insättningsgarantin eller inte. Förhandsprövningen föreslås vara obligatorisk för såväl nya som befintliga kontoslag. Det kommer sålunda att bli möjligt för kreditinstitut och värdepappersföretag att få ett bindande besked från Riksgälden om ett visst kontoslag som tillhandahålls, t.ex. inom ramen för ett investeringssparkonto, kommer att omfattas av insättningsgarantin eller inte.

Som redan antytts har de bestämmelser som föreslås i lagen om investeringssparkonto enbart betydelse för beskattningen. Följande exempel kan illustrera detta. I lagen om investeringssparkonto föreslås bestämmelser enligt vilka investeringstillgångar som har överlåtits direkt till en annan fysisk person inte får överföras till dennes värdepapperskonto. Även om en sådan överföring görs i strid med bestämmelserna i nämnda lag innebär inte det att överföringen inte är giltig ur ett civilrättsligt perspektiv. Tvärtom får förvärvaren samma sakrättsliga skydd till de förvärvade tillgångarna som vid vilken överföring som helst. Skatterättsligt innebär överföringen dock att investeringssparkontot förlorar sin status som sådant konto eftersom bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto inte har följts.

4.5 Avtal om investeringssparkonto och dess parter

Regeringens förslag: Investeringssparkonto tillhandahålls av ett investeringsföretag. Med investeringsföretag avses svenskt värdepappersbolag som har tillstånd att förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet, svenskt kreditinstitut som har tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse och utländska motsvarigheter som hör hemma i en stat inom EES.

Ett investeringssparkonto får bara innehas av en enda fysisk person eller av ett enda dödsbo och det får bara föras av ett enda investeringsföretag. Den som innehar ett investeringssparkonto benämns kontoinnehavare.

Ett avtal om investeringssparkonto ska ingås mellan ett investeringsföretag och en fysisk person eller ett dödsbo. Avtalet får inte innehålla villkor som är oförenliga med bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto. Ett investeringssparkonto får inte överlätas.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Aktiespararna* anför att förslaget att ett investeringssparkonto bara kan innehas av en enda fysisk person eller ett enda dödsbo medför att t.ex. aktiesparklubbar inte kommer att kunna öppna ett sådant konto. Aktiespararna anser att aktiesparklubbar är ett fenomen

som höjer intresset för aktieäggande och förordar att investeringsspar-kontot ska vara möjligt att innehas av flera personer gemensamt. Aktiespararna, *Fondbolagens förening* och *SkagenFonder* anser att även fondbolag ska kunna tillhandahålla investeringssparkonto. I annat fall snedvrids konkurrensen på marknaden till betydande nackdel för fond-bolag som inte ingår i en koncern. Fondbolagens förening anser också att det bör övervägas om centrala värdepappersförvarare skulle kunna tillhandahålla investeringssparkonto för att främja konkurrensen. *Euroclear Sweden AB* anser att fondbolagen och centrala värdepappers-förvarare bör ha rätt att erbjuda kontot i enbart en värdepapperskonto-form, dvs. utan att kontanta medel sätts in och tas ut från kontot. Vidare bör kontoinnehavaren enligt lag åläggas en skyldighet att intyga sin skatterättsliga hemvist vid öppnandet av ett investeringssparkonto samt en ytterligare skyldighet att omgående upplysa investeringsföretaget så snart en förändring i skattehemvisten sker. *Skatteverket* anför att utländska investeringsföretag är skyldiga att lämna en förbindelse till Finansinspektionen om att lämna kontrolluppgifter. Tidigare erfarenhet visar att detta uppfylls dåligt av de utländska aktörerna. Skatteverket uppfattar därför att det finns ett kontrollproblem när ett investeringsspar-konto flyttas till utlandet eller när en person öppnar ett investeringsspar-konto utanför Sverige. Skatteverket föreslår därför att lagen om investeringssparkonto kompletteras med ett stycke som innebär att för att ett konto ska anses uppfylla kraven för att vara ett investeringssparkonto ska investeringsföretaget ha lämnat en förbindelse om att lämna kontrolluppgifter enligt 13 kap. 1 § lagen (2001:1227) om självdeklara-tioner och kontrolluppgifter, förkortad LSK.

Skälen för regeringens förslag

Kontoinnehavare

Den som innehar ett investeringssparkonto bör benämnas kontoinne-havare.

Ett syfte med investeringssparkonto är att förenkla för fysiska personer att spara i finansiella instrument. Därför bör bara fysiska personer, och dödsbon, få inneha investeringssparkonton. *Aktiespararna* anser att det är angeläget att aktiesparklubbar ges rätt att inneha ett investeringsspar-konto. Aktiesparklubbar består normalt av flera fysiska personer. För det första bedömer regeringen behovet av att flera fysiska personer gemen-samt ska kunna inneha ett investeringssparkonto som litet. För det andra skulle en sådan lösning kräva komplicerade regler beträffande uppdel-ning av kapitalunderlaget hänförligt till ett investeringssparkonto med flera innehavare. För det tredje kan det heller inte uteslutas att gemen-samma investeringssparkonton leder till ökad risk för skatteundandra-ganden. Sammantaget görs därför bedömningen att varje investerings-sparkonto bara bör få innehas av en fysisk person eller ett dödsbo. Det bör däremot inte finnas någon begränsning såvitt avser antalet investeringssparkonton som en och samma fysiska person, eller ett och samma dödsbo, får inneha.

Det bör inte finnas någon skatterättslig begränsning såvitt avser vilken fysisk person eller vilket dödsbo som kan inneha ett investeringsspar-konto. Även begränsat skattskyldiga personer bör således kunna inneha ett investeringssparkonto.

Investeringsföretag

På ett investeringssparkonto ska kontoinnehavaren kunna spara, dvs. förvara, kontanta medel och vissa finansiella instrument. För att kunna erbjuda ett investeringssparkonto bör därför krävas att det kontoförande institutet som tillhandahåller investeringssparkontot, investeringsföretaget, har tillstånd dels att ta emot återbetalningsskyldiga medel från allmänheten och placera medlen på ett inlåningskonto eller ta emot inbetalningarna med redovisningsskyldighet, dels att förvara värdepapper för kundens räkning.

Utöver tillstånd för dessa grundläggande tjänster kommer det i praktiken att krävas ytterligare tillstånd för olika investerings- och sidotjänster för att investeringssparkontot ska bli en attraktiv investerings- och sparform på marknaden. Det saknas emellertid skäl att kräva att investeringsföretaget ska inneha tillstånd för samtliga tjänster som kan bli aktuella inom ramen för investeringssparkontot. Det är tillräckligt att företaget antingen självt eller genom avtal med andra institut kan tillhandahålla kontoinnehavaren erforderliga investerings- och sidotjänster.

Ett svenskt kreditinstitut uppfyller de krav som bör ställas på ett investeringsföretag. Det får nämligen enligt 7 kap. 1 § andra stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse med stöd av sitt tillstånd ta emot inlåning och förvara värdepapper. Ett svenskt kreditinstitut som har tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse bör därför anses vara ett investeringsföretag. För att kunna ta emot och vidarebefordra order måste institutet även ha ett särskilt tillstånd som innefattar investeringstjänsterna mottagande och vidarebefordran av order enligt 2 kap. 1 § 1 VML. Investerings-tjänsten mottagande och vidarebefordran av order innebär dock att det avslutande momentet i köpet eller försäljningen utförs av någon annan än den som har tagit emot och vidarebefordrat ordern. Kreditinstitut som vill medverka vid avslutet på börser eller avsluta ordern mot eget lager måste därför även ha tillstånd för investeringstjänsterna utförande av order på kunders uppdrag respektive handel för egen räkning enligt andra och tredje punkten nämnda lagrum. Som redan antytts i föregående stycke skulle ett kreditinstitut emellertid kunna tillhandahålla ett investeringssparkonto utan tillstånd att driva värdepappersrörelse. I praktiken förutsätter det dock att institutet tecknar ett samarbetsavtal med ett annat institut som innehar erforderliga tillstånd enligt VML.

För att ett svenskt värdepappersbolag ska uppfylla de krav som bör ställas på ett investeringsföretag krävs att det har tillstånd enligt 2 kap. 2 § 1 VML att förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet. Ett värdepappersbolag som innehar kundmedel är skyldigt, enligt 8 kap. 35 § VML, att vidta lämpliga åtgärder för att skydda kundens rättigheter och hålla medlen avskilda från institutets tillgångar. Av Finansinspektionens föreskrifter om värde-

pappersrörelse (FFFS 2007:16) följer att värdepappersföretag som tar emot kundmedel omgående ska placera dessa på ett eller flera konton i en centralbank, ett kreditinstitut eller i en godkänd penningmarknadsfond. Svenskt värdepappersbolag som har tillstånd enligt nämnda lagrum bör därför anses vara investeringsföretag. Förutom nämnda tillstånd torde det dock i praktiken, på samma sätt som för kreditinstitut, krävas att bolaget självt eller genom samarbetsavtal innehar övriga erforderliga tillstånd.

Även utländska värdepappersföretag och kreditinstitut som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd motsvarande de som krävs för att svenska företag ska kunna vara investeringsföretag, bör anses vara sådana företag.

Aktiespararna och *Skagen Fonder* framför att även fondbolag ska kunna tillhandahålla investeringssparkonto. Samma åsikt framförs av *Fondbolagens förening* och *Euroclear Sweden AB* som dessutom anser att det bör övervägas om centrala värdepappersförvarare skulle kunna tillhandahålla investeringssparkonto.

Regeringen konstaterar att den verksamhet som ett fondbolag får driva är harmoniserad på EU-nivå, nu senast genom det s.k. UCITS IV-direktivet, 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)²⁵. Ett fondbolag får därför inte driva annan verksamhet än som anges i den uttömmande uppräkningslistan som finns i det direktivet. Direktivets reglering har införts i lagen (2004:46) om investeringsfonder, förkortad LIF. UCITS IV-direktivet kommer att genomföras i svensk rätt den 1 augusti 2011 (prop. 2010/11:135).

I LIF anges följande om fondbolags tillstånd att bedriva verksamhet. Ett fondbolag är enligt 1 kap. 1 § 7 LIF ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt 1 kap. 4 § samma lag att bedriva fondverksamhet. Med fondverksamhet avses enligt 1 kap. 1 § 10 LIF förvaltning av en investeringsfond, försäljning och inlösen av andelar i fonden samt därmed sammanhängande administrativa åtgärder. Enligt 1 kap. 4 § LIF får fondbolag utöver tillstånd för fondverksamhet ges tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument. Av 7 kap. 1 § LIF framgår att fondbolag som har tillstånd till portföljförvaltning avseende finansiella instrument efter tillstånd av Finansinspektionen får ta emot fondandelar för förvaring, dock inte fondandelar som ingår i en investeringsfond som förvaltas av fondbolaget, samt ta emot medel med redovisningsskyldighet som ett led i verksamheten.

Som inledningsvis beskrivits i detta avsnitt bör det enligt regeringens mening krävas att ett investeringsföretag har tillstånd dels att ta emot återbetalningsskyldiga medel från allmänheten och placera medlen på ett inlåningskonto eller ta emot inbetalningarna med redovisningsskyldighet, dels att förvara värdepapper för kundens räkning. Av den ovan redovisade regleringen för fondbolag framgår att dessa enbart kan få tillstånd att förvara fondandelar, utom fondandelar som ingår i en investeringsfond som förvaltas av fondbolaget, samt ta emot medel med redovisningsskyldighet som ett led i fondbolagets verksamhet i form av diskretionär portföljförvaltning. Det är således inte möjligt för ett fondbolag att

²⁵ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32 (Celex 32009L0065).

erhålla de tillstånd som krävs för att tillhandahålla de tjänster som får anses nödvändiga för ett investeringsföretag. Av denna anledning bör inte fondbolag ges möjlighet att tillhandahålla investeringssparkonto.

Med central värdepappersförvarare avses enligt 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument ett företag som enligt 2 kap. samma lag har auktorisation att kontoföra finansiella instrument i avstämningsregister. Enligt 2 kap. 7 § samma lag får en central värdepappersförvarare, utöver den verksamhet som auktorisationen omfattar, driva endast börs- eller clearingverksamhet och annan verksamhet som har nära samband med verksamheten som central värdepappersförvarare. Även i fråga om centrala värdepappersförvarare framgår således att sådana inte kan erhålla de tillstånd som krävs för att kunna tillhandahålla investeringssparkonto. *Euroclear Sweden AB* har föreslagit att centrala värdepappersförvarare bör ha rätt att erbjuda kontot i enbart en värdepapperskontoform, dvs. utan att kontanta medel sätts in och tas ut från kontot. Den föreslagna modellen för investeringssparkonto förutsätter dock att kontanta medel kan hanteras inom kontot. Något förslag om att centrala värdepappersförvarare ska kunna tillhandahålla investeringssparkonto lämnas därför inte.

Det är viktigt att det är tydligt vilket institut som har ansvaret gentemot kontoinnehavaren och mot det allmänna. På grund av detta bör varje investeringssparkonto få föras av enbart ett enda investeringsföretag. Som redan nämnts hindrar detta dock inte att investeringsföretaget samarbetar med andra institut. Andra institut kan t.ex. utföra uppgifter för investeringsföretagets räkning. Investeringsföretaget kan emellertid inte delegera sitt ansvar som investeringsföretag som följer av de bestämmelser som föreslås i denna lagrådsremiss.

Avtal om investeringssparkonto

Förhållandet mellan investeringsföretaget och kontoinnehavaren bör regleras i ett avtal om investeringssparkonto. För att det inte ska finnas någon konflikt mellan detta avtal och lagen om investeringssparkonto får avtalet inte innehålla villkor som är oförenliga med bestämmelserna i lagen.

Ett investeringssparkonto som sådant, och alltså inte tillgångarna som förvaras på kontot, bör inte få överlåtas. Detta för att inte komplicera reglerna om skattskyldighet för schablonintäkt som är hänförlig till tillgångarna på visst investeringssparkonto.

Euroclear Sweden AB anser att kontoinnehavaren bör åläggas en skyldighet att intyga sitt skatterättsliga hemvist vid öppnandet av ett investeringssparkonto samt en ytterligare skyldighet att omgående upplysa investeringsföretaget så snart en förändring i denna hemvist sker. Regeringen har förståelse för att det kan vara svårt för investeringsföretaget att känna till om en kontoinnehavare är begränsat eller obegränsat skattskyldig i Sverige, vilket bl.a. har betydelse för beräkningen av schablonintäkten och företagets skyldighet att lämna kontrolluppgifter, se avsnitt 5.3 och 7.2. Det är dock inte lämpligt att ålägga kontoinnehavaren en sådan skyldighet. Det kan nämnas att det bör ligga i en begränsat skattskyldig kontoinnehavares intresse att underrätta investeringsföretag

om att denne är begränsat skattskyldig. Annars riskerar kontoinnehavaren att i Sverige debiteras skatt hänförlig till schablonintäkt som han eller hon inte är skyldig att betala. En kontoinnehavare som går från att vara begränsat till obegränsat skattskyldig och som inte informerar investeringsföretaget om detta, vilket leder till att oriktiga uppgifter lämnas till Skatteverket, riskerar påföljd i form av bl.a. skattetillägg. Mot bakgrund av detta bedömer regeringen att en kontoinnehavare som är medveten om en förändring av den skattemässiga statusen i de allra flesta fall kommer att informera investeringsföretaget om detta.

Skatteverket föreslår att det ska införas en bestämmelse enligt vilken en förutsättning för att ett konto ska anses uppfylla kraven för att vara ett investeringssparkonto är att investeringsföretaget har lämnat en förbindelse om att lämna kontrolluppgifter enligt 13 kap. 1 § LSK. Enligt denna paragraf ska utländska företag som driver bankverksamhet, värdepappersrörelse, fondverksamhet, finansieringsverksamhet eller försäkringsverksamhet i Sverige utan att inrätta en filial eller motsvarande etablering här, innan verksamheten inleds, under vissa förutsättningar ge in en skriftlig förbindelse till Finansinspektionen om att lämna kontrolluppgifter i enlighet med bestämmelserna i LSK. Anledningen till Skatteverkets förslag är att verket anser att detta uppfylls dåligt av de utländska aktörerna och att det därför finns ett kontrollproblem när ett investeringssparkonto öppnas utanför Sverige. Regeringen konstaterar att det förhållandet att vissa utländska företag som bedriver gränsöverskridande verksamhet till Sverige underlåter att inkomma med förbindelse till Finansinspektionen om att lämna kontrolluppgifter främst är ett kontrollproblem som inte påverkas av förslagen i denna lagrådsremiss. Att införa speciella krav i detta avseende för att få tillhandahålla just investeringssparkonto i Sverige när motsvarande problem föreligger för andra liknande tjänster, där inget sådant krav uppställs, vore inkonsekvent. Dessutom skulle det försvåra för en presumtiv kontoinnehavare om det införs ytterligare villkor för den skattemässiga statusen för ett investeringssparkonto som är hänförliga till investeringsföretaget. Att förändra systemet för förbindelse att lämna kontrolluppgift ligger utanför ramen för detta lagstiftningsärende.

4.6 Finansiella instrument på investeringssparkonto

<p>Regeringens förslag: Finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto är investeringstillgångar eller otillåtna tillgångar.</p>

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Far* anför att förslaget till lag om investeringssparkonto inte innehåller någon närmare definition av vad som avses med finansiella instrument och att begreppet bör kommenteras om det ska användas. *Sparbankernas Riksförbund* framför att de tillgångar som omfattas av förslaget är fordringsrätter. Finansiella instrument av det slag som omfattas av förslaget är dematerialiserade, dvs. utgörs inte av fysiska värdepapper. Begreppsapparaten i lagförslaget synes emellertid

utgå ifrån att såväl likvida medel som aktuella finansiella instrument är just lösa saker (fysiska pengar och fysiska värdepapper). Enligt Sparbankernas Riksförbund vore det lämpligt om förslaget skulle kunna omarbetas så att valda begrepp bättre ansluter sig till terminologin i lagen (1936:81) om skuldebrev och lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument. *Skatteverket* anför att det i förslaget till ny lagtext förekommer flera uttryck som är hämtade från lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, förkortad VML, och som inte används i skattelagstiftningen på samma sätt. Bland annat används uttrycket finansiella instrument. Av kommentaren till lagtext framgår att begreppen motsvarar de som anges i VML. Skatteverket anser att ordalydelsen i reglerna av förenklingsskäl bör ansluta till den terminologi som redan finns i IL. Det är därför mer lämpligt att använda ordet värdepapper i stället för finansiellt instrument. I vart fall bör lagtexten göras tydligare så att det redan av denna går att läsa ut vilka definitioner som avses.

Skälen för regeringens förslag: Ett investeringssparkonto föreslås vara en sparform inom vilken kontoinnehavaren i första hand ska kunna spara i finansiella instrument. Av praktiska skäl ska dock även kontanta medel kunna förvaras på ett investeringssparkonto. Uttrycket finansiella instrument definieras i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, förkortad VML, och omfattar bl.a. aktier i aktiebolag, obligationer och fondandelar. Detta uttryck är vedertaget på värdepappersmarknaden. Det är i första hand aktörerna på denna marknad, främst kontoinnehavarna och investeringsföretagen, som ska förhålla sig till den föreslagna lagen om investeringssparkonto. För dessa får uttrycket finansiella instrument anses vara att föredra framför uttrycket värdepapper, som vanligtvis används inom skattelagstiftningen och som *Skatteverket* förordar ska användas. Uttrycket värdepapper är dessutom inte definierat inom skattelagstiftningen, varför en sådan definition skulle behöva införas i lagen om investeringssparkonto. Regeringen anser därför att det är lämpligare att använda uttrycket finansiella instrument.

Liksom *Sparbankernas Riksförbund* anför är de tillgångar som kan förvaras på ett investeringssparkonto dematerialiserade, dvs. på kontot existerar de inte i någon konkret gestalt i form av pappershandling eller liknande. Till skillnad från förbundets uppfattning är, enligt regeringens bedömning, de uttryck som används i den föreslagna lagen lämpliga även i förhållande till sådana tillgångar.

Far anser att om uttrycket finansiella instrument ska användas så bör det kommenteras. *Skatteverket* framför att förslaget till lag om investeringssparkonto innehåller flera uttryck som är hämtade från VML och som inte används inom skattelagstiftningen på samma sätt. Skatteverket anser att om uttrycket finansiellt instrument ska användas bör lagtexten göras tydligare så att det redan av denna går att läsa ut vilka definitioner som avses. Som redan nämnts anser regeringen att uttrycket finansiella instrument bör användas i regleringen som föreslås i denna lagrådsremiss. Förutom finansiella instrument innehåller den föreslagna lagen en rad uttryck som definieras i andra lagar, t.ex. reglerad marknad, handelsplattform och delning. Enligt regeringens bedömning skulle hänvisningar i lagtexten till lagar där de olika uttrycken definieras tynga lagtexten alltför mycket. Som utgångspunkt bedöms det därför inte lämpligt att

hänvisa till andra lagar där uttryck som används i den föreslagna lagen om investeringssparkonto definieras.

Investeringsparkonto är tänkt som en alternativ sparform till andra former av sparande i finansiella instrument. Som framgår av nästa avsnitt är det dock på grund av den modell för schablonbeskattningen som föreslås i denna lagrådsremiss nödvändigt att begränsa det slag av finansiella instrument som får förvaras på ett investeringssparkonto. De tillgångar som i princip utan begränsningar får förvaras på ett investeringssparkonto benämns investeringstillgångar. Finansiella instrument som inte är investeringstillgångar benämns otillåtna tillgångar. Dessa föreslås endast få förvaras på kontot under en begränsad tid.

Indelningen i investeringstillgångar och otillåtna tillgångar är av grundläggande betydelse för de bestämmelser som föreslås i denna lagrådsremiss. Förutom att indelningen har betydelse för i vilken utsträckning olika tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto, har den även betydelse bl.a. för när tillgångar får överföras till och från ett investeringssparkonto. Av avsnitt 4.17 framgår närmare under vilka förutsättningar investeringstillgångar och otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto.

4.7 Investeringstillgångar

Regeringens förslag: Investeringstillgångar är finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, finansiella instrument som handlas på en handelsplattform och andelar i investeringsfonder. Finansiella instrument som har getts ut av ett företag är dock inte investeringstillgångar om innehavaren av instrumenten, direkt eller indirekt, äger eller på liknande sätt innehar andelar i företaget som motsvarar minst 10 procent av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget. Vid bedömningen av hur stor andel av företaget som innehavaren av de finansiella instrumenten har, ska innehavaren även anses äga andelar i företaget som närstående till denne, direkt eller indirekt äger eller på liknande sätt innehar. Kvalificerade andelar är inte investeringstillgångar.

Finansiella instrument som inte är investeringstillgångar är otillåtna tillgångar.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. Enligt promemorians förslag är investeringstillgångar finansiella instrument, bortsett från kvalificerade andelar, som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), andelar i en investeringsfond och kontanta medel. Promemorians förslag innehåller inte någon begränsning avseende tillgångarnas status som investeringstillgångar om de innehas av större ägare i utgivande företag.

Remissinstanserna: Den främsta kritik som har riktats mot förslaget rör den omständigheten att finansiella instrument som bara handlas på handelsplattform inte får förvaras på ett investeringssparkonto.

Sparbankernas Riksförbund anför att begreppet investeringsfond utesluter motsvarande fonder i andra EU-länder, vilket skulle kunna ifrågasättas ur ett EU-rättsligt perspektiv. *Landsorganisationen i Sverige (LO)* anser, i likhet med promemorians bedömning, att begränsningen till reglerad marknad är nödvändig. *Aktiespararna* anser att åtgärden för att undvika den beskrivna risken för skatteundandragande inte är proportionerlig. Enligt *Aktiespararnas* mening är det inte självklart att risken för ett sådant skatteundandragande bara skulle finnas på handelsplattformar. *Aktiespararna* avstyrker förslaget i denna del och hemställer att regeln ändras så att de instrument som vid inkomstbeskattningen räknas som marknadsnoterade enligt 48 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, ska vara tillåtna på investeringssparkontot. *Aktietorget* anför att promemorians förslag diskriminerar aktier som handlas på handelsplattform. För såväl *Aktietorget*, *First North* och *Nordic MTF*, alla handelsplattformar, gäller gränsen 10 procent. I promemorian tycks inte ha beaktats att den reglerade marknaden *NGM Equity* har spridningskravet 10 procent, alltså samma som handelsplattformarna. Den danska reglerade marknaden *Dansk AMP/GXG Markets* tillåter notering med spridning på bara några procent. Den regel för att eliminera risken för skattearbitrage som promemorian föreslår fungerar inte. Det stämmer att det skattearbitrage som redogörs för i promemorian är möjligt men risken för att det ska inträffa är liten. *Aktietorget*s slutsats är därför att aktier listade på handelsplattformar utan olägenhet kan tillåtas på investeringssparkonton utan specialregler mot arbitrage. Men om sådana specialregler trots allt anses behövas föreslås att den huvudägare och hans närstående krets som tillsammans äger mer än 80 procent av ett listat bolags aktier, oavsett lista, ska vara förhindrade att förvara aktierna på ett investeringssparkonto. *Avanza Bank* föreslår att finansiella instrument som endast handlas på en handelsplattform ska anses utgöra investeringstillgångar. Att utesluta finansiella instrument som handlas på en handelsplattform kommer att hämma konkurrensen mellan marknadsplatserna vilket strider mot MiFID (direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument²⁶). Finansiella instrument som handlas på en handelsplattform är tillåtna inom ramen för en kapitalförsäkring. Skälen för att klassa finansiella instrument som endast handlas på en handelsplattform som investeringstillgångar väger tyngre än skälen mot. *Burgundy* föreslår att finansiella instrument som primärt handlas på en handelsplattform ska anses utgöra investeringstillgångar. Reglerade marknader och handelsplattformar är två former av samma slags organiserade handel som båda kräver tillstånd och står under tillsyn av Finansinspektionen. Det är ingen skillnad i huruvida ett marknadsvärde för instrumenten kan fastställas. Risken att bolag med liten ägarspridning väljer att notera sin aktie på en handelsplattform för att tillföra bolaget obeskattade tillgångar är mycket liten och bör inte ges den betydelse den får i promemorian. Den som driver en handelsplattform måste tillse att det sker en ändamålsenlig och sund handel med instrumenten på marknadsplatsen och marknadsplatsen ska, precis som en reglerad marknad drivas hederligt, rättvist och professionellt. Syftet med MiFID var bl.a.

²⁶ EUT L 145, 30.4.2004, s. 1 (Celex 32004L0039).

att skapa konkurrens i handeln med finansiella instrument. Förslaget diskriminerar vissa bolag och finansiella instrument och hämmar konkurrensen i handeln med finansiella instrument. *Konkurrensverket* anser att förslaget i promemorian riskerar att orsaka en snedvridning vad avser tillförseeln av kapital till företagen på de olika handelsplatserna. Vidare riskerar förslaget att snedvrider konkurrensen om handeln med finansiella instrument mellan reglerade marknader och handelsplattformar genom att innehavare av investeringssparkonton måste kontrollera att finansiella instrument är upptagna till handel på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES. För att undvika dessa snedvridningar bör förslaget utformas så att plattformneutralitet uppnås. *Skattebetalarnas Förening* anför att om reformen genomförs bör handelsplattformar omfattas, annars kommer särskilt de mindre bolag som handlas på handelsplattformar att systematiskt missgynnas. Det finns flera rimliga alternativ till att helt utesluta handelsplattformar från den nya sparformen. Det kan exempelvis röra sig om att fastställa regler för ägarspridning på handelsplattformar som vill kunna delta i den nya sparformen, baserade på den undre gräns avseende ägarspridning som kan antas göra underprisaffärer lönsamma. *Skatteverket* anför att det borde vara ganska enkelt att avgöra om ett värdepapper är upptaget till handel på en reglerad marknad inom EES. Däremot är det betydligt svårare att avgöra vad som är en motsvarande marknad utanför EES. För att förenkla för investerarna och för investeringsföretagen är det viktigt att det finns en avgränsning som är enkel att tillämpa. Om det är möjligt föreslår därför *Skatteverket* att de tillgångar som får förvaras på kontot begränsas till att endast avse tillgångar på en reglerad marknad inom EES. *Skatteverket* föreslår också att de andelar i investeringsfonder som får förvaras på kontot begränsas till att endast avse andelar som omfattas av UCITS IV-direktivet, 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)²⁷. *Sveriges advokatsamfund* delar uppfattningen att kvalificerade andelar i allmänhet inte ska kunna bli föremål för schablonbeskattning, men ifrågasätter om det är nödvändigt att förbjuda sådana kvalificerade andelar som är föremål för handel på en reglerad marknad som förvaras på ett investeringssparkonto. Till att börja med torde det inte vara särskilt vanligt att aktier som handlas på en reglerad marknad är kvalificerade andelar. Kvalificerade andelar finns endast i fåmansbolag och ett noterat bolag är per definition inte ett fåmansbolag. De kvalificerade andelar det kan vara fråga om är sådana andelar som innehas av personer som är eller har varit verksamma i betydande omfattning i aktiebolaget innan det blev upptaget till handel på en reglerad marknad, eftersom de kvalificerade andelarna förblir kvalificerade under en period av fem år efter det att rekvisiten för att vara kvalificerad andel upphört. *Advokatsamfundet* ifrågasätter om det för dessa aktier föreligger sådana svårigheter att beräkna marknadsvärdet eller sådana risker för otillbörliga skatteförmåner att de bör undantas från schablonbeskattningen.

²⁷ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32 (Celex 32009L0065).

Tilläggspromemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. I tilläggspromemorian föreslås att innehav av minst en viss andel av rösterna i ett företag kan ha betydelse för bedömningen av om ett finansiellt instrument är en investeringstillgång. I tilläggspromemorian finns dock inget förslag om att en viss andel av kapitalet i ett företaget kan ha sådan betydelse.

Remissinstanserna: *Konkurrensverket* tillstyrker tilläggspromemorians förslag att definitionen av investeringstillgångar kompletteras så att den även omfattar finansiella instrument som handlas på en handelsplattform. Även *Aktiespararna* tillstyrker att också finansiella instrument som handlas på en handelsplattform ska kunna vara investeringstillgångar. *Aktietorget* välkomnar förslaget att finansiella instrument som handlas på handelsplattform kan omfattas av definitionen av investeringstillgångar. Aktietorget skulle dock önska att den föreslagna gränsen 10 procent sattes betydligt högre. *Avanza Bank* tillstyrker den i tilläggspromemorian föreslagna definitionen av investeringstillgångar. Avanza Bank tror dock att den föreslagna ägarbegränsningen kan vara svår att uppfylla och kontrollera i praktiken, särskilt gäller detta ”närstående-reglerna”. Avanza Bank förutsätter att ansvaret för att kvalificerade andelar inte förvaras på ett investeringssparkonto ligger hos kontoinnehavare och ser gärna att detta förtydligas. *Skattebetalarnas Förening* välkomnar förslaget att inkludera handelsplattformar i systemet för investeringssparkonto. Rent principiellt är en ägarbegränsning en acceptabel lösning på problemet med underprisaffärer i företag med liten ägarspridning. Det vore dock önskvärt om resonemanget som ligger bakom den satta gränsen för ägande (10 procent) kunde redovisas mer utförligt. Rimligen borde ”utspädningseffekten” även vid ett ägande som är betydligt större än 10 procent vara så pass stor att underprisaffärer blir mycket oattraktiva. Det finns därför anledning att överväga en högre ägarbegränsning än den föreslagna. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* tillstyrker förslaget att tillåta att finansiella instrument som enbart handlas på handelsplattformar också ska få förvaras på ett investeringssparkonto. Dock bör förslaget om ägarbegränsning utredas vidare. Bland annat måste klargöras hur denna gräns i realiteten ska kunna kontrolleras liksom vem som ska ansvara för att kontrollera detta. *Skatteverket* avstyrker tilläggspromemorians förslag att definitionen av investeringstillgångar även omfattar finansiella instrument som handlas på en handelsplattform. Förslaget innebär att det blir ännu svårare att avgöra vilka tillgångar som får förvaras på ett investeringssparkonto och att bestämma marknadsvärdet för tillgångarna på kontot. Mycket få personer i Sverige innehar aktieposter som omfattar 10 procent av rösterna i ett marknadsnoterat bolag. Detta gäller oavsett om bolaget handlas på en reglerad marknad eller en handelsplattform. Det får antas att det inte är någon vanlig placerare som investerar så mycket i ett och samma bolag. Risken för skatteundandragande bör även finnas vid mindre innehav än 10 procent. Skatteverket föreslår att den tillåtna ägarandelen sätts till 1 procent av rösterna eller kapitalet.

Skälen för regeringens förslag

Tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska schablonbeskattas. Schablonbeskattningen innebär att ett kapitalunderlag först beräknas. Marknadsvärdet av tillgångarna ska vid ingången av varje kvartal under kalenderåret beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget. Detsamma gäller även i vissa fall marknadsvärdet av tillgångar som överförs till ett investeringssparkonto. På detta kapitalunderlag beräknas en schablonmässig avkastning som ska tas upp till beskattning. För att en sådan skattemodell ska fungera är det av avgörande betydelse att tillgångarna på investeringssparkontot och tillgångarna som överförs till kontot utan svårighet kan värderas. Utgångspunkten är därför att bara tillgångar som uppfyller detta kriterium ska kunna utgöra investerings-tillgångar.

Termen investeringstillgångar föreslås avse bara vissa finansiella instrument och andelar i investeringsfonder. Av avsnitt 4.17 framgår dock att även kontanta medel får förvaras på ett investeringssparkonto.

Finansiella instrument som är upptagna till handel på reglerad marknad

En reglerad marknad är ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredje man – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönmässiga regler – så att detta leder till avslut, 1 kap. 5 § 20 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, förkortad VML. Det är förenat med en tillståndsplikt att driva en reglerad marknad och sådan verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen. Som exempel kan nämnas att Stockholmsbörsen driver en reglerad marknad. Handeln på dessa marknader är kringgärdad av en omfattande reglering. Dels regleras i VML bl.a. förutsättningarna för tillstånd att driva en reglerad marknad, vilka finansiella instrument som får tas upp till handel på en sådan marknad och de noterade bolagens informationsskyldighet, dels reglerar börsen som driver den reglerade marknaden hur handeln ska gå till. Regleringen innebär ett väl utvecklat investerarskydd främst genom de högt ställda kraven på de noterade bolagens informations-skyldighet. Termen reglerad marknad har sitt ursprung i MiFID, vilket innebär att regleringen av dessa marknadsplatser är likartad inom EES.

En reglerad marknad står under tillsyn och är organiserad på ett sådant sätt att ett marknadsvärde på tillgångar som är upptagna till handel på en sådan marknad lätt går att fastställa. Därför bör finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad som utgångspunkt kunna utgöra investeringstillgångar.

Skatteverket föreslår, om det är möjligt, att uttrycket investerings-tillgångar begränsas till att bara avse finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad inom EES. Det torde inte vara alldeles ovanligt att även fysiska personer investerar i finansiella instrument på större marknader utanför EES, t.ex. marknader som drivs av New York- eller Tokyobörsen. Investeringsparkontot skulle bli mindre attraktivt för sparare som inte vill begränsa sina investeringar till EES om marknadsplatser utanför detta område uteslöts. Av denna anledning bör även finansiella instrument som är upptagna till handel på

en marknadsplats utanför EES som motsvarar en reglerad marknad kunna utgöra investeringstillgångar. Avgörande för om en marknadsplats utanför EES kan anses motsvara en reglerad marknad är att den näringsrättsliga regleringen av marknadsplatsen motsvarar den reglering som gäller för en reglerad marknad. Frågan vilka marknadsplatser som får anses motsvara en reglerad marknad får ytterst avgöras av rättstillämpningen.

Det bör inte finnas någon begränsning såvitt avser vilka slags finansiella instrument på en reglerad marknad och en motsvarande marknad utanför EES vilka som utgångspunkt bör kunna utgöra investeringstillgångar. Även t.ex. standardiserade derivatinstrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad bör således kunna vara investeringstillgångar.

Finansiella instrument som handlas på handelsplattform

Förutom på reglerade marknader förekommer handel med finansiella instrument även på handelsplattformar. Med handelsplattform avses ett multilateralt handelssystem (Multilateral Trading Facility, MTF) inom EES som drivs av ett värdepappersinstitut eller en börs och som sammanför ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredje man – inom systemet och i enlighet med icke skönmässiga regler – så att detta leder till avslut, 1 kap. 5 § 12 VML. Aktietorget och First North är exempel på svenska handelsplattformar. Handeln på handelsplattformar är inte lika strikt reglerad som den på reglerade marknader. Det finns vissa bestämmelser om handeln i VML, men de är av mer allmän karaktär. Det åligger framför allt varje företag som driver en handelsplattform att utforma egna regler om krav på bolag vars aktier handlas på handelsplattformen m.m. Precis som för reglerad marknad har termen handelsplattform sitt ursprung i MiFID. Även för handelsplattformar gäller således att regleringen av dessa marknadsplatser är likartad inom EES.

Som redan nämnts bör finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller en motsvarande marknad utanför EES, som utgångspunkt utgöra investeringstillgångar. Detta gäller även om sådana tillgångar också är föremål för handel på en handelsplattform. Vad gäller finansiella instrument som enbart handlas på en handelsplattform görs följande överväganden.

Den näringsrättsliga regleringen av en handelsplattform är alltså inte lika omfattande som för en reglerad marknad. Detta beror bl.a. på att denna typ av marknadsplats i första hand är avsedd för notering av små och medelstora bolag och det kan bli alltför betungande för dessa om samma stränga krav på bl.a. informationsskyldighet som gäller på en reglerad marknad skulle åläggas dem. Med anledning härav kan – sett enbart till den näringsrättsliga regleringen – risken för att transaktioner sker till ett pris som inte överensstämmer med marknadsvärdet sägas vara något större beträffande handel på handelsplattform jämfört med handel på reglerad marknad. Härigenom kan risken för att finansiella instrument som handlas på handelsplattform inte är korrekt värderade sägas vara något större.

Inom EES finns dock annan reglering, som gäller utöver den näringsrättsliga regleringen av bl.a. handelsplattformar, vars syfte är att motverka att handel med finansiella instrument sker till ett pris som inte stämmer överens med marknadspriset. För svensk del gäller t.ex. enligt 8 § lagen (2005:377) om marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument att det är straffbart att förfara på ett sätt som är ägnat att otillbörligen påverka marknadspriset eller andra villkor för handel med finansiella instrument eller på annat sätt vilseleda köpare eller säljare av sådana instrument. Som en ytterligare förutsättning för straffansvar enligt nämnda paragraf gäller att vederbörande förfar på ett sätt som denne inser eller borde inse får nämnda effekter. Med hänsyn till denna reglering får risken för att transaktioner på handelsplattformar sker till priser som inte överensstämmer med marknadsvärdet anses vara liten. Risken för att finansiella instrument som handlas på en handelsplattform inte är korrekt värderade är därför liten. Sådana instrument bör därför som utgångspunkt kunna utgöra investeringstillgångar.

Denna bedömning överensstämmer med tilläggspromemorians men skiljer sig från promemorians bedömning. Skälen för promemorians bedömning och förslag redovisas under nästföljande rubrik. Av de remissinstanser som yttrat sig över tilläggspromemorians förslag avstyrker bara *Skatteverket*. Skatteverket anför att förslaget i tilläggspromemorian innebär att det blir ännu svårare att avgöra vilka tillgångar som får förvaras på ett investeringssparkonto och att bestämma marknadsvärdet för tillgångarna på kontot. Det ligger i sakens natur att det inte kan uteslutas att det i vissa situationer blir svårare att avgöra om ett finansiellt instrument är en investeringstillgång eller inte och vilket marknadsvärde ett visst instrument ska åsättas om kretsen för vilka finansiella instrument som får förvaras på ett investeringssparkonto vidgas. Enligt regeringens bedömning överväger dock fördelarna med att låta finansiella instrument som handlas på en handelsplattform utgöra investeringstillgångar nackdelarna med förslaget.

Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet har i sitt remissvar bl.a. understrukit betydelsen av att förslaget om schablonbeskattning utformas neutralt mellan å ena sidan EES, å andra sidan tredje land. Vad gäller handel med finansiella instrument utanför EES finns inga garantier för att det finns en motsvarande kompletterande reglering till den näringsrättsliga reglering inom EES som syftar till att motverka transaktioner som sker till ett pris som avviker från marknadspriset. Regeringen gör därför bedömningen att den utgångspunkt som gäller för finansiella instrument som handlas på en handelsplattform inte bör gälla för finansiella instrument som handlas på motsvarande marknadsplatser utanför EES, dvs. de senare instrumenten bör inte utgöra investeringstillgångar.

Finansiella instrument som innehas av större ägare i utgivande företag

Som nämns ovan bör utgångspunkten vara att finansiella instrument som utan svårighet kan värderas ska kunna utgöra investeringstillgångar. Ovan nämns också att finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller

som handlas på en handelsplattform får anses uppfylla detta kriterium och därför som utgångspunkt bör kunna utgöra investeringstillgångar.

Vid införandet av den nya schablonbeskattade sparformen kan det skapas incitament för att handla med finansiella instrument på marknadsplatser i syfte att undgå konventionell beskattning. Det kan nämligen inte uteslutas att ägarna till t.ex. ett bolag som kontrolleras av ett fåtal personer och som är noterat på en marknadsplats skulle kunna föra över sitt aktieinnehav i bolaget till egna investeringssparkonton. Därefter skulle ägarna genom underpristransaktioner kunna föra över obeskattade värden till bolaget som är noterat på en marknadsplats. Härigenom skulle värdet på bolaget, och därmed marknadsvärdet på aktierna i bolaget, öka. Aktierna skulle då kunna säljas, till ett pris motsvarande marknadsvärdet, inom ramen för investeringssparkontot utan att vinsten ska tas upp till beskattning. På så sätt skulle obeskattade tillgångar kunna realiseras utan omedelbar skatteeffekt.

Enligt promemorians bedömning borde finansiella instrument som handlas på en handelsplattform, men som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, inte utgöra investeringstillgångar. Skälet för detta är enligt promemorian att det inte kan garanteras att ägarspridningen i bolag vars aktier handlas på en handelsplattform är tillräckligt stor för att risken för ovan nämnda förfaranden kan uteslutas.

Promemorians förslag att inte tillåta förvaring av finansiella instrument som handlas på en handelsplattform på ett investeringssparkonto har kritiserats av flera remissinstanser. *Aktietorget*, *Avanza Bank* och *Skattebetalarnas Förening* anser att förslaget innebär en omotiverad diskriminering av bolag vars aktier handlas på en handelsplattform. Enligt *Aktietorget* kan diskrimineringen leda till att små- och medelstora bolags möjlighet till riskkapitalförsörjning försämras. *Konkurrensverket* framför att förslaget riskerar att snedvrider konkurrensen om handeln med finansiella instrument mellan reglerade marknader och handelsplattformar och förordar att förslaget utformas så att plattformneutralitet uppnås. Enligt *Aktiespararna* och *Aktietorget* finns den risk för skatteundandragande som redogörs för i promemorian även på en reglerad marknad. *Aktietorget* föreslår, om specialregler anses nödvändiga, att förfaranden som syftar till skatteundandragande undviks genom att den huvudägare och hans närstående krets som tillsammans äger mer än 80 procent av ett listat bolags aktier, oavsett lista, ska vara förhindrade att förvara aktierna på ett investeringssparkonto.

Regeringen anser att det finns goda skäl för att låta handelsplattformar omfattas av den nya sparformen och som nämnts ovan bör också utgångspunkten vara denna. Inte minst utgör den omständigheten att notering på en handelsplattform för många mindre bolag är en viktig källa för kapitalförsörjning ett skäl för att de ska omfattas av sparformen. Det är också viktigt att de olika finansiella marknadsplatserna kan konkurrera på lika villkor. Den diskriminering av handelsplattformar och finansiella instrument som handlas på dessa som promemorians förslag innebär är därför olycklig och bör undvikas.

Man kan dock inte bortse från den ovannämnda risken för skatteundandragande. Det är svårt att bedöma hur stor denna risk är. Regeringen instämmer inte i *Aktietorget*s och *Burgundys* bedömning att

riskan är så pass liten att man kan bortse från den. Enligt regeringens uppfattning är risken reell och någon åtgärd bör vidtas för att förhindra den typ av förfaranden som beskrivs ovan.

Regeringen anser, i likhet med tilläggspromemorian, att den åtgärd som bör vidtas är att införa en ägarbegränsning som riktar in sig på personer med stort inflytande i företag som har gett ut finansiella instrument. Ägarbegränsningen bör gälla oavsett vilken marknad instrumenten handlas på. Till skillnad från promemorians förslag till åtgärd med anledning av den nämnda risken för skatteundandragande har en sådan reglering, vilket har uppmärksammats av *Aktiespararna* och *Aktieterget*, även inverkan på skatteundandragande via bolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad. Samtliga remissinstanser till tilläggspromemorian som har yttrat sig i frågan är positiva till att en ägarbegränsning införs. Ägarbegränsningen bör gå ut på att personer med ett visst minsta innehav av andelar i ett företaget inte får förvara finansiella instrument som har getts ut av företaget på ett investeringssparkonto. Genom att från investeringssparkontot utesluta finansiella instrument som har getts ut av företag som personen i fråga har inflytande över blir det inte möjligt för personen att föra över tillgångar med latent vinster till företaget i syfte att realisera dessa vinster inom den schablonbeskattade sfären.

En första fråga som uppkommer är vilken typ av inflytande i företaget en person ska ha för att denne inte ska få förvara finansiella instrument utgivna av företaget på ett investeringssparkonto. I tilläggspromemorian föreslås att en person som innehar en viss andel av rösterna för samtliga andelar i företaget ska omfattas av ägarbegränsningen. *Skatteverket* föreslår dock att även en persons innehav av kapitalet i företaget ska beaktas. Regeringen instämmer i denna bedömning. Härigenom undviks att den i tilläggspromemorian föreslagna begränsningen rundas genom att andelar med olika röstvärde ges ut av ett företag.

Härefter uppkommer frågan hur stort innehav av aktier eller kapital i ett företag som bör krävas för att en person på grund av sitt innehav inte ska få förvara finansiella instrument i företaget på ett investeringssparkonto. I tilläggspromemorian föreslås att gränsen ska sättas vid 10 procents innehav. Flertalet av remissinstanserna anser att denna gräns bör höjas. *Skatteverket* anser dock att gränsen bör sättas vid 1 procents innehav.

Risken för att ett investeringssparkonto utnyttjas för skatteundandragande ökar med större innehav. Om gränsen skulle sättas vid 80 procents innehav, som *Aktieterget* i sitt remissvar angående promemorian föreslår, skulle det t.ex. vara möjligt för två dominerande ägare i ett bolag, AB1, som vardera innehar 45 procent av bolaget, att förvara aktierna i bolaget på varsitt investeringssparkonto. Det skulle då kunna löna sig för dessa personer att höja marknadsvärdet av aktierna i AB1 genom att t.ex. via ett annat bolag, som de äger hälften var av, föra in tillgångar med latent vinster till AB1, och därefter avyttra aktierna i AB1 utan skatteeffekt inom ramen för kontot. Vid bedömningen av var innehavsgränsen ska sättas kan man således inte enbart beakta en enskild persons innehav. Ju mindre innehav som tillåts, desto fler andelsägare måste gå samman för att transaktioner för att undvika skatt ska bli lönsamma. Således blir risken för skatteundandragande lägre om gränsen

sätts på en lägre nivå. Gränsen bör dock inte sättas så lågt att den riskerar att drabba ett stort antal kontoinnehavare. Skulle exempelvis gränsen sättas vid 1 procent av ägande av ett företag skulle det kunna medföra att det blir svårt för mindre företag att attrahera investeringar från kontoinnehavare eftersom de skulle kunna riskera att träffas av ägarbegränsningen.

Regeringen bedömer att en lämplig avvägning mellan dessa aspekter uppnås om en person som innehar andelar i företaget som motsvarar minst 10 procent av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget inte får förvara finansiella instrument som har getts ut av företaget på ett investeringssparkonto. Det är osannolikt att så många delägare i ett företag som krävs för att det aktuella skatteundandragandet ska bli lönsamt samarbetar. Vidare torde antalet personer som innehar andelar som motsvarar 10 procent av rösterna eller av kapitalet i ett företag vars andelar är upptagna till handel på en reglerad marknad eller handlas på en handelsplattform vara få. Det blir således bara ett fåtal personer som inte tillåts förvara finansiella instrument som har getts ut av ett visst företag på investeringssparkontot. Detta gäller även om närståendes innehav ska beaktas vid bedömningen av hur stort innehav en viss person har i ett företag, se nedan.

Vid bedömningen av hur stor andel av rösterna eller kapitalet i ett bolag som en kontoinnehavare har bör, förutom andelar som denne äger, även beaktas andelar som denne på liknande sätt innehar. Uttrycket ”äger eller på liknande sätt innehar” förekommer även i 56 kap. 6 § IL. I förarbetena till denna paragraf, som även är relevanta för tillämpningen av lagen om investeringssparkonto i nu aktuellt avseende, anges att uttrycket syftar bl.a. på de fall som avses i 3 kap. 15 § gamla aktiebolagslagen (prop. 1999/2000:15 s. 49). Den paragrafen motsvaras av 4 kap. 43 § i den nu gällande aktiebolagslagen (2005:551). Enligt den senare paragrafen kan rösträtt föreligga för den som genom testamente fått nyttjanderätten till en aktie tillsammans med rätten att företräda aktien och för den som genom testamente har fått rätten till avkastning av en aktie som ska stå under särskild förvaltning tillsammans med rätten att företräda aktien. Enligt Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2006:12) bör vid tillämpning av 56 kap. 6 § IL innehav av interimbevis jämföras med ägande, om interimbeviset är bärare av samma rättigheter som en aktie. Vidare anförs att i vissa fall kan även rätt till förvärv av aktier i bolaget, t.ex. genom optioner eller konvertibla skuldebrev, jämföras med ägande.

Även indirekt ägande bör beaktas vid bedömningen av hur stort innehav en kontoinnehavare har. Det vill säga om kontoinnehavaren t.ex. via en annan juridisk person äger aktier i ett visst bolag ska detta beaktas vid bedömningen av dennes innehav i bolaget.

För att minimera risken för kringgående av ägarbegränsningen bör även närståendes innehav av andelar i det aktuella företaget beaktas vid bedömningen om hur stor andel en kontoinnehavare har i företaget. Med närstående avses make, förälder, mor- och farförälder, avkomling och avkomlings make, syskon, syskons make och avkomling och dödsbo som kontoinnehavaren eller någon av de tidigare nämnda personerna är delägare i (2 kap. 22 § IL). Även sambor som tidigare har varit gifta med

varandra eller som har eller har haft gemensamma barn omfattas av närståendekretsen (2 kap. 20 § IL).

Följande är exempel på när kontoinnehavaren inte berörs av ägarbegränsningen på grund av att denna inte anses inneha andelar motsvarande 10 procent i företaget: Kontoinnehavaren K äger 5 procent av AB1 och hennes make äger 4 procent av AB1. Såväl K som hennes make anses i nu aktuellt hänseende inneha 9 procent ($4 + 5 = 9$) av AB1. K äger 5 procent av AB1. Hon äger dessutom 100 procent av AB2. AB2 äger 3 procent av AB1. K:s innehav i AB1 anses uppgå till 8 procent ($5 + 3 = 8$).

Följande är exempel på när kontoinnehavaren anses inneha andelar motsvarande mer än 10 procent i ett företag och därmed inte får förvara finansiella instrument som getts ut av företaget på sitt investeringsspar-konto: Kontoinnehavaren E äger 5 procent av AB1, hennes make äger 6 procent av samma bolag. Såväl E som hennes make anses äga 11 procent av AB1 ($5 + 6 = 11$). E äger 5 procent av AB1 och 100 procent av AB2. AB2 äger 25 procent av AB1. E anses äga 30 procent av AB1 ($5 + 25 = 30$). E äger 1 procent av AB1, E:s make 7 procent och det av E helägda bolaget AB2 3 procent. E anses äga 11 procent av AB1 ($1 + 7 + 3 = 11$).

Avanza Bank anför att ägarbegränsningen kan vara svår att kontrollera i praktiken och *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anför att det måste klargöras hur ägarbegränsningen i praktiken ska kunna kontrolleras liksom vem som ska ansvara för att kontrollera detta. Regeringen inser att det är svårt för ett investeringsföretag att kontrollera hur stor andel av ett företag en kontoinnehavare innehar. Personen i fråga kan ju förvara andelar i företaget hos andra institut och vid bedömningen av om ägarbegränsningen är tillämplig ska närståendes innehav och indirekt innehav beaktas. Av denna anledning föreslås att ett investeringsföretag inte ska presumeras ha kännedom om att kontoinnehavaren förvarar tillgångar av nyss nämnt slag på ett investeringsspar-konto, se avsnitt 4.20.2. Om företaget har sådan kännedom är det dock skyldigt att informera kontoinnehavaren om detta. Lagen om investeringssparkonto är uppbyggd på sådant sätt att ett investeringssparkonto som utgångspunkt upphör oavsett om det är kontoinnehavaren eller investeringsföretaget som agerar i strid med lagen. Regeringen anser inte att det är lämpligt att i denna lag utpeka vem av kontoinnehavaren eller investeringsföretaget som ska ansvara för att här aktuella otillåtna tillgångar avförs från kontot.

Kvalificerade andelar

Enligt promemorians förslag ska kvalificerade andelar inte anses vara investeringstillgångar även om de är föremål för handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknadsplats utanför EES. Detta har kritiserats av *Sveriges advokatsamfund*. Det stämmer som Advokatsamfundet framför att det torde vara ovanligt att aktier som är upptagna till handel på reglerad marknad är kvalificerade. Vidare torde marknadsvärdet inte vara svårare att fastställa för de kvalificerade andelar som trots allt kan förekomma på dessa marknader. Som framgår av avsnitt 5.3

är dock den konventionella beskattningen av kvalificerade andelar sådan att de trots detta inte bör vara föremål för schablonbeskattning. Utgångspunkten bör därför vara att kvalificerade andelar inte får förvaras på ett investeringssparkonto. Regeringen instämmer således i promemorians bedömning att kvalificerade andelar inte ska kunna vara investeringstillgångar.

Andelar i investeringsfonder

Andelar i investeringsfonder kan normalt utan svårigheter värderas. Sådana andelar bör därför anses vara investeringstillgångar oavsett om de är föremål för viss handel eller inte. De termer och uttryck som används i den föreslagna lagen om investeringssparkonto omfattar också motsvarande utländska företeelser om det inte anges eller framgår av sammanhanget att bara svenska företeelser avses. Utan någon uttrycklig inskränkning i denna del ska således inte bara andelar i svenska investeringsfonder, utan även andelar i motsvarande utländska fonder, utgöra investeringstillgångar. Europaparlamentet och rådet antog den 13 juli 2009 UCITS IV-direktivet. Direktivet reglerar villkoren för värdepappersfonder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, EES. *Skatteverket* anför att det är svårt att avgöra vad som är en motsvarighet till en svensk fond. Skatteverket föreslår därför att reglerna om vilka tillgångar som är tillåtna på kontot förenklas genom att de andelar i investeringsfonder som får förvaras på kontot begränsas till att endast avse andelar som omfattas av UCITS IV-direktivet. En sådan begränsning innebär dock att andelar i svenska specialfonder och utländska motsvarande företeelser inte får förvaras på ett investeringssparkonto. Det är inte ovanligt att fysiska personer väljer att investera i sådana andelar och denna möjlighet bör även finnas inom ramen för ett investeringssparkonto. Regeringen bedömer därför att den av Skatteverket föreslagna begränsningen inte är lämplig. Regeringen delar som framkommit ovan inte heller *Sparbankernas Riksförbunds* uppfattning att det kan ifrågasättas om förslaget i denna del strider mot EU-rätten, detta eftersom även utländska motsvarigheter till svenska investeringsfonder omfattas av förslaget.

4.8 Otillåtna tillgångar

Regeringens förslag: Finansiella instrument som inte är investeringstillgångar är otillåtna tillgångar.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Sparbankernas Riksförbund* anser att det är en felaktig utgångspunkt att mer svårvärderade finansiella instrument än finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad och investeringstillgångar inte ska tillåtas. Exempel på finansiella instrument som bör kunna tillåtas – och som inte torde vara svårvärderade – är standardiserade derivatinstrument som är upptagna till handel på reglerad marknad samt räntebärande finansiella instrument, såsom

företagscertifikat och företagsobligationer. *Euroclear Sweden AB* anser att definitionen av investeringstillgångar bör utökas till samtliga finansiella instrument.

Skälen för regeringens förslag: Utgångspunkten för den nya sparform som föreslås i lagrådsremissen är att endast investeringstillgångar och kontanta medel ska få förvaras på ett investeringssparkonto. Finansiella instrument, förutom andelar i investeringsfonder, som inte uppfyller kravet på att vara upptagna till handel på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES eller som handlas på en handelsplattform bör anses vara otillåtna tillgångar. Till denna kategori hör t.ex. aktier som inte är föremål för handel på någon av de nämnda marknadsplatserna. Dessa tillgångar kan förväntas vara svåra att värdera och därmed kan det förväntas bli svårt att säkerställa att en rättvisande schablonintäkt beräknas på tillgångarna. Även om det skulle förenkla regleringen i många avseenden är det således inte lämpligt att, som *Euroclear Sweden AB* förordar, utvidga definitionen av investeringstillgångar till att omfatta samtliga finansiella instrument. Till skillnad från *Sparbankernas Riksförbund* anser regeringen att räntebärande finansiella instrument, såsom företagscertifikat och företagsobligationer, bara ska kunna utgöra investeringstillgångar om de är föremål för sådan handel som gäller för övriga finansiella instrument.

Till kategorin otillåtna tillgångar hör även finansiella instrument som har getts ut av ett företag i vilket kontoinnehavaren innehar minst 10 procent av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget och kvalificerade andelar, se föregående avsnitt.

4.9 Insättning och uttag av kontanta medel

<p>Regeringens förslag: Kontanta medel får sättas in på och tas ut från ett investeringssparkonto.</p>

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har berört förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Sparformen investeringssparkonto bygger på att kontoinnehavaren, och andra, ska kunna sätta in kontanta medel på investeringssparkontot. Med insättning avses här såväl insättning av kontanta medel i form av kontanter på t.ex. ett bankkonto och överföring av kontanta medel från ett annat konto. Med insatta kontanta medel kan kontoinnehavaren förvärva finansiella instrument i syfte att förvara dem på investeringssparkontot.

För att sparformen som föreslås i lagrådsremissen ska fungera måste kontanta medel inte bara kunna sättas in på utan även kunna tas ut från ett investeringssparkonto. Med uttag avses här såväl uttag av sedlar och mynt som uttag genom överföring från ett investeringssparkonto till ett annat konto. Kontoinnehavaren bör exempelvis kunna ta ut kontanta medel från investeringssparkontot för att investera dem på annat sätt eller för att använda till konsumtion. Vidare bör kontanta medel på ett investeringssparkonto t.ex. kunna tas ut för att användas som betalning

vid förvärv av tillgångar som ska förvaras på kontot, för att täcka avgift till investeringsföretaget m.m.

Det föreslås ingen begränsning vare sig för insättning av kontanta medel på eller för uttag av sådana medel från ett investeringssparkonto.

4.10 Allmänt om överföring av finansiella instrument efter förvärv och överlåtelse

Tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska vara föremål för schablonbeskattning. Eventuell kapitalvinst eller kapitalförlust vid avyttring av sådana tillgångar ska därför inte tas upp till beskattning. Mot bakgrund av detta kan det ur skattesynpunkt vara intressant att föra tillgångar med latent kapitalvinster som är föremål för konventionell beskattning till ett investeringssparkonto för att där realisera vinsterna utan omedelbar skatteeffekt. Utan några begränsningar skulle detta kunna åstadkommas om en kontoinnehavare förvärvar tillgångar till ett pris som understiger tillgångarnas marknadsvärde, vilket innebär att den tidigare ägaren inte behöver ta upp hela värdestegringen avseende tillgångarna till beskattning, och placerar dem på sitt investeringssparkonto. Tillgångarna skulle därefter, inom ramen för investeringssparkontot, kunna avyttras till marknadsvärdet utan att kontoinnehavaren ska ta upp en kapitalvinst till beskattning. Så länge kontoinnehavarens förvärvspris inte överstiger anskaffningsutgiften för tillgångarna för den som avyttrade dem uppstår ingen beskattningsbar kapitalvinst för avyttraren, vilket innebär att hela den latent vinsten överförs till den schablonbeskattade sfären. En överföring av latent vinst till ett investeringssparkonto skulle också kunna åstadkommas genom att ägaren av tillgångar med sådana vinster genom gåva eller annat benefikt fäng överlåter dem till en kontoinnehavare, som placerar tillgångarna på sitt investeringssparkonto.

Den omständigheten att vinster och förluster avseende tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto inte ska tas upp respektive dras av innebär att det ur skattesynpunkt inte har någon betydelse för kontoinnehavaren till vilket pris tillgångar som förvaras på kontot avyttras. Det är inte otänkbart att skattskyldiga försöker utnyttja detta förhållande till att skapa förluster i det konventionella skattesystemet genom att tillgångar på ett investeringssparkonto avyttras till ett pris som överstiger marknadsvärdet till ett subjekt som är föremål för konventionell beskattning. När detta subjekt i sin tur säljer tillgångarna till marknadsvärdet skulle den skattskyldige kunna hävda att en förlust uppstår som denne vill utnyttja. Den del av priset som förvärvaren betalar som överstiger marknadsvärdet torde dock inte anses utgöra en ersättning för de förvärvade tillgångarna, utan en gåva till avyttraren. Därmed får förvärvaren inte tillgodoräkna sig denna del av ersättningen vid beräkningen av anskaffningsutgiften för de förvärvade tillgångarna.

För att förhindra beskrivna förfaranden, som kan leda till att skattebasen urholkas, är det viktigt att enbart tillgångar som har förvärvats till ett pris som motsvarar tillgångarnas marknadsvärde överförs till ett investeringssparkonto respektive tillgångar som har avyttrats till ett sådant pris överförs från ett investeringssparkonto. Det är därför nödvändigt att inskränka såväl rätten att överföra tillgångar som förvaras utanför

kontosystemet till ett investeringssparkonto som rätten att överföra tillgångar från ett investeringssparkonto ut ur detta system. Utgångspunkten i detta avseende bör vid överföring av tillgångar till ett investeringssparkonto, från någon annan än kontoinnehavaren, vara att bara tillgångar som har förvärvats genom köp, byte och liknande fång får överföras om förvärvet skett på sådant sätt att risken för att en felaktig prissättning tillämpas är liten. Samma utgångspunkt bör gälla vid överföring av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto som har överlåtit genom försäljning, byte och på liknande sätt, dvs. överföringar av sådana tillgångar till annan än kontoinnehavaren bör bara få ske om överlåtelsen har skett på sådant sätt att risken för att felaktig prissättning tillämpas är liten.

Mot bakgrund av denna utgångspunkt beträffande överföringar in i och ut ur investeringssparkontosystemet som sker efter onerösa transaktioner, bör som huvudregel överföringar av tillgångar som har förvärvats direkt från respektive överlåtit direkt till en fysisk eller juridisk person inte tillåtas. Vid sådana transaktioner sker normalt sett ingen kontroll av en fristående part till vilket pris förvärvet respektive överlåtelsen sker. Beträffande transaktioner mellan fysiska personer finns det dessutom inga skatterättsliga hinder mot att förvärv och överlåtelser genom försäljning och andra onerösa fång sker till ett pris som understiger marknadsvärdet, eller för den delen att tillgångar förvaras och överlåts genom gåva och andra benefika fång. För juridiska personer finns det visserligen typiskt sett ingen anledning att gynna en kontoinnehavare genom att antingen sälja tillgångar till denne till underpris eller genom att förvärva tillgångar av denne till överpris. Sådana förfaranden kan också leda till skattekonsekvenser för den juridiska personen i form av exempelvis uttagsbeskattning. Det kan dock finnas en intressegemenskap mellan den juridiska personen och kontoinnehavaren. Kontoinnehavaren kan t.ex. vara ensam ägare av företaget med vilket han eller hon gör affärer. I sådana situationer är det svårt att upprätthålla någon slags kontroll av att transaktioner sker till marknadsvärdet.

Det finns dock även andra aspekter som måste beaktas vid utformningen av en inskränkning i kontoinnehavarens rätt att överföra tillgångar från kontot och ta emot tillgångar som överförs från andras konton, som gör att transaktioner i vissa fall måste vara tillåtna trots att de sker direkt med fysiska eller juridiska personer. Exempelvis kan en innehavare av finansiella instrument på grund av annan lagstiftning vara skyldig att överlåta tillgångarna. Det kan t.ex. gälla om förutsättningarna för inlösen av minoritetsaktier är uppfyllda. En kontoinnehavare måste ha möjlighet att överföra minoritetsaktierna till majoritetsaktieägaren i en sådan situation.

Innehav av finansiella instrument kan också medföra att innehavaren förvärvar tillgångar utan att själv ha tagit initiativ till, eller ens varit medveten om, förvärvet. Det gäller t.ex. förvärv genom utdelning från företaget som har gett ut det finansiella instrumentet eller förvärv av fusionsvederlag om företaget går samman med ett annat genom fusion. Om tillgångarna på vilka förvärvet grundas förvaras på ett investeringssparkonto bör det i dessa situationer vara tillåtet för kontoinnehavaren att ta emot en överföring av de förvärvade tillgångarna till kontot.

Härutöver finns det ett antal situationer där innehavet av finansiella instrument ger innehavaren rätt att förvärva ytterligare tillgångar eller överlåta hela eller delar av det befintliga innehavet. Ett exempel på det förra är när en aktieägare får nya aktier i samband med en fondemission. Ett exempel på det senare är ett förvärvserbjudande riktat till aktieägarna i bolaget, ett s.k. riktat återköp. I så stor utsträckning som möjligt bör överföringar till och från investeringssparkontot vara tillåtna i samband med sådana transaktioner.

Överföringar av tillgångar mellan två investeringssparkonton med olika innehavare kan inte ge upphov till skattebortfall på grund av felaktig prissättning. För sådana transaktioner finns det därför ingen anledning att ha begränsningar i rätten att överföra respektive ta emot tillgångar som syftar till att förvärv respektive överlåtelse ska ske till ett pris som motsvarar tillgångarnas marknadsvärde.

I avsnitt 4.12 och 4.13 följer en redovisning av under vilka förutsättningar annan än kontoinnehavaren får överföra finansiella instrument som kontoinnehavaren har förvärvat till investeringssparkontot respektive under vilka förutsättningar kontoinnehavaren får överföra sådana instrument som denne har överlåtit till någon annan.

De överföringar som avses i avsnitt 4.12 och 4.13 är överföringar av finansiella instrument från och till annan än kontoinnehavaren. Överföringar mellan investeringssparkonton med samma innehavare och mellan ett investeringssparkonto och ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto med samma innehavare behandlas i avsnitt 4.14. Vid bedömningen av huruvida en överföring har skett till eller från ett investeringssparkonto från annan ska varje överföring, eller om man så vill varje led i överföringen, bedömas för sig. Det innebär t.ex. att överföringar av finansiella instrument som sker från ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto till ett investeringssparkonto inte kan anses ha skett från annan om dessa konton har samma innehavare. Detta gäller oavsett av vilken anledning tillgångarna hamnade på kontot som inte är ett investeringssparkonto. Om exempelvis kontoinnehavaren F förvärvar aktier från överlåtaren Ö och Ö överför aktierna till F:s värdepapperskonto gäller bestämmelserna om överföring mellan egna konton om F har för avsikt att överföra aktierna till sitt investeringssparkonto. Motsvarande gäller överföringar av finansiella instrument från ett investeringssparkonto. Det vill säga om dessa ”mellanlandar” på ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto och därefter överförs till en förvärvares investeringssparkonto, anses överföringen från investeringssparkontot inte ha skett till annan.

Tillgångar som har överförts till ett investeringssparkonto i enlighet med bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto får förvaras på investeringssparkontot. För otillåtna tillgångar gäller dock att de måste avföras från kontot inom en viss tid, se avsnitt 4.17.

4.11 Finansiella tillgångar som byter karaktär under överföring

Regeringens förslag: Vid bedömningen av om finansiella instrument får överföras till eller från ett investeringssparkonto är det de finansiella instrumentens klassificering som investeringstillgångar eller otillåtna tillgångar när överföringen inleds som avgör vilka bestämmelser om överföring som ska tillämpas.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Sparbankernas Riksförbund* anför att begreppet ”överföring” saknar självständig juridisk innebörd, vilket innebär att ett annat begrepp bör övervägas. *Sveriges advokatsamfund* ställer frågan vad som i detta sammanhang avses med förvärv. Det torde inte vara ovanligt att värdepapper förvärvas på termin innebärande t.ex. att förvärvaren kommer överens med den som tillhandahåller investeringssparkontot om ett förvärv av aktier till en bestämd köpeskilling, men med leverans i framtiden. En skattskyldig kan tänkas ingå ett avtal en viss dag om förvärv av en värdepapperspost till ett pris av exempelvis 100 kronor per aktie, men med leverans två månader senare.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelserna för hur investeringstillgångar respektive otillåtna tillgångar får överföras till eller från ett investeringssparkonto skiljer sig åt, se avsnitt 4.12, 4.13 och 4.14. Det är dock inte uteslutet att finansiella instrument som ska överföras till eller från ett konto ändrar karaktär under själv överföringen. Tillgångar som är investeringstillgångar när en överföring inleds kan i undantagsfall vara otillåtna tillgångar när överföringen är avslutad och tvärt om. I sådana situationer bör tillgångarnas karaktär när överföringen inleds vara avgörande för om överföringen får ske. En överföring får anses inledd när överföraren på grund av själva överföringen inte längre kan disponera över tillgångarna. Det vill säga överföringen inleds i och med att tillgångarna avförs från överförarens konto. Överföringen är avslutad när tillgångarna förtecknas på mottagarens konto. Om avsikten är att de förvärvade tillgångarna ska överföras från den som har överlåtit dem till investeringssparkontot i flera led ska vid bedömningen av när en överföring påbörjas enbart den överföring genom vilken tillgångarna förs över till investeringssparkontot beaktas. Eventuella tidigare led mellan överlåtare och det investeringssparkonto som tillgångarna ska överföras till ska inte beaktas. Följande exempel kan illustrera det sagda: Konto-innehavaren K förvärvar investeringstillgångar från överlåtare Ö. Efter förvärvet förs instrumenten från Ö till institut I. Därefter överförs de från I till K. Om instrumenten byter karaktär till otillåtna tillgångar under överföringen från Ö till I får de inte föras vidare till K:s investeringssparkonto. Överföring får dock ske om de byter karaktär under överföringen från I till K.

Det finns ingen, som *Sparbankernas Riksförbund* konstaterar, legaldefinition av uttrycket ”överföring” i nu aktuellt avseende. Detta uttryck får dock anses vedertaget i samband med transaktioner av finansiella instrument till och från ett konto. Regeringen bedömer därför att ”överföring” tillräckligt tydligt uttrycker vad som avses och anser inte att det

finns något annat uttryck som är lämpligare eller att uttrycket bör definieras i lag.

Sveriges advokatsamfund har framfört att det är oklart om värdepapper som förvärvas på termin får överföras till investeringssparkontot. Advokatsamfundet pekar på att det i dessa fall rör sig om ett förvärv av aktier till en bestämd köpeskilling men med leverans i framtiden. Ett terminsavtal är ett avtal i vilket parterna kommer överens om överlåtelse av en viss vara vid en bestämd tidpunkt i framtiden och till ett pris som bestäms vid avtalets ingående. Terminsavtalet innefattar en skyldighet för både köpare och säljare att fullgöra sina åtaganden enligt avtalet vid den överenskomna tidpunkten. För det fall att terminsavtalet fullföljs genom leverans innebär det för köparen av en termin att denne på slutdagen ska köpa den underliggande tillgången för det avtalade priset. Enligt regeringens uppfattning är det först när terminsavtalet fullföljs genom leverans som det faktiska förvärvet av den underliggande tillgången sker. Som redogörs för närmare nedan (se avsnitt 4.12) är en förutsättning för att få överföra tillgångar till ett investeringssparkonto av annan än kontoinnehavaren, att kontoinnehavaren har förvärvat tillgången på reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller en handelsplattform. Regeringen bedömer att denna förutsättning i flertalet fall inte kan anses uppfylld när den underliggande tillgången har förvärvats på termin eftersom förvärvet då sker direkt från motparten i terminsavtalet, dvs. den som enligt terminsavtalet har en skyldighet att sälja tillgången till det avtalade priset.

4.12 Överföring efter förvärv

4.12.1 Investeringsstillgångar

Regeringens förslag: Investeringsstillgångar får överföras till ett investeringssparkonto av annan än kontoinnehavaren bara i vissa situationer. Dessa situationer är när kontoinnehavaren har förvärvat sådana tillgångar på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller en handelsplattform, förvärvat andelar i en investeringsfond på så sätt att nya fondandelar utfärdats, från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot, från investeringsföretaget som vid förvärvet förde investeringssparkontot eller från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid en fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot. Överföring får också ske om kontoinnehavaren har förvärvat investeringstillgångar från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot, från en annan kontoinnehavare om tillgångarna vid förvärvet förvarades på dennes investeringssparkonto eller genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot. För att överföring av investeringstillgångar till ett investeringssparkonto ska få ske krävs också att tillgångarna överförs till kontot i samband med att de förvärvas.

Investeringsstillgångar som har förvärvats på grund av tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto, kvalificerade andelar eller på grund av otillåtna tillgångar som vid förvärvet förvarades på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto får inte överföras till investeringssparkontot.

Andra överföringar av investeringstillgångar till investeringssparkontot av annan än kontoinnehavaren än de nu nämnda får inte ske.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Ekobrottsmyndigheten* befarar att det föreslagna systemet med investeringssparkonto innebär risk för att det uppstår incitament att utföra transaktioner som kan vara straffbara som otillbörlig marknadspåverkan. Detta på grund av att den föreslagna schablonbeskattningen tycks medföra att det är förmånligt att få kapitalvinster på investeringssparkontot och att få kapitalförluster inom den konventionella beskattningen. Det finns då risk för att en kontoinnehavare som t.ex. vill föra ut finansiella instrument från det schablonbeskattade området säljer instrumenten via en reglerad marknad eller en handelsplattform till en anhörig som placerar instrumenten på ett värdepapperskonto. Om ordena i en sådan situation matchas mot varandra kan det vara fråga om otillbörlig marknadspåverkan. Möjligen kan risken för att det skapas incitament till transaktioner som är straffbara som otillbörlig marknadspåverkan minskas genom informationsinsatser. *Sveriges advokatsamfund* anför att förslaget att överföring av finansiella instru-

ment till ett investeringssparkonto inte får ske om det finansiella instrumentet har förvärvats på grund av ett innehav av en kvalificerad aktie bottenar i antagandet att den som har en kvalificerad andel kan förväntas ha kännedom om eventuella transaktioner i bolaget som kan ge upphov till förvärv för andelsägarna. Antagandet att innehavare av kvalificerade andelar har kännedom om bolagets göranden och låtanden, synes emellertid inte kunna gälla i alla situationer. Detta mot bakgrund av att ett innehav kan vara kvalificerat därför att innehavaren ett antal år tidigare varit verksam i bolaget, men där det mycket väl kan hända att innehavaren av den kvalificerade aktien inte längre har någon kontakt med bolaget i fråga och därför helt saknar kännedom om vad som pågår med avseende på förvärv eller liknande. Den föreslagna regleringen kan därför mycket väl tänkas leda till att en otillåten överföring av ett finansiellt instrument till investeringssparkontot blir följden och att investeringssparkontot därmed förlorar sin status utan att detta kan tillskrivas kontoinnehavaren som dennes passivitet eller nonchalans.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt

Såsom *Ekobrottsmyndigheten* konstaterar kan införandet av investeringssparkontot sägas skapa skattemässiga incitament till transaktioner som kan vara straffbara. Skälet för detta är bl.a. att det kan vara lönsamt att föra in tillgångar till ett investeringssparkonto som har förvärvats till ett pris som understiger tillgångarnas marknadsvärde respektive föra ut tillgångar från ett investeringssparkonto som har avyttrats till ett pris som överstiger tillgångarnas marknadsvärde. I avsnitt 4.10 anges närmare varför detta kan vara lönsamt.

Som framgår nedan av förevarande avsnitt och av avsnitt 4.12.2 och 4.13 föreslås att bara finansiella instrument som har förvärvats på visst sätt, t.ex. på en viss marknad, får föras över till ett investeringssparkonto respektive finansiella instrument som har överlåtits på ett visst sätt, t.ex. på en viss marknad, får föras ut från ett investeringssparkonto. En förutsättning är att överföringen sker till eller från en annan än kontoinnehavaren. För att sådana förvärv respektive överlåtelser ska kunna ske på dessa marknader till ett pris som inte överensstämmer med marknadsvärdet krävs, vilket även anförs av *Ekobrottsmyndigheten*, att köp- och säljorder från kontoinnehavaren och dennes medhjälpare matchas. En sådan matchning, som i realiteten utgör egenhandel, torde i många fall vara straffbar som otillbörlig marknadspåverkan. I vart fall avseende finansiella instrument med hög omsättning torde den även vara svår att åstadkomma. Merparten av finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto kan förväntas ha hög omsättning.

Det kan konstateras att det redan i dag finns incitament, såväl skattemässiga som icke skattemässiga, till att genomföra transaktioner som kan komma att bedömas som otillbörlig marknadspåverkan. Även om det kan vara lönsamt att genomföra transaktioner som är straffbara till och från ett investeringssparkonto torde risken för att sådana transaktioner nämnvärt ökar efter införandet av den nya sparformen vara liten. Regeringen

bedömer att risken inte är så stor att den reglering beträffande rätten att överföra tillgångar till och från ett investeringssparkonto som föreslås i detta avsnitt, avsnitt 4.12.2 och 4.13 inte bör införas. Vidare anser regeringen att risken för att transaktioner som kan bedömas som otillbörlig marknadspåverkan sker av förbiseende är mycket små. Detta inte minst mot bakgrund av att detta brott förutsätter att gärningsmannen insåg eller bort inse att förfarandet var ägnat att otillbörligen påverka marknadspriset eller andra villkor för handel med finansiella instrument eller på annat sätt vilseleda köpare eller säljare av sådana instrument. Det är därför inte motiverat att, såsom Ekobrottsmyndigheten föreslår, införa några särskilda informationsinsatser i detta avseende.

Överföring av förvärvade investeringstillgångar

Merparten av fysiska personers förvärv av investeringstillgångar, andelar i investeringsfonder undantagna, sker på en reglerad marknad. I avsnitt 4.7 redogörs för vad som avses med reglerad marknad och översiktligt för hur regleringen av en sådan marknadsplats ser ut. Av denna reglering följer bl.a. att en förutsättning för handel på en sådan marknadsplats är att transaktioner sker till ett pris som motsvarar marknadsvärdet. Möjligheten för en kontoinnehavare att förvärva tillgångar på en reglerad marknad till ett pris som avviker från marknadsvärdet, eller att där avyttra tillgångar till ett sådant pris, torde vara små. Tillgångar som har förvärvats på en reglerad marknad bör därför få överföras till ett investeringssparkonto. Detta bör även gälla för tillgångar som har förvärvats på marknadsplatser utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) som lyder under en motsvarande näringsrättslig reglering som en reglerad marknad.

Investeringstillgångar handlas även på en handelsplattform. Som framgår av avsnitt 4.7, där det även redogörs för vad som avses med handelsplattform, är den näringsrättsliga regleringen av en sådan marknadsplats inte lika omfattande som för en reglerad marknad. Med anledning härav kan – sett enbart till den näringsrättsliga regleringen – risken för att transaktioner sker till ett pris som inte överensstämmer med marknadsvärdet sägas vara något större beträffande handel på handelsplattform jämfört med handel på reglerad marknad.

Inom EES finns dock annan reglering, som gäller utöver den näringsrättsliga regleringen av bl.a. handelsplattformar, vars syfte är att motverka att handel med finansiella instrument sker till ett pris som inte stämmer överens med marknadspriset. För svensk del gäller t.ex. enligt 8 § lagen (2005:377) om marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument att det är straffbart att förfara på ett sätt som är ägnat att otillbörligen påverka marknadspriset eller andra villkor för handel med finansiella instrument eller på annat sätt vilseleda köpare eller säljare av sådana instrument. Som en ytterligare förutsättning för straffansvar enligt nämnda paragraf gäller att vederbörande förfar på ett sätt som denne inser eller borde inse får nämnda effekter. Med hänsyn till denna reglering får risken för att transaktioner på handelsplattformar sker till priser som inte överensstämmer med marknadsvärdet anses vara liten.

Investeringsstillgångar bör därför få överföras till ett investeringsspar-konto även om de har förvärvats på en handelsplattform.

Vad gäller handel med finansiella instrument utanför EES finns inga garantier för att det finns en motsvarande kompletterande reglering till den näringsrättsliga regleringen som syftar till att motverka transaktioner som sker till ett pris som avviker från marknadspriset. Rätten att överföra investeringstillgångar som har förvärvats på en handelsplattform föreslås därför inte omfatta förvärv på motsvarande marknadsplatser utanför EES.

Det förekommer att andelar i investeringsfonder är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller handlas på en handelsplattform. I enlighet med vad som anges ovan kan andelar som har förvärvats på sådana marknader överföras till ett investeringssparkonto. Andelar i investeringsfonder förvärvas dock vanligtvis på så sätt att förvärvet föranleder att nya fondandelar utfärdas av det fondbolag, utländska förvaltningsbolag eller värdepappersinstitut som förvaltar fonden (nedan används beteckningen fondbolag för alla slags bolag som förvaltar investeringsfonder). När fondbolaget utfärdar eller löser in andelar i fonden beräknas värdet av andelarna utifrån fondens värde (se 4 kap. 10 § lagen [2004:46] om investeringsfonder). När fondandelar förvärvas på detta sätt sker det således inte till ett pris som fondbolaget bestämmer skönmässigt. Fondens förvaringsinstitut ska dessutom se till att utfärdande och inlösen av fondandelar och beräkningen av andelarnas värde sker i enlighet med lag och fondbestämmelser (se 3 kap. 2 § andra stycket 1 och 2 samma lag). Mot denna bakgrund bör överföringar till investeringssparkontot av andelar i investeringsfonder som har förvärvats på så sätt att nya fondandelar utfärdats kunna ske. Det innebär att även överföring av förvärvade andelar i en investeringsfond vid sammanläggning eller delning av sådana fonder kan ske. Överföring av andelar i en investeringsfond efter förvärv av redan utfärdade andelar, från t.ex. en fysisk person, bör inte få ske om andelarna inte förvärvas på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller en handelsplattform.

Investeringsstillgångar som kontoinnehavaren har förvärvat direkt från den som har gett ut dem bör under vissa förutsättningar kunna föras över till investeringssparkontot. Sådan överföring bör enbart få ske om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot. Det innebär t.ex. att en kontoinnehavare som förvarar aktier i ett bolag på investeringssparkontot får ta emot nya aktier i detta bolag på kontot om bolaget genomför en nyemission eller en fondemission. Om emissionen föregås av utgivande av t.ex. teckningsrätter eller fondaktierätter framgår dock av avsnitt 4.12.2 nedan att kontoinnehavarens rätt att på kontot placera dem avgörs av bestämmelserna om överföring av otillåtna tillgångar. Teckningsrätterna m.fl. anses nämligen vara otillåtna tillgångar. Investeringsstillgångar som förvärvas på grund av sådana rätter som förvaras på ett investeringssparkonto bör få överföras till investeringssparkontot. Aktier som förvärvas utan något samband med tillgångar som förvaras på kontot, t.ex. förvärv direkt från bolaget som har gett ut dem utan att det är fråga om någon form av emission eller liknande, får dock inte överföras till ett investeringssparkonto. Detsamma gäller förvärv som i och för sig har samband med aktier som kontoinnehavaren sedan tidigare innehar men som inte förvaras på ett

investeringssparkonto. Om bolaget A emitterar aktier i bolaget till aktieägarna och den fysiska personen F har 50 aktier i bolaget på sitt investeringssparkonto och 50 aktier i bolaget på sitt värdepapperskonto, får bara hälften av de emitterade aktier som F förvärvar överföras till investeringssparkontot.

När en kund ger ett institut i uppdrag att förvärva finansiella instrument för kundens räkning händer det att institutet i stället för att genomföra förvärvet på en marknadsplats låter kunden förvärva instrumenten från institutets eget lager. Vid denna typ av förvärv bör risken vara försumbar för att institutet skulle tillämpa felaktig prissättning på så sätt att kunden skulle få köpa instrumenten till ett pris som understiger marknadsvärdet. Det bör således vara möjligt att överföra tillgångar till investeringssparkontot som har förvärvats från det investeringsföretag som för kontot.

Av 23 kap. aktiebolagslagen (2005:551) följer att två eller flera företag kan gå samman genom att samtliga tillgångar och skulder i ett eller flera av bolagen övertas av ett annat aktiebolag mot vederlag till aktieägarna i det eller de överlåtande bolagen (fusion). Vederlaget till aktieägarna i det eller de överlåtande bolagen ska helt eller delvis bestå av aktier i det övertagande bolaget. För aktieägare i överlåtande bolag innebär en fusion ett förvärv av aktier i övertagande bolag. Överföringar till investeringssparkontot av aktier som har förvärvats på sådant sätt bör kunna ske.

Enligt bestämmelserna i 24 kap. aktiebolagslagen kan ett aktiebolag delas genom att bolagets tillgångar och skulder övertas av ett eller flera andra aktiebolag mot vederlag till aktieägarna i det överlåtande bolaget (delning). Vederlaget till aktieägarna i det överlåtande bolaget ska helt eller delvis bestå av aktier i det eller de övertagande bolagen. På samma sätt som vid fusion kan en delning innebära förvärv av aktier. Även i sådana fall bör det vara möjligt att överföra de förvärvade aktierna till investeringssparkontot.

Bara så stor del av de aktier som kontoinnehavaren har förvärvat som fusions- eller delningsvederlag som härrör från aktier som har förvarats på investeringssparkontot, och som har upplösts i samband med fusionen eller delningen, bör få överföras till kontot. Följande exempel kan illustrera det sagda: Bolaget A övertas av bolaget B genom fusion. Den fysiska personen F har innan fusionen 50 aktier i bolaget A på sitt investeringssparkonto och 50 aktier i samma bolag på sitt värdepapperskonto. I detta fall får bara hälften av det sammanlagda antalet aktier F har förvärvat genom fusionen överföras till investeringssparkontot. Den andra hälften får inte överföras till investeringssparkontot.

I 48 a kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, finns bestämmelser om framskjuten beskattning vid andelsbyten. Reglerna baseras på EG:s fusionsdirektiv (90/434/EEG). Direktivet ställer som krav att ett andelsbyte inte ska utlösa omedelbar beskattning. Med andelsbyte avses ett förfarande som uppfyller bl.a. följande förutsättningar: En fysisk person (säljaren) ska avyttra en andel (den avyttrade andelen) i ett företag till ett annat företag (det köpande företaget). Ersättningen ska vara marknadsmässig och lämnas i form av andelar i det köpande företaget (mottagna andelar). Ersättningen får till en del lämnas i pengar. Härutöver gäller bl.a., med vissa undantag, att vid utgången av det kalenderår då avyttringen sker ska det köpande företaget inneha andelar i det avyttrade företaget med ett sammanlagt röstetal som över-

stiger femtio procent av röstetalet för samtliga andelar i det avyttrade företaget. Om förutsättningarna för andelsbyte är uppfyllda ska den mottagna andelen i det köpande företaget anses förvärvat för en ersättning som motsvarar det omkostnadsbelopp som gällde för den avyttrade andelen. Det fastställs således inte någon kapitalvinst vid andelsbytet. Ersättningen vid en avyttring som är ett led i ett förfarande om andelsbyte ska alltså vara marknadsmässig. Det bör därför vara tillåtet för en kontoinnehavare att förvärva ersättning i form av finansiella instrument som ett led i ett sådant förfarande. Liksom vid fusion och delning kan det förekomma att kontoinnehavaren har andelar som är föremål för andelsbyte dels på investeringssparkontot, dels på ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto. I sådana fall får, enligt samma modell som gäller för fusions- och delningsvederlag, inte större andel av den sammanlagda ersättningen som kontoinnehavaren får vid ett andelsbyte överföras till investeringssparkontot än vad som svarar mot de avyttrade andelarna som förvaras på kontot.

Eftersom skatt på tillgångar på ett investeringssparkonto inte baseras på verkliga vinster eller förluster kan transaktioner mellan olika kontoinnehavares investeringssparkonton inte leda till skatteundrandraganden genom att kontoinnehavarna tillämpar felaktig prissättning. Av denna anledning bör överföringar av investeringstillgångar som har förvärvats från en annan kontoinnehavare som förvarar tillgångarna på sitt investeringssparkonto vara tillåtna. Det gäller såväl förvärv genom onerösa som benefika fång. Av avsnitt 5.3 framgår dock att överföring av investeringstillgångar mellan två investeringssparkonton med olika innehavare i vissa fall ökar mottagarens kapitalunderlag.

Finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto kan ge innehavaren rätt till utdelning i form av investeringstillgångar. Överföringar av tillgångar som har förvärvats på detta sätt bör vara tillåtna.

För att överföring av investeringstillgångar till ett investeringssparkonto ska få ske krävs utöver vad som ovan angivits om att tillgångarna ska ha förvärvats på visst sätt, att tillgångarna överförs till kontot i samband med att de förvaras. Med överföring i samband med förvärvet avses att överföringen inte får dröja utöver den tid som krävs för att överföring av tillgångar ska kunna genomföras i de ovan redovisade situationerna. Orsaken till detta krav är att det annars eventuellt skulle vara möjligt att förvärva tillgångar och därefter invänta en värdeuppgång innan tillgångarna överförs till investeringssparkontot. Tillgångarna skulle därefter kunna avyttras på investeringssparkontot utan att värdeuppgången, som uppstått innan tillgångarna förtecknades på kontot, beskattas som en kapitalvinst. Eftersom tillgångarna inte förvarats på ett investeringssparkonto under tiden som värdet ökar kommer heller inte schablonbeskattning att ske. Genom att tillgångarna måste överföras i nära anslutning till förvärvet förhindras i hög utsträckning eventuella möjligheter att kringgå beskattning genom att dröja med överföringen.

Tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto och kvalificerade andelar får förvaras på ett investeringssparkonto under maximalt trettio dagar, se avsnitt 4.17. Det är inte uteslutet att kontoinnehavaren under denna period på grund av innehavet av sådana tillgångar förvärvar andra finansiella instrument som

är investeringstillgångar. I de säkerligen sällsynta fall detta inträffar får det förutsättas att innehavaren har kännedom om eventuella transaktioner i företaget som kan ge upphov till förvärv för delägarna. Innehavaren kan då agera genom att exempelvis avföra tillgångarna som omfattas av ägarbegränsningen eller de kvalificerade andelarna från investeringssparkontot innan förvärvet sker. Detta måste för övrigt också ske inom trettiodagarsperioden. Det kan i och för sig inte helt uteslutas att kontoinnehavaren inte är medveten om förvärv som sker på grund av innehav av en tillgång som omfattas av ägarbegränsningen eller en kvalificerad andel. Mot bakgrund av detta anför *Sveriges advokatsamfund* att det finns en risk för att investeringssparkontot förlorar sin status som sådant konto utan att detta kan tillskrivas kontoinnehavarens passivitet eller nonchalans. Regeringen bedömer dock sannolikheten för att något sådant inträffar som liten. Intresset av att så långt som möjligt hålla tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen och kvalificerade andelar, och tillgångar som härrör från innehavet av sådana tillgångar, borta från investeringssparkontot bör ha företräde framför risken för att ett investeringssparkonto upphör av nämnda anledning. Överföring av finansiella instrument till ett investeringssparkonto vid sådana förvärv bör därför inte få ske.

Otillåtna tillgångar som har förvärvats direkt från emittenten vid en emission vars syfte är att tillgångarna ska bli investeringstillgångar får, enligt 18 § i den föreslagna lagen, förvaras på ett investeringssparkonto till och med den sextionde dagen efter den dag då de emitterades. Om tillgångarna inom denna tidsfrist byter karaktär till investeringstillgångar får de dock, med stöd av andra bestämmelser i den föreslagna lagen, förvaras på investeringssparkontot tills vidare. Det är mycket osannolikt att kontoinnehavaren under den sextiodagarsperiod som tillgångarna som mest får förvaras på investeringssparkontot med stöd av 18 § på grund av innehavet förvärvar andra finansiella instrument som är investeringstillgångar. Om så ändå sker bör de förvärvade tillgångarna inte få överföras till investeringssparkontot.

Andra överföringar av investeringstillgångar från annan till kontoinnehavarens investeringssparkonto än de som nämns under denna rubrik bör inte få ske.

4.12.2 Otillåtna tillgångar

Regeringens förslag: Otillåtna tillgångar får överföras till ett investeringssparkonto av annan än kontoinnehavaren bara i vissa situationer. Detta gäller om kontoinnehavaren har förvärvat tillgångarna från den som har emitterat dem om tillgångarna inom trettio dagar från emissionen avses bli upptagna på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller en handelsplattform. Tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto och kvalificerade andelar som har förvärvats på detta sätt får dock inte överföras till ett investeringssparkonto. Överföringar av otillåtna tillgångar får också ske om kontoinnehavaren har förvärvat tillgångarna från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet avsåg teckningsrätter, fondaktierätter, säljrätter eller liknande finansiella instrument och om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot. Sådana överföringar får också ske vid kontoinnehavarens förvärv från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid en fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot, från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot eller genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot. I likhet med vad som gäller överföring av investeringstillgångar får otillåtna tillgångar överföras till ett investeringssparkonto enbart om överföringen sker i samband med att tillgångarna förvärvas.

Otillåtna tillgångar som har förvärvats på grund av tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto, kvalificerade andelar eller på grund av otillåtna tillgångar som vid förvärvet förvarades på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto får inte överföras till investeringssparkontot.

Andra överföringar av otillåtna tillgångar till investeringssparkontot av annan än kontoinnehavaren än de nu nämnda får inte ske.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Se avsnitt 4.12.1 för *Sveriges advokatsamfund*s synpunkter. Advokatsamfundet anför bl.a. att innehavare av kvalificerade andelar inte alltid har kännedom om eventuella transaktioner i bolaget som kan förväntas ge upphov till förvärv för andelsägarna. Den föreslagna regleringen kan därför tänkas leda till att en otillåten överföring av ett finansiellt instrument till investeringssparkontot sker och att investeringssparkontot därmed upphör utan att detta kan tillskrivas kontoinnehavaren som dennes passivitet eller nonchalans. Advokatsamfundets synpunkter bemöts i avsnitt 4.12.1.

Skälen för regeringens förslag: En utgångspunkt för investeringssparkonto är att denna sparform ska avse sparande i investeringstillgångar. Av praktiska skäl är det dock nödvändigt att i vissa fall tillåta överföring av otillåtna tillgångar från annan till ett investeringssparkonto. Det rör sig om överföringar i samband med förvärv av otillåtna tillgångar

som dels inom en viss period kan förväntas bli investeringstillgångar, dels härrör från vissa typer av förvärv av kontoinnehavaren som denne inte har tagit initiativet till. I det följande redogörs för vilka slags förvärv som innebär att otillåtna tillgångar får överföras till ett investeringsspar-konto.

Överföring till ett investeringssparkonto i samband med förvärv av finansiella instrument som har emitterats i syfte att de ska bli investeringstillgångar i den bemärkelsen att de avses bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller en handelsplattform bör få ske under två förutsättningar. Den första förutsättningen bör vara att tillgångarna ska förvärvas från den som har emitterat dem och den andra förutsättningen bör vara att avsikten ska vara att tillgångarna ska bli föremål för handel på nämnd marknadsplats inom en viss tid från emissionen. Tidsfristen måste vara tillräckligt lång för att handeln med de emitterade tillgångarna ska hinna komma igång. Det föreslås att tillgångar som har förvärvats från emittenten och som avses bli investeringstillgångar senast den trettonde dagen efter den dag då de emitterades får överföras. Detta innebär t.ex. att aktier som kontoinnehavaren har förvärvat från det emitterande bolaget får överföras till dennes investeringssparkonto om syftet med emissionen är att aktierna inom den angivna tidsfristen ska tas upp till handel på en reglerad marknad eller en handelsplattform. Även obligationer eller andra skuldförbindelser som har förvärvats direkt från den som har gett ut dem får överföras om syftet med utgivningen är att de senast den trettonde dagen efter den dag då de emitterades ska tas upp till handel på en sådan marknadsplats. Obligationer som förvärvas direkt från den som har emitterat dem utgör alltid otillåtna tillgångar, oavsett om liknande eller identiska obligationer redan är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en handelsplattform. Nyemitterade otillåtna tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto eller är kvalificerade andelar bör dock inte få överföras till kontot även om nyss nämnda förutsättningar är uppfyllda. Som framgår av avsnitt 5.3 finns det skattemässiga skäl för att så långt som möjligt begränsa rätten att förvara sådana tillgångar på ett investeringssparkonto. Eftersom dessa tillgångar även fortsättningsvis skulle vara otillåtna även om de blev föremål för handel på avsedd marknadsplats finns det ingen anledning att tillåta att de överförs till ett investeringssparkonto i dessa situationer.

Ett aktiebolag kan välja att tilldela aktieägarna finansiella instrument som ett led i vissa transaktioner i bolaget. En enskild aktieägare har inte nödvändigtvis kännedom om ett sådant beslut förrän de tilldelade instrumenten förs över till dennes konto. Vid en nyemission är det t.ex. vanligt att aktieägarna ges företrädesrätt till de nya aktierna genom att de av bolaget erhåller teckningsrätter som ger rätt att teckna nya aktier till ett bestämt pris. På samma sätt är det vanligt vid fondemission att aktieägarna tilldelas fondaktierätter som ger rätt till fondaktier och vid s.k. riktade återköp av aktier erhåller aktieägarna vanligtvis säljrätter i förhållande till sina innehav som ger rätt att avyttra aktier till bolaget till ett visst återköpspris. Denna typ av finansiella instrument är inte föremål för någon slags handel förrän tidigast efter det att de har tilldelats aktieägarna. När sådana finansiella instrument överförs från den som har

emitterat tillgångarna till aktieägarna är de vid själva överföringen således normalt otillåtna tillgångar. Det bör vara tillåtet att överföra teckningsrätter, fondaktierätter, säljrätter och liknande finansiella instrument till ett investeringssparkonto när de förvärvats på grund av innehav av andra finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto. Sådana finansiella instrument som har förvärvats på grund av innehav av finansiella instrument som inte förvaras på ett investeringssparkonto får således inte överföras till kontot.

Det kan i detta sammanhang nämnas att aktiebolag även kan genomföra t.ex. nyemissioner utan utgivande av teckningsrätter. Om aktierna i bolaget redan innan nyemissionen var föremål för handel på sådan marknadsplats som krävs för att aktierna ska betraktas som investeringstillgångar ska även de nyemitterade aktierna, som alltså förvaras direkt från bolaget utan utnyttjande av en utgiven teckningsrätt, betraktas som investeringstillgångar. Det är alltså bestämmelserna om överföring av investeringstillgångar som är tillämpliga i dessa fall. Aktier som är otillåtna tillgångar som har förvärvats vid en nyemission utan utgivande av teckningsrätter bör inte få överföras till ett investeringssparkonto.

En innehavare av aktier i ett bolag som upplöses genom fusion eller delning har inte alltid deltagit i, eller varit medveten om, beslutet som ledde fram till upplösningen. Det kan vara så att innehavaren först när denne tilldelas fusions- eller delningsvederlag blir medveten om detta förhållande. Man kan därför inte utgå från att en kontoinnehavare som innehar aktier i ett bolag som upplöses genom fusion eller delning har möjlighet att anvisa att vederlag i form av otillåtna tillgångar inte ska överföras till investeringssparkontot utan ska placeras utanför detta konto. Av denna anledning bör överföring av otillåtna tillgångar kunna ske till ett investeringssparkonto om de har förvärvats som fusions- eller delningsvederlag. Vid förvärv av fusions- och delningsvederlag i form av otillåtna tillgångar bör gälla, på samma sätt som för vederlag i form av investeringstillgångar, att bara så stor del av kontoinnehavarens andel av vederlaget som härrör från aktier som har förvarats på investeringssparkontot bör få överföras till kontot.

Mottagna andelar som förvaras som ett led i ett förfarande om andelsbyte enligt IL bör få överföras till investeringssparkontot även om de är otillåtna tillgångar.

Finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto kan ge innehavaren rätt till utdelning i form av andra finansiella instrument som är otillåtna tillgångar. Sådan utdelning bör kunna överföras till investeringssparkontot.

För att överföring av otillåtna tillgångar till ett investeringssparkonto ska få ske krävs utöver vad som ovan angivits att tillgångarna överförs till kontot i samband med att de förvaras. Med överföring i samband med förvärvet avses att överföringen inte får dröja utöver den tid som krävs för att överföring av tillgångar ska kunna genomföras i de ovan redovisade situationerna. Orsaken till detta krav är att det annars eventuellt skulle vara möjligt att förvärva tillgångar och därefter invänta en värdeuppgång innan tillgångarna överförs till investeringssparkontot. Problematiken beskrivs ytterligare i ovanstående avsnitt om överföring av investeringstillgångar.

Tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto och kvalificerade andelar får förvaras på ett investeringssparkonto till och med den trettionde dagen från det att de först förvarades på investeringssparkontot i denna egenskap, se avsnitt 4.17. Det skulle kunna inträffa att kontoinnehavaren under denna period på grund av innehavet av sådana tillgångar förvärvar andra otillåtna tillgångar. Det får i dessa fall normalt förutsättas att innehavaren har kännedom om eventuella transaktioner i företaget som kan ge upphov till förvärv för andelsägarna. Innehavaren kan då agera genom att exempelvis avföra tillgångarna från investeringssparkontot innan förvärvet sker. Detta måste ju för övrigt också ske inom trettiodagarsperioden. Finansiella instrument som härrör från tillgångar som avses i detta stycke och som förvaras på ett investeringssparkonto bör hållas utanför kontot. Överföring av otillåtna tillgångar till investeringssparkontot vid förvärv på grund av tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen eller kvalificerade andelar bör därför inte få ske.

Otillåtna gånger som har förvärvats direkt från emittenten vid en emission vars syfte är att tillgångarna ska bli investeringstillgångar får, enligt 18 § i den föreslagna lagen, förvaras på ett investeringssparkonto till och med den sextionde dagen efter den dag då de emitterades. Om tillgångarna inom denna tidsfrist byter karaktär till investeringstillgångar får de dock, med stöd av andra bestämmelser i den föreslagna lagen, förvaras på investeringssparkontot tills vidare. Det är mycket osannolikt att kontoinnehavaren under den sextiodagarsperiod som tillgångarna som mest får förvaras på investeringssparkontot med stöd av 18 § på grund av innehavet förvärvar andra otillåtna tillgångar. Om så ändå sker bör de förvärvade tillgångarna inte få överföras till investeringssparkontot.

Andra överföringar av otillåtna tillgångar från annan till kontoinnehavarens investeringssparkonto än de som nämns under denna rubrik bör inte få ske.

4.13 Överföring efter överlåtelse

Regeringens förslag: Överföring av finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto till annan än kontoinnehavaren efter försäljning, byte och liknande överlåtelser av tillgångarna får ske i vissa situationer. Detta gäller investeringstillgångar om de har överlåtit på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller en handelsplattform. Det gäller vidare överlåtelse av andelar i en investeringsfond på så sätt att fondandelarna löses in i fonden och överlåtelse av tillgångar, såväl investeringstillgångar som otillåtna tillgångar, om de har överlåtit till den som har emitterat tillgångarna, överlåtelse av tillgångar till investeringsföretaget som vid överlåtelsen förde investeringssparkontot, till budgivaren om avyttringen var ett led i ett offentligt uppköpserbjudande, till köpande företag om avyttringen var ett led i ett förfarande om andelsbyte eller till majoritetsaktieägaren i ett bolag om avyttringen var ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag. Investeringstillgångar som har överlåtit till en annan kontoinnehavare får även överföras till dennes investeringssparkonto.

Investeringstillgångar får överföras från ett investeringssparkonto till förvärvarens investeringssparkonto i samband med arv, testamente, gåva, bodelning eller liknande överlåtelse. Otillåtna tillgångar som har överlåtit på sådant sätt får överföras från ett investeringssparkonto till ett konto som inte är ett investeringssparkonto.

Andra överföringar av finansiella instrument från ett investeringssparkonto till annan än kontoinnehavaren än de nu nämnda får inte ske.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Far* framför att den särskilda regleringen om överföring av tillgångar till annan enligt förslaget ska knytas till det civilrättsliga begreppet överlåtelse genom försäljning, byte eller liknande överlåtelser i stället för den skattemässiga termen avyttring. *Far* erinrar om att 44 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, anger att med avyttring av tillgångar avses försäljning, byte eller liknande överlåtelse av tillgångar, dvs. lydelsen är densamma som i 22 § förslaget om lag om investeringssparkonto. Att det skulle föreligga några skillnader i tillämpningsområdet är därför svårt att förstå. *Sveriges advokatsamfund* anför att enligt förslaget får investeringstillgångar överföras till annan efter överlåtelse genom arv och gåva bara om förvärvaren, t.ex. arvtagaren, också har ett investeringssparkonto. Advokatsamfundet anser att det vore olyckligt att införa en reglering som tvingar en arvtagare att skaffa sig ett investeringssparkonto alternativt leder till en tvångsförsäljning av arvlåtarens egendom.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt om överlåtelse av tillgångar på ett investeringssparkonto genom försäljning, byte och liknande överlåtelser av tillgångar

För att säkerställa att överlåtelser i form av försäljning, byte och liknande överlåtelser av finansiella instrument på ett investeringssparkonto sker till ett pris som motsvarar instrumentens marknadsvärde måste rätten att överföra sådana tillgångar från kontot begränsas. Denna begränsning bör utformas på samma sätt som begränsningen avseende överföring efter förvärv av tillgångar, dvs. finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto får bara överföras från kontot till annan än kontoinnehavaren i samband med vissa överlåtelser.

I 44 kap. 3 § IL definieras termen avyttring av tillgångar som försäljning, byte och liknande överlåtelse av tillgångar. Det finns en omfattande rättspraxis om när avyttring anses föreligga enligt IL. Vissa situationer som civilrättsligt torde vara att anse som byte har enligt rättspraxis inte ansetts vara det i den mening som avses i 44 kap. 3 § IL. Till exempel har Högsta förvaltningsdomstolen (f.d. Regeringsrätten) i rättsfallet RÅ 84 1:1 funnit att om ett aktiebolag låter innehavare av A-aktier byta ut dessa mot B-aktier anses detta byte inte vara någon kapitalvinstgrundande avyttring, vare sig utbytet sker med stöd av bestämmelserna i bolagsordningen enligt 4 kap. 6 § sista stycket aktiebolagslagen (2005:551), s.k. omvandling, eller inte.

Inkomstskattelagens definition av avyttring och tillämpningsområdet för denna term passar inte in i den systematik som bör gälla för överföring som är en följd av överlåtelse av finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto. Rätten att överföra finansiella instrument från ett investeringssparkonto är knuten till att instrumenten har överlåtit i vissa situationer. Denna reglering blir inte tillämplig på situationer när det inte anses ha skett någon överlåtelse, eller avyttring med IL:s terminologi. Exempelvis skulle överlåtelse av finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto i samband med de fall av utbyte av aktier m.m. som i praxis inte har ansetts utgöra avyttring enligt 44 kap. 3 § IL inte omfattas av denna reglering. Därmed skulle de finansiella instrumenten inte kunna överföras från kontot i sådana fall om avyttring i den mening som avses i den bestämmelsen skulle tillämpas i lagen om investeringssparkonto.

På grund av det anförda bör rätten att överföra tillgångar från ett investeringssparkonto knytas till det civilrättsliga begreppet överlåtelse genom försäljning, byte och liknande överlåtelser, i stället för den skatterättsliga termen avyttring. Såsom *Far* konstaterar definieras den senare termen visserligen som försäljning, byte och liknande överlåtelse av tillgångar, men som visats ovan överensstämmer den skatterättsliga innebörden av termen inte alltid med den civilrättsliga. Överlåtelse i förhållande till investeringssparkonto ska inte ha samma betydelse och tillämpningsområde som den skatterättsliga termen avyttring. Överlåtelse i lagen om investeringssparkonto ska i stället tolkas strikt civilrättsligt och alltså inte tolkas mot bakgrund av den praxis som finns beträffande den skatterättsliga termen avyttring. Det hindrar förstås inte att termerna i de allra flesta situationer kommer att ha samma innebörd.

Överföring efter försäljning, byte och liknande överlåtelser av tillgångar

Merparten av fysiska personers överlåtelser av investeringstillgångar genom försäljning, byte och på liknande sätt, andelar i investeringsfonder undantagna, sker på en reglerad marknad. Som redogjorts för under avsnitt 4.7 är regleringen av dessa marknader sådan att det är osannolikt att förvärv, och därmed även överlåtelser, kan ske till ett pris som avviker från marknadsvärdet. En kontoinnehavare bör därför få överföra investeringstillgångar om överföringen sker i samband med överlåtelser på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES.

Handelsplattformar lyder inte under samma omfattande reglering som reglerade marknader. Med hänsyn till den reglering i övrigt som finns inom EES som gäller generellt vid förvärv och överlåtelse av finansiella instrument som syftar till att motverka transaktioner som inte sker till marknadspriset, se avsnitt 4.7, gäller dock att det även på handelsplattformar är osannolikt att överlåtelser sker till ett pris som avviker från marknadsvärdet. En kontoinnehavare bör därför få överföra investeringstillgångar om överföringen sker i samband med överlåtelser på en handelsplattform. Detta gäller dock inte, av samma skäl som anges i avsnitt 4.7, tillgångar som överlåts på en marknadsplats utanför EES som motsvarar en handelsplattform.

Vad gäller möjligheten att överföra otillåtna tillgångar i samband med överlåtelse bör de på grund av risken för felprissättning inte få, förutom i de situationer som nämns nedan, överföras i samband med överlåtelser direkt till en fysisk eller juridisk person. Det betyder att kontoinnehavarens möjlighet att överföra otillåtna tillgångar i samband med överlåtelser är starkt begränsad. Som framgår av avsnitt 4.14 har kontoinnehavaren dock rätt att avföra sådana tillgångar från investeringssparkontot för förvaring på ett annat eget konto än ett investeringssparkonto. Från detta konto kan tillgångarna överföras utan de begränsningar som följer av lagen om investeringssparkonto.

En innehavare av andelar i en investeringsfond kan förutom att överlåta andelarna genom försäljning eller byte, överlåta dem på så sätt att de löses in i fonden. Som anges i avsnitt 4.12.1 beräknas värdet av andelarna utifrån fondens värde när det fondbolag, utländska förvaltningsbolag eller värdepappersinstitut som förvaltar fonden (nedan används beteckningen fondbolag för alla slags bolag som förvaltar investeringsfonder) löser in dem och en sådan överlåtelse sker således inte till ett pris som fondbolagen bestämmer skönsmässigt. Kontoinnehavarens överföring av fondandelar i samband med överlåtelse som innebär att andelarna löses in i fonden bör därför få ske.

Det torde inte finnas någon anledning för t.ex. ett aktiebolag att förvärva aktier i det egna bolaget till ett pris som inte överensstämmer med marknadsvärdet. En kontoinnehavare bör därför få överföra såväl investeringstillgångar som otillåtna tillgångar som har överlåtit direkt till den som har emitterat dem.

Av samma skäl som det bör vara tillåtet att överföra investeringstillgångar i samband med förvärv från investeringsföretaget som för investeringssparkontot, bör det vara tillåtet att överföra finansiella instrument vid överlåtelse till detta företag. Det gäller såväl investeringstillgångar som otillåtna tillgångar.

I lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden finns bestämmelser om offentliga uppköpserbjudanden avseende aktier. Lagen har tillkommit som en del i genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudande. Med offentligt uppköpserbjudande avses ett offentligt erbjudande till innehavare av aktier som har getts ut av ett svenskt eller utländskt aktiebolag att överlåta samtliga eller en del av dessa aktier. I vissa situationer finns en budplikt för en aktieägare, dvs. en skyldighet att lämna ett offentligt uppköpserbjudande avseende resterande aktier i bolaget. Budgivaren, dvs. den som lämnar ett offentligt uppköpserbjudande, är skyldig att ingå ett kontrakt med marknadsplatsen innan erbjudandet lämnas, enligt vilket budgivaren åtar sig att följa de regler och underkasta sig de sanktioner som gäller för offentliga uppköpserbjudanden på den marknadsplats där handeln sker. Budgivaren ska dessutom inom fyra veckor från erbjudandet upprätta en erbjudandehandling och ansöka om Finansinspektionens godkännande av den. Den som innehar aktier på ett investeringssparkonto som är föremål för ett offentligt uppköpserbjudande bör kunna acceptera erbjudandet, överlåta aktierna och överföra dem till budgivaren. Detta gäller oavsett om aktierna är investeringstillgångar eller otillåtna tillgångar.

I avsnitt 4.12.1 redogörs för bestämmelserna i IL om andelsbyte. Där nämns att överföring bör kunna ske till investeringssparkontot av finansiella instrument som har förvärvats genom andelsbyte. Ett andelsbyte förutsätter att säljaren överlåter andelar till det köpande företaget. Det bör därför vara tillåtet att överföra finansiella instrument, såväl investeringstillgångar som otillåtna tillgångar, till köpande företag i samband med överlåtelse som är ett led i ett förfarande om andelsbyte.

I 22 kap. aktiebolagslagen finns bestämmelser om inlösen av minoritetsaktier. En aktieägare som innehar mer än nio tiondelar av aktierna i ett aktiebolag (majoritetsaktieägare) har rätt att av de övriga aktieägarna i bolaget lösa in återstående aktier. Den vars aktier kan lösas in har rätt att få sina aktier inlösta av majoritetsaktieägaren. Även om aktierna förvaras på ett investeringssparkonto och oavsett om de är investeringstillgångar eller otillåtna tillgångar bör de kunna överföras till majoritetsaktieägaren i ett bolag om överföringen sker i samband med en överlåtelse som är ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag.

Som nämns i avsnitt 4.12.1 bör det vara tillåtet att överföra investeringstillgångar som har förvärvats genom såväl onerösa som benefika fång inom investeringssparkontosystemet. Det innebär att det även bör vara tillåtet att överföra sådana tillgångar i samband med överlåtelser inom detta system. Däremot bör inte överföring av otillåtna tillgångar till en annan kontoinnehavare för förvaring på dennes investeringssparkonto i samband med överlåtelse få ske. Utgångspunkten är att otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto bara i vissa undantagssituationer. Det finns ingen anledning att låta överföring av otillåtna tillgångar inom investeringssparkontosystemet omfattas av dessa undantag.

Andra överföringar av finansiella instrument som har överlåtit genom försäljning, byte och liknande överlåtelse från ett investeringssparkonto till annan än de som nämns under denna rubrik bör inte få ske.

Överföring efter överlåtelse genom arv, testamente, gåva, bodelning och liknande överlåtelser av tillgångar

Vid förvärv av tillgångar genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt inträder förvärvaren enligt huvudregeln i IL i den tidigare ägarens skattemässiga situation (44 kap. 21 §). Vid förvärv av finansiella instrument innebär detta i praktiken att förvärvaren övertar avyttrarens anskaffningsutgift. En tanke bakom den nya sparformen är att anskaffningsutgiften för tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto inte ska ha någon skattemässig betydelse och att kontoinnehavaren därför inte ska behöva hålla reda på anskaffningsutgiften. För att upprätthålla detta syfte bör det inte vara tillåtet att överföra investeringstillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto till annan i samband med överlåtelser genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt om detta innebär att tillgångarna förs ut ur investeringssparkontosystemet. Den föreslagna regleringen får, såsom konstateras av *Sveriges advokatsamfund*, till följd att den som genom benefikt fång förvärvar investeringstillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto antingen måste själv ha ett investeringssparkonto eller får finna sig i att i stället för själva tillgångarna få ersättningen som erhållits vid en försäljning av dem inom ramen för överlåtarens investeringssparkonto. Enligt regeringens bedömning är detta en acceptabel konsekvens för att upprätthålla syftet med den föreslagna regleringen, nämligen att finansiella instrument som är investeringstillgångar inte ska föras ut från den schablonbeskattade sfären.

I avsnitt 4.12.1 anges att investeringstillgångar får överföras till investeringssparkontot om de har förvärvats genom benefika, eller onerösa, fång från en annan kontoinnehavare som förvarar tillgångarna på ett investeringssparkonto. Av detta följer att det även bör vara tillåtet att överföra investeringstillgångar som har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt från kontot till förvärvarens konto om tillgångarna förs över direkt till förvärvarens investeringssparkonto.

En utgångspunkt för regleringen av investeringssparkontot är att bara investeringstillgångar får förvaras på ett sådant konto. I vissa undantagsfall får dock otillåtna tillgångar överföras till och, under en övergångsperiod, förvaras på kontot. Det finns ingen anledning att tillåta att otillåtna tillgångar som har överlåtit genom en benefik överlåtelse förs över till ett annat investeringssparkonto. Däremot bör sådana tillgångar som har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller liknande överlåtelse få överföras till ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto.

Andra överföringar av finansiella instrument från ett investeringssparkonto till annan i samband med arv, testamente, gåva, bodelning och liknande överlåtelser än de som nämns under denna rubrik bör inte få ske.

4.14 Överföring av finansiella instrument mellan egna konton

Regeringens förslag: En kontoinnehavare får överföra investeringstillgångar som kontoinnehavaren själv äger till ett eget investeringssparkonto och sådana tillgångar från ett eget investeringssparkonto till ett annat eget investeringssparkonto. En kontoinnehavare får även överföra otillåtna tillgångar från ett eget investeringssparkonto till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto.

En kontoinnehavare får inte göra andra överföringar av finansiella instrument från ett eget investeringssparkonto till andra egna konton eller till ett eget investeringssparkonto från andra egna konton än de nu nämnda.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. I promemorians förslag anges inte uttryckligen att investeringstillgångarna som en kontoinnehavare får överföra till ett eget investeringssparkonto måste ägas av kontoinnehavaren.

Remissinstanserna: *Sveriges advokatsamfund* anför att förslaget inte ger möjlighet att överföra investeringstillgångar från investeringssparkontot till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto. Advokatsamfundet anser inte att det bör finnas en sådan begränsning. På samma sätt som en tillgång anses avyttrad för marknadsvärdet när den förs till investeringssparkontot bör den kunna anses förvärvad för marknadsvärdet när den förs från investeringssparkontot. Det enda sättet för en person som vill avbryta schablonbeskattningen för ett visst värdepapper är enligt förslaget att sälja värdepapperet som finns på investeringssparkontot för att därefter återköpa samma värdepapper för förvaring på ett vanligt värdepapperskonto. Båda transaktionerna medför transaktionskostnader utan motsvarande nytta. *Sparbankernas Riksförbund* anser att det bör stå den enskilde fritt att avgöra i vilken utsträckning innehavda finansiella instrument ska vara registrerade på ett investeringssparkonto eller ett vanligt konto. Under förutsättning att den skattemässiga anskaffningsutgiften sätts till marknadsvärdet dagen för omregistrering uppstår inte heller några konsekvenser i skattehänseende. Innebörden av det remitterade förslaget leder endast till att kontoinnehavare först avyttrar det aktuella finansiella instrumentet på investeringssparkontot och därefter tar ut likvida medel motsvarande köpeskillingen för att slutligen förvärva det finansiella instrumentet i fråga. Ett sådant tillvägagångssätt leder till ökade kostnader i form av courtage m.m. och får ändå till konsekvens att tillgångar inom investeringssparkontot flyttas utanför den sfär som investeringssparkontot utgör.

Skälen för regeringens förslag: En utgångspunkt för investeringssparkontot är att sparande i denna sparform ska ske i investeringstillgångar. Följaktligen får överföring av investeringstillgångar ske från annan till den förvärvande kontoinnehavarens investeringssparkonto under de förutsättningar som framgår av avsnitt 4.12.1. Det bör även vara tillåtet för en kontoinnehavare att överföra sådana tillgångar som förvaras på ett annat konto som denne är innehavare av. Detta bör gälla oavsett om tillgångarna förvaras på ett annat investeringssparkonto som innehas

av samma person eller ett annat konto som inte är ett investeringsspar-konto men som har samma innehavare. Rätten att överföra finansiella instrument till ett eget investeringssparkonto bör bara avse tillgångar som kontoinnehavaren själv äger. Även om det vid dessa överföringar är fråga om tillgångar som inför överföringen inte byter ägare framgår av avsnitt 5.7 att en överföring från ett eget konto som inte är ett investeringsspar-konto till ett investeringssparkonto inkomstskatterättsligt ses som en avyttring. Eventuell vinst eller förlust som denna skatterättsliga avyttring leder till ska tas upp till beskattning.

Eftersom otillåtna tillgångar som huvudregel inte får förvaras på ett investeringssparkonto bör det inte vara tillåtet att överföra otillåtna tillgångar från ett annat eget konto, oavsett om det handlar om ett investeringsparkonto eller inte, till ett investeringssparkonto.

Inom ramen för investeringssparkontosystemet existerar inte latent kapitalvinster och anskaffningsutgiften har ingen skattemässig betydelse. Det bör därför vara möjligt att överföra investeringstillgångar från ett investeringssparkonto till ett annat investeringssparkonto med samma innehavare. Sådana överföringar förutsätter att tillgångarna förs direkt mellan de två investeringssparkontona. Om avsikten är att tillgångarna ska överföras via ett konto utanför investeringssparkontosystemet är det inte fråga om en överföring mellan två investeringssparkonton och överföringen får därför inte genomföras.

Överföringar av investeringstillgångar från ett investeringssparkonto till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto bör däremot inte vara tillåtna. Ett framträdande syfte med förslaget att införa investeringssparkonto är att det ska innebära en förenkling för de som innehar ett investeringssparkonto och även för det allmänna. En stor del av denna förenkling ligger i att anskaffningsutgiften för tillgångarna på kontot normalt är utan skattemässig betydelse. Om det skulle vara möjligt för kontoinnehavaren att överföra finansiella instrument från investeringssparkontot till ett annat eget konto som omfattas av den konventionella beskattningen får anskaffningsutgiften för tillgångarna betydelse vid en framtida avyttring. Det krävs i så fall, såsom *Sveriges advokatsamfund* och *Sparbankernas Riksförbund* har påpekat, en särskild regel om vilken anskaffningsutgift tillgångarna ska anses ha när de lämnar den schablonbeskattade sfären. Detta skulle ytterligare komplicera regleringen. Regeringen delar därför promemorians bedömning att kontoinnehavaren inte ska ha rätt att överföra investeringstillgångar från investeringssparkontot till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto.

Beträffande otillåtna tillgångar får de inte förvaras på ett investeringsparkonto annat än under en övergångsperiod. En kontoinnehavare bör kunna välja att behålla äganderätten till otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto. Därför bör det vara möjligt för kontoinnehavaren att i stället för att t.ex. sälja sådana tillgångar och överföra dem till förvärvaren, överföra dem till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto.

4.15 Ersättning vid förvärv av finansiella instrument

Regeringens förslag: Förvärv av finansiella instrument som ska överföras till ett investeringssparkonto ska betalas med tillgångar som förvaras på investeringssparkontot.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har berört förslaget i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Kapitalunderlaget som ligger till grund för beräkningen av schablonintäkten beräknas bl.a. efter marknadsvärdet av tillgångarna på investeringssparkontot vid ingången av varje kvartal under kalenderåret. För att undvika att kapitalunderlaget minskas genom att tillgångar säljs före kvartalsskiftet och köps tillbaka till kontot efter kvartalsskiftet är det nödvändigt att inbetalningar till ett investeringssparkonto ökar kapitalunderlaget. Av samma anledning är det nödvändigt att förvärv av finansiella instrument som ska överföras till investeringssparkontot betalas med tillgångar, kontanta medel eller finansiella instrument, som förvaras på kontot. Om förvärv kunde betalas med tillgångar som förvaras utanför kontot skulle det vara möjligt att spara på ett investeringssparkonto utan att betala skatt. Detta skulle i så fall kunna ske genom att kontoinnehavaren överlåter finansiella instrument och tar ut kontanta medel från investeringssparkontot före varje kvartalsskifte och förvärvar och överför finansiella instrument till kontot efter varje kvartalsskifte, och betalar förvärven med tillgångar som inte förvaras på kontot. För att detta inte ska vara möjligt bör förvärv av finansiella instrument som ska överföras till ett investeringssparkonto betalas med tillgångar som förvaras på kontot.

Om betalning sker med finansiella instrument ses detta samtidigt som en överlåtelse av dessa tillgångar. Bestämmelserna om överföring av finansiella instrument från investeringssparkontot till annan måste därför beaktas vid sådan betalning.

4.16 Ersättning vid överlåtelse av finansiella instrument

Regeringens förslag: Vid sådan överlåtelse av finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto genom försäljning, byte och liknande överlåtelser som avses i 22 § första stycket 1–7 lagen om investeringssparkonto ska ersättning i form av kontanta medel överföras direkt till investeringssparkontot. Detsamma gäller ersättning i form av investeringstillgångar vid sådan överlåtelse av finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto genom försäljning, byte och liknande överlåtelser som avses i 22 § första stycket samma lag. Ersättning i form av otillåtna tillgångar får inte överföras till investeringssparkontot om tillgångarna inte har förvärvats enligt bestämmelserna om överföring från annan av otillåtna tillgångar.

Ersättning vid överlåtelse av tillgångar på ett investeringssparkonto som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto, kvalificerade andelar eller av otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § samma lag får inte överföras till kontot.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har berört förslaget i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Ersättning i form av kontanta medel

Vid överlåtelse av finansiella instrument kan ersättningen, såvitt är av intresse för denna lagrådsremiss, bestå i dels kontanta medel, dels finansiella instrument. Beträffande kontanta medel så föreslås att de fritt får sättas in på och tas ut från ett investeringssparkonto. Vissa inbetalningar av kontanta medel till kontot ska dock öka kapitalunderlaget. Det gäller t.ex. normalt om kontoinnehavaren betalar in kontanta medel på sitt investeringssparkonto, om det inte handlar om en överföring från ett annat investeringssparkonto. Inbetalning i form av ersättning vid överlåtelse av finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto ska dock inte öka kapitalunderlaget om det är fråga om en överlåtelse i samband med vilken kontoinnehavaren får överföra de avyttrade instrumenten till någon annan, se avsnitt 5.3. Nämnda undantag gäller dock inte för ersättning som avser överlåtelse av finansiella instrument direkt till en annan kontoinnehavare.

Om en ersättning som inte ska öka kapitalunderlaget först betalas till ett annat konto än ett investeringssparkonto som innehas av kontoinnehavaren som har överlåtit tillgångar på sitt investeringssparkonto, och först därefter till investeringssparkontot, anses inbetalningen göras av kontoinnehavaren. En sådan inbetalning ska öka dennes kapitalunderlag. För att undvika oklarheter kring om en inbetalning avser sådan ersättning som inte ska öka kontots kapitalunderlag, eller någon annan form av inbetalning som ska öka kapitalunderlaget, bör följande gälla: Ersättning i form av kontanta medel som, om den betalas in till investeringsspar-

kontot, inte ska öka detta kontos kapitalunderlag ska överföras direkt till detta konto. Kontoinnehavaren bör således först när ersättningen har betalats in till investeringssparkontot kunna disponera över denna. Denna begränsning bör inte gälla för ersättning vid överlåtelse av tillgångar på ett investeringssparkonto i form av kontanta medel som, om den betalas in till kontot, ska öka kapitalunderlaget.

Ersättning i form av investeringstillgångar

Finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto kan även överlåtas genom byte. Vid sådan överlåtelse får kontoinnehavaren andra finansiella instrument som ersättning. Av skäl som framgår av avsnitt 4.14 bör kontoinnehavaren inte få överföra investeringstillgångar från investeringssparkontot till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto. Inte heller när finansiella instrument på investeringssparkontot byts ut mot investeringstillgångar bör de senare få överföras till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto. Det vill säga vid överlåtelse i samband med vilken kontoinnehavaren får överföra de överlåtna instrumenten till annan, bör ersättning i form av investeringstillgångar överföras direkt till investeringssparkontot. För att det inte ska uppstå tveksamheter kring varifrån tillgångarna härrör bör inte heller sådan ersättning få överföras till ett annat eget investeringssparkonto än det från vilket de överlåtna tillgångarna förvarades. Ersättning vid överlåtelse av tillgångar på ett investeringssparkonto som utges i form av investeringstillgångar ska därför överföras till detta konto.

Ersättning i form av otillåtna tillgångar

När en kontoinnehavare överlåter finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto får han eller hon anses vara medveten om vilken typ av ersättning som förvärvaren ska utge. Otillåtna tillgångar bör så långt som möjligt hållas utanför ett investeringssparkonto. Ersättning i form av otillåtna tillgångar bör därför inte få överföras till ett investeringssparkonto. Kontoinnehavaren får i stället anvisa en annan förvaring, t.ex. ett värdepapperskonto, för dessa tillgångar. Om de otillåtna tillgångarna har förvärvats på sådant sätt som avses i avsnitt 4.12.2 bör dock den som ska utge ersättningen få överföra denna till investeringssparkontot. Det innebär t.ex. att ersättning i form av otillåtna tillgångar vid en överlåtelse som är ett led i ett andelsbyte får överföras till överlåtarens investeringssparkonto, eftersom ersättningen kan ses som ett förvärv av otillåtna tillgångar från köpande företag som ett led i ett andelsbyte. Kontoinnehavaren kan i dessa situationer i stället välja att anvisa en annan förvaring av de otillåtna tillgångarna som har lämnats som ersättning.

Ersättning vid överlåtelse av tillgångar som inte schablonbeskattas

Tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket i den föreslagna lagen om investeringssparkonto och kvalificerade andelar är

inte föremål för schablonbeskattning även om de förvaras på ett investeringssparkonto. Detsamma gäller otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § samma lag. Ersättning vid överlåtelse genom försäljning, byte eller på liknande sätt under den korta övergångsperiod som dessa tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto bör därför inte få överföras till investeringssparkontot. Det gäller såväl ersättning i form av kontanta medel som finansiella instrument.

Otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto ska inte heller schablonbeskattas. Av denna anledning kan det sägas vara systematiskt korrekt att avkastningen på sådana tillgångar inte får överföras direkt till den schablonbeskattade sfären. Som utvecklas närmare i avsnitt 4.19 utgör sådana tillgångar normalt tillgångar som varken kontoinnehavaren eller investeringsföretaget känner till förvaras på kontot i strid med bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto. Bland annat av detta skäl är det inte lämpligt att investeringssparkontot upphör på grund av den felaktiga förvaringen. Om avkastning på sådana tillgångar inte får överföras till ett investeringssparkonto finns det risk för att kontot i stället för att upphöra på grund av felaktig förvaring upphör på grund av att ersättningen vid en överlåtelse av tillgångarna inte överförs i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om investeringssparkonto. Som nämns ovan föreslås som huvudregel gälla att ersättning vid överlåtelse av tillgångar på ett investeringssparkonto i form av kontanta medel ska överföras till kontot. Detsamma gäller ersättning i form av investeringstillgångar. Om varken kontoinnehavaren eller investeringsföretaget känner till att tillgångarna förvaras på investeringssparkontot i strid med bestämmelserna, och att de därmed schablonbeskattas, känner de heller inte till att bestämmelsen om att ersättningen måste överföras till kontot inte gäller. Det är därför inte osannolikt att ersättningen i den beskrivna situationen överförs till investeringssparkonto som, om detta skulle vara förbjudet, därmed upphör. Inte heller detta anser regeringen vara lämpligt. För att minimera risken för att investeringssparkonton upphör på grund av fel hänförliga till otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto bör ersättningen, trots att den ska beskattas konventionellt, behandlas på samma sätt som för ersättning för otillåtna tillgångar som får förvaras på kontot enligt den paragrafen. Detta innebär att ersättning vid avyttring av sådana tillgångar i form av kontanta medel eller investeringstillgångar som huvudregel ska överföras till investeringssparkontot medan ersättning i form av otillåtna tillgångar som huvudregel inte får överföras.

4.17 Förvaring av tillgångar på ett investeringssparkonto

Regeringens förslag: Investeringstillgångar och kontanta medel får förvaras på ett investeringssparkonto.

Otillåtna tillgångar som förvärvats direkt från den som har emitterat tillgångarna och som senast den trettonde dagen efter den dag då de emitterades avses bli investeringstillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto till och med den sextionde dagen efter den dag då de emitterades. Om sådana tillgångar inom den angivna sextiodagarsfristen övergår till att vara investeringstillgångar får de förvaras på investeringssparkontot.

Otillåtna tillgångar som var investeringstillgångar när de förvärvades eller som var otillåtna tillgångar när de förvärvades, men som inte har förvärvats på sådant sätt att de som utgångspunkt enbart får förvaras på kontot under sextio dagar från emissionen, får förvaras på ett investeringssparkonto till och med den sextionde dagen efter utgången av det kvartal under vilket tillgångarna blev otillåtna respektive blev förtecknade på kontot. Om sådana tillgångar övergår till att vara investeringstillgångar får de förvaras på investeringssparkontot.

För tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto och kvalificerade andelar gäller att de får förvaras på ett investeringssparkonto till och med den trettonde dagen efter den dag då tillgångarna blev otillåtna eller blev förtecknade på kontot. Även om sådana tillgångar övergår till att klassificeras som andra tillgångar under den angivna trettiodagarsfristen ska de senast sista dagen av denna frist avföras från investeringssparkontot.

Otillåtna tillgångar ska avföras från ett investeringssparkonto senast sista dagen de får förvaras på kontot.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. Enligt promemorians förslag får otillåtna tillgångar som var investeringstillgångar när de förvärvades eller som var otillåtna tillgångar när de förvärvades, men som inte har förvärvats på sådant sätt att de som utgångspunkt enbart får förvaras på kontot under sextio dagar från emissionen, förvaras på ett investeringssparkonto till och med den sextionde dagen efter den dag då tillgångarna blev otillåtna respektive blev förtecknade på kontot.

Remissinstanserna: *Euroclear Sweden AB* anser att det möjligen bör skrivas in i lagen att investeringsföretaget får begränsa vilka värdepapper som får innehas på kontot. Om investeringsföretaget begränsar vilka värdepapper som får innehas på ett investeringssparkonto får detta inte anses strida mot reglerna i lagen om investeringssparkonto. *Fondbolagens förening* anför att reglerna för vad som händer om otillåtna tillgångar hamnar på kontot är onödigt komplicerade. Den nya sparformen behöver inte göras mer komplicerad än det individuella pensionssparandet som har visat sig klara sig väl utan dessa detaljer. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* framför att det är svårt såväl för investeringsföretag som kontoinnehavare att alltid exakt veta vad som gäller för finansiella instrument upptagna till

handel på utländska marknadsplatser. Det kan vara så att felaktig information lämnas eller ingen information alls.

Tilläggspromemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Avanza Bank* tillstyrker tilläggspromemorians förslag. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* framför att en förlängning av tidsfristen förvisso kan bidra något till att öka chanserna att hitta otillåtna tillgångar, men grundproblemet kvarstår. Att avgöra om en viss marknadsplats utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är att betrakta som en motsvarighet till en reglerad marknad kan vara problematiskt. *Skatteverket* avstyrker förslaget i tilläggspromemorian. Skatteverket uppfattar det som att oavsett om fristen förlängs så måste investeringsföretagen ändå övervaka dessa konton betydligt oftare än vid varje kvartalsskifte. Till exempel får otillåtna tillgångar inte föras över till ett investeringssparkonto annat än i vissa angivna undantagssituationer. Vidare måste företagen löpande hålla reda på innehållet på kontot för att kunna lämna kontrolluppgift för begränsat skattskyldiga personer och hålla reda på om det ska innehållas preliminär skatt och kupongskatt på det som inte är tillåtet att förvara på kontot. Skatteverket anser att en utökad tidsfrist även innebär en större möjlighet att utnyttja investeringssparkontot på ett inte avsett sätt.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt

De regler om förvaring av tillgångar på ett investeringssparkonto som föreslås i denna lagrådsremiss utgör tak för vilka tillgångar som får förvaras på kontot och, för vissa slags tillgångar, under vilken period de får förvaras där. Precis som *Euroclear Sweden AB* förespråkar står det investeringsföretaget fritt att ytterligare begränsa de slags tillgångar som får förvaras på investeringssparkontot, i vart fall finns det inga hinder för en sådan begränsning i den föreslagna lagen om investeringssparkonto. Det finns således i nämnda lag inga hinder mot att ett investeringsföretag t.ex. bara tillåter investeringar i vissa slags finansiella instrument eller på vissa marknadsplatser eller båda. Vidare finns inga hinder i lagen mot att parterna till avtalet om investeringssparkonto t.ex. kommer överens om att otillåtna tillgångar ska föras ut från investeringssparkontot mer skyndsamt än vad som föreslås i denna lagrådsremiss. Regeringen anser inte att detta uttryckligen bör nämnas i lagen om investeringssparkonto.

Regeringen anser att det finns ett värde i att den föreslagna lagen om investeringssparkonto klart anger under vilka förutsättningar olika slags tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto och vad som ska ske med tillgångar som inte får förvaras där annat än under en övergångsperiod. Det blir då tydliga spelregler för såväl kontoinnehavare som investeringsföretag. På så sätt minimeras risken för att olika kontoinnehavare behandlas olika i likartade situationer. Till skillnad från *Fondbolagens förening* anser därför regeringen att det inte finns skäl att i mindre utsträckning reglera vad som händer om otillåtna tillgångar hamnar på kontot.

Investeringsstillgångar och kontanta medel

En utgångspunkt för den nya sparformen investeringssparkonto är att den ska bestå av sparande i investeringstillgångar. Sådana tillgångar bör utan begränsning få förvaras på ett investeringssparkonto. Detsamma gäller för kontanta medel. Det är en förutsättning för att förslaget om investeringssparkonto ska fungera att sådana medel får förvaras på ett investeringssparkonto. Det kan tilläggas att kontanta medel normalt är, oavsett valuta, lätta att värdera.

Otillåtna tillgångar

Av praktiska skäl är det inte möjligt att helt utesluta förvaring av otillåtna tillgångar på ett investeringssparkonto. Även när det i och för sig är praktiskt möjligt att hålla otillåtna tillgångar utanför ett investeringssparkonto är det inte alltid lämpligt att göra det.

Otillåtna tillgångar som var investeringstillgångar när de förtecknades på ett investeringssparkonto och som under tiden de förvaras där byter karaktär bör få förvaras på kontot. Detta kan ske utan kontoinnehavarens vetskap och det vore därför olämpligt om dessa tillgångar inte fick förvaras på kontot under en begränsad tid. Det bör även vara tillåtet för en kontoinnehavare att på ett investeringssparkonto förvara otillåtna tillgångar som får överföras till ett investeringssparkonto. Som framgår av avsnitt 4.12.2 är det dels otillåtna tillgångar som inom en viss period kan förväntas bli investeringstillgångar, dels tillgångar som härrör från vissa typer av förvärv som kontoinnehavaren inte har tagit initiativet till som får överföras till ett investeringssparkonto. Otillåtna tillgångar bör dock bara få förvaras på ett investeringssparkonto under en övergångsperiod. Senast vid utgången av denna period ska otillåtna tillgångar avföras från kontot. De otillåtna tillgångarna kan antingen avföras och överföras till kontoinnehavarens eget konto som inte är ett investeringssparkonto eller, om de har överlåts, avföras och överföras till annans konto.

Teckningsrätter, fondaktierätter, säljrätter och liknande finansiella instrument som är otillåtna tillgångar får överföras till ett investeringssparkonto om de har förvärvats från den som har emitterat tillgångarna och förvärvet grundas på tillgångar som förvaras på kontot. Otillåtna tillgångar får också överföras i samband med förvärv vid fusion, delning eller andelsbyte eller genom utdelning på tillgångar som förvaras på investeringssparkontot. Gemensamt för dessa förvärv, och därmed sammanhängande överföringar, är att de inte primärt styrs av kontoinnehavaren. Det är därför fullt möjligt att kontoinnehavaren inte är medveten om att otillåtna tillgångar förvaras på investeringssparkontot. Detta kan även vara fallet när investeringstillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto har bytt karaktär till otillåtna tillgångar, vilket t.ex. kan ske om ett bolag avnoteras från en reglerad marknad eller en handelsplattform. Det är dessutom möjligt att inte heller investeringsföretaget vid själva överföringen eller vid det tillfälle när investeringstillgångar blir otillåtna tillgångar, utan först senare, uppmärksammar att otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto. De i detta stycke aktuella otillåtna tillgångarna bör omfattas av den nedan angivna huvudregeln för

under vilken övergångsperiod otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto.

Schablonbeskattningen av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto är inte utformad för att kunna hantera de värderingsproblem som kan uppkomma i förhållande till otillåtna tillgångar. Det är därför angeläget att de inte förvaras på ett investeringssparkonto längre än nödvändigt. I promemorian föreslogs som huvudregel att otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto i högst 60 dagar från det att de först förvarades på investeringssparkontot i denna egenskap. Flera remissinstanser befarade dock att en så snäv tidsgräns skulle innebära en stor risk för att investeringssparkonton upphör på grund av att det inte uppmärksammas att otillåtna tillgångar förvaras på kontona. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* framförde att det är svårt för investeringsföretagen att i alla fall ha kännedom om en tillgång är en investeringstillgång eller en otillåten tillgång. Visserligen får det förutsättas att, vilket *Skatteverket* har anfört, investeringsföretaget kontinuerligt övervakar statusen på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto som investeringstillgångar eller otillåtna tillgångar. Till exempel måste investeringsföretaget avgöra om avkastning från tillgångar på ett investeringssparkonto får eller måste överföras till kontot, om en viss tillgång får överföras till kontot osv. Men i de fall någon transaktion hänförlig till den aktuella tillgången inte sker kräver övriga bestämmelser i lagen om investeringssparkonto förutom bestämmelserna om förvaring av tillgångar på kontot inte att investeringsföretaget kontrollerar tillgångens status. Om t.ex. en investeringstillgång avnoteras från den marknadsplats där den tidigare var föremål för handel och detta inte rapporteras till investeringsföretaget finns det därför en risk för att detta förhållande inte kommer till företagets kännedom förrän företaget av någon annan anledning har anledning att kontrollera tillgångens status. Mot bakgrund härav anser regeringen att den frist som föreslogs i promemorian är för snäv.

Vid varje kvartalsskifte ska investeringsföretaget värdera tillgångarna på investeringssparkontot för att vid årets slut kunna beräkna schablonintäkten, se avsnitt 5.4. För att kunna göra denna värdering måste investeringsföretaget rimligen kontrollera om ett finansiellt instrument som förvaras på investeringssparkontot är en investeringstillgång eller en otillåten tillgång. Normalt bör denna information vara lättillgänglig för investeringsföretaget eftersom det får förutsättas att uppgifter om finansiella instrument som är föremål för handel på de tillåtna marknaderna är offentliga. Det kan tilläggas att det är upp till varje investeringsföretag att begränsa de marknadsplatser på vilka kontoinnehavarna tillåts investera. Det innebär att ett investeringsföretag kan förbjuda investeringar på marknadsplatser från vilka företaget inte kan få tillförlitlig information. Vid varje kvartalsskifte bör således investeringsföretaget kunna känna till om en tillgång kan betraktas som en investeringstillgång eller som en otillåten tillgång. Därefter bör kontoinnehavaren ha ytterligare en tid på sig att avföra de otillåtna tillgångarna från kontot.

Mot bakgrund av det anförda föreslås att otillåtna tillgångar som har överförts till ett investeringssparkonto i samband med ett förvärv som avses ovan, dvs. med stöd av 14 § första stycket 2–5, eller som har bytt karaktär från investeringstillgångar får förvaras på ett investeringsspar-

konto till och med den sextionde dagen efter utgången av det kvartal under vilket tillgångarna förtecknades på kontot respektive blev otillåtna. Till skillnad från *Skatteverket* anser regeringen att förslaget inte nämnvärt ökar risken för att ett investeringssparkonto utnyttjas på ett sätt som inte är avsett.

För det fall att sådana otillåtna tillgångar som avses här byter karaktär till att klassificeras som investeringstillgångar bör frågan om de får förvaras på investeringssparkontot avgöras av bestämmelserna om investeringstillgångar, dvs. de får förvaras på kontot. Av avsnitt 4.19 framgår att ett investeringssparkonto inte upphör enbart av den anledningen att de här aktuella otillåtna tillgångarna förvaras på investeringssparkontot längre än den ovan angivna tidsfristen. Även om karaktärsbytet sker efter den tidsfrist inom vilken tillgångarna ska avföras från investeringssparkonto bör tillgångarna få förvaras på kontot tills vidare.

När otillåtna tillgångar som avses bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller en handelsplattform förvärvas och överförs till ett investeringssparkonto är det, till skillnad från ovan nämnda situationer, fråga om ett aktivt handlande från kontoinnehavarens sida. Kontoinnehavaren får i dessa situationer förutsättas vara medveten om att denne förvärvar otillåtna tillgångar, varför man i dessa situationer kan ställa höga krav på att tillgångarna snabbt tas ut från investeringssparkontot om de inte övergår till att vara investeringstillgångar. Avsikten med nu aktuella tillgångar är att de ska tas upp till handel inom trettio dagar från den dag då de emitterades. Om så inte sker bör kontoinnehavaren ha ytterligare en tid på sig att avföra tillgångarna från kontot. Det föreslås därför att sådana tillgångar får förvaras på investeringssparkontot enligt bestämmelserna om investeringstillgångar, dvs. tills vidare, om handeln kommer igång senast den sextionde dagen efter den dag då de emitterades. Annars måste tillgångarna avföras från kontot senast denna dag.

Beträffande otillåtna tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto eller som är kvalificerade andelar bör kontoinnehavaren vara medveten om att förvärv av sådana tillgångar har skett eller att tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto övergår till att klassificeras som sådana tillgångar. Detta på grund av att klassificeringen som tillgång som omfattas av ägarbegränsningen bygger på att kontoinnehavaren eller närstående till denne har ett stort inflytande i företaget som har gett ut tillgången respektive klassificeringen som kvalificerad andel bygger på innehavarens eller närståendes aktivitet i utgivande företag. På grund av detta bör rätten att förvara sådana tillgångar på ett investeringssparkonto vara mer begränsad än vad som gäller för övriga otillåtna tillgångar. Det föreslås att här aktuella tillgångar ska avföras från kontot inom trettio dagar från det att de omfattades av ägarbegränsningen eller blev kvalificerade andelar eller, om de var sådana tillgångar redan vid förvärvet, från det att de förtecknades på kontot. Även om sådana tillgångar övergår till att klassificeras som andra tillgångar under den angivna trettiodagarsfristen ska de senast sista dagen av denna frist avföras från investeringssparkontot.

4.18 Ränta, utdelning och annan avkastning

Regeringens förslag: Ränta, utdelning och annan avkastning än ersättning vid överlåtelse på tillgångar på ett investeringssparkonto ska överföras direkt till investeringssparkontot. Avkastning på tillgångar på ett investeringssparkonto som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto, kvalificerade andelar eller otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § samma lag ska dock inte överföras till kontot.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har berört föreslaget.

Skälen för regeringens förslag: Ränta, utdelning och annan avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska inte tas upp särskilt utan omfattas av den schablonmässigt beräknade avkastningen. Av detta skäl ska investeringsföretaget inte lämna kontrolluppgifter avseende sådana inkomster, med undantag av inkomster hänförliga till tillgångar på investeringssparkonton som innehas av begränsat skattskyldiga personer, se avsnitt 7.4. För att investeringsföretaget ska kunna identifiera de inkomster för vilka kontrolluppgift inte ska lämnas, dvs. utdelning etc. på tillgångar på ett investeringssparkonto, är det nödvändigt att dessa inkomster överförs till det investeringssparkonto på vilket tillgångarna som inkomsterna härrör från förvaras. Härigenom ges dessutom kontoinnehavaren möjlighet att reinvestera avkastningen på investeringssparkontot utan att göra en inbetalning till kontot som ökar kapitalunderlaget. Om kontoinnehavaren vill använda avkastningen på annat sätt står det denne fritt att exempelvis ta ut avkastning i form av kontanta medel. Det föreslås därför att utdelning, ränta och annan avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska överföras direkt till kontot.

Till skillnad från de flesta andra tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen enligt 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto och kvalificerade andelar inte vara föremål för schablonbeskattning. Det innebär att kontrolluppgifter ska lämnas till Skatteverket beträffande bl.a. utdelning och ränta på sådana tillgångar även om de förvaras på ett investeringssparkonto. För övrigt kan tilläggas att sådana tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto bara under en kortare övergångsperiod, varför sannolikheten för att en kontoinnehavare får avkastning på tillgångarna under denna period får anses vara liten. Dessutom får det antas att kontoinnehavaren har goda möjligheter att hålla reda på vilka utbetalningar som görs från företaget i vilket han eller hon har ett större innehav eller kvalificerade andelar. Det bör därför vara möjligt för kontoinnehavaren att i vart fall anvisa annan förvaring för avkastning på sådana tillgångar än på investeringssparkontot. På grund av det anförda bör ränta, utdelning och annan avkastning på tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen enligt 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto och kvalificerade andelar som förvaras på ett investeringssparkonto inte få överföras till kontot.

Inte heller ska tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § i den föreslagna lagen om investeringssparkonto vara föremål för schablonbeskattning. Det får anses osannolikt att sådana tillgångar under den korta period de får förvaras på ett investeringssparkonto ger någon form av avkastning. Även i förhållande till denna typ av tillgångar bör ränta, utdelning och annan avkastning därför inte få överföras till investeringssparkontot.

Otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto ska inte heller schablonbeskattas. På grund av detta kan det sägas vara systematiskt korrekt att avkastningen på sådana tillgångar inte får överföras direkt till den schablonbeskattade sfären. Enligt samma resonemang som förs i avsnitt 4.16 om ersättning vid avyttring av sådana tillgångar bör dock avkastning på felaktigt förvarade tillgångar på ett investeringssparkonto behandlas på samma sätt som avkastning på otillåtna tillgångar som får förvaras på kontot. Det vill säga ränta, utdelning och annan avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto ska överföras direkt till kontot.

Vad som sägs i detta avsnitt om avkastning på tillgångar på ett investeringssparkonto gäller inte avkastning i form av kapitalvinst. Hur ersättning vid överlåtelse av sådana tillgångar ska hanteras redogörs för i avsnitt 4.16.

4.19 Ett investeringssparkonto upphör

Regeringens förslag: Ett investeringssparkonto upphör att vara ett sådant konto när det avslutas på initiativ av parterna i avtalet om investeringssparkonto. Ett investeringssparkonto får inte avslutas så länge det finns investeringstillgångar på kontot eller om sådana tillgångar har förvärvats för att förvaras på kontot men som ännu inte har förtecknats där.

Ett investeringssparkonto upphör också om kontoinnehavaren eller investeringsföretaget inte följer bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto. Ett investeringssparkonto upphör dock inte enbart av den anledningen att otillåtna tillgångar förvaras på investeringssparkontot i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto eller att investeringsföretaget inte lämnar sådan information som det är skyldigt att göra när avtal om investeringssparkonto har ingåtts.

Om ett företag inte längre anses vara ett investeringsföretag på grund av att tillstånd som krävs för att klassificeras som ett sådant företag har återkallats, upphör kontot som ett investeringssparkonto vid tidpunkten för beslutet om återkallelse av tillståndet. Om verksamheten enligt beslutet om återkallelse ska upphöra eller vara avvecklad vid en senare tidpunkt upphör kontot som investeringssparkonto vid den senare tidpunkten.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian finns inget förslag om att ett investeringssparkonto inte ska

upphöra enbart av den anledningen att finansiella instrument förvaras på investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anför att om kontoinnehavaren handlar i strid med bestämmelserna i den föreslagna lagen, t.ex. genom att otillåtna tillgångar finns kvar på kontot längre än tillåtet, ska kontot upphöra. Föreningarna anser att det bär för långt att stänga hela kontot. Föreningarna vill dessutom peka på svårigheterna i att som förvaringsinstitut eller kontoinnehavare alltid veta exakt vad som gäller för värdepapper upptagna till handel på utländska marknadsplatser. Konsekvenserna för de fall man har fått otydlig, felaktig eller ingen information alls kan, enligt förslaget, bli förödande. I stället kan kontoinnehavaren ”straffas” genom att exempelvis de otillåtna, och endast de otillåtna tillgångarna, anses avyttrade efter 30 respektive 60 dagar och därigenom skattas av. *Euroclear Sweden AB* anser att påföljden när kontoinnehavaren eller investeringsföretaget handlar i strid med bestämmelserna i lagen är alldeles för allvarlig och kan verka avskräckande för den som tänkt öppna ett investeringssparkonto. När ett investeringsföretag upphör utan att fusioneras, går i konkurs eller när återkallelse av ett investeringsföretags tillstånd sker, bör kontoinnehavaren underrättas enligt en lagstadgad procedur och investeraren bör få en rimlig frist på sig att flytta kontot till ett annat investeringsföretag innan kontot upphör att vara investeringssparkonto. En fråga som bör behandlas är också hur leveranser på väg till kontot ska hanteras av marknadens aktörer vid konkurs hos ett investeringsföretag. *Aktiespararna* anför att om en aktie som är upptagen till handel på en reglerad marknad byter lista och blir noterad på en handelsplattform har man enligt förslaget 60 dagar på sig att avföra aktien från kontot, om man inte vill att kontot ska förlora sin skattemässiga karaktär av investeringssparkonto. *Aktiespararna* anser inte att det är rimligt att hela innehavet på kontot ska drabbas i ett sådant fall. *Sparbankernas Riksförbund* anför att konsekvensen av att ett konto förlorar sin ställning av investeringssparkonto kan få betydande negativa effekter för den enskilde kontoinnehavaren. Mot den bakgrunden och eftersom ett åsidosättande av lagen kan ske dels av rena förbiseenden, dels även av annan än kontoinnehavaren förefaller valet av sanktion oproportionerligt ingripande. Ett alternativ vore en konstruktion varigenom den felande parten får viss tid på sig att rätta felet och att den föreslagna sanktionen bara blir verksam om rättelse underlåts. Vad gäller kontots upphörande efter att investeringsföretaget har fått sitt tillstånd återkallat kan noteras i de fall Finansinspektionen inte beslutar om omedelbar verkställighet av beslut om återkallelse av tillstånd och beslutet överklagas kan tiden från beslut till verkställighet bli betydande. Mot den bakgrunden vore det lämpligt om det klargörs huruvida sanktionen inträder vid tidpunkten för själva beslutet eller först när beslutet blir verkställbart. Rättssäkerhetsskäl talar givetvis för den senare tidpunkten eftersom en efterkommande rättslig prövning kan leda till att Finansinspektionens beslut undanröjs. Om institutet får sitt tillstånd återkallat påverkar det inte omedelbart rättsförhållandet mellan institutet och dess kunder och det skulle därför vara lämpligt om kunden ges viss tid på sig att flytta de tillgångar som omfattas av investeringssparkontot till investeringssparkonto i annat institut. *Sveriges advokatsamfund* anför att

enligt förslaget ska ersättning vid avyttring av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto överföras till kontot. Det är uppenbart att risken för misstag vid betalningar är överhängande och att det därför bör övervägas om det ska finnas någon möjlighet att rätta till ett sådant misstag i efterhand. Detsamma torde gälla vid byte där investerings-tillgångar av visst slag ersätts av ett annat slags investeringstillgångar och där det inte kan uteslutas att, om kontoinnehavaren har flera investeringssparkonton, ersättningstillgångarna hamnar på ett annat investeringssparkonto än de på vilket de överlåtna tillgångarna förvarades. Enligt förslaget innebär detta en otillåten överföring. Även i denna del synes risken för misstag vara betydande och om ersättningstillgångarna trots allt hamnar på ett investeringssparkonto kan Advokatsamfundet inte se att det förhållandet att det är ett annat investeringssparkonto bör föranleda att överföringen är otillåten. Enligt Advokatsamfundet synes det inte fullt ur reglerad vad som ska hända om investeringssparkontot upphör utan att det avslutas om kontoinnehavaren inte medverkar till att investeringstillgångarna på kontot avyttras. *Kammarrätten i Göteborg* anför att konsekvenserna av att hela kontot underkänns som investeringssparkonto är stora och svåra att förutse. *Fondbolagens förening* anser att det kommer att bli oförutsebara effekter av att hela kontot underkänns som investeringssparkonto t.ex. för att en tillgång som upphört att vara marknadsnoterad inte hunnit flyttas därifrån inom 60 dagar. *Konsumentverket* anser att det vore önskvärt med en lösning där ett starkare skydd för kontoinnehavaren minskar risken att investeringssparkontot upphör på grund av kontoinnehavarens passivitet.

Tilläggspromemorian: I samband med remitteringen av tilläggs-promemorian, som bl.a. innehåller förslag om hur länge otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto, har ett antal remissinstanser yttrat sig över frågan om ett investeringssparkontos upphörande. *Konsumentverket* anser att problematiken med att ett investeringssparkonto kan upphöra utan kontoinnehavarens kännedom kvarstår. Det nya förslaget är dock ett steg i rätt riktning. *Aktiespararna* vidhåller att det inte är rimligt att hela kontot ska förlora sin skattemässiga karaktär av investeringssparkonto på grund av att kontoinnehavaren underlåter att föra ut otillåtna tillgångar. Det är inte tillräckligt att investeringsföretaget är skyldigt att informera kontoinnehavaren om att otillåtna tillgångar förvaras på kontot. Det är *Avanza Banks* åsikt att konsekvenserna av att otillåtna tillgångar finns på investeringssparkontot är för långtgående. Den otillåtna tillgången bör uteslutas från investeringssparkontot och beskattas konventionellt i stället för att hela kontot upphör att vara ett investeringssparkonto. Det kan i undantagsfall inträffa att det råder oklarheter huruvida en tillgång utgör en investeringstillgång eller inte och det är därför att föra det för långt att ogiltigförklara hela investeringssparkontot med de skattekonsekvenser det för med sig. *Sparbankernas Riksförbund* vidhåller att en möjlighet till rättelse om villkoren i lagen om investeringssparkonto inte uppfylls bör övervägas. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anför att en bättre balans mellan otillåtet beteende och påföljd uppnås genom att kontot får fortleva och den tillgång som visat sig vara otillåten skattas av och lyfts ut ur kontot för att i stället beskattas konventionellt i fortsättningen. *Skatteverket* anför att ett alternativ till tilläggspromemorians förslag att

förlänga tidsfristen för när otillåtna tillgångar får förvaras på kontot är att otillåtna tillgångar behandlas på samma sätt som tilläggspromemorians förslag om ränta på kontot i vissa fall. Förslaget innebär att om räntan på kontot någon gång under året överstiger statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, ska denna beskattas med 30 procent, samtidigt som tillgången i sig ingår i underlaget för schablonbeskattning. Sanktionen är således dubbelbeskattning. Skatteverket anser att en lämplig sanktion om otillåten tillgång inte avförs inom stipulerad tid kan vara att både ränta, utdelning och kapitalvinster på den otillåtna tillgången, beskattas enligt vanliga regler. Detta ska ske utöver att tillgången ingår i underlag för schablonbeskattning, dvs. dubbelbeskattning. Däremot ska, för i detta fall uppkomna, kapitalförluster inte dras av. Detta innebär även att kontrolluppgift ska lämnas för alla dessa otillåtna tillgångar dvs. det krävs att uppgiftslämnarna lämnar kontrolluppgifter för räntor, utdelningar och försäljning av värdepapper liksom drar preliminärskatt i de fall det krävs. Skatteverket föreslår därför att det närmare bör övervägas om inte detta alternativ skulle vara en bättre lösning i stället för att förlänga tidsfristerna. Därtill bör termen ”otillåten tillgång” ersättas med annan term.

Skälen för regeringens förslag: Ett investeringssparkonto ska givetvis kunna upphöra om parterna i avtalet om investeringssparkonto kommer överens om detta. Kontoinnehavaren torde normalt ha möjlighet att säga upp avtalet och därmed avsluta kontot under vissa förutsättningar, t.ex. att uppsägningen sker skriftligen. Av avsnitt 4.14 framgår att det inte bör vara möjligt att överföra investeringstillgångar från ett investeringssparkonto till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto. För att upprätthålla denna princip bör ett investeringssparkonto inte få avslutas om investeringstillgångar förvaras på investeringssparkontot. Av samma skäl bör inte heller kontot få avslutas om investeringstillgångar har förvärvats för att förvaras på investeringssparkontot men som vid det tillfälle kontoinnehavaren vill avsluta sitt konto inte har förtecknats på kontot. I praktiken betyder det att investeringstillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto måste överlåtas och överföras till någon annan eller överföras till ett annat av kontoinnehavarens investeringssparkonton innan kontot kan avslutas och därigenom upphöra.

En ny sparform som ska beskattas annorlunda än sparande som är föremål för den vanliga kapitalbeskattningen måste kunna särskiljas från konventionellt beskattat sparande för att det inte ska vara möjligt att gå mellan det schablonbeskattade och det konventionellt beskattade systemet utan skattekonsekvenser. Förslaget till lag om investeringssparkonto innehåller därför flera villkor som måste vara uppfyllda för att ett investeringssparkonto ska anses föreligga. Som exempel kan nämnas att enbart vissa slags tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto, att sådana tillgångar bara får överföras till och från ett investeringssparkonto under vissa förutsättningar och att otillåtna tillgångar bara får förvaras på ett investeringssparkonto i vissa situationer och då bara under en begränsad period.

Om villkoren i lagen inte uppfylls måste det få någon slags skattemässig konsekvens. Enligt regeringens uppfattning bör utgångspunkten vara att ett investeringssparkonto upphör att klassificeras som sådant konto så fort kontoinnehavaren eller investeringsföretaget handlar i strid

med villkoren i lagen eller underlåter att handla på ett sätt som föreskrivs där.

I promemorian föreslogs att detta skulle gälla för alla villkor i lagen utom vad gäller investeringsföretagets skyldighet att lämna viss information till kontoinnehavaren. Detta förslag har kritiserats av flera remissinstanser. Huvudkritiken går ut på att det kan få stora negativa konsekvenser för kontoinnehavaren om investeringssparkontot upphör, vilket även kan ske på grund av dennes eller investeringsföretagets förbiseende. Bland annat har *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anfört att det kan vara svårt för kontoinnehavaren och investeringsföretaget att i alla situationer veta om en tillgång som förvaras på ett investeringssparkonto är en investeringstillgång eller inte.

Med anledning av kritiken remitterades i tilläggspromemorian ett förslag enligt vilket tidsfristen inom vilken otillåtna tillgångar som huvudregel ska avföras från ett investeringssparkonto skulle förlängas. I tilläggspromemorian föreslogs att denna tidsfrist skulle förlängas från 60 dagar från det att otillåtna tillgångar först förvarades på ett investeringssparkonto i denna egenskap, vilket föreslogs i promemorian, till 60 dagar efter det kvartal under vilket de otillåtna tillgångarna först förvarades på kontot i denna egenskap. De flesta av remissinstanserna som yttrade sig över detta förslag ansåg att det var bra men att det inte löste det grundläggande problemet att det kan vara svårt för investeringsföretaget och kontoinnehavaren att upptäcka att otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto. På grund härav ansåg *Avanza Bank*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* att bara de aktuella tillgångarna skulle påverkas skattemässigt av en felaktig förvaring genom att de skulle undantas från schablonbeskattningen. *Skatteverket* ansåg att en lämplig sanktion om otillåten tillgång inte avförs inom stipulerad tid kan vara att både ränta, utdelning och kapitalvinster på den otillåtna tillgången beskattas enligt vanliga regler. Detta ska ske utöver att tillgången ingår i underlag för schablonbeskattning, dvs. dubbelbeskattning. Däremot ska, för i detta fall uppkomna, kapitalförluster inte dras av.

När ett investeringssparkonto upphör innebär det att tillgångarna på kontot ska beskattas konventionellt. De tilldelas då en anskaffningsutgift som är lika med marknadsvärdet när kontot upphör. Om marknadsvärdet inte hinner förändras kan kontoinnehavaren utan någon större skattemässig effekt föra tillbaka tillgångarna till ett nytt investeringssparkonto. Om den omständigheten att ett investeringssparkonto har upphört upptäcks först en tid efter att detta skedde, kan dock detta medföra negativa skattemässiga effekter för kontoinnehavaren. Det kan också, inte minst, medföra betydande olägenheter för såväl kontoinnehavaren som Skatteverket eftersom avyttringar som skedde efter det att kontot upphörde ska redovisas särskilt, utdelning ska tas upp, skatt hänförlig till schablonintäkten ska återfås, osv. Det är alltså angeläget att kontoinnehavaren och investeringsföretaget följer bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto.

Som framgår av avsnitt 4.17 gör regeringen bedömningen att ett investeringsföretag enligt huvudregeln bör kunna övervaka att sådana otillåtna tillgångar som avses i 17 § lagen om investeringssparkonto inte förvaras på ett investeringssparkonto längre än den i det avsnittet

föreslagna tidsfristen. Den paragrafen omfattar otillåtna tillgångar som får överföras till ett investeringssparkonto och som får förvaras där under en övergångsperiod. Den omfattar dock inte otillåtna tillgångar som kontoinnehavaren kan förväntas ha bättre möjlighet än investeringsföretaget att känna till. Till den senare kategorin räknas otillåtna tillgångar som har getts ut av ett företag som kontoinnehavaren har visst inflytande över och som därför omfattas av ägarbegränsningen eller är kvalificerade. Nämda paragraf omfattar inte heller otillåtna tillgångar som har getts ut i syfte att tas upp till handel på viss marknad. Även vad gäller dessa tillgångar får kontoinnehavaren förutsättas känna till att de är otillåtna när de förtecknas på ett investeringssparkonto.

Vad gäller otillåtna tillgångar som inte omfattas av 17 § lagen om investeringssparkonto får det förutsättas att antingen kontoinnehavaren eller investeringsföretaget eller båda känner till att de förvaras på ett investeringssparkonto. Om de inte avförs från kontot inom den tidsfrist som de som längst får förvaras på ett investeringssparkonto bör därför kontot upphöra som investeringssparkonto. Ytterligare skäl som talar för detta är att risken för skatteundandragande torde vara större i förhållande till denna typ av otillåtna tillgångar än andra otillåtna tillgångar. Otillåtna tillgångar förutom de som avses i 17 § lagen om investeringssparkonto kan således inte anses förvaras på ett investeringssparkonto i strid med bestämmelserna i lagen, eftersom kontot upphör som investeringssparkonto om tillgångarna inte avförs inom den föreskrivna tidsfristen.

Risken för att varken kontoinnehavaren eller investeringsföretaget uppmärksammar att otillåtna tillgångar som avses i 17 § lagen om investeringssparkonto förvaras på ett investeringssparkonto torde vara liten. Trots att investeringsföretaget har inrättat rimliga rutiner för att upptäcka otillåtna tillgångar kan detta dock inte uteslutas. Med hänsyn härtill och till de olägenheter det framför allt kan innebära för kontoinnehavaren att ett investeringssparkonto upphör instämmer regeringen i remisskritiken att det inte är lämpligt att hela investeringssparkontot ska upphöra om sådana otillåtna tillgångar förvaras utöver den frist inom vilken de enligt 17 § lagen om investeringssparkonto som högst får förvaras på kontot. Enbart den omständigheten att otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto bör därför inte föranleda att investeringssparkontot upphör. Undantaget är således bara tillämpligt på tillgångar som har förvarats på ett investeringssparkonto med stöd av denna bestämmelse, som fortfarande förvaras på kontot men i strid med bestämmelsen eftersom den där angivna tidsfristen har löpt ut och som fortfarande är otillåtna tillgångar. Otillåtna tillgångar som omfattas av undantaget bör i lagen om investeringssparkonto behandlas som andra otillåtna tillgångar som avses i 17 §.

Ett skäl till att otillåtna tillgångar som utgångspunkt inte ska få förvaras på ett investeringssparkonto längre än nödvändigt är att det inte är lämpligt att sådana tillgångar är föremål för schablonbeskattning enligt den modell som föreslås i denna lagrådsremiss. För att förvaring av otillåtna tillgångar som avses i 17 § lagen om investeringssparkonto på ett investeringssparkonto utöver den föreslagna tidsfristen inte ska kunna missbrukas bör därför sådana tillgångar inte omfattas av schablonbeskattningen när tidsfristen har löpt ut. Tillgångarna beskattas då i

stället konventionellt trots att de förvaras på investeringssparkontot. Det finns dock inte anledning att, vilket *Skatteverket* föreslår, även låta dessa tillgångar omfattas av schablonbeskattningen. Regeringen föreslår således att otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto ska beskattas konventionellt.

Som framgår av avsnitt 4.20.3 instämmer regeringen i bedömningen i promemorian att ett investeringssparkonto inte bör upphöra som sådant konto enbart av den anledningen att investeringsföretaget inte lämnar sådan information som det är skyldigt att göra när avtal om investeringssparkonto har ingåtts. Vidare instämmer regeringen i promemorians bedömning att övriga överträdelser mot bestämmelserna i lagen bör leda till att ett investeringssparkonto upphör.

Sveriges advokatsamfund och *Sparbankernas Riksförbund* anser att det inte är osannolikt att andra brott mot bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto än felaktig förvaring kan förekomma.

Utöver dessa bestämmelser innehåller lagen bl.a. krav på vem som kan vara kontoinnehavare, på investeringsföretaget och på avtalet om investeringssparkonto. Vidare finns det i lagen bestämmelser om under vilka förutsättningar finansiella instrument får överföras till och från ett investeringssparkonto. Lagen innehåller också bestämmelser om med vilka tillgångar finansiella instrument som förvärvas för att förvaras på ett investeringssparkonto ska betalas. Slutligen reglerar lagen i vilka fall avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto får överföras till kontot och vilken information investeringsföretaget ska lämna till kontoinnehavaren. Enligt regeringens bedömning är sannolikheten för att kontoinnehavaren eller investeringsföretaget av förbiseende inte följer nämnda regler mycket liten. På grund härav bör ett investeringssparkonto upphöra om dessa bestämmelser inte följs.

Det är bara investeringsföretag som får tillhandahålla den nya sparformen investeringssparkonto. En förutsättning för att ett institut ska betraktas som ett investeringsföretag är att det har visst tillstånd, t.ex. tillstånd att förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet eller tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse, se avsnitt 4.5. Om sådant tillstånd återkallas bör investeringssparkonton som institutet tillhandahåller som utgångspunkt upphöra att klassificeras som sådana konton i samma stund som tillståndet återkallas. Om ett institut har mer än ett av de tillstånd som krävs för att betraktas som investeringsföretag, exempelvis såväl tillstånd att förvara finansiella instrument för kunders räkning etc. som tillstånd att bedriva bank- och finansieringsrörelse, är institutet ett investeringsföretag så länge det har minst ett av dessa tillstånd. Vid ett beslut om återkallelse av nämnda tillstånd kan den myndighet som är behörig att fatta sådana beslut, för svensk del Finansinspektionen, samtidigt besluta att institutets verksamhet ska upphöra eller vara avvecklad vid en senare tidpunkt. Om så sker bör, trots att institutet inte längre uppfyller kraven för att vara ett investeringsföretag, investeringssparkonton som institutet tillhandahåller fortfarande klassificeras som investeringssparkonto till och med den senare tidpunkt då verksamheten ska upphöra eller vara avvecklad. En person som har ett investeringssparkonto hos det aktuella institutet ges därigenom möjlighet att avveckla sitt sparande hos institutet

antingen genom att överlåta finansiella instrument som förvaras på kontot eller genom att flytta sådana instrument till ett annat investeringssparkonto hos ett annat institut.

Frågan huruvida ett överklagande av ett beslut om återkallelse av tillstånd, som *Sparbankernas Riksförbund* efterfrågar ett klargörande av, påverkar ett investeringssparkontos status får avgöras av allmänna regler. Om Finansinspektionens, eller i förekommande fall en utländsk motsvarighet, beslut om återkallelse enligt allmänna regler får verkställas omedelbart upphör också investeringssparkontot omedelbart även om beslutet överklagas. Om beslutet får verkställas först vid en senare tidpunkt eller när det har vunnit laga kraft, upphör investeringssparkontot först vid någon av dessa tidpunkter.

Den omständigheten att institutet som tillhandahåller ett investeringssparkonto har erforderligt tillstånd är grundläggande för den nya sparformen. På grund härav anser regeringen, till skillnad från *Euroclear Sweden AB*, att kontoinnehavaren inte bör få någon frist på sig, utöver den som eventuellt ges av myndigheten som återkallar tillståndet, att flytta investeringssparkontot till ett annat investeringsföretag innan kontot upphör att vara investeringssparkonto.

Följden av att ett konto upphör att klassificeras som ett investeringssparkonto är att schablonbeskattningen av tillgångarna på kontot upphör och att beskattning av avkastning, kapitalvinster och kapitalförluster efter upphörandet ska ske enligt de vanliga reglerna i inkomstslaget kapital. Eftersom investeringssparkonto enbart är en skattemässig konstruktion som inte har något med själva förvaringen av tillgångarna på kontot att göra, kommer förvaringen inte nödvändigtvis att upphöra för att investeringssparkontot upphör. Vad som sker med förvaringen av tillgångarna på det som tidigare klassificerades som ett investeringssparkonto regleras i första hand mellan parterna i avtalet om investeringssparkonto. *Sveriges advokatsamfund* anför att frågan om vad som sker om kontoinnehavaren inte medverkar till att investeringstillgångarna avyttras när kontot upphör inte synes fullt ut reglerad. Av det anförda följer dock att det inte i lagen om investeringssparkonto bör regleras vad som ska ske med tillgångar som förvaras på det som tidigare var ett investeringssparkonto. *Euroclear Sweden AB* framför att frågan hur leveranser på väg till ett konto som har upphört som investeringssparkonto ska hanteras av marknadens aktörer vid konkurs bör behandlas. Denna fråga bör dock inte regleras särskilt i förhållande till ett investeringssparkonto eller till ett konto som inte längre är ett investeringssparkonto utan frågan får lösas enligt allmänna regler och praxis på marknaden.

4.20 Investeringsföretagets informationsskyldighet

4.20.1 Information vid ingående av avtal

Regeringens förslag: Innan ett investeringsföretag ingår ett avtal om investeringssparkonto ska investeringsföretaget lämna information till den tilltänkte kontoinnehavaren om avgifter på investeringssparkontot, hur tillgångarna på kontot beskattas och hur skatten tas ut, vad som avses med investeringstillgångar och otillåtna tillgångar, hur länge otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto och under vilka förutsättningar otillåtna tillgångar får avföras från ett investeringssparkonto. Informationen ska lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren. Ett konto kan vara ett investeringssparkonto även om investeringsföretaget inte uppfyller denna informationsskyldighet.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Konsumentverket* anför att det finns en risk för att kontoinnehavaren förvarar ersättning för avyttrade finansiella instrument i form av kontanta medel under en längre tid på kontot. Det måste göras klart för kontoinnehavaren hur dessa kontanta medel behandlas skattemässigt, dvs. att ett investeringssparkonto inte är detsamma som ett ordinärt sparkonto.

Skälen för regeringens förslag: Investeringsparkonto är en ny sparform som skiljer sig från andra typer av sparande i finansiella instrument som i dag finns på marknaden. Bland annat ska en rad villkor vara uppfyllda för att ett investeringssparkonto ska upprätthålla statusen som ett sådant konto. Ett investeringsföretag bör åläggas att innan avtal om investeringssparkonto ingås med en fysisk person eller ett dödsbo som avser att öppna ett investeringssparkonto lämna information om vissa grundläggande karaktärsdrag som gäller för ett investeringssparkonto. Informationen bör lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren. Det hindrar dock inte att informationen även lämnas muntligen.

Investeringsföretaget bör informera om hur tillgångarna på ett investeringssparkonto beskattas och hur skatten tas ut, dvs. informera om att tillgångar på ett investeringssparkonto enligt huvudregeln schablonbeskattas, hur kapitalunderlaget och schablonintäkten beräknas och när och av vem skatten ska betalas. Av denna information bör framgå vilken slags tillgångar som det skattemässigt kan vara lämpligt att förvara på ett investeringssparkonto. Typiskt sett bör det inte, i vart fall inte under längre perioder, vara lönsamt att förvara kontanta medel på ett investeringssparkonto. Den risk som *Konsumentverket* ser framför sig bör minimeras genom investeringsföretagets information om detta till kontoinnehavaren. Vidare bör företaget informera om vad som avses med investeringstillgångar och otillåtna tillgångar. Lämpligen informerar företaget i detta sammanhang om att investeringstillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto kan bli otillåtna tillgångar och vice versa. Om otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto måste de avföras från kontot inom en viss tid. Investeringsföretaget bör informera om hur länge otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto

och under vilka förutsättningar de får avföras därifrån. Slutligen bör investeringsföretaget informera om avgifterna på investeringssparkontot. Det gäller såväl eventuell fast avgift på grund av innehavet som löpande avgifter avseende köp och försäljning av tillgångar inom investeringssparkontot.

Som utgångspunkt gäller att ett investeringssparkonto upphör om investeringsföretaget inte följer bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto. När ett investeringsföretag ska lämna information enligt förslaget i detta avsnitt finns det ännu inte något investeringssparkonto. Investeringsföretagets bristande information i nu aktuellt avseende bör dock inte i sig leda till att det konto som den fysiska personen eller dödsboet avser öppna inte kommer att utgöra ett investeringssparkonto.

4.20.2 Information när avtal ingåtts

Regeringens förslag: Investeringsföretaget ska informera kontoinnehavaren om att denne förvarar otillåtna tillgångar på investeringssparkontot eller att kontot har upphört som investeringssparkonto. Informationen ska lämnas inom fem dagar från det att företaget har fått sådan kännedom. När otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto, ska investeringsföretaget dessutom informera om när tillgångarna senast måste avföras från kontot enligt lagen om investeringssparkonto. Investeringsföretaget anses ha fått kännedom om att otillåtna tillgångar, förutom otillåtna tillgångar som avses i 7 § lagen om investeringssparkonto och otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § samma lag, förvaras på investeringssparkontot när tjugofem dagar har gått från utgången av det kvartal då de otillåtna tillgångarna först förvarades på kontot i denna egenskap.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. Enligt promemorians förslag anses investeringsföretaget ha fått kännedom om att otillåtna tillgångar, förutom kvalificerade andelar, förvaras på investeringssparkontot efter tjugofem dagar från det att de otillåtna tillgångarna först förvarades på kontot i denna egenskap. Enligt promemorians förslag omfattas även otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto av denna presumtion.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anser att den presumtion som föreslås gälla för investeringsföretag är orealistisk och ställer orimligt höga krav på investeringsföretagen. Det kan särskilt beträffande utländska värdepapper vara extremt svårt att inom en så snäv tidsram ha en uppfattning om papperets status. Presumtionen bör därför tas bort. Enligt *Pensionsmyndigheten* talar, med beaktande av den enskildes intresse, starka skäl för att det i lag eller en annan författning närmare ska beskrivas hur informationsskyldigheten enligt förslaget ska genomföras.

Tilläggspromemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Skatteverket* avstyrker förslaget eftersom investeringsföretaget ändå fortlöpande måste hålla reda på vad som är

investeringsstillgångar och vad som är otillåtna tillgångar. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anser att presumptionen bör tas bort fullständigt. Det kan vara problematiskt att avgöra om en marknadsplats utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är att betrakta som en motsvarighet till reglerad marknad.

Skälen för regeringens förslag: Som utgångspunkt får bara finansiella instrument som är investeringstillgångar förvaras på ett investeringssparkonto. Otillåtna tillgångar får dock förvaras på ett investeringssparkonto under en övergångsperiod. Senast vid utgången av denna period ska otillåtna tillgångar avföras från kontot.

En förutsättning för att kontoinnehavaren i rätt tid ska kunna avföra otillåtna tillgångar är givetvis att denne är medveten om att det förvaras sådana tillgångar där. Det kan inte alltid krävas att en enskild sparare har möjlighet att kontinuerligt kontrollera om investeringstillgångar på investeringssparkontot har bytt karaktär till otillåtna tillgångar eller om otillåtna tillgångar har förts över till investeringssparkontot. För att otillåtna tillgångar ska kunna avföras från ett investeringsparkonto inom den övergångsperiod tillgångarna får förvaras på ett konto bör därför investeringsföretaget åläggas en skyldighet att informera kontoinnehavaren om att otillåtna tillgångar förvaras på kontot. Denna skyldighet bör dock som utgångspunkt bara gälla om investeringsföretaget har fått kännedom om att otillåtna tillgångar förvaras på investeringssparkontot. För att kontoinnehavaren ska ha möjlighet att agera inom de tidsfrister inom vilka otillåtna tillgångar måste avföras från ett investeringssparkonto bör investeringsföretaget informera kontoinnehavaren inom fem dagar från det att företaget fick kännedom om förvaringen av de otillåtna tillgångarna.

Sannolikt har ett investeringsföretag större möjlighet än kontoinnehavaren att få kännedom om att otillåtna tillgångar, med undantag för tillgångar som är otillåtna på grund av egenskaper hos kontoinnehavaren, förvaras på ett investeringssparkonto. Det bör kunna ställas krav på att ett investeringsföretag ordnar sin verksamhet så att otillåtna tillgångar på ett investeringssparkonto upptäcks. Till skillnad från *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anser regeringen att en presumption bör gälla enligt vilken investeringsföretaget under vissa förutsättningar ska anses känna till att otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto.

Vid varje kvartalsskifte ska investeringsföretaget värdera tillgångarna på investeringssparkontot för att vid årets slut kunna beräkna schablonintäkten. Vid varje kvartalsskifte bör således investeringsföretaget känna till om en tillgång kan betraktas som en investeringstillgång eller som en otillåten tillgång. Investeringsföretaget bör därför anses ha fått kännedom om att otillåtna tillgångar förvaras på investeringssparkontot efter tjugofem dagar från utgången av det kvartal under vilket de otillåtna tillgångarna förtecknades på kontot, om de var otillåtna när de förvärvades, och annars under det kvartal de blev otillåtna tillgångar. Den femdagarsfrist som avses ovan börjar således löpa senast tjugofem dagar från utgången av det kvartal under vilket de otillåtna tillgångarna först förvarades på investeringssparkontot i denna egenskap. Investeringsföretaget har alltså som mest trettio dagar på sig efter slutet av det kvartal under vilket de

otillåtna tillgångarna hamnade på kontot att lämna information om att otillåtna tillgångar förvaras på kontot.

Presumtionen bör dock inte gälla om de otillåtna tillgångarna är tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen enligt 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto eller kvalificerade andelar. Skälet för detta är att institutet inte kan förväntas ha en rimlig chans att kontrollera om kontoinnehavaren, inklusive indirekt och närståendes innehav, innehar en viss andel av rösterna i ett företag respektive om kontoinnehavaren eller någon närstående till denne är aktiv i företaget på ett sådant sätt att andelarna är kvalificerade. Presumtionen bör inte heller gälla otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto. Sådana tillgångar får, om de inte blir investeringstillgångar under övergångsperioden, förvaras på ett investeringssparkonto under som mest sextio dagar från det att de emitterades. Det är således inte lämpligt att låta dessa tillgångar omfattas av en tidsfrist som kan sträcka sig över ett helt kvartal och ännu något längre. Om företaget ändå får kännedom om att otillåtna tillgångar som avses i detta stycke förvaras på ett investeringssparkonto ska information lämnas till kontoinnehavaren inom fem dagar.

Om ett konto av en eller annan anledning upphör som investeringssparkonto får det avgörande skattemässig betydelse för innehavaren av kontot. Schablonbeskattningen av tillgångarna som förvaras där upphör nämligen i och med att kontot upphör som investeringssparkonto. Det är därför av stor vikt att kontoinnehavaren informeras om investeringssparkontot skulle upphöra. Det bör åläggas investeringsföretaget som för investeringssparkontot att informera den som innehar ett konto som har upphört som investeringssparkonto om att så har skett. Detta bör investeringsföretag göra inom samma tidsfrist och under samma förutsättningar som gäller för förvaring av otillåtna tillgångar. Dock bör i detta avseende inte någon presumtion gälla för att investeringsföretaget efter en viss tid känner till detta förhållande. Anledningen till detta är att investeringsföretaget rimligen inte i alla situationer kan undersöka huruvida ett konto har upphört som ett investeringssparkonto. Ett investeringssparkonto kan t.ex. upphöra för att tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen överförs till kontot med tillämpning av bestämmelserna om överföring av investeringstillgångar, något som investeringsföretaget inte kan förväntas ha eller skaffa sig kännedom om.

Enligt *Pensionsmyndigheten* talar, med beaktande av den enskildes intresse, starka skäl för att det i lag eller en annan författning närmare ska beskrivas hur informationsskyldigheten enligt förslaget ska genomföras. På grund av den korta tidsfrist, fem dagar, inom vilken information till kontoinnehavaren ska lämnas bör det dock inte i lagen om investeringssparkonto uppställas några särskilda krav avseende på vilket sätt investeringsföretaget ska informera kontoinnehavaren. Regeringen anser att det bör överlämnas till parterna att komma överens om hur informationen ska lämnas. Vissa kontoinnehavare föredrar kanske att få informationen elektroniskt medan andra kanske föredrar att få den i ett brev. Ett annat tänkbart sätt är att informationen lämnas per telefon. På grund av den korta tidsfristen är det inte heller lämpligt att i lagen ställa några krav på att informationen faktiskt når fram till kontoinnehavaren inom den föreskrivna tiden, utan kravet bör enbart gälla att information

ska lämnas. Det kan t.ex. vara så att kontoinnehavaren inte är nåbar på grund av att denne är bortrest. För att informationsskyldigheten ska vara uppfylld krävs dock att investeringsföretaget gör ett försök att nå kontoinnehavaren, t.ex. genom att skicka ett brev inom femdagarsfristen.

4.20.3 Konsekvens av bristande information

Regeringens förslag: Om investeringsföretaget inte lämnar sådan information som det är skyldigt att lämna innan ingående av avtal om investeringssparkonto eller när sådant avtal har ingåtts ska marknadsföringslagen tillämpas med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Nu nämnda information ska vid tillämpning av den lagen anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket nämnda lag.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Konsumentverket* ser positivt på att tillsynen avseende brister i investeringsföretagets informationsskyldighet kopplas till marknadsföringslagen (2008:486). Sanktionerna enligt marknadsföringslagen har en framåtriktande effekt och tar inte hand om en situation där en sparare redan har drabbats. Det kan ifrågasättas om en drabbad sparare har möjlighet att driva en skadeståndprocess mot investeringsföretaget. Här skulle det vara önskvärt med ett bättre skydd för den enskilde spararen.

Skälen för regeringens förslag: Som framgår av de föregående två avsnitten bör investeringsföretaget som för ett investeringssparkonto åläggas en informationsskyldighet gentemot kontoinnehavaren. Som utgångspunkt gäller att om villkoren i lagen om investeringssparkonto inte följs så upphör kontot som investeringssparkonto. Om investeringsföretaget inte uppfyller informationsskyldigheten, och därmed bryter mot villkoren i lagen, bör det dock i sig inte leda till att kontot upphör som investeringssparkonto eller att kontot aldrig utgör ett investeringssparkonto. Syftet med informationsskyldigheten är inte primärt att upprätthålla schablonbeskattningen, utan syftet är bl.a. att vara till hjälp för kontoinnehavaren så att denne ska kunna uppfylla de villkor som ställs i den föreslagna lagen om investeringssparkonto. Det är inte rimligt att kontoinnehavaren drabbas av investeringsföretagets underlåtenhet att lämna information på nämnda sätt. Utgångspunkten att investeringssparkontot upphör om villkoren i lagen inte följs bör därför inte gälla i förhållande till bestämmelserna om informationsskyldighet i sig. Om däremot investeringsföretagets bristande information i sin tur leder till att kontoinnehavaren bryter mot bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto, t.ex. för att otillåtna tillgångar överförs till ett annat investeringssparkonto vilket inte är tillåtet, ska nämnda utgångspunkt gälla, dvs. kontot ska upphöra som investeringssparkonto.

För att understryka vikten av att investeringsföretaget lämnar sådan information som följer av informationsplikten bör dock en underlåtenhet att göra det kunna få konsekvenser för investeringsföretaget. Därför bör marknadsföringslagen göras tillämplig på informationslämnandet. Den information som enligt lagen om investeringssparkonto ska lämnas bör

anses vara väsentlig vid tillämpning av marknadsföringslagen. Det innebär bl.a. att ett investeringsföretag som inte uppfyller informationskyldigheten kan vid vite åläggas att uppfylla informationskyldigheten. Det bör dock inte vara möjligt att ålägga företaget att betala en marknadsstörningsavgift med tillämpning av den lagen om företaget inte uppfyller informationskyldigheten enligt lagen om investeringsspar-konto. Även om det, såsom *Konsumentverket* anför, kan framstå som riskabelt för en enskild kontoinnehavare att inleda en sådan process kan det härutöver finnas möjlighet för en kontoinnehavare som t.ex. har lidit ekonomisk skada på grund av att investeringsföretaget inte har uppfyllt informationskyldigheten att vinna framgång i en skadeståndsprocess mot företaget. Regeringen anser inte att det är lämpligt att införa någon sanktionsmöjlighet för investeringsföretaget utöver de som finns i marknadsföringslagen. Det kan tilläggas att konsekvenserna rent allmänt av investeringsföretagets bristande information bör bli mindre genom förslaget i denna lagrådsremiss att investeringssparkontot inte bör upphöra enbart på grund av felaktig förvaring av tillgångar på kontot.

5 Beskattning av tillgångar på investerings-sparkonto

5.1 Gällande rätt för beskattning av kapitalinkomster

Beskattning av kapitalvinster och kapitalförluster

Allmänna bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster finns i 44 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Härutöver finns det allmänna bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster vid avyttring av delägarätter och fordringsrätter i 48 kap. IL.

Med delägar rätt avses aktie, rätt på grund av teckning av aktier, teckningsrätt, fondaktierätt, andel i en investeringsfond, andel i en ekonomisk förening samt annan tillgång med liknande konstruktion eller verkningssätt. Bestämmelserna om delägarätter ska tillämpas också på vinstandelsbevis och kapitalandelsbevis som avser lån i svenska kronor, konvertibel i svenska kronor, inlösenrätt och säljrätt som avser aktier, termin och option vars underliggande tillgångar består av aktier eller termin och option som avser aktieindex, och annan tillgång med liknande konstruktion eller verkningssätt (48 kap. 2 § IL). Med fordringsrätt avses bl.a. fordran i svenska kronor eller utländsk valuta (48 kap. 3 § IL).

Kapitalvinsten beräknas enligt 44 kap. 13 § IL som skillnaden mellan ersättningen för det avyttrade värdepapperet och omkostnadsbeloppet. Från ersättningen ska utgifterna för avyttringen dras av. Med omkostnadsbelopp avses anskaffningsutgifterna ökade med utgifter för förbättring (44 kap. 14 § IL). Eftersom det vid avyttring av värdepapper i regel inte förekommer några förbättringskostnader, är således omkostnadsbeloppet vanligen detsamma som anskaffningsutgiften.

Vid avyttring av delägarätter och fordringsrätter är huvudregeln att omkostnadsbeloppet beräknas enligt genomsnittsmetoden (48 kap. 7 § IL). Genomsnittsmetoden innebär att det genomsnittliga omkostnads-

beloppet för samtliga delägarätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som den avyttrade ska användas. Det genomsnittliga omkostnadsbeloppet ska beräknas med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet.

Som alternativ till genomsnittsmetoden får en schablonmetod användas för att bestämma omkostnadsbeloppet vid avyttring av marknadsnoterade delägarätter (48 kap. 15 § IL). Schablonmetoden innebär att omkostnadsbeloppet bestäms till 20 procent av ersättningen vid avyttringen sedan utgifter i samband med denna dragits av.

Schablonmetoden är inte tillämplig på terminer och optioner. Inte heller är metoden tillämplig på teckningsrätter och fondaktierätter samt inlösenrätter och säljrätter som avser aktier, i de fall de grundas på aktieinnehav i bolaget. För sådana teckningsrätter, fondaktierätter, inlösenrätter och säljrätter är nämligen anskaffningsutgiften noll (48 kap. 13 § IL). Detsamma gäller teckningsrätter och fondaktierätter som grundas på innehav av en konvertibel eller en liknande rätt till förvärv av aktier i bolaget, om innehavaren vid tilldelningen av aktier likställs med en aktieägare.

Om delägarätter eller fordringsrätter förvärvas genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt, ska som anskaffningsutgift räknas ett belopp som motsvarar det omkostnadsbelopp som skulle ha använts om den tidigare ägaren i stället hade avyttrat tillgångarna på dagen för äganderättsövergången (44 kap. 21 § IL).

En kapitalvinst ska beskattas i sin helhet medan kapitalförluster får utnyttjas till 70 procent. Det finns ett antal undantag från denna regel, bl.a. får förluster på marknadsnoterade aktier kvittas fullt ut mot vinster på andra marknadsnoterade aktier. Till den del en sådan förlust inte kan dras av mot en sådan vinst får förlusten utnyttjas till 70 procent.

Enligt huvudregeln ska kapitalvinster tas upp som intäkt det beskattningsår då tillgången avyttras. Kapitalförluster ska dock inte dras av som kostnad förrän det beskattningsår då förlusten är definitiv (44 kap. 26 § IL).

Beskattning av löpande kapitalinkomster

De nuvarande bestämmelserna om beskattning av löpande kapitalinkomster finns i 41–42 kap. IL. Huvudregeln för beskattning av löpande inkomster i inkomstlagen är att inkomster ska tas upp som intäkt det år då de kan disponeras (41 kap. 8 § IL). Bestämmelsen har sitt ursprung i 3 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt som hänvisar till 41 § kommunalskattelagen (1928:370) och punkt 4 av anvisningarna till denna. I sistnämnda bestämmelse finns den s.k. kontantprincipen som anger att en inkomst ska tas upp för det år då den blivit tillgänglig för lyftning och en utgift eller kostnad för det år då utgiften betalats eller omkostnaden ägt rum. I IL används uttrycket ”kan disponeras” men avsikten är att uttrycket ska ha samma innebörd som ”blivit tillgänglig för lyftning” (prop. 1999/2000:2 del 2 s. 487).

Kupongskatt

Bestämmelser om kupongskatt finns i kupongskattelagen (1970:624). Kupongskatt tas ut på utdelning på aktie i svenskt aktiebolag, aktie i europabolag med säte i Sverige och andel i svensk investeringsfond när mottagaren av utdelningen är hemmahörande utomlands. Kupongskatten ersätter inkomstskatten.

Skattskyldighet till kupongskatt föreligger när den utdelningsberättigade är en fysisk person som är begränsat skattskyldig i Sverige eller dödsbo efter sådan person eller är en utländsk juridisk person om utdelningen inte är hänförlig till inkomst av näringsverksamhet som bedrivits från fast driftställe här.

Avräkning av utländsk skatt

Bestämmelser om avräkning av utländsk skatt finns i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt (avräkningslagen). Avräkning genom nedsättning av statlig och kommunal inkomstskatt regleras i 2 kap. avräkningslagen. Enligt 2 kap. 1 § kan avräkning ges en obegränsat skattskyldig som har haft en intäkt eller en begränsat skattskyldig som har haft en intäkt hänförlig till ett fast driftställe i Sverige. Som förutsättning för att avräkning ska ges gäller att intäkten tagits upp enligt IL, att den skattskyldige har beskattats för intäkten i en utländsk stat och att intäkten enligt skattelagstiftningen i den utländska staten anses härröra därifrån. För att avräkning från statlig och kommunal inkomstskatt ska ges krävs således att den som begär avräkning är skattskyldig till såväl svensk som utländsk skatt på samma inkomst.

5.2 Schablonbeskattning av innehavare av investerings- sparkonto

Regeringens förslag: Den som under kalenderåret har innehaft ett investeringssparkonto för vilket ett kapitalunderlag ska beräknas ska ta upp en schablonintäkt. Schablonintäkten beräknas genom att en schablonränta multipliceras med ett kapitalunderlag. Schablonintäkten ska tas upp i inkomstslaget kapital.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* och *Aktiespararna* föreslår en avkastningsskatt såsom den som gäller för kapitalförsäkringar i dag i stället för den schablonintäkt som föreslås tas upp i inkomstslaget kapital. Den automatik i beskattningen som finns vid beskattningen av kapitalförsäkringar uppnås inte med förslaget och många sparare kommer varje år att få kvarskatt till följd av att de ska betala in skatten själva efter deklarationen. Fondbolagens förening föreslår att samma skatt som gäller i dag för kapitalförsäkringar ska gälla för investeringssparkontot, både vad gäller skattenivån och metoden för att ta ut skatten. Skatten ska enligt föreningen tas ut av sparinstitutet och inte betalas i efterskott av

spararna, och spararna slipper därmed att få kvarskatt och behöver inte ta med investeringssparkontot i deklarationen.

Skälen för regeringens förslag

Skattskyldighet

Innehavare av investeringssparkonto ska, i stället för att ta upp faktiska inkomster och utgifter hänförliga till tillgångar på kontot, schablonbeskattas. Det bör ske genom att den som har innehaft ett investeringsparkonto under kalenderåret för vilket ett kapitalunderlag ska beräknas ska ta upp en schablonintäkt till beskattning. Av avsnitt 5.3 framgår när ett kapitalunderlag ska beräknas för ett investeringssparkonto. Skattskyldighet bör föreligga oavsett under hur lång tid investeringssparkontot har innehaft och oavsett när under kalenderåret det har införskaffats eller avslutats eller om det har innehaft under hela kalenderåret.

Schablonintäkt

Den som ska schablonbeskattas på grund av innehav av ett investeringsparkonto ska ta upp en schablonintäkt. Schablonintäkten bör beräknas genom att en räntefaktor multipliceras med ett kapitalunderlag. Det föreslås att schablonintäkten ska tas upp som en inkomst i inkomstslaget kapital. Kostnader i samma inkomstslag, t.ex. skuldräntor, kan därmed kvittas mot intäkten. Schablonintäkten bör beräknas genom att ett kapitalunderlag multipliceras med en schablonränta.

Fondbolagens förening och *Aktiespararna* förordar att schablonintäkten ska tas ut som en avkastningsskatt i stället för att beskattas som en intäkt i inkomstslaget kapital. Enligt Fondbolagens förening skulle det medföra att institutet skulle ta ut skatten och att intäkten inte skulle behöva redovisas i deklarationen.

För den som har en kapitalförsäkring hos ett svenskt livförsäkringsbolag är det bolaget som är skattskyldigt till avkastningsskatt och alltså ansvarar för att leverera in skatten till Skatteverket. För investeringssparkontot är det i stället den enskilde kontoinnehavaren som är skattskyldig. För att institutet ska kunna hantera skatteinbetalningen avseende ett investeringssparkonto krävs att det införs bestämmelser om att skatteavdrag ska göras. Detta gäller oavsett om skatten skulle tas ut som avkastningsskatt eller på en intäkt i inkomstslaget kapital. Ett preliminärskatteavdrag skulle i vissa fall underlätta för spararen som slipper ansvara för att skatten betalas in till Skatteverket. Ett sådant system riskerar dock i många fall att skapa problem för såväl sparare som det investeringsföretag som skulle hantera skatteinbetalningen. Om kontanta medel saknas på investeringssparkontot krävs att finansiella instrument säljs för att täcka skatten. Kontoinnehavaren kan ha synpunkter på vilka instrument som bör avyttras vilket kan leda till en omfattande administration. När schablonintäkten ska tas upp i inkomstslaget kapital, där den kan kvittas mot t.ex. kapitalförluster, kan det också i efterhand visa sig att inget överskott i kapital återstår och att avyttringen därför var onödig.

Av bl.a. dessa skäl föreslår regeringen inte att skatteavdrag ska ske på investeringssparkonto.

Fondbolagens förening anser att beskattning av schablonintäkten med avkastningsskatt skulle medföra att intäkten inte behöver redovisas i deklarationen.

Regeringen konstaterar att även avkastningsskatt måste redovisas i deklaration. Däremot föreslås i denna lagrådsremiss att schablonintäkt avseende innehav av investeringssparkonto ska undantas från deklara-tionsskyldighet för fysiska personer och dödsbon i de fall då den skattskyldige saknar andra deklara-tionspliktiga intäkter och då kontrolluppgift har lämnats avseende intäkten, se avsnitt 7.4.

Som en följd av att inget förslag lämnas om att skatteavdrag ska ske på investeringssparkonto kommer skatten att betalas i efterhand av konto-innehavaren, oavsett om det rör sig om en avkastningsskatt eller en skatt i kapital. Regeringen anser att det principiellt mest riktiga är att schablonintäkten ska tas upp som en intäkt i inkomstslaget kapital och föreslår därför ingen förändring av förslaget i detta avseende.

5.3 Kapitalunderlag

Regeringens förslag: Kapitalunderlaget utgörs av fjärdedel av summan av marknadsvärdet av fyra olika delposter. Den första posten är tillgångar som vid ingången av varje kvartal under kalenderåret förvaras på investeringssparkontot. Otillåtna tillgångar som förvaras på investeringssparkontot med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto, tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket samma lag, kvalificerade andelar och tillgångar som förvaras på kontot i strid med 17 § samma lag ska dock inte ingå i denna post. Den andra posten är belopp som betalas in till investeringssparkontot under kalenderåret. Följande inbetalningar ska dock inte ingå i denna post: inbetalningar av ränta, utdelning och annan avkastning än ersättning vid överlåtelse på tillgångar som förvaras på investeringssparkontot, ersättning vid sådan överlåtelse som avses i 22 § första stycket 1–7 lagen om investeringssparkonto av tillgångar som förvaras på investeringssparkontot, kontanta medel som investeringsföretaget som för investeringssparkontot har växlat mot valuta som har förvarats på kontot. Den tredje posten är investeringstillgångar som kontoinnehavaren överför till investeringssparkontot, om tillgångarna inte överförs från ett annat eget investeringssparkonto. Den fjärde och sista posten är investeringstillgångar som överförs från annans investeringssparkonto om tillgångarna inte har överförts i samband med förvärv på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller en handelsplattform.

Det är marknadsvärdet vid ingången av varje kvartal av de tillgångar som förvaras på investeringssparkontot respektive marknadsvärdet av varje inbetald eller överförd tillgång när de förtecknas på kontot som ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget.

Om en överföring av tillgångar från ett investeringssparkonto till ett annat investeringssparkonto medför att tillgångarna inte förvaras på något av dessa konton vid ingången av kvartalet efter det då

tillgångarna avfördes från det överförande kontot, ska de överförda tillgångarnas marknadsvärd när de förtecknas på det mottagande kontot hänföras till det mottagande kontot vid beräkning av kapitalunderlaget.

Marknadsvärdet av de delposter som nämns ovan ska bara öka kapitalunderlaget om kontoinnehavaren var obegränsat skattskyldig vid de tidpunkter när situationerna som ligger till grund för delposterna inträffar. Sådana överföringar mellan två investeringssparkonton som avses i föregående stycke ska bara öka kapitalunderlaget för det mottagande kontot om kontoinnehavaren vid överföringen var obegränsat skattskyldig.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorians förslag anges inte uttryckligen att det är marknadsvärdet vid viss tidpunkt av tillgångar som förvaras på eller inbetalas eller överförs till ett investeringssparkonto som ska tas med vid beräkningen av kapitalunderlaget. Promemorian innehåller inte heller något förslag om att tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto eller som förvaras på investeringssparkontot i strid med 17 § denna lag inte ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget.

Remissinstanserna: Av de remissinstanser som har yttrat sig är de flesta negativa till förslaget. Kritiken avser i första hand förslaget att inbetalningar till ett investeringssparkonto ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget. *Konsumtverket* poängterar att sättet att beräkna skatteunderlaget inte får vara alltför invecklat eftersom innehavaren själv måste kunna beräkna detta. *Skatteverket* anser att det är viktigt att reglerna blir så enkla och enhetliga som möjligt. Skatteverket föreslår därför att underlaget för investeringssparkontot beräknas till värdet vid årets början i stället för att räknas fram vid fyra olika tillfällen under året. Promemorians förslag innebär att tillgångarna på kontot ska värderas vid ett antal tillfällen under året. Skatteverket anser att, för att underlätta för den som ska göra värderingen, det bör anges tydligare vilket värde som ska användas. När det gäller beräkningen av kapitalunderlaget anser *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* att denna bör konstrueras på det sätt som föreslås för kapitalförsäkringar. Även om beräkningen i denna del främst hanteras av finansiella institut med stora resurser i form av data-system etc. är det viktigt att man även beaktar spararens möjligheter till förutsebarhet. Dessutom bör skattesystemet inte kompliceras med två olika metoder för att beräkna en likvärdig schabloninkomst. LRF anser vidare att en möjlighet till kredit inom investeringssparkontot bör införas. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* avstyrker förslaget i den del som innebär att belopp som betalats in till kontot under året adderas till kapitalunderlaget för skatteuttaget. Om insättningar medräknas innebär det en fiktiv beskattning som inte motsvarar det faktiska innehavet. Föreningarna vänder sig mot denna typ av beskattning. Att använda insättningar som en del av beräkningsunderlaget för skatteuttaget missgynnar dessutom särskilt kort- och medelsiktigt sparande eftersom en skatt på insättningar ”äter upp” hela eller en orimligt stor del av den förväntade avkastningen under sparperioden. Så

kallat buffertsparande utgör en mycket stor del av sparmarknaden. Den föreslagna modellen kommer därför utestänga en stor del av svenska sparare. Föreningarna föreslår att kapitalunderlaget i stället enbart grundas på kvartalsvisa mätpunkter av det faktiska innehavet på kontot. Som princip kan man också allvarligt invända mot det pedagogiska i att önskat beteende, dvs. sparande, innebär en omedelbar beskattning. Det faktum att spararen måste betala courtage vid köp och försäljning, kostnad för skillnad mellan köp- och säljkurs (s.k. spread) liksom att stå marknadsrisken när han säljer av ett innehav som han sedan vill köpa tillbaka bör ha en tillräckligt avhållande effekt mot en försäljning inför kvartalsvisa mätpunkter. För att ytterligare motverka att sparare inför varje mätpunkt säljer av innehav för att minska skatteunderlaget kan diskuteras om inte antalet mättillfällen ska göras fler, t.ex. månadsvis beräkning. Många aktiva investerare nyttjar i dag möjligheten till kredit med värdepapperna som säkerhet. Med kreditmöjlighet har investerarna själva kunnat bestämma risk och hävstång för sina värdepappersaffärer. Genom att dessutom använda kapitalförsäkringen, med beskattning grundat på marknadsvärden, har man åstadkommit ett modernt, effektivt och lättadministrerbart sätt att göra aktieaffärer. Detta har sammantaget inneburit ett bidrag till likviditeten på marknaden och tillgången på riskvilligt kapital. Detta har varit till nytta inte minst för kapitalförsörjning av småföretag. Ska aktiva investerare som i dag tar krediter för att kunna göra sina aktieaffärer och som i dag har en enkel hantering av sina aktieaffärer genom kapitalförsäkringen frångå dessa möjligheter skulle aktiehandeln påverkas negativt. Det bör understrykas att aktiva privatsparare i dag står för en icke oansenlig del av börsomsättningen, vilket innebär att börslikviditeten ytterst kan påverkas. Skulle insättningar ingå i kapitalunderlaget är det helt nödvändigt att kredit kan tas upp inom investeringssparkontot. Med detta menas att en kredit ska kunna tas upp respektive lösas inom kontot utan att detta påverkar kapitalunderlaget. *Fondbolagens förening* tillstyrker förslaget att sparkapitalet baseras på behållningen vid varje kvartal, dock utan tillägg för insättningar vilket skulle leda till dubbelbeskattning. Föreningen tillstyrker att beskattningen utformas så att skatten inte kan undgås genom att medel uttas före årsskiftet och sätts in strax därefter. När kapitalunderlag mäts flera gånger per år är det emellertid inte nödvändigt att dessutom beskatta nyinsättningar, vilket betyder att samma tillgångar ingår dubbelt i underlaget. Föreningen anser att ett mer godtagbart alternativ vore fler mättillfällen. Föreningen kan inte heller se behovet av extra skatteuttag när någon för över tillgångar till en annans investeringssparkonto. Staten borde kunna nöja sig med att när det har gjorts en insättning kommer det värdet att finnas med i skatteunderlaget det kommande kvartalsskiftet. *Avanza Banks* uppfattning är att det föreslagna sättet att beräkna kapitalunderlaget för investeringssparkontot är konsumentvänligt och att det hämmar god likviditet på värdepappersmarknaden. Detta främst på grund av att beräkningssättet är svårförståeligt och komplicerat, särskilt för de kontoinnehavare som är aktiva sparare, samt att det hämmar löpande sparande och sparande på kort- och medellång sikt. Vidare leder denna typ av beskattning till att innehaven inom ramen för investeringssparkontot i viss mån dubbelbeskattas. Dubbelbeskattningen uppkommer i och med att insättningarna beskattas både vid insättningen och att de

ingår i kapitalunderlaget vid nästkommande värderingstidpunkt. Avanza Bank förespråkar att kapitalunderlaget i stället ska beräknas utifrån ett visst antal angivna mättidpunkter. Avanza Bank anser inte att detta förfarande komplicerar för kontoinnehavaren att tillse så att korrekta uppgifter lämnas i självdeklarationen. Tvärtom så borde det vara enklare för såväl kontoinnehavaren som det kontoförande institutet att kontrollera och ange värdet vid fler mättidpunkter än att hänsyn även ska tas till samtliga insättningar som görs till investeringssparkontot, särskilt gäller detta för kontoinnehavare som gör många insättningar. Att kontoinnehavaren skulle gå in och ur investeringssparkontot strax innan respektive strax efter en värderingstidpunkt tror inte Avanza Bank är sannolikt. Kostnaden för kontoinnehavaren att växla mellan ett vanligt bankkonto respektive ett investeringssparkonto är mycket högre än vad kontoinnehavare tjänar på att undandra sig skatt. Att kunna utnyttja de värdepapper som ingår i investeringssparkontot som säkerhet för kredit är något som kommer att gynna likviditeten och handel på värdepappersmarknaden. Vidare är det ur konsumentens synvinkel önskvärt att möjligheten att utnyttja kredit finns. *Euroclear Sweden AB* anser att Skatteverket bör åläggas att tillhandahålla ett värdepappersregister med värden för de tillgångar som kan finnas på kontot. För tillgångar där ett marknadsvärde inte finns ska nominellt värde, om det finns, eller ett substansvärde alternativt ett annat värde, föreskrivet av Skatteverket, kunna tillämpas. *Sveriges advokatsamfund* framför att det av förslaget framgår att en inbetalning av kontanta medel från ett investeringssparkonto till ett annat investeringssparkonto i vissa fall ska öka kapitalunderlaget och att detta medför att samma belopp ökar kapitalunderlaget på två olika investeringssparkonton och sålunda medför dubbelbeskattning. Enligt samfundets mening är det olyckligt med en reglering som är så utformad att den tillåter dubbelbeskattning. *Far* anför att till kapitalunderlaget ska läggas bl.a. de belopp som har betalats in till kontot under året. Eventuella uttag av kontanter påverkar inte beräkningen av kapitalunderlaget. Det innebär att en skattskyldig, som av något skäl behöver göra ett uttag av kontanter att använda för annat bruk, kommer att beskattas för en schablonintäkt beräknat på ett kapitalunderlag som inte justeras för uttag av kontanter. Till kapitalunderlaget ska också läggas finansiella instrument som – med visst undantag – förs över till kontot. Det förefaller innebära en dubbelräkning, eftersom kapitalunderlaget enligt 42 kap. 37 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, utgår från de tillgångar som vid ingången av varje kvartal förvaras på kontot. *Far* anser att frågan om beräkningen av kapitalunderlaget måste analyseras ytterligare. *Sparbankernas Riksförbund* framhåller att förslaget leder till en särskild beskattning på nysparande. Förbundet anser att de skattemässiga inträdesbarriärer som uppstår genom den valda metoden är negativa i sådan omfattning att ytterligare alternativ bör utredas. *Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet* framför att det är av stor betydelse för den enskilda hur schabloninkomsten ska beskattas enligt de svenska skatteavtalen, framför allt vilken fördelningsartikel som bör vara tillämplig. Det vore önskvärt med en generell diskussion i denna fråga i förhållande till OECD:s modellavtal.

Skälen för regeringens förslag

Allmänna utgångspunkter för beräkning av kapitalunderlaget

Som utgångspunkt för beräkningen av kapitalunderlaget bör gälla att det ska baseras på värdet av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto vid vissa tidpunkter under det år för vilket en schablonintäkt ska beräknas. I så stor utsträckning som möjligt bör modellen för hur kapitalunderlaget ska beräknas ta hänsyn till värdeutvecklingen på dessa tillgångar. Vidare bör modellen utformas på ett sådant sätt att det inte är möjligt att utan beskattning spara i ett investeringssparkonto genom att gå in i och ut ur sparformen vid vissa tidpunkter. Modellen för att beräkna kapitalunderlaget får dock, liksom *Konsumentverket* framför, inte vara så komplicerad att det inte är möjligt för kontoinnehavaren att själv beräkna kapitalunderlaget. Detta är viktigt eftersom det i sista hand är kontoinnehavaren själv som ansvarar för att korrekta uppgifter om schablonintäkten lämnas i självdeklarationen. Om oriktiga uppgifter lämnas till Skatteverket kan det leda till att den skattskyldige får betala skattetillägg. Det kan även bli fråga om straffrättsligt ansvar om oriktig uppgift lämnas. Beskattningsmodellen bör därför utformas så att kontoinnehavaren själv kan beräkna kapitalunderlaget.

Värdet av tillgångar på investeringssparkonto

Som redan nämnts bör en del av kapitalunderlaget utgöras av värdet på tillgångar som vid vissa tillfällen förvaras på investeringssparkontot. Ju oftare avstämning av tillgångarnas värde ska ske, desto större följsamhet blir det mellan schablonintäktens storlek och värdeutvecklingen på tillgångarna. Ju fler värderingstidpunkter desto större blir dock komplexiteten i beräkningsmodellen, vilket försvårar för kontoinnehavaren, och även för investeringsföretaget, att beräkna kapitalunderlaget.

Skatteverket föreslår att underlaget beräknas till värdet vid årets början i stället för att räknas fram vid fyra olika tillfällen under året som har föreslagits i promemorian och *LRF* anser att beräkningen av kapitalunderlaget bör konstrueras på samma sätt som föreslås för kapitalförsäkring. *Svenska Bankföreningen*, *Svenska Fondhandlareföreningen* och *Fondbolagens förening* anser att kvartalsvisa avstämningar av värdet av tillgångarna på ett investeringssparkonto är lämpligt och *Avanza Bank* förespråkar att underlaget ska beräknas utifrån ett visst antal angiva mättidpunkter, t.ex. fyra per år.

Regeringen bedömer att en rimlig avvägning mellan kapitalunderlagets följsamhet med värdeutvecklingen av tillgångarna på ett investeringssparkonto och komplexiteten i beräkningsmodellen uppnås om kapitalunderlaget beräknas som ett genomsnittligt värde baserat på marknadsvärdet av tillgångarna på ett investeringssparkonto vid ingången av varje kvartal under det aktuella kalenderåret. Det vill säga värdet ska avläsas vid fyra tidpunkter per år. Därmed uppnås viss följsamhet mellan utvecklingen av det sammanlagda värdet på kontot och kapitalunderlagets storlek. Vidare bör kontoinnehavaren ha möjlighet att beräkna ett kapitalunderlag som är baserat på det sammanlagda värdet vid fyra tillfällen per år dividerat med fyra. En värdering per kvartal torde visser-

ligen innebära viss ökad administration för investeringsföretagen jämfört med om underlaget bara baseras på värdet vid en enda tidpunkt, men den bedöms som rimlig i förhållande till målet att uppnå viss följsamhet. Det är marknadsvärdet vid ingången av varje kvartal av de tillgångar som förvaras på investeringssparkontot som bör ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget

Om större följsamhet eftersträvas krävs fler värderingstidpunkter än fyra gånger per år. Tänkbara alternativ till kvartalsvisa avstämningar skulle kunna vara att värdet mäts dag för dag eller månad för månad. En beräkningsmodell som bygger på något av dessa två alternativ ställer dock stora krav på de institut som erbjuder investeringssparkonto och riskerar att på ett oproportionerligt sätt öka deras administrativa börda. Vidare skulle det med beräkning dag för dag eller månad för månad bli mycket komplicerat för den enskilde att själv beräkna kapitalunderlaget. Av dessa skäl föreslås inte något av dessa alternativ.

Om en förenkling av modellen för hur kapitalunderlaget ska beräknas eftersträvas är ett möjligt alternativ till kvartalsberäkning att enbart värdet vid beskattningsårets ingång ligger till grund för beskattningen. Detta gäller i dag för kapitalförsäkring. Då blir det dock ingen följsamhet alls mellan värdeutvecklingen under året och schablonintäktens storlek. Därför bedöms detta inte vara ett lämpligt alternativ.

Skatteverket anser att det, för att underlätta för den som ska göra värderingen, tydligare bör anges vilket värde som ska användas vid beräkningen av kapitalunderlaget. I huvudsak får enbart investeringstillgångar och kontanta medel förvaras på ett investeringssparkonto. Marknadsvärdet för merparten av denna typ av tillgångar kan förväntas vara lätt att fastställa. För de finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller en handelsplattform bör värderingen kunna göras utifrån de noteringar som görs avseende det aktuella instrumentet på de olika marknadsplatserna. För andelar i investeringsfonder och utländska motsvarigheter finns normalt en s.k. NAV-kurs (där NAV står för Net Asset Value) som anger marknadsvärdet för en fondandel och som för de flesta fonder fastställs dagligen. Denna kurs bör kunna utgöra utgångspunkt för bedömningen av marknadsvärdet. Precis som *Skatteverket* framför lär det dock vara svårare att fastställa ett marknadsvärde för vissa typer av tillgångar som förvaras på kontot, t.ex. investeringstillgångar som omsätts sällan och, inte minst, för otillåtna tillgångar. Regeringen anser dock att det inte är lämpligt att i detta sammanhang ge några närmare riktlinjer för hur värderingen av tillgångar som omfattas av schablonbeskattningen bör ske. Denna fråga får ytterst avgöras av rättstillämpningen. Det kan tilläggas att investeringsföretagen, som i första hand har att värdera tillgångarna, har möjlighet att i avtalet om investeringssparkonto inskränka den möjlighet som lagen om investeringssparkonto ger att förvara olika slags tillgångar på kontot. Vidare kan det i detta avtal exempelvis föreskrivas att otillåtna tillgångar ska avföras från kontot senast en viss kortare tid efter att de upptäcks, i syfte att de i så liten utsträckning som möjligt ska förvaras på kontot över nästföljande kvartalsskifte, vilket i så fall innebär att de måste värderas. Enligt regeringens uppfattning är det inte lämpligt att, vilket *Euroclear Sweden AB* föreslår, *Skatteverket* åläggs att

tillhandahålla ett register med värden för de tillgångar som kan finnas på ett investeringssparkonto.

Finansiella instrument på investeringssparkonto vars värde inte ska ingå i kapitalunderlaget

Under föregående rubrik anges att marknadsvärdet på finansiella instrument och kontanta medel som vid ingången av varje kvartal under det aktuella kalenderåret förvaras på ett investeringssparkonto ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget. Detta bör dock inte gälla för samtliga finansiella instrument som vid dessa tidpunkter förvaras på investeringssparkontot. Under denna rubrik redogörs för finansiella instrument vars värde inte bör ingå i kapitalunderlaget. Det rör sig om finansiella instrument som har emitterats i syfte att tas upp till handel på viss marknad, finansiella instrument som innehas av större ägare i utgivande företag, kvalificerade andelar och felaktigt förvarade otillåtna tillgångar.

I den föreslagna 14 § första stycket 1 lagen om investeringssparkonto anges att annan än kontoinnehavaren får överföra otillåtna tillgångar till kontoinnehavarens investeringssparkonto som kontoinnehavaren har förvärvat på visst sätt. Det rör sig om tillgångar som kontoinnehavaren har förvärvat från den som har emitterat tillgångarna om de inom trettio dagar från emissionen avses bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller en handelsplattform. Sådana tillgångar får enligt 18 § samma lag förvaras på investeringssparkontot till och med den sextionde dagen efter den dag då de emitterades. Om tillgångarna tas upp till handel på en sådan marknad som avses i 14 § inom denna period regleras dock rätten att förvara tillgångar av andra paragrafer i samma lag.

Överföringar enligt 14 § första stycket 1 lagen om investeringssparkonto utgör ett avsteg från utgångspunkten för överföring av finansiella instrument till ett investeringssparkonto att tillgångar som har förvärvats direkt från en juridisk person, i detta fall emittenten, inte får överföras till ett investeringssparkonto. Sådana överföringar utgör även ett avsteg från utgångspunkten att otillåtna tillgångar inte ska få överföras till ett investeringssparkonto. För att minimera risken för att bestämmelsen missbrukas i syfte att undkomma beskattning bör tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § samma lag inte omfattas av schablonbeskattningen. Det innebär att värdet av sådana tillgångar inte ska öka kapitalunderlaget.

Normalt sett ska de tillgångar som avses här förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto under endast en kortare övergångsperiod. Syftet med emissionen ska ju vara att tillgångarna ska tas upp till handel på en reglerad marknad. När så sker förvaras tillgångarna inte längre på investeringssparkontot med stöd av denna bestämmelse och omfattas därmed av schablonbeskattningen. Risken för att tillgångar inte skulle tas upp till handel inom den sextiodagarsperiod som de får förvaras på investeringssparkontot enligt lagen om investeringssparkonto borde inte avskräcka kontoinnehavare från att delta i sådana emissioner. Anskaffningsutgiften för tillgångar som

förvärvats och överförs till ett investeringssparkonto, och som förvaras på kontot med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto, och som sedan avförs från kontot beräknas ju på samma sätt som för andra tillgångar som har förvärvats vid emission inom den konventionella beskattningen.

I avsnitt 4.7 föreslås att finansiella instrument som har getts ut av ett företag inte är investeringstillgångar om innehavaren av instrumenten innehar andelar i företaget som motsvarar minst 10 procent av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget. Skälet för att sådana finansiella instrument inte bör omfattas av termen investeringstillgångar, och därmed bör betraktas som otillåtna tillgångar, är att större ägare i företag, ensamt eller tillsammans med andra större ägare, inte ska kunna realisera obeskattade vinster i företaget inom den schablonbeskattade sfären. Även om finansiella instrument som omfattas av ägarbegränsningen är otillåtna tillgångar kan den situationen uppstå att de får förvaras på ett investeringssparkonto under en övergångsperiod. För att förhindra skatteundrandragande hänförligt till denna typ av finansiella instrument bör de inte schablonbeskattas när de förvaras på ett investeringssparkonto. Av denna anledning bör således värdet av finansiella instrument som träffas av denna begränsning och som förvaras på ett investeringssparkonto inte ingå i kapitalunderlaget.

I 57 kap. IL finns särskilda regler som gäller vid beskattningen av aktiva delägare i fåmansföretag. Reglerna syftar till att inkomster i ett fåmansföretag, som beror på att ägaren har arbetat i företaget, ska beskattas som arbetsinkomster och inte som kapitalinkomster. För att en ägare ska beröras av de särskilda reglerna krävs normalt att ägaren varit verksam (aktiv) i företaget i betydande omfattning någon gång under de senaste fem åren. Ägarens andelar sägs då vara kvalificerade andelar om inte annat är särskilt stadgat. Reglerna tillämpas också för den som är närstående till en aktiv delägare.

Vid tillämpningen av reglerna beräknas avkastningen på det kapital som har investerats i företaget schablonmässigt. Reglerna innebär att man beräknar en normalavkastning eller ett visst s.k. gränobelopp som ska beskattas i inkomstslaget kapital hos ägaren. Skattesatsen är 20 procent och uppnås genom att två tredjedelar av utdelningen upp till gränobeloppet tas upp till beskattning. Utdelning som överstiger gränobeloppet beskattas i inkomstslaget tjänst. Även en kapitalvinst som uppkommer när kvalificerade andelar avyttras fördelas på inkomstlagen tjänst och kapital.

Om kvalificerade andelar avyttras genom ett andelsbyte, ska mottagna andelar anses kvalificerade hos andelsägaren. Detsamma gäller en andel som mottagits vid en partiell fission om mottagaren omedelbart före den partiella fissionen ägt en kvalificerad andel i det överlåtande företaget. Andelar som erhålls som utdelning från ett svenskt aktiebolag i form av andelar i ett dotterbolag, s.k. lex Asea-utdelning, kan också under vissa förutsättningar bli kvalificerade. När kvalificerade andelar som erhållits på angivet sätt avyttras, kan en del av kapitalvinsten komma att beskattas i inkomstslaget tjänst. Även utdelning kan komma att tjänstebeskaas. Reglerna för hur mycket av avkastningen som ska beskattas i inkomstslaget tjänst respektive kapital är komplicerade.

Bestämmelserna om beskattning av kvalificerade andelar medför att sådana andelar inte kan schablonbeskattas på samma sätt som andra finansiella instrument. Det skulle strida mot syftet med reglerna, nämligen att inkomster i ett fåmansföretag, som beror på att ägaren har arbetat i företaget, ska beskattas som arbetsinkomster och inte som kapitalinkomster. Av denna anledning bör värdet av kvalificerade andelar som förvaras på ett investeringssparkonto inte ingå i kapitalunderlaget.

Utgångspunkten är att otillåtna tillgångar inte får förvaras på ett investeringssparkonto. Av praktiska skäl är det dock inte lämpligt att helt förbjuda förvaring av otillåtna tillgångar på ett konto. Som framgår av avsnitt 4.17 föreslås därför att otillåtna tillgångar under vissa förutsättningar får förvaras på ett investeringssparkonto under en övergångsperiod, som varierar beroende på vilken slags otillåten tillgång det är fråga om. Även om otillåtna tillgångar som avses i 17 § lagen om investeringssparkonto inte avförs från investeringssparkontot inom övergångsperioden upphör inte kontot som investeringssparkonto. Innebörden av detta är att sådana otillåtna tillgångar i och för sig kan förvaras på ett investeringssparkonto utan begränsning i tiden. Om det kommer till kontoinnehavarens eller investeringsföretagets kännedom att otillåtna tillgångar som avses i 17 § förvaras på ett investeringssparkonto åligger det naturligtvis dem att se till att tillgångarna avförs från kontot inom den tidsfrist som ställs upp i lagen om investeringssparkonto.

Huvudskälet till att otillåtna tillgångar så långt som möjligt bör hållas utanför investeringssparkontot är att sådana tillgångar inte lämpar sig för den schablonbeskattning som föreslås i förevarande lagrådsremiss. Det är dock rimligt att här aktuella otillåtna tillgångar som utgångspunkt omfattas av schablonbeskattningen under den övergångsperiod de får förvaras på ett investeringssparkonto. Men om de inte har avförts från kontot när denna period löper ut bör de inte längre schablonbeskattas. Regeringen föreslår därför att otillåtna tillgångar som förvaras i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto ska beskattas konventionellt från det att den felaktiga förvaringen inleds. Innebörden av detta förslag är att värdet av sådana tillgångar inte ska ingå i kapitalunderlaget.

Inbetalning till investeringssparkonto

En viktig utgångspunkt för utformningen av beräkningsmodellen för kapitalunderlaget är att det inte ska vara möjligt att förvara tillgångar på ett investeringssparkonto under större delen av året utan att det avspeglas i kapitalunderlaget. Med en beskattningsmodell som enbart baseras på en kvartalsvis beräkning av värdet på tillgångarna på ett investeringssparkonto skulle detta vara möjligt genom att kontoinnehavaren minskar sparandet strax före ett kvartalsskifte för att efter detta skifte öka sparandet i samma utsträckning. Nedan diskuteras vilken metod som bör införas för att förhindra skatteundandragande genom transaktioner kring kvartalsskiften och hur den bör utformas.

Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen och Avanza Bank ifrågasätter dock om det finns risk för ett sådant förfarande i praktiken. Enligt dessa remissinstanser skulle kostnaden för att gå in och ur ett investeringssparkonto i form av bl.a. courtage och skillnaden

mellan köp- och säljkurs, s.k. spread, vara en tillräckligt avhållande effekt mot detta.

Denna bedömning torde dock inte stämma i förhållande till vissa finansiella instrument som får förvaras på ett investeringssparkonto. Vid köp och försäljning av t.ex. aktier får köparen och säljaren normalt betala courtage och köpkursen överstiger normalt säljkursen. Courtaget varierar dock från kund till kund och den s.k. spreaden skiljer sig från aktie till aktie. Det kan därför inte uteslutas att kostnaden, inklusive den kursrisken som kontoinnehavaren tar genom förfarandet, för att gå in och ut ur kontot fyra gånger per år med en viss aktie kan understiga den schablonmässigt beräknade skatten på samma aktie. För t.ex. vissa andelar i investeringsfonder gäller dessutom att inlösen och förvärv kan ske utan omedelbar kostnad, förutom eventuell kursrisk, för den enskilda. Det är därför inte osannolikt att det, med kvartalsvis beräkning av värdet på ett investeringssparkonto, kan löna sig att undvika beskattning genom att lösa in fondandelar före kvartalsskiftet för att efter kvartalsskiftet förvärva samma andelar.

Nämnda risk för skatteundandragande skulle kunna undvikas om värdet av tillgångarna på kontot stämde av betydligt oftare än vid fyra tillfällen per år, t.ex. om värdet skulle stämmas av varje dag eller varje vecka. Regeringen bedömer dock, främst med hänsyn till att det måste vara möjligt för den enskilde spararen att själv kunna beräkna kapitalunderlaget, att det inte är lämpligt med så täta avstämningar. Vidare är det, framför allt med hänsyn till att fondandelar kan förvärvas och lösas in utan omedelbar kostnad för den enskilda, tveksamt om risken för skatteundandragande skulle undanröjas med månatliga avstämningar av värdet. Regeringens bedömning är därför att det inte heller är lämpligt med en beräkningsmodell som bygger på att avläsning av värdet sker en gång per månad. Regeringen anser att det lämpligaste sättet att undvika här aktuell risk för skatteundandragande är det sätt som föreslås i promemorian, nämligen att modellen för beräkning av kapitalunderlaget kompletteras med en bestämmelse om att marknadsvärdet av inbetalningar av kontanta medel till kontot ska öka kapitalunderlaget. Med en sådan reglering lönar det sig inte att genom transaktioner kring kvartalskiftet minska den del av kapitalunderlaget som avser värdet av tillgångarna på investeringssparkontot eftersom den del av kapitalunderlaget som avser inbetalningar av kontanta medel ökar i samma utsträckning.

Promemorians förslag har kritiserats av ett flertal remissinstanser. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* avstyrker att inbetalningar till kontot under året ska adderas till kapitalunderlaget. Det skulle innebära en fiktiv beskattning som inte motsvarar det faktiska innehavet. En sådan beskattningsmodell missgynnar särskilt kort- och medelsiktigt sparande. Föreningarna anser inte att det är pedagogiskt att önskat beteende, dvs. sparande, innebär en omedelbar beskattning. *Avanza Bank* anser att det föreslagna sättet att beräkna kapitalunderlaget är svårförståeligt och komplicerat. Det hämmar löpande sparande och sparande på kort- och medellång sikt. Vidare leder denna typ av beskattning till att innehavaren inom ramen för investeringssparkonto i viss mån dubbelbeskattas. Även *Far* och *Sparbankernas Riksförbund* vänder sig emot att det sker en dubbelbeskattning om inbetalningar till ett investeringssparkonto ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget. Vidare

har Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Avanza Bank och LRF kritiserat att den i promemorian föreslagna beräkningsmodellen innebär att kredit inte kan utnyttjas inom den schablonbeskattade sfären på motsvarande sätt som det i dag går att utnyttja kredit inom en kapitalförsäkring. De har bl.a. anfört följande. I dag finns en möjlighet att ha ett kreditkonto kopplat till en kapitalförsäkring varifrån insättningar och uttag till och från kapitalförsäkringen görs. På så sätt har investeraren själv kunnat bestämma risk och hävstång för sina värdepappersaffärer. Även normalt aktiva investerare gör insättningar och uttag i sådan omfattning att denna typ av kredit inte kommer att vara möjlig med den föreslagna modellen eftersom kapitalunderlaget, och därmed schablonintäkten, blir för högt. Om investerarna fräntas möjligheten till kredit inom den schablonbeskattade sfären riskeras likviditeten på marknaden. Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Avanza Bank, LRF och Sparbankernas Riksförbund anser därför att inbetalningar inte ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget. I andra hand anser Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen och Avanza Bank att det ska finnas möjlighet att utnyttja kredit inom investeringssparkontot utan att det påverkar kapitalunderlaget.

Den av regeringen föreslagna beräkningsmodellen att inbetalningar ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget medför vissa nackdelar, främst i förhållande till kontoinnehavare och investeringsföretag. Som har påpekats av vissa remissinstanser blir beräkningsmodellen härigenom mer komplicerad och svårare att förstå. Det får dock förutsättas att en kontoinnehavare själv har möjlighet att kontrollera vilka inbetalningar han eller hon gör till ett eget investeringssparkonto. Vidare bör en kontoinnehavare ha möjlighet att själv beräkna ett kapitalunderlag baserat på kvartalsvisa värden av tillgångarna på investeringssparkontot med tillägg av inbetalningar som görs till kontot.

Regeringens bedömning är att investeringssparkontot kommer vara en attraktiv sparform för breda grupper av sparare, inklusive de som månadssparar.

Visserligen innebär beräkningsmodellen för kapitalunderlaget att inbetalningar som äger rum under ett kvartal beskattas som om de befunnit sig på kontot sedan kvartalets början, men detta balanseras av att tillgångarnas värde bara avläses fyra gånger per år. Eftersom tillgångarna i genomsnitt förväntas öka från en månad till en annan, innebär mindre frekventa avläsningstidpunkter en viss skatterabatt. Detta följer av att det tar längre tid innan värdestegringen påverkar underlaget för beskattning.

Valet av fyra avläsningstidpunkter reflekterar målsättningen att det inte får bli för komplicerat för den enskilde att själv beräkna sin skatt. Tätare avläsningstidpunkter skulle ge bättre följsamhet och vore därför att föredra, men eftersom inbetalningarna ska läggas till underlaget har antalet avläsningstidpunkter begränsats till fyra gånger per år.

Om inbetalningarna inte skulle läggas till underlaget vore det naturligt med tätare avläsningstidpunkter, t.ex. månadsvis avläsning. Detta skulle resultera i högre skatt för många månadssparare eftersom värdestegring påverkar underlaget för beskattning redan från nästföljande månad. För den som exempelvis sparar 300 kronor i månaden och har ett sparande på

investeringsparkonto som uppgår till mer än ca 4 000 kronor så är den förväntade skatten lägre om den beräknas med de av regeringen föreslagna reglerna, jämfört med om den beräknades utan att inbetalningar beaktas men baserat på månadsvis avläsning.

Vad gäller möjligheten till att utnyttja kredit avseende tillgångar på ett investeringsparkonto kan först och främst konstateras att det inte bör införas någon begränsning avseende rätten att använda sådana tillgångar som säkerhet för kredit. Något sådant förslag innehåller inte heller promemorian.

Även om det i och för sig är möjligt att belåna tillgångar på ett investeringsparkonto kan det lånade beloppet inte utnyttjas inom ramen för investeringsparkontot utan att detta betalas in till kontot, av t.ex. kontoinnehavaren eller kreditgivaren. Kontanta medel kan bara förvaras på ett investeringsparkonto om de först betalas in till kontot. Regeringens förslag innebär således att kapitalunderlaget ökar om kontoinnehavaren belånar tillgångarna på kontot i syfte att investera det upplånade beloppet inom ramen för ett investeringsparkonto. Att undanta inbetalningar av kontanta medel som har lånats upp med tillgångar på ett investeringsparkonto som säkerhet från huvudregeln att inbetalningar till kontot ska öka kapitalunderlaget är dock inte lämpligt eftersom det innebär att investeringar av upplånade medel gynnas i förhållande till investeringar med egna medel.

Vidare anser regeringen att risken är mycket liten för att likviditeten på värdepappersmarknaden påverkas negativt i någon nämnvärd omfattning om kredit inom det schablonbeskattade området försvåras genom att inbetalningar ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget. Det bör tilläggas att möjligheten att belåna finansiella instrument och utnyttja de upplånade medlen utan skatteeffekt kvarstår oförändrad inom den konventionella beskattningen.

Den uppenbara fördelen med en beräkningsmodell för kapitalunderlaget där inbetalningar beaktas är att den omöjliggör skatteundandragande genom att värdet på kontot minskas och ökas kring kvartalskiftena. Enligt regeringens bedömning finns det inget lämpligare sätt att förhindra sådana förfaranden. Fördelarna med beräkningsmodellen får anses överväga nackdelarna. Marknadsvärdet av inbetalningar av kontanta medel till ett investeringsparkonto bör därför öka kapitalunderlaget. Förslaget i denna del motiveras uteslutande av risken som annars finns att skatt undviks genom att transaktioner sker kring kvartalskiftena.

Det är marknadsvärdet vid inbetalningen som bör öka kapitalunderlaget. En inbetalning anses ha skett först när den är fullbordad, vilket är i samma stund som de kontanta medlen förtecknas på investeringsparkontot. Det är således marknadsvärdet vid denna tidpunkt som ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget.

Det är dock inte alla inbetalningar som bör öka kapitalunderlaget. Det är enbart inbetalningar till investeringsparkontot som avser ”nya” kontanta medel inom investeringsparkontosystemet, i den bemärkelsen att medlen inte härrör från andra tillgångar som förvaras på kontot eller avser överföringar från ett annat investeringsparkonto, som bör öka kapitalunderlaget. Inbetalningar som avser ränta, utdelning och annan avkastning än ersättning vid överlåtelse på tillgångar som förvaras på

investeringsparkontot bör därför inte öka kapitalunderlaget. Det bör inte heller ersättning vid sådan överlåtelse av tillgångar som förvaras på investeringsparkontot till följd av vilken tillgångarna får överföras till förvärvaren. Vad gäller kontanta medel som har överförts till investeringsparkontot från ett annat investeringsparkonto så bör inte heller de öka kapitalunderlaget. Inte heller inbetalningar från det investeringsföretag som för investeringsparkontot bör öka kapitalunderlaget om inbetalningen görs på grund av att investeringsföretaget har växlat valuta med kontoinnehavaren. Detta gäller oavsett vilka slags valutor som har växlats och oavsett anledningen till att kontoinnehavaren har växlat dem, under förutsättning att den valuta som kontoinnehavaren använder för att växla till sig en annan valuta förvaras på investeringsparkontot. Växlingen kan t.ex. ske för att kontoinnehavaren har för avsikt att förvärva finansiella instrument som handlas på en utländsk marknad. I sådana fall kan det krävas att förvärvet betalas med det aktuella landets valuta. Ett annat exempel på när en kontoinnehavare kan tänkas vilja växla valuta som förvaras på investeringsparkontot är när han eller hon har fått utländsk valuta i t.ex. utdelning på utländska aktier.

Nämnda utgångspunkt bör dock frångås vad gäller överföring av kontanta medel från en annan kontoinnehavares investeringsparkonto. Under rubriken Kontoinnehavare som är begränsat skattskyldig nedan framgår att inbetalningar av kontanta medel till ett investeringsparkonto, och andra händelser som enligt huvudregeln ska öka kapitalunderlaget, inte ska öka kapitalunderlaget om kontoinnehavaren vid inbetalningen var begränsat skattskyldig. Om alla överföringar av kontanta medel inom investeringsparkontosystemet skulle undantas från utgångspunkten att inbetalningar ska öka kapitalunderlaget skulle ett samarbete mellan en obegränsat skattskyldig kontoinnehavare A och en begränsat skattskyldig kontoinnehavare B kunna leda till att A under större delen av kalenderåret skattefritt kan förvara tillgångar på sitt investeringsparkonto. Det skulle kunna ske genom att A inför varje kvartalsskifte överför tillgångarna på kontot till B och B överför tillgångarna till A efter varje kvartalskifte. A:s kapitalunderlag baserat på innehav på investeringsparkontot skulle bli noll kronor medan B inte är skattskyldig för schablonintäkt på sitt investeringsparkonto.

Risken för att de nu beskrivna förfarandena skulle inträffa torde visserligen inte vara särskilt stor. Det är dock olyckligt att bygga in en sådan svaghet i systemet. För att förhindra förfaranden av detta slag anser därför regeringen, till skillnad från *Sveriges advokatsamfund* och *Fondbolagens förening*, att inbetalningar av kontanta medel som innan överföringen förvarades på en annans investeringsparkonto ska öka kapitalunderlaget. Detta bör dock inte gälla om överföringen avser ersättning vid mottagande kontoinnehavares överlåtelse av finansiella instrument på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller en handelsplattform. Vid sådana överlåtelser känner överlåtare normalt inte till vem som förvärvat tillgångarna och bl.a. av detta skäl kan överlåtelserna inte missbrukas i syfte att kringgå beskattning. Ersättning som tas emot på ett investeringsparkonto som avser mottagande kontoinnehavares överlåtelse av finansiella instrument på kontot direkt till en annan kontoinnehavare bör dock beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget.

Den föreslagna regleringen innebär vid överföringar mellan två investeringssparkonton att kontanta medel som en gång redan har ökat kapitalunderlaget vid inträdet i den schablonbeskattade sfären kan komma att göra det ännu en gång.

Överföring av finansiella instrument till eget investeringssparkonto

Innehavaren av ett investeringssparkonto får överföra egna investeringstillgångar, men inte otillåtna tillgångar, till kontot. Detta gäller oavsett var tillgångarna som ska överföras till investeringssparkontot förvaras. Om överföringen avser tillgångar som inte förvarades på ett annat investeringssparkonto bör marknadsvärdet av tillgångarna när de förtecknas på investeringssparkontot öka kapitalunderlaget. Utan en sådan reglering skulle det nämligen vara möjligt att kringgå beskattningen hänförlig till investeringssparkontot genom att upprepa transaktioner som går ut på att strax efter ett kvartalsskifte överföra investeringstillgångar till investeringssparkontot och strax före ett kvartalsskifte realisera tillgångarna och ta ut pengarna från kontot.

Det är marknadsvärdet vid överföringen som bör vara avgörande för med hur mycket kapitalunderlaget ska ökas. En överföring anses ha skett först när den är fullbordad. Överföringen är fullbordad i samma stund som tillgångarna förtecknas på investeringssparkontot och det är således marknadsvärdet vid denna tidpunkt som ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget.

På samma sätt som för inbetalning av kontanta medel bör för överföring av finansiella instrument gälla att bara värdet av finansiella instrument som inte härrör från andra tillgångar som förvaras på kontot eller avser överföring från ett annat investeringssparkonto ska öka kapitalunderlaget. Det innebär att överföring av finansiella instrument från ett annat eget investeringssparkonto inte ska öka kapitalunderlaget.

Överföring av finansiella instrument till investeringssparkonto från annans investeringssparkonto

Investeringstillgångar får utan begränsningar överföras mellan investeringssparkonton med olika innehavare. Det innebär t.ex. att sådana tillgångar som en kontoinnehavare genom oneröst eller benefikt fång har förvärvat direkt från en annan kontoinnehavare får överföras till den förstnämnde kontoinnehavaren.

Trots att det i dessa fall handlar om tillgångar som redan befinner sig inom den schablonbeskattade sfären bör, av samma skäl som gäller för kontanta medel, se under rubriken Inbetalning till investeringssparkonto ovan, överföringar av investeringstillgångar mellan investeringssparkonton med olika innehavare beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget för det mottagande kontot. Det är marknadsvärdet av de överförda tillgångarna när de förtecknas på det mottagande kontot som bör beaktas vid beräkningen. Detta bör dock enbart gälla i de fall en transaktion görs direkt mellan två kontoinnehavare. Överföringar efter förvärv på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller en

handelsplattform bör inte öka kapitalunderlaget även om överlåtaren förvarade de förvärvade tillgångarna på ett investeringssparkonto.

Överföring av tillgångar mellan investeringssparkonton över ett kvartalsskifte

När kontoinnehavare flyttar tillgångar mellan investeringssparkonton och det sker i nära anslutning till nästa kvartalsskifte kan det inte uteslutas att tillgångarna inte är förtecknade på något av de inblandade investeringssparkontona vid ingången av efterföljande kvartal. Det bör inte vara möjligt att på detta sätt påverka det sammanlagda kapitalunderlaget för kontona. Marknadsvärdet av tillgångar som överförs från ett investeringssparkonto, men som inte är förtecknade på något sådant konto vid ingången av ett kvartal på grund av att en överföring av tillgångarna mellan investeringssparkonton pågår, bör därför tas med vid beräkning av kapitalunderlaget för det investeringssparkonto till vilket tillgångarna förs över. Detta bör gälla oavsett om överföringen har skett mellan investeringssparkonton som har samma eller olika innehavare eller om investeringssparkontona förs av samma eller olika investeringsföretag. Vidare bör detta gälla oavsett om överföringen avser finansiella instrument eller kontanta medel eller båda. Det är marknadsvärdet när de överförda tillgångarna förtecknas på det mottagande kontot som bör beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget.

Kontoinnehavare som är begränsat skattskyldig

I lagen om investeringssparkonto finns inga inskränkningar avseende begränsat skattskyldiga personers rätt att öppna eller inneha investeringssparkonto. Utgångspunkten avseende beskattningen av begränsat skattskyldiga personer på grund av innehav av investeringssparkonto bör vara att de inte ska schablonbeskattas för den tid de har varit begränsat skattskyldiga eftersom Sverige inte har något berättigat skatteanspråk för denna tid. Den som har varit begränsad skattskyldig under hela den tid under ett kalenderår som denne har innehaft ett investeringssparkonto ska således inte ta upp någon schablonintäkt.

Vidare innebär det anförda t.ex. att en begränsat skattskyldig person som innehar ett investeringssparkonto vid kalenderårets ingång men som avslutar detta konto innan personen ifråga blir obegränsat skattskyldig i Sverige inte ska ta upp någon schablonintäkt. Motsvarande gäller i utflyttningsfallet om den som flyttar ut från Sverige, och därigenom blir begränsat skattskyldig, skaffar sig ett investeringssparkonto först efter utflyttningen.

I de fall kontoinnehavaren under ett kalenderår har innehaft ett investeringssparkonto och under denna tid varit såväl obegränsat som begränsat skattskyldig bör kapitalunderlaget proportioneras. Det sker genom att endast den del av schablonintäkten som kan anses härröra från tid under vilken innehavaren var obegränsat skattskyldig tas upp till beskattning. Det innebär att kapitalunderlaget bara ska beräknas på marknadsvärdet av tillgångar som förvaras på kontot vid ingången av de kvartal vid vilka kontoinnehavaren är obegränsat skattskyldig. Vidare ska

inbetalningar av kontanta medel och överföringar av investerings-tillgångar till kontot öka kapitalunderlaget om kontoinnehavaren vid inbetalningarna respektive överföringarna var obegränsat skattskyldig, men inte annars. Slutligen ska marknadsvärdet av överförda tillgångar vid en överföring mellan två investeringssparkonton som medför att tillgångarna inte är förtecknade på något av dessa konton vid nästföljande kvartals ingång bara öka det mottagande kontots kapitalunderlag om kontoinnehavaren vid överföringen var obegränsat skattskyldig.

Följande exempel kan illustrera det sagda. En kontoinnehavare K innehar sedan flera år tillbaka ett investeringssparkonto. K är begränsat skattskyldig men flyttar till Sverige den 1 juni år 1 och blir då obegränsat skattskyldig. Marknadsvärdet av tillgångar som förvaras på K:s investeringssparkonto vid ingången av tredje och fjärde kvartalet (den 1 juli respektive den 1 oktober) ska öka kapitalunderlaget. Detsamma gäller inbetalningar och överföringar till kontot som görs från och med den 1 juni år 1, dvs. de ska öka kapitalunderlaget. Om K därefter flyttar ut från Sverige den 1 juni år 2, och därigenom blir begränsat skattskyldig, och behåller sitt investeringssparkonto, ska kapitalunderlaget för år 2 bara beräknas på marknadsvärdet vid ingången av de två första kvartalen och inbetalningar och överföringar som gjorts före denna dag.

Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet anser att det vore önskvärt med en generell diskussion, i förhållande till OECD:s modellavtal, av hur schablonintäkten ska beskattas. Begränsat skattskyldiga med innehav av investeringssparkonto ska inte ta upp schablonintäkt. För dessa kommer de föreslagna reglerna därför inte att innebära någon förändring såvitt avser tillämpning av skatteavtal. Inte heller för obegränsat skattskyldiga innebär de föreslagna reglerna i normalfallet någon sådan förändring.

5.4 Schablonintäkt

Regeringens förslag: Schablonintäkten ska beräknas till kapitalunderlaget multiplicerat med statslåneräntan vid utgången av november under föregående kalenderår med tillägg av 0,75 procentenheter.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser, däribland *Aktiespararna*, *Svenska Bankföreningen*, *Fondbolagens förening*, *Svenska Fondhandlareföreningen* och *Svensk Försäkring* (f.d. Sveriges Försäkringsförbund), anser att den räntefaktor som ligger till grund för beräkningen av schablonintäkten är för hög.

Fondbolagens förening anför att den som har sparat i aktier under de senaste tio åren inte har upplevt någon överavkastning alls om man ser på den svenska börsen i snitt och att den effektiva skattesatsen därför skulle ha överstigit 100 procent. Föreningen anför också att beskattningsnivån är för hög med tanke på börsens volatilitet och med hänsyn till att avdrag inte ges för förluster.

Aktiespararna, Svenska Bankföreningen, Fondbolagens förening, Svenska Fondhandlareföreningen och Svensk Försäkring anser att den

föreslagna beskattningsnivån är för hög i förhållande till sparande i tillgångar med lägre förväntad avkastning än aktier, t.ex. räntesparande.

Svensk Försäkring anför att kalibreringen av skatten är sådan att sparformen inte kan rekommenderas för den som önskar en mer måttlig risknivå i sin portfölj. Aktiespararna anför även att detta drabbar den likviditet som periodvis kan och bör finnas på kontot.

Landsorganisationen i Sverige (LO) anser att det tillägg till statslåneräntan som föreslås är orealistiskt lågt och anser att den föreslagna nivån är en skattesubvention som framförallt kommer välbeställda hushåll till godo.

Ekonomistyrningsverket anser att det generellt innebär en risk för större variation att använda dagsvärden för statslåneräntan som bas för beskattning, än om genomsnitt för månad eller helår används. Verket konstaterar att skillnaden mellan dagsvärden och årsgenomsnitt inte är särskilt stor, men att variationen för dagsvärden framdeles kan komma att vara mer volatila än t.ex. ett årsgenomsnitt. Ekonomistyrningsverket anser att lägre variation är att föredra eftersom det ökar förutsägbarheten och minskar osäkerheten, något som är särskilt viktigt i beskattningsfrågor.

Skälen för regeringens förslag: Skattemodellen för investeringsspar-kontot bygger på att en schablonmässig avkastning beräknas på ett kapitalunderlag och att denna avkastning sedan tas upp till beskattning som en kapitalinkomst. Frågan är då hur denna avkastning ska beräknas, dvs. vilken räntefaktor som ska användas.

Statslåneräntan, dvs. den genomsnittliga räntan för alla utestående statspapper med minst fem års återstående löptid, föreslås som utgångspunkt vid bestämmandet av räntefaktorn för investeringsspar-kontot. Statslåneräntan ligger redan i dag till grund för schablonbeskattning av sparande i såväl kapitalförsäkring som pensionsförsäkring.

I lagrådsremissen föreslås att tillämpligt värde på statslåneräntan ska vara värdet den 30 november föregående kalenderår. Detta skiljer sig från nuvarande utformning av lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, där värdet fastställs som den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret. Syftet med förändringen är att uppnå bättre följsamhet med den riskfria ränta som statslåneräntan är tänkt att approximera. Dels är bättre följsamhet önskvärd i sig, dels bidrar det något till att förebygga räntearbitrage i det fall att de korta marknadsräntorna under en period skulle komma att kraftigt överstiga föregående års statslåneränta.

Ekonomistyrningsverket anser att det generellt innebär en risk för större variation att använda dagsvärden för statslåneräntan som bas för beskattning, jämfört med att använda genomsnitt för månad eller helår.

Regeringen delar denna bedömning men anser att fördelarna med att använda ett dagsvärde som fastställs i slutet på året innan beskattningsåret uppväger nackdelarna. Statslåneräntan är ett genomsnitt av alla utestående statsobligationer med åtminstone fem års löptid, viktat efter volym. De längre löptiderna gör att statslåneräntan är mindre volatil än korta räntor. Likväl är det ofrånkomligen så att volatiliteten i beskattningsmodellen ökar om man använder värdet den 30 november i stället för årsgenomsnittet. Denna risk ska dock vägas mot att beskattningsmodellen får bättre följsamhet med ränteutvecklingen med denna lösning. Dessutom ökar förutsägbarheten i och med att de kommande

årets beskattningsnivå för investeringssparkontot fastställs redan den 30 november, och inte vid slutet på året vilket vore fallet om man i stället använde ett årsgenomsnitt.

Vidare föreslås att räntefaktorn bör överstiga statslåneräntan, med hänsyn till den överavkastning som riskfyllda tillgångar såsom aktier förväntas ge i förhållande till den i det närmaste riskfria avkastningen från långa statspapper.

Räntefaktorn föreslås uppgå till statslåneräntan ökat med 0,75 procentenheter, ett påslag som klart understiger den förväntade överavkastningen på 3,3 procent för aktier jämfört med långa statspapper (se avsnitt 10.1.1).

Den beräknade schablonintäkten ska tas upp som en inkomst i inkomstslaget kapital och beskattas med den vanliga skattesatsen för kapitalinkomster, dvs. 30 procent. Nivån på schablonbeskattningen bestäms av produkten av skattesatsen och schablonräntan. Det saknas skäl att avvika från den vanliga skattesatsen på 30 procent. Önskad beskattningsnivå bör i stället uppnås genom valet av räntefaktor.

Aktiespararna, Svenska Bankföreningen, Fondbolagens förening, Svenska Fondhandlareföreningen och *Svensk Försäkring* anser att den föreslagna beskattningsnivån är för hög i förhållande till räntesparande, inklusive den likviditet som kan förväntas på kontot. *Svensk Försäkring* anför att beskattningsnivån gör att sparformen inte kan rekommenderas för den som önskar en mer måttlig risknivå i sin portfölj.

Regeringen anser inte att det föreligger någon betydande risk för överbeskattning av räntesparande i samband med sparande på investeringssparkonto. Investeringssparkontot är i första hand tänkt för aktiesparande, antingen direkt eller genom fondandelar, och beskattningsnivån är kalibrerad med hänsyn till att endast en mindre del räntesparande, inklusive likvida medel på bankkonto, förväntas på investeringssparkontot. Individens portfölj utgörs av samtliga tillgångar oavsett hur de beskattas. Det finns inget som hindrar individen från att lägga in den del av portföljen som har högre risk och högre förväntad avkastning på investeringssparkontot och samtidigt låta tillgångar med lägre risk och lägre förväntad avkastning beskattas konventionellt. Att i stället fastställa beskattningsnivån för investeringssparkontot utifrån den förväntade avkastningen på alla hushållens tillgångar, däribland statsobligationer och bankkontomedel, skulle medföra en anmärkningsvärt låg beskattningsnivå för de aktier och fondandelar som förväntas utgöra huvuddelen av sparandet på investeringssparkonton. Ett viktigt syfte med investeringssparkontot är dessutom att underlätta för sparare att omsätta sina portföljer, genom att minska de inlåsnings effekter som kan uppkomma när transaktioner utlöser beskattning av latent vinst. För räntebärande tillgångar kan direktavkastningen förväntas utgöra den klart övervägande delen av totalavkastningen. Därmed uppkommer inga betydande inlåsnings effekter vid konventionell beskattning.

Flera remissinstanser, däribland *Aktiespararna, Svenska Bankföreningen, Fondbolagens förening, Svenska Fondhandlareföreningen* och *Svensk Försäkring*, anser att faktorn som ligger till grund för beräkningen av schablonintäkten är för hög. *Fondbolagens förening* anför att den som har sparat i aktier under de senaste tio åren inte har upplevt någon överavkastning alls om man ser på den svenska börsen i snitt.

Den modell för schablonbeskattning som regeringen föreslår utgår från förväntad avkastning, inte realiserad avkastning. Den riskpremie som kan förväntas för aktiesparande är beräknad med hänsyn till just risken för låg avkastning under långa perioder. I förhållande till den realiserade avkastningen kan beskattningsnivån avvika väsentligt från normen, både uppåt och nedåt, men detta ligger i schablonbeskattningens natur och gäller redan i dag för t.ex. avkastningsskatten. Att de senaste tio åren har varit en dålig period för aktieplaceringar ger ingen större vägledning om vilken avkastning som kan förväntas i framtiden. Regeringens bedömning är att den föreslagna beskattningsnivån innebär en förväntad effektiv skattesats för sparande i aktier och aktiefonder som klart understiger normen om 30 procents beskattning av kapitalinkomster. Totalt sett förväntas den förväntade effektiva skattesatsen för sparande på investeringsparkonto uppgå till ca 22 procent. Beräkningen av den effektiva skattesatsen bygger på antaganden om tillgångarnas sammansättning och den förväntade avkastningen för respektive tillgångsslag. Dessa antaganden redovisas mer ingående i avsnitt 10.1.1. Den effektiva skattesatsen om samma tillgångar i stället beskattas konventionellt bedöms uppgå till 28,7 procent.

Därmed innebär den beskattningsnivå som föreslås för investeringsparkontot en sänkning av den förväntade effektiva skattesatsen med drygt 6 procentenheter jämfört med konventionell beskattning.

LO anser att det tillägg till statslåneräntan som föreslås är orealistiskt lågt och anser att den föreslagna nivån är en skattesubvention som framför allt kommer välbeställda hushåll tillgodo.

Regeringen anser att den lägre effektiva skattesatsen är motiverad eftersom hushållens långsiktiga sparande i direktägda finansiella tillgångar bör uppmuntras. Eftersom sparande på ett investeringsparkonto inte är bundet kan sparformen samtidigt utgöra ett buffertsparande och erbjuda goda möjligheter att spara ihop till riskkapital för eget entreprenörskap.

Ur ett fiskalt perspektiv kan den lägre effektiva skattesatsen även motiveras med att samma beskattningsnivå som för investeringsparkonto föreslås gälla för kapitalförsäkring. För kapitalförsäkring med underliggande tillgångar som motsvarar de som förväntas inom ramarna för investeringsparkontot bedöms den effektiva skattesatsen med rådande regler uppgå till 17,7 procent. (Kapitalförsäkringar diskuteras mer utförligt i avsnitt 6.) Åtgärden innebär således ökad skattemässigt neutralitet mellan direktägande av finansiella tillgångar på ett investeringsparkonto och ägande via kapitalförsäkring. Dessutom tar de offentligfinansiella effekterna av sänkt effektiv skattesats för direktägande och höjd effektiv skattesats för ägande via kapitalförsäkring i viss utsträckning ut varandra.

5.5 Undantag från konventionell beskattning

5.5.1 Avkastning på tillgångar

Regeringens förslag: Avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska inte tas upp till beskattning. Inte heller kapitalvinster på sådana tillgångar ska tas upp. På motsvarande sätt får inte utgifter och kapitalförluster som avser tillgångar på ett investeringssparkonto dras av.

Kapitalvinster och kapitalförluster på tillgångar som anses ha avyttrats när investeringstillgångar har överförts till ett investeringssparkonto eller när utländsk valuta har inbetalats till ett investeringssparkonto ska tas upp och beskattas konventionellt.

För tillgångar som enligt 42 kap. 38 § inkomstskattelagen inte ska ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget gäller att avkastning och kapitalvinster ska tas upp och utgifter och kapitalförluster får dras av.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har berört förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Innehavare av ett investeringssparkonto ska ta upp en schablonmässigt beräknad intäkt till beskattning. Det innebär att huvudregeln är att faktisk avkastning och kapitalvinster respektive utgifter och kapitalförluster på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto inte ska tas upp respektive dras av särskilt. Nedan i detta avsnitt och i avsnitt 5.5.2 anges undantag till denna huvudregel.

Av avsnitt 5.7 framgår att kontoinnehavaren ska anses ha avyttrat investeringstillgångar som denne överför till ett investeringssparkonto från ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto. Av samma avsnitt framgår att utländsk valuta som inbetalas till ett investeringssparkonto i vissa situationer ska anses avyttrad. Sådana avyttringar anses ske i och med att investeringstillgångarna respektive den utländska valutans förtecknas på det mottagande investeringssparkontot. Tillgångarna förvaras således på investeringssparkontot när avyttringen anses ske. Kapitalvinst och kapitalförlust som uppstår vid denna typ av överföringar bör tas upp till beskattning. Undantaget att kapitalvinster och kapitalförluster på tillgångar på ett investeringssparkonto inte ska tas upp bör därför inte gälla vid avyttringar som anses ske genom överföring av investeringstillgångar eller inbetalning av utländsk valuta.

Finansiella instrument som innehas av större ägare i utgivande bolag, kvalificerade andelar, andra otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto och felaktigt förvarade tillgångar omfattas, av skäl som framgår av avsnitt 5.3, inte av schablonbeskattningen. Avkastning och kapitalvinster respektive utgifter och kapitalförluster hänförliga till sådana tillgångar ska därför tas upp respektive dras av även om de förvaras på ett investeringssparkonto. Undantaget från att avkastning och kapitalvinster respektive utgifter och kapitalförluster inte ska tas upp respektive inte får dras av ska därför inte gälla för dessa tillgångar.

5.5.2 Ränta på kontanta medel i vissa fall

Regeringens förslag: Ränta på kontanta medel som förvaras på ett investeringssparkonto ska beskattas konventionellt om räntan helt eller delvis avser ett kalenderår då räntesatsen som legat till grund för räntans beräkning någon gång överstigit statslåneräntan vid utgången av november närmast före det kalenderåret med tillägg av 0,75 procentenheter.

Tilläggspromemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. I regeringens förslag förtydligas att den faktor som är avgörande för räntebegränsningens tillämpning är statslåneräntan vid utgången av november ett visst år med tillägg av 0,75 procentenheter. Vidare förtydligas att även denna faktor för tidigare år än det år för vilket ett kapitalunderlag ska beräknas kan ha betydelse för räntebegränsningens tillämpning.

Remissinstanserna: *Skatteverket* tillstyrker förslaget och anför att arbitragevinst på detta sätt är möjlig men inte bör vara vanlig. *Skatteverket* anför vidare att för att förhindra ett missbruk bör den föreslagna regeln införas. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* avstyrker förslaget och anför att det komplicerar konstruktionen av kontot ytterligare. Enligt Föreningarna torde konsekvensen av förslaget bli att finansiella institut är tvungna att sätta ett räntetak på avkastningen på kontot. De anför vidare bl.a. följande. Det framstår som mycket främmande och opassande att skattereglerna ska ha en sådan styrande effekt på kapitalmarknaden. I schablonbeskattningens natur ligger att skatten ibland blir för hög och ibland för låg. Förslaget innebär att en exceptionell räntehändelse i förhållande till ränteläget föregående år kan få till följd att all ränta på kontanta medel kan drabbas utan att de haft något som helst inflytande över skeendet. Placering i utländsk valuta sker typiskt sett till marknadsräntor som inte följer svenska räntor och innefattar andra risker än sådana som är förenade med motsvarande ränteplaceringar i SEK. En placering i utländsk valuta kan ge högre ränta än statslåneräntan ökat med 0,75 procentenheter. Stoppregeln kan därför komma i konflikt med EU-rättens bestämmelser om fria kapitalrörelser. *Sparbankernas Riksförbund* anför bl.a. att förslaget innebär ytterligare en administrativ pålaga som leder till behov av IT-utveckling och ökade kostnader. Om det visar sig att investeringssparkontot missbrukas kan en reglering införas men inte förr. *Aktiespararna* avstyrker förslaget. Situationen är inte sannolik och förslaget gör regleringen än mer krånglig och ogenomtränglig för gemene man. *Avanza Bank* anför bl.a. att förslaget är komplicerat och konsumentovänligt och att det blir svårt att förklara regeln för kontoinnehavaren.

Skälen för regeringens förslag: Eftersom underskott av kapital vid konventionell beskattning ger upphov till en skattereduktion som baseras på en nominell skattesats på trettio procent är det av avgörande vikt att investeringssparkontot inte kan missbrukas genom att underskott av kapital genereras i syfte att skapa konstgjorda schablonbeskattade vinster med en lägre effektiv skattesats. Ett sådant fall är om individen kan både låna och placera kontanta medel till en ränta som överstiger den faktor som ligger till grund för underlagets beräkning, dvs. statslåneräntan den

30 november föregående år ökat med 0,75 procentenheter. En arbitragemöjlighet uppkommer då om ränteutgiften beskattas konventionellt medan ränteinkomsten schablonbeskattas. Uteslutande för att förhindra denna arbitragemöjlighet bör räntan på kontanta medel som förvaras på ett investeringssparkonto beskattas konventionellt om räntan helt eller delvis avser ett kalenderår då räntesatsen som legat till grund för räntans beräkning någon gång överstigit statslåneräntan vid utgången av november närmast före det kalenderåret med tillägg av 0,75 procentenheter.

Normalt utbetalas ränta på kontanta medel varje år. Det innebär att räntesatsen för ränta som avser ett visst år ska jämföras med ovan nämnda räntefaktorn som gäller för detta år (dvs. statslåneräntan den sista november föregående år ökat med 0,75 procentenheter). Om räntesatsen vid något tillfälle under aktuellt år överstiger räntefaktorn slår räntebegränsningen till och hela den utbetalade räntan ska beskattas konventionellt.

För ränta som inte enbart är hänförlig till ett och samma år, utan som löper över flera år gäller att räntesatsen som används för att beräkna räntan ska jämföras med räntefaktorn för samtliga kalenderår som räntan belöper på. Följande exempel kan illustrera detta: Kontoinnehavaren K förvarar kontanta medel på sitt investeringssparkonto från den 1 juli år 2 till den 30 juni år 3. Ränta på de kontanta medlen som avser hela denna period betalas ut till K under år 2. Räntan har belöpt på såväl år 2 som år 3, vilket innebär att räntebegränsningens tillämpning avgörs av dels förhållandet mellan räntesatsen under år två och räntefaktorn under detta år (dvs. statslåneräntan den sista november år 1 ökat med 0,75 procentenheter), dels förhållandet mellan räntesatsen och räntefaktorn under år 3. Om räntesatsen vid något tillfälle under år 2 eller 3 överstiger räntefaktorn under respektive år är räntebegränsningen tillämplig och hela den utbetalade räntan ska beskattas konventionellt.

Av remissinstanserna är det bara Skatteverket som har tillstyrkt förslaget. Regeringen instämmer i kritiken att bestämmelsen medför att regleringen av investeringssparkontot blir mer komplicerad. Regeringen gör dock bedömningen att det är viktigt att förebygga ett enkelt upplägg som skulle kunna ge upphov till ett stort bortfall av skatteintäkter. Regeringen instämmer därför i promemorians förslag om att införa en bestämmelse om räntebegränsning på investeringssparkontot. Regeringens bedömning är att den föreslagna bestämmelsen inte strider mot EU-rätten.

5.6 När schablonbeskattningen upphör

Regeringens förslag: Anskaffningsutgiften för den som genom köp, byte eller på liknande sätt förvärvar tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska beräknas enligt allmänna bestämmelser i inkomstskattelagen.

Anskaffningsutgiften för kontoinnehavaren när en otillåten tillgång avförs från ett investeringssparkonto och överförs till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto ska anses motsvara tillgångens marknadsvärde när den avförs. Detsamma gäller för förvärvaren när en otillåten tillgång som har förvärvats genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt avförs från ett investeringssparkonto.

När utländsk valuta tas ut från ett investeringssparkonto ska anskaffningsutgiften för kontoinnehavaren anses motsvara valutans marknadsvärde vid denna tidpunkt. När utländsk valuta som har överlåtits genom arv, testamente, gåva, bodelning eller liknande överlåtelse tas ut ska förvärvarens anskaffningsutgift anses motsvara valutans marknadsvärde när den tas ut.

När ett investeringssparkonto upphör ska kontoinnehavarens anskaffningsutgift för finansiella instrument och utländsk valuta som förvaras på kontot anses motsvara tillgångarnas marknadsvärden när kontot upphör. Detta gäller dock inte för finansiella instrument som har överförts till ett investeringssparkonto om överföringen av tillgångarna har medfört att kontot till vilket överföringen har skett har upphört som investeringssparkonto.

Ovan nämnda bestämmelser ska inte tillämpas på tillgångar som enligt 42 kap. 38 § inkomstskattelagen inte ska ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget.

Kontoinnehavarens anskaffningsutgift för en otillåten tillgång som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto ska anses motsvara tillgångens marknadsvärde när den felaktiga förvaringen inleddes.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. I promemorians förslag anges inte uttryckligen att bestämmelsen om anskaffningsutgift för finansiella instrument och utländsk valuta när investeringssparkontot upphör gäller för kontoinnehavaren. Promemorian innehåller heller inget förslag som avser anskaffningsutgift för tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte berört förslagen. *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* anser att det är rimligt att knyta den nya anskaffningsutgiften till marknadsvärdet när investeringstillgångar förs ut ifrån ett investeringssparkonto. *Sveriges advokatsamfund* anför att dubbelbeskattning kan komma i fråga vid försäljning av kvalificerade andelar som blivit kvalificerade under den tid de förvarats på investeringssparkontot. När dessa kvalificerade andelar säljs, ges det ingen möjlighet för den skattskyldige att tillämpa någon annan anskaffningsutgift än den ursprungliga anskaffningsutgiften, vilket leder till dubbel-

beskattning eftersom tillgången i fråga kan ha varit föremål för schablonbeskattning under lång tid före det att den avfördes från investeringsparkontot. Advokatsamfundet anser inte att denna reglering kan vara berättigad.

Skälen för regeringens förslag

Tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto schablonbeskattas, med vissa undantag, och därför har anskaffningsutgiften ingen betydelse för beskattningen så länge tillgångarna förvaras på kontot. Schablonbeskattningen av tillgångarna kan dock upphöra. Det kan ske när investeringssparkontot upphör, när tillgångar överförs till ett konto som inte är ett investeringssparkonto eller, vad gäller kontanta medel, tas ut och när vissa otillåtna tillgångar förvaras i strid med bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto. När schablonbeskattningen upphör ska ränta, utdelning och annan avkastning och kapitalvinster på tillgångarna tas upp enligt de vanliga reglerna om beskattning i inkomstslaget kapital och utgifter och kapitalförluster får dras av. Tillgångarnas anskaffningsutgift får då betydelse vid beräkningen av kapitalvinst eller kapitalförlust. Frågan uppkommer i dessa fall om tillgångarnas faktiska anskaffningsutgift eller en på annat sätt beräknad anskaffningsutgift ska tillämpas på tillgångar som inte längre omfattas av schablonbeskattningen.

Anskaffningsutgift för förvärvare vid onerösa förvärv

När tillgångar på ett investeringssparkonto avförs och överförs till förvärvaren i samband med kontoinnehavarens överlåtelse av tillgångarna genom försäljning, byte eller på liknande sätt, eller tas ut om det är fråga om kontanta medel, är tillgångarna härefter, såvida inte en överföring sker direkt mellan två investeringssparkonton, föremål för konventionell beskattning. Förvärvaren har i dessa fall haft en utgift för anskaffandet av tillgångarna. Denna utgift bör, i enlighet med allmänna bestämmelser i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, ligga till grund för den fortsatta skattemässiga behandlingen av tillgångarna inom det konventionella skattesystemet. Således bör vid förvärv i dessa fall tillgångarnas faktiska anskaffningsutgift tillämpas när tillgångarna lämnar den schablonbeskattade sfären.

Anskaffningsutgift för kontoinnehavaren

Värdestegring avseende tillgångar som omfattas av det konventionella skattesystemet beskattas först när tillgångarna avyttras. Till skillnad från sådana tillgångar beskattas värdestegring på tillgångar inom investeringsparkontosystemet löpande genom den schablonintäkt som ska tas upp. Om en viss tillgång har stigit i värde har detta lett till att kapitalunderlaget, som ligger till grund för beräkningen av schablonintäkten, har ökat i motsvarande utsträckning. Det kan därför inte sägas belöpa någon latent kapitalvinst på sådana tillgångar. På grund härav bör värdestegringar som sker inom det schablonbeskattade området inte på nytt beskattas när

schablonbeskattningen upphör, vilket skulle kunna bli effekten om den faktiska anskaffningsutgiften skulle ligga till grund för beräkning av vinst eller förlust vid en framtida avyttring. Det är därför inte lämpligt att tillämpa den faktiska anskaffningsutgiften på tillgångar som har samma ägare före som efter det att schablonbeskattningen upphör.

Eftersom värdestegringen för tillgångar på ett investeringssparkonto får anses ha omfattats av schablonintäkten bör utgångspunkten i stället vara att anskaffningsutgiften när schablonbeskattningen upphör ska bestämmas till tillgångarnas marknadsvärde vid denna tidpunkt. Även i de fall när tillgångarna har stigit i värde innebär det att innehavaren kan välja att avyttra tillgångarna så fort de har lämnat den schablonbeskattade sfären utan att det uppstår någon kapitalvinst. Att bestämma anskaffningsutgiften på detta sätt blir visserligen inte förmånligt i de situationer när tillgångarna har sjunkit i värde. I dessa fall skulle det vara förmånligare för innehavaren om den faktiska anskaffningsutgiften tillämpades vid den konventionella beskattningen, eftersom den är högre än marknadsvärdet när schablonbeskattningen upphör. Det kan dock inte komma i fråga att den skattskyldige ska få välja vilket av dessa värden som ska utgöra anskaffningsutgiften när schablonbeskattningen upphör. Det ligger i schablonbeskattningens natur att den är förmånlig i vissa situationer men inte i andra. Utgångspunkten för fastställande av anskaffningsutgiften som ska tillämpas inom den konventionella beskattningen i de fall äganderätten inte har övergått till annan ska alltså vara tillgångarnas marknadsvärde när schablonbeskattningen upphör. För tillgångar som har förvarats på ett investeringssparkonto, upphör schablonbeskattningen i regel antingen när kontot upphör som investeringssparkonto eller när tillgångarna avförs eller tas ut från kontot.

Nyss nämnda utgångspunkt bör dock inte gälla för finansiella instrument som har överförts till ett investeringssparkonto om överföringen av tillgångarna har medfört att kontot till vilket överföringen har skett har upphört som investeringssparkonto. En överföring av finansiella instrument får anses fullbordad först när instrumenten förtecknas på kontot. Om överföringen har gjorts i strid med bestämmelserna i lagen upphör kontot som investeringssparkonto. Det sker alltså i samma ögonblick som de överförda finansiella instrumenten förtecknas på kontot. Anskaffningsutgiften för tillgångar som överförts på detta vis bör inte bestämmas på samma sätt som för övriga tillgångar som behandlas i detta avsnitt. Anskaffningsutgiften för dessa tillgångar bör i stället beräknas enligt allmänna bestämmelser i IL om anskaffningsutgift och således undantas från de särskilda bestämmelserna om beräkning av kontoinnehavarens anskaffningsutgift för tillgångar som inte längre är föremål för schablonbeskattning.

Anskaffningsutgift för förvärvare vid benefika förvärv

Investeringsstillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto som kontoinnehavaren har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt får bara överföras till förvärvarens konto om förvärvarens konto är ett investeringssparkonto. Vid överföringar mellan investeringssparkonton har anskaffningsutgiften för förvärvaren ingen

skattemässig betydelse. På grund härav är det inte nödvändigt med en särskild bestämmelse om anskaffningsutgiften vid denna typ av förvärv.

Otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto som har förvärvats genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt får däremot överföras till förvärvarens konto under förutsättning att detta konto inte är ett investeringssparkonto. En sådan överföring kan också ske via ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto som innehas av överlåtaren.

För kontanta medel som förvaras på ett investeringssparkonto finns inga begränsningar såvitt avser överföring till förvärvaren i samband med benefika överlåtelse. Vid sådana överlåtelse är det alltså möjligt att ta ut utländsk valuta från investeringssparkontot och sätta in den på förvärvarens konto även om det inte är ett investeringssparkonto.

Frågan är vilken anskaffningsutgift som ska gälla för förvärvaren av otillåtna tillgångar eller utländsk valuta i dessa situationer.

Enligt 44 kap. 21 § IL inträder vid benefika förvärv förvärvaren i den tidigare ägarens skattemässiga situation (kontinuitetsprincipen). I fråga om bl.a. delägarätter och fordringsrätter, dvs. vissa typer av finansiella instrument, ska som anskaffningsutgift räknas ett belopp som motsvarar det omkostnadsbelopp som skulle ha använts om den tidigare ägaren i stället hade avyttrat tillgångarna på dagen för äganderättsövergången.

Om överlåtelsen, dvs. äganderättsövergången, sker när tillgångarna inte förvaras på ett investeringssparkonto ska givetvis kontinuitetsprincipen tillämpas. Det är däremot inte lämpligt att tillämpa denna princip om överlåtelsen sker när tillgångarna förvaras på ett investeringssparkonto. En tanke med investeringssparkontot är nämligen att kontoinnehavaren inte ska behöva hålla reda på anskaffningsutgifter för tillgångar på kontot. Om förvärvaren vid tillämpning av kontinuitetsprincipen ska få en rättvisande anskaffningsutgift förutsätter det att han eller hon kan få reda på kontoinnehavarens anskaffningsutgift. Ett annat skäl mot att tillämpa kontinuitetsprincipen i dessa fall är att de överlåttna tillgångarna har schablonbeskattats under den tid de har förvarats på investeringssparkonto. Om kontinuitetsprincipen skulle tillämpas i förhållande till förvärvaren skulle det innebära att värdestegring på tillgångarna som har förvärvats på investeringssparkontot skulle beskattas två gånger.

Anskaffningsutgiften för förvärvaren vid en benefik överlåtelse av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto bör i stället beräknas på samma sätt som för kontoinnehavaren om denne skulle ta ut tillgångarna från det schablonbeskattade systemet. Det vill säga anskaffningsutgiften bör anses motsvara tillgångarnas marknadsvärde när de avförs från investeringssparkontot eller, om det handlar om utländsk valuta, valutans värde när den tas ut från kontot.

Tillgångar som inte är föremål för schablonbeskattning

Om otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto inte byter karaktär till investeringstillgångar får de förvaras på investeringssparkontot till och med den sextionde dagen efter den dag då de emitterades. De har då under denna period inte varit föremål för schablonbeskattning. Med

anledning härav bör de särskilda bestämmelserna om anskaffningsutgift som gäller tillgångar som inte längre omfattas av schablonbeskattning som föreslås i denna lagrådsremiss inte tillämpas på denna typ av tillgångar. Det kan tilläggas att den som förvärvar otillåtna tillgångar vid en emission vars syfte är att tillgångarna inom trettio dagar ska bli investeringstillgångar får förutsättas vara medveten om att förvärvet avser otillåtna tillgångar. Det bör därför finnas goda förutsättningar för förvärvaren att hålla reda på den faktiska anskaffningsutgiften för det fall det tänkta karaktärsskiftet inte sker och tillgångarna inte blir föremål för schablonbeskattning.

Inte heller finansiella instrument som har getts ut av ett företag i vilket innehavaren äger tio procent eller mer av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget är föremål för schablonbeskattning. Sådana tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto under högst trettio dagar och schablonbeskattas under denna period. Finansiella instrument som omfattas av ägarbegränsningen kan dock ha förvarats på ett investeringssparkonto under betydligt längre tid än så. Det kan t.ex. vara fallet om kontoinnehavaren förvarar en post aktier som inte motsvarar tio procent av rösterna i bolaget på sitt investeringssparkonto och senare förvärvar ytterligare så många aktier i bolaget som krävs för att innehavet ska nå upp till denna gräns. I detta fall har aktierna på kontot, så länge de inte omfattades av ägarbegränsningen, varit föremål för schablonbeskattning. Det är alltså enbart under övergångsperioden om högst trettio dagar som de har varit föremål för konventionell beskattning. I sådana fall har kontoinnehavaren inte nödvändigtvis haft anledning att hålla reda på den faktiska anskaffningsutgiften för aktierna eftersom det kommande karaktärsbytet inte behöver ha varit känt vid förvärvet. Trots detta bör de allmänna bestämmelserna för bestämmande av anskaffningsutgift även gälla för finansiella instrument som omfattas av ägarbegränsningen. Anledningen till detta är att sådana tillgångar inte ska få en omotiverat hög anskaffningsutgift, vilket skulle kunna leda till för låg beskattning av ägaren. Således bör den faktiska anskaffningsutgiften vara avgörande för om det vid en framtida avyttring uppstår en kapitalvinst eller kapitalförlust. I fall där tillgångar övergår till att omfattas av denna begränsning först efter en tid på ett investeringssparkonto kan det följaktligen leda till att tillgångarna beskattas dels schablonmässigt, dels konventionellt.

Inte heller kvalificerade andelar föreslås vara föremål för schablonbeskattning. De torde endast undantagsvis komma att förvaras på ett investeringssparkonto och får då maximalt förvaras där i trettio dagar. Kvalificerade andelar kan undantagsvis komma att förvaras på ett investeringssparkonto på grund av att andelarna blir kvalificerade under tiden de finns på kontot. Ett möjligt exempel är aktier i ett fåmansbolag som tidigare har varit föremål för handel på en reglerad marknad men som avnoterats och där det finns aktiva ägare. Kontoinnehavaren kan således ha innehaft dem under lång tid innan de blir kvalificerade. I de fall andelar blir kvalificerade under tiden de finns på ett investeringssparkonto har kontoinnehavaren inte nödvändigtvis haft anledning att hålla reda på den faktiska anskaffningsutgiften för dessa andelar eftersom det kommande karaktärsbytet inte behöver ha varit känt vid förvärvet. Dessutom kan det, som *Sveriges advokatsamfund* har konstaterat, bli fråga om såväl schablonbeskattning som konventionell beskattning om

den verkliga anskaffningsutgiften ska tillämpas för andelar som har blivit kvalificerade under tiden de förvarades på ett investeringssparkonto. Detta på grund av att andelarna har schablonbeskattats under den tid på kontot de inte har varit kvalificerade. Inte desto mindre bör de allmänna bestämmelserna för bestämmande av anskaffningsutgift gälla även för kvalificerade andelar. Som redan antytts bör det bli mycket ovanligt att sådana tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto och för att inte de ska få en omotiverat hög anskaffningsutgift, vilket skulle kunna leda till för låg beskattning av ägaren, bör den faktiska anskaffningsutgiften vara avgörande för om det vid en framtida avyttring uppstår en kapitalvinst eller kapitalförlust.

Sammanfattningsvis bör den faktiska anskaffningsutgiften ligga till grund för beräkningen av vinst eller förlust vid en framtida avyttring av ovan nämnda tillgångar. Detta bör även gälla om avyttringen sker när tillgångarna förvaras på ett investeringssparkonto. Den faktiska anskaffningsutgiften bör också, i enlighet med kontinuitetsprincipen, ligga till grund för den anskaffningsutgift som gäller för den som förvärvar sådana tillgångar genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt.

Till kategorin tillgångar som ska beskattas konventionellt även om de förvaras på ett investeringssparkonto hör även tillgångar som förvaras på kontot i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto. Typiskt sett utgörs sådana tillgångar av tillgångar som varken kontoinnehavaren eller investeringssparkontot har uppmärksammat är otillåtna. Det kan t.ex. röra sig om aktier som när de överfördes till ett investeringssparkonto var upptagna till handel på en marknadsplats utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som motsvarar en reglerad marknad, men som avnoteras från marknadsplatsen utan att kontoinnehavaren eller investeringsföretaget nås av denna information. Dessutom förutsätter felaktig förvaring av här aktuella tillgångar att investeringsföretaget vid minst en sådan värdering som ska ske vid varje kvartalsskifte av samtliga tillgångar på kontot inte uppmärksammar att aktien har avnoterats. De tillgångar som här är aktuella bör normalt sett ha getts ut av företag som kontoinnehavaren varken har något avgörande inflytande eller någon större insyn i. Kontoinnehavaren kan således inte på samma sätt som för finansiella instrument som omfattas av ägarbegränsningen eller är kvalificerade andelar anses ha goda möjligheter att känna till tillgångarnas status som investeringstillgångar eller otillåtna tillgångar. Mot bakgrund av det anförda anser regeringen att det inte är lämpligt att beräkna anskaffningsutgiften för denna typ av tillgångar på samma sätt som för övriga tillgångar, som behandlas ovan, som inte är föremål för schablonbeskattning, dvs. till den faktiska anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiften för felaktigt förvarade tillgångar bör i stället anses vara tillgångarnas marknadsvärde när den felaktiga förvaringen påbörjades, dvs. omedelbart efter det att den frist enligt 17 § lagen om investeringssparkonto inom vilken tillgångarna skulle ha avförts från kontot löper ut. Fram till denna tidpunkt har tillgångarna schablonbeskattats.

Kontoinnehavarens anskaffningsutgift, dvs. marknadsvärdet när den felaktiga förvaringen påbörjades, övergår i enlighet med kontinuitetsprincipen till den som förvärvar tillgångarna genom arv, testamenten, bodelning eller på liknande sätt.

Följande exempel kan illustrera marknadsvärdet vid vilken tidpunkt som ska vara avgörande för anskaffningsutgiften för en felaktigt förvarad tillgång: Kointnehavaren K förvärvar under kvartal 1 på en reglerad marknad aktier i AB1 och placerar dem på sitt investeringssparkonto. Aktierna i AB1 avnoteras under kvartal 2. Aktierna ska därmed avföras från investeringssparkontot senast 60 dagar efter utgången av kvartal 2. Varken K eller investeringsföretaget uppmärksammar dock att aktierna avnoterades. Detta upptäcks först under kvartal 4, varvid aktierna omedelbart avförs från investeringssparkontot. K:s anskaffningsutgift ska anses vara aktiernas marknadsvärde vid ingången av den 61:a dagen efter utgången av kvartal 2, dvs. från och med det att tillgångarna förvaras på kontot i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto.

5.7 Inbetalning av utländsk valuta och överföring av finansiella instrument till investeringssparkonto

Regeringens förslag: Utländsk valuta som har betalats in till ett investeringssparkonto ska anses avyttrad mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet på valutan då den förtecknades på kontot.

Inbetalningar av följande slag ska dock inte anses utgöra sådana inbetalningar som medför att valutan ska anses ha avyttrats. Det gäller inbetalningar av:

1. ränta, utdelning och annan avkastning än ersättning vid överlåtelse på tillgångar som förvaras på investeringssparkontot,
2. ersättning vid sådan överlåtelse av tillgångar som förvaras på investeringssparkontot till följd av vilken tillgångarna får överföras till förvärvaren,
3. utländsk valuta som överförs från ett annat investeringssparkonto, eller
4. utländsk valuta som investeringsföretaget som för investeringssparkontot har växlat mot valuta som har förvarats på kontot.

Den som har överfört investeringstillgångar till ett eget investeringssparkonto ska anses ha avyttrat tillgångarna mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet då de förtecknades på kontot.

Om mottagna andelar som deltagit i andelsbyte enligt äldre bestämmelser överförs till ett investeringssparkonto ska äldre uppskovsbelopp tas upp till beskattning.

Promemorians förslag: Överensstämmer i stort med regeringens. Enligt promemorians förslag är det den som har betalat in utländsk valuta till ett investeringssparkonto som ska anses ha avyttrat valutan. Promemorian innehåller ingen särskild bestämmelse för uppskovsbelopp som fastställts enligt äldre bestämmelser om andelsbyten och som hör till en mottagen andel som förs över till eget investeringssparkonto.

Remissinstanserna: För att göra skattereglerna för värdepapper ännu enklare anser *Skatteverket* att det bör införas regler som innebär att personer med mindre innehav i värdepapper kan lägga in dessa i investeringssparkontot utan att behöva räkna ut sina omkostnadsbelopp. Skatteverket föreslår därför att fysiska personer som den 1 januari 2011

ägde finansiella instrument med ett marknadsvärde som uppgick till högst 50 000 kronor får föra över dessa tillgångar till investeringsspar-kontot utan att de anses ha avyttrats. En förutsättning bör vara att alla finansiella tillgångar som personen äger överförs till kontot, att inga finansiella värdepapper har getts bort innan tidpunkten för överföringen och att avdrag inte medges för eventuella förluster som realiserats innan överföringen. *Förvaltningsrätten i Göteborg* anför att spararna på grund av den föreslagna avskattningen kan komma att se investeringssparkontot som ett attraktivt alternativ enbart för nytt sparande. En övergångs-bestämmelse som innebär möjlighet till en schabloniserad avskattning bör därför övervägas. *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* anser att särskilt generösa övergångsregler bör införas vid överföringar inom viss tid till investeringssparkonto. Detta skulle kunna åstadkommas genom ett höjande av schablonen i 48 kap. 15 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, från 20 procent till 50 procent för sådana överföringar. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* framför att för att göra det nya systemet med investeringssparkonto till en populär form för sparande bör lagstiftaren införa någon form av ”skatterabatt” vid införandet av reglerna. Ett alternativ kan vara att övergångsreglerna ger möjlighet till att flytta över befintliga innehav till investeringssparkontot med ett ingångsvärde om 50 procent av marknadsvärdet. Enligt *Fondbolagens förening* måste det finnas en förmånlig övergångsregel för att flytta över befintligt sparande i fonder, aktier och andra värdepapper till det nya investeringssparkontot för att komma tillrätta med problemet med de inlåsnings effekter som gäller i dag. Ett alternativ vore att schablonregeln om ingångsvärde (omkostnadsbeloppet) höjs under det första året. För att öppna för ett mer aktivt sparbetande och rörligt sparkapital föreslår *Aktiespararna* att den som önskar föra in sitt befintliga sparande i ett investeringssparkonto, eller byta till annan sparform, ska erbjudas möjlighet att skatta av vinsten till en något reducerad nivå. *Aktiespararna* föreslår att en möjlighet ska ges att under ett år från lagens införande använda en schablonmetod för beräkning av kapitalvinsten, enligt vilken omkostnadsbeloppet ska kunna bestämmas till 50 procent av försäljningslikviden. *Konkurrensverket* konstaterar att befintligt sparande inte ska kunna överföras till ett investeringssparkonto utan att det utlöser beskattning. Enligt *Konkurrensverket* kommer därmed införandet av investeringssparkonton inte att lösa problemet med inlåsnings effekter i befintligt sparande. Införandet av investeringssparkonto kommer dock att kunna bidra till bättre kundrörlighet vad gäller framtida sparande. *Far* konstaterar att det endast är avskattade tillgångar som kan föras in på kontot. Följden av detta är sannolikt att det stora antalet ”småsparare” inte kommer att föra in sina tillgångar på kontot. Målet att ha ett förenklat system för dessa sparare riskerar därmed att inte uppfyllas.

Skälen för regeringens förslag

Inbetalning av utländsk valuta

Den nya sparformen investeringssparkonto bygger på att kontoinnehavaren kan sätta in kontanta medel på sitt investeringssparkonto för att inom ramen för detta konto förvärva finansiella instrument. Även andra än kontoinnehavaren ska ha möjlighet att sätta in kontanta medel på ett investeringssparkonto. När det gäller insättning av kontanta medel i form av svenska kronor finns det inga latenta kapitalvinster som kan föras över från det konventionella skattesystemet till ett investeringssparkonto. Beträffande utländsk valuta är det dock annorlunda. Om ett innehav av utländsk valuta har stigit i värde uppstår inom den konventionella beskattningen en kapitalvinst när valutan avyttras. Om det vore möjligt att utan några skattemässiga effekter sätta in utländsk valuta på ett investeringssparkonto skulle en sådan kapitalvinst beskattas väsentligt lägre än vid konventionell beskattning. För att det inte ska vara möjligt att på detta sätt överföra latenta vinster till ett investeringssparkonto bör en eventuell värdestegring, eller värdeminskning, skattas av i samband med att valutan överförs till kontot. Avskattningen innebär att utländsk valuta som har betalats in till ett investeringssparkonto ska anses avyttrad mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet på valutan när den förtecknades på kontot. Avyttringen ska anses ha skett vid samma tidpunkt, dvs. när valutan förtecknades på kontot. Vinster och förluster på den utländska valutan ska tas upp i det konventionella skattesystemet, såvida avyttringen inte är undantagen från beskattning enligt andra bestämmelser. Enligt 48 kap. 6 § IL ska t.ex. kapitalvinster på sådan utländsk valuta som är avsedd för den skattskyldiges personliga levnads-kostnader under en tillfällig vistelse utomlands inte tas upp. Det är ägaren av valutan som ska ta upp eventuell kapitalvinst eller kapital-förlust på valutan.

Det sagda innebär bl.a. att om kontoinnehavaren själv har betalat in utländsk valuta som han eller hon äger till sitt investeringssparkonto ska kontoinnehavaren anses ha avyttrat valutan. Om någon annan person än kontoinnehavaren betalar in utländsk valuta som personen i fråga äger till kontoinnehavarens investeringssparkonto, anses den andra personen ha avyttrat valutan. Det senare kan t.ex. bli aktuellt om inbetalningen av den utländska valutan är en gåva till kontoinnehavaren eller det är fråga om en annan benefik överlåtelse av valutan, såsom arv, testamente eller bodelning. Om äganderätten till den utländska valutan redan har övergått till kontoinnehavaren genom benefikt fång anses dock kontoinnehavaren ha avyttrat valutan även om han eller hon inte betalar in den till investeringssparkontot.

Som principiell utgångspunkt bör dock inte inbetalningar i samband med att den utländska valutan enligt allmänna bestämmelser har avyttrats till kontoinnehavaren anses utgöra sådana inbetalningar som medför att valutan ska anses ha avyttrats. Detta för att undvika att samma valuta ska anses ha avyttrats enligt två olika bestämmelser. Med avyttring av tillgångar avses enligt 44 kap. 3 § IL försäljning, byte och liknande över-låtelser av tillgångar. Det innebär t.ex. att utländsk valuta som har avytt-rats till kontoinnehavaren genom att användas som betalning vid en

annan persons förvärv av tillgångar på ett investeringssparkonto och som betalas in till kontot som utgångspunkt inte bör anses avyttrad även på grund av inbetalningen.

Denna utgångspunkt bör dock inte gälla i alla situationer. Även eventuella värdeförändringar av den utländska valutan som sker från det att den avyttras till det att den betalas in på ett investeringssparkonto bör nämligen i princip skattas av. Det är exempelvis inte uteslutet att en kontoinnehavare förvärvar en utländsk valuta och att det dröjer en tid innan valutan betalas in på dennes investeringssparkonto och under denna tid kan värdet på valutan förändras. Om avyttringen sker omedelbart i samband med inbetalningen, eller i nära anslutning till denna, torde valutans värde inte nämnvärt förändras mellan dessa händelser. Detta talar för att inbetalningar av utländsk valuta till ett investeringssparkonto som typiskt sett sker i nära samband med avyttringen bör kunna undantas från huvudregeln att inbetalningen ska anses som en avyttring av valutan.

Som ytterligare villkor för att inbetalning av utländsk valuta som sker i samband med att valutan avyttras enligt allmänna bestämmelser inte på nytt ska anses ha avyttrats på grund av inbetalningen bör gälla att avyttringen enligt allmänna bestämmelser sker mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet. Om alla inbetalningar i samband med avyttring av utländsk valuta skulle vara undantagna från avskattningsbestämmelsen är det möjligt att genom förvärv till underpris föra över obeskattade värden till investeringssparkontosystemet. Det resonemang som förs i avsnitt 4.10 om överföring av finansiella instrument är även relevant i förhållande till utländsk valuta.

Som redan nämnts bör kontoinnehavarens egen inbetalning av utländsk valuta och annans inbetalningar av utländsk valuta som överläts till kontoinnehavaren genom gåva och andra benefika fång genom inbetalningen anses utgöra en avyttring av valutan. I det förra fallet är kontoinnehavaren skattskyldig för eventuell vinst eller förlust och i det senare överlåtaren. Förutom denna slags inbetalningar torde sådana inbetalningar som avses i den föreslagna 42 kap. 39 § utgöra huvuddelen av alla inbetalningar till ett investeringssparkonto. Nämda stycke avser inbetalningar som avser avkastning på tillgångar som förvaras på investeringssparkontot, ersättning vid överlåtelse av sådana tillgångar, överföring från annat eget investeringssparkonto och kontanta medel som kontoinnehavaren har växlat till sig från investeringsföretaget som för investeringssparkontot. Gemensamt för dessa inbetalningar, med undantag från överföring från annat eget investeringssparkonto, är att de, om de avser utländsk valuta, typiskt sett kan förväntas ske i nära anslutning till inbetalarens avyttring av valutan och att avyttring sker till valutans marknadsvärde. Dessa inbetalningar bör därför vara undantagna från huvudregeln att utländsk valuta som har betalats in till ett investeringssparkonto ska anses avyttrad. Det gäller även inbetalningar av utländsk valuta som avser överföring från annat eget investeringssparkonto, och även inbetalningar som avser överföring från annans investeringssparkonto, eftersom utländsk valuta som förvaras på ett investeringssparkonto är föremål för schablonbeskattning och därför inte kan anses ha någon latent kapitalvinst. Övriga inbetalningar än de nu nämnda bör inte vara undantagna från huvudregeln.

Överföring av finansiella instrument

Investeringsparkonto är en sparform som i första hand är avsedd för sparande i finansiella instrument som är investeringstillgångar. Sådana tillgångar kan under vissa förutsättningar, t.ex. i samband med vissa typer av förvärv, överföras från annan till kontoinnehavarens investeringsparkonto. En kontoinnehavare kan också överföra investeringstillgångar från ett annat eget konto till investeringsparkontot. Marknadsvärdet av de överförda tillgångarna ska då öka kapitalunderlaget. En kontoinnehavare får inte överföra otillåtna tillgångar till ett eget investeringsparkonto.

Finansiella instrument som har stigit i värde har en latent kapitalvinst. På samma sätt som gäller för utländsk valuta bör det inte vara möjligt att till ett investeringsparkonto överföra latent vinst hänförliga till finansiella instrument. Investeringstillgångar som en kontoinnehavare har överfört från ett annat eget konto som inte är ett investeringsparkonto till ett eget investeringsparkonto bör därför skattas av. Avskattningen innebär att den som har överfört sådana tillgångar till ett eget investeringsparkonto ska anses ha avyttrat tillgångarna när de förtecknades på kontot mot en ersättning som motsvarar tillgångarnas marknadsvärde vid denna tidpunkt. Överföringen fullbordas i och med att investeringstillgångarna förtecknas på det mottagande investeringsparkontot och det är alltså när så sker som tillgångarna anses avyttrade. Det är värdet vid den tidpunkten som ligger till grund för om det uppstår någon vinst eller förlust vid den tänkta avyttringen. Vinst eller förlust ska tas upp i det konventionella skattesystemet.

En investeringstillgång som överförs till ett investeringsparkonto kan vara en mottagen andel som deltagit i ett andelsbyte enligt bestämmelserna i 48 a kap. IL om framskjuten beskattning vid andelsbyte. Enligt dessa regler (48 a kap. 10 § IL) har de mottagna andelarna övertagit de avyttrade andelarnas omkostnadsbelopp vid andelsbytet. Den latent kapitalvinsten eller kapitalförlusten från andelsbytet förs på så sätt över till de mottagna andelarna och kommer fram då de mottagna andelarna förtecknas på kontot, eftersom de då anses avyttrade.

Reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten infördes 2001 med verkan från och med den 1 januari 2002 (prop. 2001/02:46, bet. 2001/02:SkU13, rskr. 2001/02:123, SFS 2001:1176) och utvidgades genom lagstiftning under 2002 med regler som trädde i kraft den 1 januari 2003 (prop. 2002/03:15, bet. 2002/03:SkU5, rskr. 2002/03:80, SFS 2002:1143). Reglerna kan under vissa förutsättningar få tillämpas retroaktivt.

De tidigare reglerna för uppskov vid andelsbyten innebar för fysiska personer att en kapitalvinst räknades fram vid andelsbytet och att den skattskyldige måste begära uppskov i sin deklaration. Skattemyndigheten fastställde uppskovsbeloppet vid taxeringen för det beskattningsår som andelsbytet skett. Uppskovsbeloppet fördelades på de mottagna andelarna och skulle tas upp som intäkt det beskattningsår då äganderätten till andelarna övergår till någon annan eller upphör att existera. Reglerna fanns i 49 kap. IL. Omkostnadsbeloppet för de mottagna andelarna uppgick enligt allmänna regler till ett belopp som motsvarade marknadsvärdet för de avyttrade andelarna.

Om mottagna andelar som deltagit i andelsbyte enligt äldre bestämmelser överförs till ett investeringssparkonto bör äldre uppskovsbelopp tas upp till beskattning. Detta bör regleras i en särskild övergångsbestämmelse.

I lagen om investeringssparkonto regleras i vilka fall annan än kontoinnehavaren får överföra finansiella instrument till investeringssparkontot. Med undantag från överföringar som sker från annans investeringssparkonto rör det sig om överföringar i samband med förvärv som typiskt sett sker till marknadsvärdet och i nära anslutning till förvärvet. Finansiella instrument som överförs från annans investeringssparkonto kan inte anses ha någon latent kapitalvinst. Andras överföringar av finansiella instrument till ett investeringssparkonto bör därför inte skattas av.

Flera remissinstanser, bl.a. *Svenska Bankföreningen*, *Svenska Fondhandlareföreningen* och *Fondbolagens förening*, förordar att avyttringar på grund av kontoinnehavarens överföring av investeringstillgångar till ett eget investeringssparkonto under en övergångsperiod ska behandlas förmånligare än vad som följer av allmänna regler i IL. Detta skulle kunna åstadkommas genom att anskaffningsutgiften vid sådana avyttringar beräknas på visst sätt eller om bara en viss andel av vinsten ska tas upp. *Skatteverket* anser att överföringar upp till ett visst värde inte ska beskattas alls under vissa förutsättningar. En sådan ”inträdesrabatt” vid införandet av investeringssparkontot som efterfrågas av flera remissinstanser skulle onekligen öka den nya sparformens attraktionskraft, vilket är positivt i flera avseenden. Bland annat medför ett ökat schablonbeskattat sparande förenklingar såväl för den enskilda spararen som för Skatteverket. Vidare minskar skattekrediten som belöper på konventionellt beskattade tillgångar om det schablonbeskattade sparandet ökar. En förmånlig regel om avskattning vid överföring av finansiella instrument till eget investeringssparkonto torde också medföra att beskattningen av latent vinst på konventionellt beskattade instrument tidigareläggs i större utsträckning än om en sådan regel inte införs. Dessa positiva effekter av en förmånlig avskattning under en övergångsperiod ska dock vägas mot kostnaderna för en sådan avskattning i form av minskade skatteintäkter på lång sikt. Denna avvägning är en komplex fråga som fordrar fortsatt analys.

5.8 Tioårsregeln och kupongskatt

Regeringens förslag: Kapitalvinster på finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto undantas från tioårsregeln i 3 kap. 19 § inkomstskattelagen. Detta gäller dock inte för kapitalvinster på tillgångar som inte omfattas av schablonbeskattningen eller kapitalvinster på grund av kontoinnehavarens överföring av finansiella instrument till investeringssparkontot, såvida överföringen inte avser andelar i investeringsfonder.

Kupongskatt tas ut på utdelning på aktie i svenskt aktiebolag eller i europabolag med säte i Sverige och på andel i svensk investeringsfond som förvaras på ett investeringssparkonto.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorians förslag anges inte uttryckligen att kapitalvinst på grund av kontoinnehavarens överföring av finansiella instrument, förutom andelar i investeringsfonder, till investeringssparkontot inte undantas från skattskyldighet enligt 3 kap. 19 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anser att det är av vikt att det framgår att avskattning enligt den föreslagna 44 kap. 8 a § IL inte kan undvikas vid en utflyttning. *Sveriges advokatsamfund* anser att det kan bli fråga om dubbelbeskattning för begränsat skattskyldiga som betalar kupongskatt på utdelning på aktier för vilka de också schablonbeskattats. Det kan bli fallet när utdelningen förfaller till betalning kort efter det att den skattskyldige blivit begränsat skattskyldig och således har betalat schablonskatt på avkastningen på investeringstillgångarna för att därefter drabbas av kupongskatt. Utdelningen har ju då redan, så att säga, schablonbeskattats i och med att den förfaller till betalning efter att räkenskapsåret gått till ända och avser avkastning hänförlig till förfluten tid. Om man delar Advokatsamfundets syn i detta avseende kan det ifrågasättas om inte regleringen utgör otillåten diskriminering eftersom den kan sägas strida mot principerna för den fria rörligheten inom EU. Dubbelbeskattningen uppkommer ju som en följd av utflyttning.

Skälen för regeringens förslag: Kapitalvinster på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska som utgångspunkt inte tas upp. I stället ska innehavaren av investeringssparkontot ta upp en schablonintäkt i inkomstlaget kapital. För den som inte längre är obegränsat skattskyldig i Sverige beräknas dock inget kapitalunderlag från och med det att denna förändring i skattskyldigheten inträffade, se avsnitt 5.3. Frågan uppkommer om den omständigheten att en kontoinnehavare vid utflyttning från Sverige inte längre är skattskyldig för schablonintäkt bör medföra att tillgångarna på investeringssparkonto övergår till att beskattas konventionellt.

En begränsat skattskyldig person betalar kupongskatt i Sverige för utdelning på aktie i svenskt aktiebolag eller i europabolag med säte i Sverige och på andel i svensk investeringsfond. När det gäller kapitalvinst vid avyttring av aktier och vissa andra delägarätter samt fordringsrätter i svenska företag är begränsat skattskyldiga personer skattskyldiga i Sverige enligt den s.k. tioårsregeln i 3 kap. 19 § IL. Skattskyldighet enligt 3 kap. 19 § IL förutsätter att den skattskyldige vid något tillfälle under det kalenderår när avyttring sker eller under de föregående tio kalenderåren har varit bosatt i Sverige eller stadigvarande vistats här. Tioårsregeln infördes för att säkerställa svensk beskattning av kapitalvinster som uppkommer när en fysisk person avyttrar aktier i samband med en utflyttning. Begränsat skattskyldiga är inte skattskyldiga i Sverige för ränta och inte heller för kapitalvinst vid avyttring av andelar i investeringsfonder. Begränsat skattskyldiga har inte heller rätt till avdrag för kapitalförlust om inte skattskyldighet förelegat för motsvarande kapitalvinst.

Schablonbeskattningen av en innehavare av ett investeringssparkonto innebär att avkastning och vinster hänförliga till tillgångarna på kontot beskattas successivt i takt med att värdet på tillgångarna ökar. Eftersom schablonintäkten ersätter skatt på kapitalvinster, och även räntor, utdel-

ning och annan avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto, kan det inte anses belöpa någon latent kapitalvinst på tillgångarna vid en utflyttning från Sverige. Svenska staten får vid utflyttningen därför anses ha fått del av sitt berättigade skatteanspråk genom schablonbeskattningen under den tid kontoinnehavaren har varit obegränsat skattskyldig. Av denna anledning bör kapitalvinster på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto undantas från beskattning enligt tioårsregeln så länge tillgångarna förvaras på ett investeringssparkonto. Detta bör dock inte gälla för tillgångar på ett investeringssparkonto som inte omfattas av schablonbeskattningen. Detta bör inte heller, såsom framförts av *Skatteverket*, gälla för kapitalvinster på tillgångar som anses ha avyttrats på grund av kontoinnehavarens överföring av egna investeringstillgångar till sitt investeringssparkonto. Investeringstillgångarna anses då avyttrade i och med att de förtecknas på det mottagande investeringssparkontot. Tillgångarna förvaras således på investeringssparkontot när avyttringen anses ske. Kapitalvinst och kapitalförlust som uppstår vid denna typ av överföringar bör tas upp till beskattning om övriga förutsättningar i tioårsregeln är uppfyllda.

Till skillnad från kapitalvinster på tillgångar på ett investeringssparkonto som innehas av en begränsat skattskyldig kontoinnehavare bör kupongskatt på utdelning på svenska aktier, aktier i europabolag med säte i Sverige och andelar i svenska investeringsfonder tas ut enligt allmänna regler. Utdelning på sådana tillgångar som betalas ut efter utflyttningen har ju inte beskattats tidigare och efter utflyttningen omfattas inte utdelningar av någon schablonbeskattning. Regeringen delar inte *Sveriges advokatsamfunds* synsätt att utdelningen redan kan ha beskattats inom ramen för investeringssparkontot om utdelning sker i nära anslutning till utflyttningen. Det är bara utdelning från tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto som vid utdelningstillfället är föremål för schablonbeskattning som kan anses härröra från just schablonbeskattade tillgångar.

Bestämmelserna om investeringssparkonto bygger på att tillgångar som förvaras på ett sådant konto schablonbeskattas så länge villkoren enligt lagen är uppfyllda. Begränsat skattskyldiga ska visserligen inte betala skatt på schablonintäkt i Sverige men för att inte tioårsregeln ska bli tillämplig krävs att tillgångarna behålls på investeringssparkontot även efter en utflyttning. Skulle kontot upphöra som investeringssparkonto eller skulle otillåtna tillgångar som förvaras på kontot avföras från detta, omfattas tillgångarna på kontot respektive de avförda tillgångarna av de vanliga reglerna i IL om kapitalbeskattning. Det innebär bl.a. att tillgångarna inte längre är undantagna från tioårsregeln.

Regeringens förslag: Omkostnadsbeloppet för tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska inte beaktas vid tillämpning av genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 § inkomstskattelagen, förkortad IL. Detta gäller dock inte för finansiella instrument som inte omfattas av schablonbeskattningen.

Bestämmelserna i 44 kap. 34 § IL om beskattning i vissa situationer av värdepapper som anses ha avyttrats genom att företaget som har gett ut dem försatts i konkurs ska inte tillämpas på värdepapper som har förvarats på ett investeringssparkonto vid konkursbeslutet. Undantaget gäller dock inte för finansiella instrument som vid nämnda tidpunkt inte omfattades av schablonbeskattningen.

Räntekompensation som enligt 42 kap. 8 § IL behandlas som ränta ska inte dras av om det förvärvade skuldebrevet efter förvärvet, men innan eller under det beskattningsår som räntekompensationen enligt 41 kap. 11 § IL ska dras av som kostnad, har förvarats på förvärvarens investeringssparkonto.

Om en innehavare av ett investeringssparkonto avyttrar tillgångar på kontot genom andelsbyte och härigenom förvärvar andelar som är otillåtna tillgångar, ska de mottagna andelarna anses förvärvade för en ersättning som motsvarar andelarnas marknadsvärde vid förvärvet. Detta gäller dock inte om de mottagna andelarna är otillåtna tillgångar som avses i 7 § lagen om investeringssparkonto eller om de avyttrade andelarna är otillåtna tillgångar som avses i 7 § första stycket samma lag, otillåtna tillgångar som vid avyttringen förvarades på investeringssparkontot med stöd av 18 § samma lag eller otillåtna tillgångar som vid avyttringen förvarades på ett investeringssparkonto i strid med 17 § samma lag.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Sveriges advokatsamfund* pekar på att dubbelbeskattning uppkommer vid andelsbyte där de mottagna andelarna utgörs av kvalificerade andelar. Sådana andelar tillåts inte få en anskaffningskostnad som motsvarar marknadsvärdet vid förvärvet, utan dessa tillgångar ska ges en anskaffningsutgift som motsvarar omkostnadsbeloppet för den avyttrade andelen. Advokatsamfundet anser inte att denna reglering kan vara berättigad.

Skälen för regeringens förslag

Genomsnittsmetoden

På ett investeringssparkonto får förutom kontanta medel även finansiella instrument förvaras. Finansiella instrument utgör i regel delägarrätter eller fordringsrätter med den terminologi som förekommer i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. I 48 kap. 7 § IL finns bestämmelser om beräkningen av omkostnadsbeloppet med tillämpning av genomsnittsmetoden. Genomsnittsmetoden innebär att vid beräkningen av omkostnadsbeloppet ska det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för

samtliga delägarrätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som den avyttrade användas. Det genomsnittliga omkostnadsbeloppet ska beräknas med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet.

Det är inte otänkbart att finansiella instrument som inte är delägarrätter eller fordringsrätter kan förvaras på ett investeringssparkonto. Till exempel skulle råvaruterminer och råvaruoptioner som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en handelsplattform kunna förvaras på ett investeringssparkonto. Nämda finansiella instrument omfattas inte av termerna delägarrätt eller fordringsrätt. Trots detta kan genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 § IL vara tillämplig vid beräkningen av kapitalvinsten på sådana tillgångar. Tillämpningsområdet för genomsnittsmetoden utvidgas nämligen genom 52 kap. 3 § IL, som anger att kapitalvinsten för andra tillgångar än personliga tillgångar ska beräknas med tillämpning av genomsnittsmetoden, om de är en del av ett samlat innehav av tillgångar med enhetligt värde.

Tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto är, med vissa undantag, föremål för schablonbeskattning. Anskaffningsutgiften, och därmed omkostnadsbeloppet, för dessa tillgångar bör därför inte tas med vid beräkningen av omkostnadsbeloppet för delägarrätter och fordringsrätter eller sådana tillgångar som avses i 52 kap. 3 § IL som ska beskattas i det konventionella systemet. Således bör tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto undantas vid tillämpning av genomsnittsmetoden.

För tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen enligt 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto, kvalificerade andelar, otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto och tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto strid med denna lag gäller att de är föremål för konventionell beskattning även under tiden de förvaras på ett investeringssparkonto. Det bör därför inte göras något undantag för sådana tillgångar utan reglerna i IL om tillämpning av genomsnittsmetoden bör gälla på vanligt sätt.

Värdepapper som anses ha avyttrats genom konkursbeslut

Inom den konventionella beskattningen gäller att ett värdepapper anses avyttrat redan när företaget som har gett ut det försätts i konkurs och att en eventuell förlust till följd av avyttringen därmed är definitiv (44 kap. 8 § IL). I 44 kap. 34 § IL regleras hur beskattningen ska ske om förlusten i efterhand inte visar sig vara definitiv, t.ex. på grund av att värdepapperet efter konkursbeslutet faktiskt avyttras eller om ackord träffas eller utdelning i konkursen erhålls.

Bestämmelsen i 44 kap. 8 § IL är i och för sig tillämplig på värdepapper som förvaras på ett investeringssparkonto. För dessa tillgångar, med vissa undantag, gäller dock att en förlust vid avyttring av tillgångar i sig inte har någon betydelse för schablonintäktens storlek eftersom kapitalförluster på sådana tillgångar inte ska tas upp särskilt. På grund härav bör inte heller bestämmelserna i 44 kap. 34 § IL tillämpas på tillgångar som har förvarats på ett investeringssparkonto när de enligt 44 kap. 8 § IL har ansetts avyttrade. Undantaget från 44 kap. 34 § IL får bara praktisk bety-

delse i de fall tillgångarna inte längre förvaras på ett investeringssparkonto när en sådan händelse som avses i denna paragraf inträffar.

Tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen enligt 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto, kvalificerade andelar, otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto och tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med denna lag är inte föremål för schablonbeskattning, utan bl.a. kapitalvinst och kapitalförlust som uppkommer på sådana tillgångar ska tas upp till beskattning. Det innebär att sådana tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska anses avyttrade om företaget försätts i konkurs och övriga förutsättningar i 44 kap. 8 § IL är uppfyllda. Det innebär i sin tur att undantaget från bestämmelserna i 44 kap. 34 § IL inte bör gälla för tillgångar som vid nämnda tidpunkt inte var föremål för schablonbeskattning.

Avdrag för räntekompensation

Räntekompensation som förvärvaren av ett skuldebrev betalar till överlåtare för upplupen men inte förfallen ränta behandlas som ränta (42 kap. 8 § första stycket IL). Detta gäller också vid förvärv av marknadsnoterade andelar i en investeringsfond som bara innehåller svenska fordringsrätter (42 kap. 8 § andra stycket IL). Sådan räntekompensation ska dras av som kostnad det beskattningsår då räntan enligt skuldebrevet ska betalas. Om förvärvaren i sin tur avyttrar skuldebrevet innan räntan ska betalas, ska räntekompensationen dock dras av som kostnad redan det beskattningsår då denna avyttring ska tas upp som intäkt (41 kap. 11 § IL).

Vid införande av investeringssparkonto är det nödvändigt att begränsa rätten till avdrag för räntekompensation. Denna rätt skulle annars kunna utnyttjas av en kontoinnehavare för att uppnå ooberättigade skattemässiga fördelar. Det skulle exempelvis kunna ske i följande fall: En kontoinnehavare K förvärvar ett skuldebrev som överförs till dennes investeringssparkonto för 11 000 kronor, varav 10 000 kronor avser skuldebrevets nominella belopp och 1 000 kronor kompensation för upplupen ränta. Dagen efter upphör kontot att vara ett investeringssparkonto. Anskaffningsutgiften för skuldebrevet blir då lika med marknadsvärdet. Marknadsvärdet uppgår till 11 000 kronor eftersom den upplupna räntan är en del av detta värde. K avyttrar skuldebrevet samma dag till F för 11 000 kronor, varav 1 000 kronor är räntekompensation. Det uppstår en kapitalförlust för K om 1 000 kronor eftersom den erhållna ersättningen (10 000 kronor) understiger omkostnadsbeloppet (lika med anskaffningsutgiften, 11 000 kronor) med detta belopp. K ska enligt 42 kap. 8 § IL ta upp den räntekompensation som F betalat som ränteinkomst medan K enligt 41 kap. 11 § IL samma beskattningsår ska göra avdrag för betalad räntekompensation. Netto uppstår alltså en förlust om 1 000 kronor för K. Detta på grund av att K får dels göra avdrag för erlagd räntekompensation, dels att den upplupna räntan räknas med i anskaffningsutgiften. Denna effekt uppnås genom att skuldebrevet förvaras på ett investeringssparkonto oavsett hur länge förvaringen pågår.

Följande fall är ett annat exempel på när bestämmelserna om räntekompensation kan bli alltför förmånliga för en kontoinnehavare: K förvärfvar ett skuldebrev för 11 000 kronor, varav 1 000 kronor är räntekompensation, som överförs till dennes investeringssparkonto. Dagen efter förfaller räntan till betalning och K får 1 000 kronor i ränta. Eftersom skuldebrevet förvaras på ett investeringssparkonto ska räntan inte tas upp till beskattning. Dagen därefter upphör kontot att vara ett investeringssparkonto. K, som alltså inte ska ta upp räntan till beskattning, får trots detta enligt 41 kap. 11 § IL under samma beskattningsår dra av räntekompensationen om 1 000 kronor inom det konventionella skattesystemet. Netto uppstår en avdragsmöjlighet för K om 1 000 kronor på grund av att räntan inte beskattas men räntekompensationen får dras av. Detta gäller oavsett om ränteinbetalningen de facto ökar kapitalunderlaget, vilket förutsätter att den utbetalade räntan förvaras på ett investeringssparkonto över minst ett kvartalsskifte, eller inte. Liksom i det tidigare exemplet räcker det för att uppnå denna effekt att skuldebrevet förvaras på ett investeringssparkonto under en kort tid.

De angivna exemplen visar att bestämmelserna om räntekompensation kan bli alltför förmånliga i vissa situationer. Risken att dessa situationer utnyttjas systematiskt i syfte att undvika beskattning kan inte uteslutas. Av denna anledning bör förvärvaren inte få dra av räntekompensation om det förvärvade skuldebrevet efter förvärvet har förvarats på förvärvarens investeringssparkonto. I ovan angivna exempel skulle det innebära att nettoresultatet för K blir 0, och således uppstår inte någon oberättigad skattefördel genom de vidtagna transaktionerna.

I de situationer räntekompensation redan har dragits av som kostnad innan det förvärvade skuldebrevet först förvaras på kontoinnehavarens investeringssparkonto bör dock avdraget godtas. Det innebär att om K förvärfvar ett skuldebrev år 1 och gör avdrag för räntekompensation hänförlig till skuldebrevet under samma år, bör avdraget godtas om K överför skuldebrevet till ett eget investeringssparkonto först år 2 eller senare. Om K överför skuldebrevet till ett eget investeringssparkonto under samma beskattningsår som K enligt 41 kap. 11 § IL ska göra avdrag för räntekompensation, bör avdraget inte godtas.

Det primära syftet med den föreslagna begränsningen av rätten att göra avdrag för räntekompensation är att den nya schablonbeskattade sparformen inte ska leda till oberättigade skatteförmåner. Regleringen kan dock i vissa situationer även leda till att avdrag för räntekompensation som helt eller delvis i och för sig kan anses vara berättigade inte får göras. Att införa ytterligare undantag till den föreslagna regleringen kan dock medföra att nya möjligheter till oberättigade skattefördelar skapas. Därför föreslås att avdrag för räntekompensation i nu aktuella fall inte får göras, med undantag för redan utnyttjade avdrag för räntekompensation.

Andelsbyte

I 48 a kap. IL finns bestämmelser om uppskjuten beskattning vid andelsbyte. Med andelsbyte avses ett förfarande som uppfyller bl.a. följande förutsättningar: En fysisk person (säljaren) ska avyttra en andel (den avyttrade andelen) i ett företag till ett annat företag (det köpande företa-

get). Ersättningen ska vara marknadsmässig och lämnas i form av andelar i det köpande företaget (mottagna andelar). Ersättningen får till en del lämnas i pengar. Det finns inga hinder i lagen om investeringssparkonto för en kontoinnehavare att delta i ett andelsbyte varvid kontoinnehavaren avyttrar tillgångar som förvaras på investeringssparkontot. Med vissa undantag får de mottagna andelarna då överföras till säljarens investeringssparkonto. Undantagen gäller tillgångar som har förvärvats dels på grund av otillåtna tillgångar som avses i 7 § lagen om investeringssparkonto, dvs. tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i den paragrafen och kvalificerade andelar, dels på grund av otillåtna tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto. Under förutsättning att nämnda undantag inte är tillämpliga gäller följande: Om de mottagna andelarna är investeringstillgångar ska de överföras direkt till investeringssparkontot. Men om de mottagna andelarna är otillåtna tillgångar kan säljaren välja om de ska placeras på investeringssparkontot eller på ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto. Väljer säljaren det senare är andelarna föremål för konventionell beskattning. Frågan uppkommer då vilken anskaffningsutgift som ska gälla för de mottagna andelarna, som är otillåtna tillgångar.

Enligt 48 a kap. 10 § IL ska de mottagna andelarna anses förvärvade för en ersättning som motsvarar det omkostnadsbelopp som gällde för den avyttrade andelen. En tillämpning av denna bestämmelse förutsätter således att säljaren känner till den faktiska anskaffningsutgiften för den avyttrade andelen. Eftersom ett framträdande syfte med investeringssparkonto är att kontoinnehavaren inte ska behöva hålla reda på faktisk anskaffningsutgift för tillgångarna på kontot är det som utgångspunkt inte lämpligt att tillämpa denna bestämmelse avseende andelsbyten genom vilka tillgångar på ett investeringssparkonto avyttras.

Tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto beskattas enligt huvudregeln kontinuerligt. Det kan därför inte sägas belöpa någon latent kapitalvinst på sådana tillgångar. På grund härav är det rimligt att mottagna andelar, dvs. andelar som har mottagits som ersättning för de avyttrade andelar som tidigare förvarades på ett investeringssparkonto, i nu aktuella andelsbyten tilldelas en anskaffningsutgift som är lika stor som marknadsvärdet. De mottagna andelarna bör således anses vara förvärvade för en ersättning som motsvarar andelarnas marknadsvärde vid förvärvet.

För att inte tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto och kvalificerade andelar ska få för hög anskaffningsutgift bör nu nämnda princip inte gälla för mottagna andelar som är sådana tillgångar. Detta innebär visserligen, såsom *Sveriges advokatsamfund* har konstaterat, att tillgångarna kan bli föremål för såväl schablonbeskattning som konventionell beskattning eftersom tillgångarna kan ha schablonbeskattats under den tid som de har förvarats på ett investeringssparkonto. Så blir fallet om tillgångarna först efter en tids förvaring på kontot blir otillåtna enligt 7 § lagen om investeringssparkonto. Det bör dock bli mycket ovanligt att sådana tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto. För att de inte ska få en omotiverat hög anskaffningsutgift, vilket skulle kunna leda till för låg beskattning av

ägaren, bör anskaffningsutgiften för de mottagna andelarna i dessa fall bestämmas enligt 48 a kap. 10 § IL.

Mottagna andelar kan omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto om kontoinnehavaren innehar andelar i det köpande företaget som motsvarar minst 10 procent av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget, inklusive de andelar som förvärvats genom andelsbytet. Vad gäller kvalificerade andelar kan mottagna andelar bli kvalificerade enligt 57 kap. 4 § IL på grund av ägarens verksamhet i det köpande företaget, i indirekt ägt företag eller i annat företag som bedriver samma eller likartad verksamhet. Vidare kan mottagna andelar bli kvalificerade enligt 57 kap. 7 § IL om den avyttrade andelen är en kvalificerad andel. I de fall som här avses, nämligen då de avyttrade andelarna förvaras på ett investeringssparkonto, torde det endast undantagsvis inträffa att mottagna andelar blir kvalificerade enligt 57 kap. 4 eller 7 § IL.

Otillåtna tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto och otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto är inte föremål för schablonbeskattning. Utgångspunkten är därför att finansiella instrument och kontanta medel som förvärvas på grund av sådana tillgångar inte får överföras till ett investeringssparkonto. Detta gäller även om tillgångarna har förvärvats genom andelsbyte. Eftersom de avyttrade andelarna vid ett sådant andelsbyte inte var föremål för schablonbeskattning vid avyttringen bör anskaffningsutgiften för de mottagna andelarna bestämmas enligt 48 a kap. 10 § IL. Inte heller kvalificerade andelar som förvaras på ett investeringssparkonto är föremål för schablonbeskattning. Av 57 kap. 7 § IL framgår att om en kvalificerad andel avyttras genom ett andelsbyte ska mottagna andelar anses kvalificerade hos andelsägaren. Andelar som vid andelsbyte förvärvas på grund av kvalificerade andelar är således alltid kvalificerade och anskaffningsutgiften för dem bör, som nämns ovan, bestämmas enligt 48 a kap. 10 § IL.

Otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto är visserligen inte föremål för schablonbeskattning. Men till skillnad från tillgångar som avses i föregående stycke får finansiella instrument som förvärvas på grund av sådana tillgångar överföras till kontot enligt huvudregeln. Det vill säga om de mottagna andelarna är investeringstillgångar ska de överföras direkt till investeringssparkontot. Men om de mottagna andelarna är otillåtna tillgångar kan säljaren välja om de ska placeras på investeringssparkontot eller på ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto. Eftersom avyttrade andelar i form av felaktigt förvarade tillgångar vid ett andelsbyte inte var föremål för schablonbeskattning vid avyttringen bör anskaffningsutgiften för de mottagna andelarna bestämmas enligt 48 a kap. 10 § IL.

5.10 Avräkning av utländsk skatt

Regeringens förslag: Innehavare av investeringssparkonto ska ges avräkning för utländsk skatt som innehavaren betalat och som är hänförlig till intäkter på kontot.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Skatteverket* föreslår att ett nytt fjärde stycke införs i 2 kap. 10 § lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt (avräkningslagen) i stället för en uppdelning i 10 a och 10 b §§, för att den struktur lagen har i dag ska behållas och för att uppnå en förenkling av lagtexten.

Skälen för regeringens förslag: Som framgår av avsnitt 5.5.1 ska avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto inte tas upp som en kapitalinkomst. Inte heller kapitalvinster på sådana tillgångar ska tas upp. Den som innehar ett investeringssparkonto ska i stället ta upp den beräknade avkastningen som en schablonintäkt i inkomstslaget kapital. Skatten på schablonintäkten är således en skatt på intäkter som kan komma att beskattas också i utlandet i den mån intäkterna uppbärs därifrån. I utlandet erlagd skatt på avkastning på tillgångar på investeringssparkonto bör därför få avräknas från skatt på schablonintäkten.

Sådan avräkning kan inte ges enligt nuvarande bestämmelser i avräkningslagen eftersom villkoret att den utländska intäkten ska ha tagits upp enligt inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, (2 kap. 1 § första stycket 1 avräkningslagen) inte är uppfyllt.

Det föreslås därför att en ny bestämmelse (2 kap. 1 a §) förs in i avräkningslagen. Enligt bestämmelsen ska utländsk intäkt, vid tillämpning av 2 kap. avräkningslagen, anses ha tagits upp enligt IL även om intäkten, enligt 42 kap. 42 § IL, inte har tagits upp. I syfte att undvika oklarheter kring vid vilket års taxering som avräkning ska ges föreslås ett tillägg i 2 kap. 7 § andra stycket avräkningslagen. Enligt tillägget ska en sådan utländsk intäkt som avses i nya 2 kap. 1 a § avräkningslagen anses ha tagits med vid taxering i Sverige det år som den skulle ha tagits med vid taxering om den skulle ha tagits upp till beskattning.

Vidare föreslås en bestämmelse (2 kap. 10 a §) som anger att utländska intäkter som enligt nya 2 kap. 1 a § avräkningslagen ska anses ha tagits upp inte ska tas med i den sammanlagda kapitalinkomsten vid beräkningen av spärrbeloppet enligt 10 §. Spärrbeloppet uttrycks ofta som ett bråktal där täljaren utgörs av den utländska inkomsten och nämnaren av den skattskyldiges sammanlagda inkomster. Genom regleringen i nya 2 kap. 1 a §, där det anges att bestämmelsen gäller vid tillämpning av 2 kap., kommer sådan utländsk intäkt som avses i nämnda paragraf att tas med i den utländska intäkten (täljaren) i spärrbeloppsberäkningen. Den nya bestämmelsen i 2 kap. 10 a § syftar till att förhindra att regleringen i nya 2 kap. 1 a § får till effekt att den utländska intäkten ska beaktas i nämnaren i spärrbeloppsberäkningen. Den utländska intäkten skulle annars kunna komma att beaktas två gånger i nämnaren, en gång i form av schablonintäkt och en gång i form av faktisk utländsk intäkt.

Slutligen föreslås en bestämmelse (2 kap. 10 b §) som anger att sådana utländska intäkter som här är i fråga får tas med i de utländska kapitalinkomsterna bara till den del de, för ett visst taxeringsår, sammanlagt inte överstiger den schablonintäkt som ska tas upp till beskattning enligt 42 kap. 36 § IL. Bestämmelsen syftar till att säkerställa att den nedsättning som ska ges för ett visst taxeringsår inte kan överstiga den svenska skatten på schablonintäkten. Eftersom svensk inkomstskatt bara tas ut på schablonintäkten saknas skäl att beakta den utländska intäkten vid spärrbeloppsberäkningen till den del som denna överstiger schablonintäkten. Överskjutande avräkningsbar utländsk skatt får avräknas vid senare års taxering i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 17 § avräkningslagen om ett tillgängligt avräkningsutrymme då finns.

Skatteverket föreslår att det i stället för den föreslagna uppdelningen i 2 kap. 10 a § och 10 b § införs ett nytt fjärde stycke i 2 kap. 10 § avräkningslagen, för att den struktur lagen har i dag ska behållas och för att uppnå en förenkling av lagtexten. Reglerna om spärrbeloppsberäkning återfinns i 9–12 §§ avräkningslagen. Regeringen anser att de föreslagna reglernas placering i 2 kap. 10 a § och 10 b § är i överensstämmelse med den övergripande utformningen av detta avsnitt, i vilket spärrbeloppsberäkningen regleras i skilda paragrafer, och föreslår därför ingen ändring av promemorians förslag i detta avseende.

6 Beskattning av kapitalförsäkring

6.1 Gällande rätt

Avkastningsskatt

Den schablonbeskattning av sparande som förekommer i dag sker inom ramen för lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel. Avkastningsskatt tas ut på sparande i bl.a. pensions- och kapitalförsäkringar. Avkastningsskattens funktion är att beskatta den årliga avkastningen i försäkringsparandet. Syftet är att skatten ska ersätta kapitalskatten på faktisk utgående ränta, utdelning och kapitalvinst (prop. 1992/93:187, s. 166).

Skattskyldigheten ligger enligt huvudregeln på försäkringsbolagen, närmare bestämt svenska livförsäkringsföretag, utländska livförsäkringsföretag med fast driftställe i Sverige, pensionsstiftelser och utländska tjänstepensionsinstitut med fast driftställe i Sverige.

Att göra utländska försäkringsgivare skattskyldiga är inte möjligt om de saknar fast driftställe i Sverige. Skattskyldigheten för utländska försäkringar ligger därför på försäkringstagaren. Obegränsat skattskyldiga i Sverige som tecknat en försäkring i ett utländskt livförsäkringsföretag är alltså skattskyldiga till avkastningsskatt. Detsamma gäller obegränsat skattskyldiga som har ingått avtal om tjänstepension med ett utländskt tjänstepensionsinstitut som inte har fast driftställe i Sverige.

Skatteunderlaget beräknas i två steg. Först beräknas ett kapitalunderlag. Därefter beräknas en schablonmässig avkastning på detta kapital

genom att underlaget multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före beskattningsåret.

För svenska livförsäkringsföretag, utländska livförsäkringsföretag med fast driftställe i Sverige, utländska tjänstepensionsinstitut som bedriver med försäkringsverksamhet jämförbar tjänstepensionsverksamhet från fast driftställe i Sverige och pensionsstiftelser utgörs kapitalunderlaget av värdet av den skattskyldiges tillgångar vid beskattningsårets ingång efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt.

Utländska försäkringsföretag och utländska tjänstepensionsinstitut som är skattskyldiga ska dock endast räkna med sådana tillgångar och skulder som är hänförliga till den i Sverige bedrivna försäkringsrörelsen eller tjänstepensionsverksamheten.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som innehar utländska kapital- eller pensionsförsäkringar är försäkringarnas värde vid beskattningsårets ingång. Detta värde utgörs av försäkringens försäkringstekniska återköpsvärde med tillägg för beräknad upplupen andel i livförsäkringsrörelsens överskott.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som ingått avtal om tjänstepension med ett utländskt tjänstepensionsinstitut som är jämförbart med en kapital- eller pensionsförsäkring utgörs av värdet av de tillgångar som är hänförliga till avtalet om tjänstepension.

När kapitalunderlaget är framräknat fastställs skatteunderlaget genom att kapitalunderlaget multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret. Skatteunderlaget fördelas sedan mellan pensionsförsäkring och kapitalförsäkring. Den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret 2010 uppgick till 2,77 procent.

Skattesatsen för kapitalförsäkring uppgår till 30 procent av nio tiondelar av skatteunderlaget, dvs. 27 procent. Avkastningsskatten för kapitalförsäkring beskattningsåret 2011 uppgår således till 0,75 ($0,0277 \times 0,27$) procent av kapitalunderlaget.

6.2 Utgångspunkter för en ändrad beskattning av kapitalförsäkring

I denna lagrådsremiss föreslås att investeringssparkonto ska införas. Beskattningen av kapitalförsäkring bör så långt möjligt vara neutral i förhållande till beskattning av investeringssparkonto. En följd av detta förslag är därför att även beskattningen av kapitalförsäkring bör ses över. En sådan översyn bör innefatta beskattningsmodellen för kapitalförsäkring inklusive den s.k. ettårsproblematiken, schablonavkastningen och skattesatsen.

Beskattningsmodellen för kapitalförsäkring är i sin nuvarande utformning inte utan problem. Underlaget för skatten bestäms utifrån värdet i försäkringen vid ingången av beskattningsåret. Detta innebär att det finns möjlighet att spara i en försäkring under större delen av året utan att sparandet föranleder någon beskattning. Denna möjlighet att undvika beskattning vid sparande i kapitalförsäkring kan kallas för ettårsproblematiken. Bakgrunden till ettårsproblematiken är att nya försäkringsprodukter vuxit fram med friare villkor för återköp än vad

som gällde när avkastningsskatten i dess nuvarande form infördes för kapitalförsäkring den 1 januari 1994. Detta skattefria sparande kan åstadkommas genom att försäkringstagaren återköper försäkringen före årsskiftet och sedan gör en ny premiebetalning med samma belopp efter årsskiftet. Eftersom värdet av försäkringen vid ingången av beskattningsåret minskar i den utsträckning som försäkringstagaren gör återköp minskar underlaget för schablonavkastningen i motsvarande utsträckning, vilket innebär att även skatten som belöper på försäkringen minskar. Ett av de grundläggande kraven på ett sparande som schablonbeskattas är att skatt faktiskt ska kunna tas ut på sparat. Den skattskyldige ska inte via uttag eller liknande kunna disponera sitt sparande så att skatt inte kan tas ut. Ettårsproblematiken måste därför åtgärdas.

Nivån på schablonavkastningen är en annan fråga som bör övervägas. Utgångspunkten i detta avseende bör av neutralitetsskäl vara att schablonavkastningen på kapitalförsäkring ska ligga i nivå med schablonintäkten på investeringssparkonto. Av samma skäl bör även övervägas om skattesatsen för avkastning på kapitalförsäkring ska förändras. Målsättningen är att både kapitalförsäkring och investeringssparkonto ska vara attraktiva sparformer.

6.3 Kapitalunderlag för kapitalförsäkring

Regeringens förslag: Förutom värdet av den skattskyldiges tillgångar vid beskattningsårets ingång respektive värdet av försäkringen vid beskattningsårets ingång ska ett värde motsvarande summan av de premier som har betalats in under beskattningsåret ingå i kapitalunderlaget. Vid beräkning av detta belopp ska dock premier som har betalats in under den andra halvan av beskattningsåret beräknas till halva värdet.

Vid beräkning av kapitalunderlag avseende premiebetalningar ska bortses från premiebetalningar som är hänförliga till avgångsbidragförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, är hänförliga till försäkringar som i redovisningshänseende tas upp som grupplivförsäkringar, eller avser vissa sjuk- och olycksfallsförsäkringar. Dessa undantag ska även gälla i tjänstepensionsverksamhet i fråga om avtal som är jämförbara med personförsäkring.

Om en skattskyldig försäkringstagare överlåter en kapitalförsäkring under beskattningsåret ska premier som har betalats in till försäkringen till och med överlåtelse tidpunkten ingå i överlåtarens kapitalunderlag. Överlåtaren ska också i förekommande fall ta upp försäkringens värde vid beskattningsårets ingång i sitt kapitalunderlag. Kapitalunderlaget för förvärvaren utgörs av premier som har betalats in till försäkringen från och med tidpunkten för förvärvet.

De föreslagna bestämmelserna om beräkning av kapitalunderlag för kapitalförsäkring gäller också för avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian finns inget förslag om att vid beräkning av kapitalunderlag avseende premiebetalningar så bortses från den del av premiebetalningarna som är hänförliga till avgångsbidragförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, som är hänförliga till försäkringar som i redovisningshänseende tas upp som grupplivförsäkringar, eller som avser vissa sjuk- och olycksfallsförsäkringar. Vidare finns inget förslag om att nyssnämnda undantag även ska gälla i tjänstepensionsverksamhet i fråga om avtal som är jämförbara med personförsäkring.

Remissinstanserna: *Konkurrensverket* och *Juridiska Fakulteten vid Uppsala universitet* tillstyrker förslaget om ändrad beskattning av kapitalförsäkring. *Skatteverket* anför att underlaget för kapitalförsäkringar och avtal om tjänstepension som är jämförbar med kapitalförsäkring ska beräknas utan någon halvering för de premier som betalats in under andra halvåret. Dessutom anför Skatteverket att det uttryckligen bör anges i lagtexten i 2 § lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel vid vilken tidpunkt skattskyldigheten inträffar för svenska och utländska pensionsförsäkringar. Därutöver framför verket angående förslaget till 3 c § i lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel att det när det gäller överlåtaren är oklart om kapitalunderlaget ska proportioneras utifrån innehavstid eller om beskattning ska ske för ett helt år. Om ingen jämkning ska ske innebär detta enligt verket att en överlåtaren utländsk kapitalförsäkring, sammantaget för överlåtaren och förvärvaren, beskattas hårdare än en svensk vilket bör strida mot gemenskapsrätten. Skatteverket påtalar också att det kan finnas flera överlåtare under ett beskattningsår och att lagtexten i 3 c § därför behöver justeras. Skatteverket anser vidare att det är önskvärt att ett förtydligande tas in i 10 a § samma lag som anger vilket års utländska skatt och kupongskatt som nedsättning kan medges för. *Aktiespararna* anför att skattesatsen och sättet att beräkna underlaget på borde vara desamma som för investeringssparkontot.

Övriga remissinstanser som har yttrat sig är negativa till förslaget och anser inte att det ska genomföras. *Fondbolagens förening* anför bl.a. att samma regler ska gälla om kapitalunderlag och beskattning för de båda sparalternativen och att den föreslagna modellen innebär att ju mer man närmar sig halv- och helårsskiftet desto mera olönsamt blir det att sätta in medel i en kapitalförsäkring. *Försäkringsjuridiska Föreningen* anför bl.a. följande. Att ändra sättet att beräkna kapitalunderlaget förefaller omotiverat mot bakgrund av de olägenheter som det medför. Att alla kapitalförsäkringar ska omfattas av det nya systemet innebär betänkligheter. När exempelvis, så som föreslås, inbetalda premier för året ska beaktas kommer detta inte enbart att påverka den individ som betalat premien utan även övriga försäkringstagare när det gäller s.k. traditionella kapitalförsäkringar. Kapitalunderlaget ska nämligen beräknas som ett enda underlag för hela försäkringsbolaget. Det ifrågasätts vidare att schablonintäkten för investeringssparkontot ska få kvittas mot underskott inom inkomstslaget kapital. En rättvisare och enklare modell vore att helt enkelt inordna investeringssparkontot i lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Som en alternativ modell kan föreningen tänka sig att lyfta ut kapitalförsäkringarna, helt eller delvis, ur

avkastningsskattesystemet och i stället på samma sätt som för investeringssparkontot låta kapitalunderlaget för kapitalförsäkringen utgöra en schablonintäkt i inkomstslaget kapital. Föreningen saknar en analys av storleken av den s.k. ettårsproblematiken. Föreningen ser stora möjligheter att komma tillrätta med ettårsproblematiken genom att införa kvalitativa regler även för kapitalförsäkringar. *Svenska Aktuarieföreningen* konstaterar att förslaget innebär en betydande höjning av skattebelastningen jämfört med dagens regler. Aktuarieföreningen anser att promemorian i sitt förslag till förändrade skatteregler för kapitalförsäkring i större utsträckning bör ta höjd för produkternas olikheter och unika egenskaper. Att utbetalningar från försäkringen inte påverkar skatteunderlaget innebär dubbelbeskattning. Ska inbetalda premier påverka skatteunderlaget bör även utbetalda försäkringsbelopp påverka underlaget. Införande av inbetalda premier i skatteunderlaget, på det sätt som beskrivs i promemorian, kan ta oönskade effekter genom spekulation via val av premiemodus respektive tidpunkt för premieinbetalning. De olika skattesatserna kan komma att styra inbetalningsmodus genom att det blir mer förmånligt att spara stora engångspremier i försäkring och löpande premier i investeringssparkonto. Den så kallade ettårsproblematiken är i förekommande fall begränsad till depåförsäkring och finns vare sig i traditionell försäkring där försäkringsbolaget står den finansiella risken eller i fondförsäkring.

Svensk Försäkring anser inte att det finns skäl att ändra beskattningen av kapitalförsäkringar och att utgångspunkten för den föreslagna beskattningen är felaktig. Utvidgningen av beskattningsunderlaget strider mot systematiken i avkastningsskattelagen. Kalibreringen av skatten är sådan att sparformen inte kan rekommenderas för den som önskar en mer måttlig risknivå i sitt sparande. Vidare bör inte investeringssparkontot utgöra jämförelsenorm för neutralitet i beskattningen vid beskattning av kapitalförsäkringar. Beskattningen av kapitalförsäkring har utformats för att vara neutral i förhållande till direktägande i en tänkt portfölj av olika värdepapper. Ansatsen i promemorians förslag tycks vara att man vill införa ett sparande som domineras av aktierelaterade instrument. Det är därmed direkt olämpligt att överföra en sådan beskattning till försäkring. Skälen för att ändra beskattningen av kapitalförsäkring försvagas genom att förslaget trots byte av neutralitetsnorm väljer att ge investeringssparkontot skattemässiga fördelar jämfört med kapitalförsäkring. *Svensk Försäkring* ifrågasätter omfattningen av ettårsproblematiken. Vidare anser *Svensk Försäkring* att den lösning som föreslås i promemorian leder till felaktig beskattning. Dels kommer riskpremier och de delar av en inbetald premie som försäkringsföretaget tillgodogör sig för täckande av kostnader för administration och avkastningsskatt att ingå i underlaget för avkastningsskatt. Dels kommer avkastning i delar att dubbelbeskattas. Traditionell livförsäkring omfattas av premiebefrielseförsäkringar som beskattas enligt inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, och det är därför oacceptabelt att de även beläggs med avkastningsskatt. Att beskatta riskförsäkringar, t.ex. dödsfallsförsäkringar, med avkastningsskatt är enligt *Svensk Försäkring* främmande. *Svensk Försäkring* ifrågasätter behovet av så drastiska åtgärder som förslaget om att premier ska ingå i kapitalunderlaget. Ettårsproblematiken finns inte i traditionell livförsäkring. Förekomsten i fondförsäkring är mycket låg.

Promemorians förslag till lösning kommer att medföra ytterligare en överbeskattning av avkastningen på kapitalförsäkring. Rätt skatt kommer i princip endast att tas ut på premier som betalas 1 januari eller 1 juli. Svensk Försäkring anser att fyra mätpunkter är ett minimum för att eftersträva att dubbelbeskattningsmomentet blir så litet som möjligt. Vid flera mättidpunkter skulle man kunna använda ingående balans vid mättidpunkten som underlag för beskattning. Det skulle innebära att den schabloniserade beskattningen skulle bli mer korrekt. *Svenska Försäkringsförmedlares Förening* anför sammanfattningsvis följande. Den föreslagna beskattningsmodellen konstruerar en hypotetisk skattebas som avviker från den faktiska för flertalet försäkringsavtal. Utformningen av beskattningen är diskriminerande mot försäkringsprodukter i så måtto att den inkluderar annat än sparande vid bestämningen av skatteunderlaget, Detta handikappar kombinerad risk- och sparförsäkring visavi investeringssparkontot och depåförsäkringen. Den felaktigt utformade skattebasen och den ökade skattesatsen samt värderingen av löpande premier och löpande utbetalningar renderar överbeskattning för framförallt sparare i försäkring med garanterade förmåner men även sparare som undviker riskfyllda placeringar eller äldre som sparar i generationsfonder. Förslaget gynnar den kategori investerare som sysslar med kortsiktig spekulation och excessivt risktagande, det stora flertalet sparare missgynnas. Den ökade skattebelastningen på framförallt generationsskiftes- och pensionskapital är kontraproduktiv, redan nu har produktmarknaden problem med att generera avkastning som ger reallt utbyte efter kostnader och avkastningsskatt. Något utrymme för att vid nuvarande avkastningar höja skatteuttaget med 30 procent finns inte, utan betydande skador för durationen i sparandet i form av omprövning av ingångna försäkringsavtal eller en övergång till pensionering i egen regi kombinerad med enbart riskförsäkring. Försäkringssparare eller andra sparare ska inte i högre grad än andra medborgare betala tappet i skatteintäkter till följd av förändrade beskattningsregler för UCITS-fonder. Förslaget om schablonbeskattat investeringssparkonto och ändrad beskattning av kapitalförsäkring bör ej läggas till grund för lagstiftning. *Avanza Bank* anför att beskattningen av insättningar kommer att leda till att försäkringstagarna inte utnyttjar kreditupplägget för handel i försäkringarna. Konsekvensen av detta är bland annat att likviditeten i marknaden avsevärt kommer att försämrats. Beträffande förslaget om att premier ska ingå i kapitalunderlaget anser ProSkandia att förslaget medför en omotiverad och påtaglig försämring av traditionell kapitalförsäkring och de är kritiska till att avkastningsskatten belastar hela bruttopremien, dvs. även riskdelen.

Skälen för regeringens förslag

Antal värderingstidpunkter

Avkastningsskatten beräknas på kapitalunderlaget vid beskattningsårets ingång. Kapitalunderlaget beräknas på olika sätt beroende på vem som är skattskyldig för avkastningsskatten. För livförsäkringsbolag består

kapitalunderlaget i princip av värdet av den skattskyldiges tillgångar vid beskattningsårets ingång. För obegränsat skattskyldiga som innehar en kapitalförsäkring som är meddelad i ett utländskt livförsäkringsbolag består kapitalunderlaget av värdet av försäkringen vid beskattningsårets ingång. Beskattningsmodellen för investeringssparkontot bygger på samma princip som modellen för kapitalförsäkring. Kapitalunderlaget för ett investeringssparkonto beräknas dock utifrån ett genomsnitt av värdet på tillgångarna som förvaras på kontot vid fyra mättillfällen under året i stället för värdet enbart vid årets ingång. *Svensk Försäkring* föreslår att kapitalunderlaget även för kapitalförsäkring bör bygga på fyra mätpunkter. Regeringen konstaterar att beskattningsmodellen för kapitalförsäkring måste fungera för både svenska och utländska försäkringar. För svenska försäkringar är det försäkringsbolaget som är skattskyldigt till avkastningsskatten. När det gäller utländska kapitalförsäkringar är det i stället den enskilde försäkringstagaren som är skattskyldig. Försäkringstagaren ska då själv beräkna underlaget för skatten och lämna uppgift om detta i deklarationen. Det kan ifrågasättas om en enskild försäkringstagare med en utländsk kapitalförsäkring kan beräkna kapitalunderlaget utifrån flera värderingstidpunkter. Det finns därför en risk för att en sådan reglering skulle kunna avskräcka potentiella försäkringstagare från att teckna utländska försäkringar där de inte kan räkna med att få hjälp från försäkringsbolaget med att beräkna kapitalunderlaget. Regeringen bedömer att detta skulle kunna ifrågasättas utifrån ett EU-rättsligt perspektiv. Om så skulle vara fallet kan det få till följd att reglerna inte kan tillämpas för enskilda skattskyldiga med utländska kapitalförsäkringar. Detta talar emot att föreslå en beskattningsmodell med flera avläsningstidpunkter även om det i och för sig skulle vara möjligt för svenska försäkringsbolag att tillämpa en sådan modell.

Av dessa skäl föreslår regeringen att nuvarande ordning för kapitalförsäkring som innebär att kapitalunderlaget beräknas med utgångspunkt i värdet av tillgångarna respektive värdet av försäkringen vid beskattningsårets ingång behålls. Detta gäller också för avtal om tjänstepension som är jämförbara med kapitalförsäkring.

Skatteverket framför att det uttryckligen bör anges i lagtexten i 2 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel vid vilken tidpunkt skattskyldigheten inträffar för svenska och utländska pensionsförsäkringar. I den aktuella paragrafen listas de fysiska och juridiska personer som är skattskyldiga till avkastningsskatt. Av efterföljande paragrafer framgår hur kapitalunderlag och skatteunderlag ska beräknas för dessa skattskyldiga. I dessa bestämmelser framgår också hur och vid vilken tidpunkt aktuella värden som ska ingå i underlaget ska beräknas. Regeringen anser därför att det saknas skäl att i 2 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel ange vid vilken tidpunkt skattskyldigheten inträffar för svenska och utländska pensionsförsäkringar.

Ettårsproblematiken åtgärdas

Den s.k. ettårsproblematiken innebär att sparande kan ske i en kapitalförsäkring utan beskattning. Regeringen delar promemorians

utgångspunkt att ettårsproblematiken bör åtgärdas. Gemensamt för både kapitalförsäkring och investeringssparkonto är att skatten baseras på värdet av sparandet vid en eller flera mättpunkter. En beskattningsmodell som enbart bygger på värdet vid vissa mätpunkter innebär att det finns möjlighet att undvika skatt om värdet av sparandet tas ut innan en mätpunkt. Av denna anledning ska vid beräkningen av kapitalunderlaget för investeringssparkontot inbetalningar och överföringar av finansiella instrument öka kapitalunderlaget. Det är inte möjligt att överföra finansiella instrument till en svensk kapitalförsäkring. Till en utländsk kapitalförsäkring kan i vissa fall finansiella instrument överföras, men en sådan överföring måste då anses utgöra en premiebetalning. En motsvarande lösning för kapitalförsäkringarnas del skulle därför vara att öka kapitalunderlaget med årets premiebetalningar. Med premiebetalningar avses alla överföringar som sker från försäkringstagaren till försäkringen oavsett om det sker i form av inbetalningar av kontanter eller genom att tillgångar, t.ex. aktier, tillförs försäkringen.

Flera remissinstanser, bl.a. *Svensk Försäkring, Försäkringsjuridiska Föreningen* och *Svenska Aktuarieföreningen*, kritiserar förslaget att premier ska ingå i kapitalunderlaget eftersom ettårsproblematiken inte är aktuell för alla kapitalförsäkringar. *Försäkringsjuridiska Föreningen* har vidare anfört att det saknas en analys av storleken av ettårsproblemet och att det finns stora möjligheter att komma till rätta med ettårsproblematiken genom att införa kvalitativa regler även för kapitalförsäkring. *Svenska Aktuarieföreningen* anför att den s.k. ettårsproblematiken inte finns i vare sig traditionell försäkring där försäkringsbolaget står de finansiella riskerna eller i fondförsäkring. Behovet av att förändra skatteunderlaget bör därför vara begränsat till ett begränsat antal kapitalförsäkringsprodukter. Föreningen anser vidare att det innebär dubbelbeskattning att ta med inbetalda premier i underlaget men inte beakta uttag och anser det som mest rimligt att kapitalförsäkringar som inte liknar investeringssparkonton inte heller jämförs med denna sparform då skattemodellen utformas.

När det gäller kritiken från bl.a. *Försäkringsjuridiska Föreningen* om att omfattningen av ettårsproblematiken inte analyserats konstaterar regeringen följande. Av naturliga skäl saknas det tillgängliga uppgifter om i vilken utsträckning möjligheten att undvika avkastningsskatten utnyttjas. Att det numera finns kapitalförsäkringar som gör detta möjligt är dock klart. Det har aldrig varit meningen att avkastningsskatten ska kunna kringgås och därför bör den möjligheten åtgärdas. Att inte ändra beskattningen av kapitalförsäkring är därför inte ett alternativ.

Konsekvensen av förslaget att premier ska ingå i kapitalunderlaget är att detta blir högre och därmed också att skatteuttaget, som flera remissinstanser påpekar, blir högre. Enligt regeringens bedömning är de ekonomiska konsekvenserna av att premier läggs till kapitalunderlaget små. Kapitalförsäkringar bedöms även med förslaget ha en låg beskattningsnivå relativt normen om 30 procent.

För att vissa försäkringar inte ska omfattas av förslaget om att åtgärda ettårsproblematiken krävs det dessutom att det går att hitta en metod för att peka ut vilka försäkringar som ska undantas. En sådan metod ska

fungera för såväl svenska som utländska försäkringar, vara robust, enkel och inte möjlig att disponera över för parterna i försäkringsavtalet.

Att som Försäkringsjuridiska Föreningen föreslår införa kvalitativa villkor för kapitalförsäkring kan enligt regeringens mening ifrågasättas av flera skäl. Förhållandet när det gäller kapitalförsäkring är inte jämförbart med vad som gäller för pensionsförsäkring. Sparande i pensionsförsäkring är förenat med kvalitativa villkor för att skydda skattekrediten i sparandet. Någon motsvarande skattecredit finns inte i kapitalförsäkringssparande. Frågan om hur villkoren ska utformas och vad de ska syfta till återstår. Ytterligare en fråga är hur kvalitativa villkor ska fungera för utländska kapitalförsäkringar. Regeringens bedömning är därför att införandet av kvalitativa villkor för kapitalförsäkring inte är ett lämpligt alternativ.

I promemorian har ett antal sätt att begränsa förslaget om att inbetalningar ska ingå i kapitalunderlaget prövats och förkastats. Så har till exempel en modell som innebär att försäkringar med betydande försäkringsrisk skulle undantas prövats. Nackdelarna med en sådan metod överväger dock fördelarna främst därför att det inte kan uteslutas att försäkringsbolagen efter hälsoprövning skulle kunna erbjuda depåförsäkring med betydande risk till en relativt låg riskpremie. Om försäkringar med visst riskinnehåll då beskattades enligt nuvarande regler skulle det gå att kringgå avkastningsskatten genom att teckna en depåförsäkring med ett sådant försäkringsinslag. Regeringen delar därför promemorians bedömning att det inte är en lämplig metod. Ett annat alternativ till urskiljningsmetod som prövats är att sådana premier som bolaget tar ut för att täcka sina risk- och garantiåtaganden inte ska öka kapitalunderlaget. Det torde nämligen vara mindre vanligt förekommande att återköp, i syfte att undgå avkastningsskatten, görs av försäkringsprodukter som innehåller en betydande garantidel jämfört med produkter som innehåller en mindre garantidel eller som saknar garantidel och endast innehåller en rätt till villkorad återbäring. Detta skulle tala för att sådana premier som försäkringsgivaren tar ut för att kunna uppfylla sina åtaganden vad gäller försäkringsrisk och garanti inte ska beaktas vid beräkningen av beskattningsårets kapitalunderlag. Detta skulle dock innebära att försäkringsgivaren måste kunna dela upp premieinbetalningarna utifrån sitt åtagande gentemot försäkringstagaren. En sådan modell skulle öka bolagens administration. Det är även osannolikt att en sådan uppdelning skulle kunna tillämpas på utländska försäkringar där den enskilde försäkringstagaren är skattskyldig. Därför bedöms inte heller denna metod som lämplig.

Ingen av remissinstanserna har heller föreslagit någon annan metod som bedöms fungera både för svenska och utländska försäkringar.

I likhet med vad som anförs i promemorian anser regeringen därför att premieinbetalningar ska ingå i kapitalunderlaget och att alla kapitalförsäkringar ska omfattas. Det föreslås därför att kapitalunderlaget ska beräknas på samma sätt för alla slags kapitalförsäkringar. Förslaget gäller också avtal om tjänstepension som är jämförbara med kapitalförsäkring.

Eftersom inte alla premieinbetalningar sker i början av ett beskattningsår är nackdelen med metoden att premieinbetalningar som inte sker i början av beskattningsåret riskerar att överbeskattas. Mot detta

ska vägas att den värdestegring som i genomsnitt kan förväntas uppkomma endast påverkar beskattningsunderlaget fr.o.m. nästföljande avläsningsstidpunkt. Beskattningsnivån reflekterar dessutom dels modellen för att beräkna underlaget, dels schablonröntans nivå. Regeringens bedömning är att förslaget inte medför en för hög beskattning jämfört med konventionell beskattning. Den beskattning som sker av premier som betalas in i slutet av beskattningsåret bör trots detta mildras genom att bara hälften av premierna för andra halvan av beskattningsåret ska öka kapitalunderlaget. Om beskattningsåret är lika med ett kalenderår innebär det att premier som betalas in under perioden den 1 januari–den 30 juni i sin helhet ska öka kapitalunderlaget medan premier som betalas in under perioden den 1 juli– den 31 december ska öka kapitalunderlaget med hälften. *Skatteverket* har i denna del anfört att kapitalunderlaget ska beräknas utan någon halvering av de premier som betalas in under andra halvåret. Att lägga till premierna utan halvering innebär en risk för överbeskattning. Regeringen instämmer därför inte i Skatteverkets förslag.

Skatteverket föreslår också att kapitalunderlaget för pensionsförsäkring ska beräknas utifrån statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret med ett tillägg om 0,75 procentenheter. Frågan om beskattning av pensionsförsäkringar ligger utanför de frågor som behandlas i detta ärende. Några förslag när det gäller pensionsförsäkring lämnas därför inte.

Försäkringsjuridiska Föreningen vänder sig mot att schablonintäkten på investeringssparkontot får kvittas mot utgifter i inkomstslaget kapital när motsvarande möjlighet inte finns för kapitalförsäkringarna. Föreningen anför att det vore rättvisare och enklare att inordna investeringssparkontot i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel. Ett annat alternativ är enligt föreningen att lyfta ut kapitalförsäkringen ur avkastningsskattesystemet och låta kapitalunderlaget för kapitalförsäkring utgöra en schablonintäkt i inkomstslaget kapital.

När det gäller investeringssparkontot är det den enskilde som är skattskyldig för schablonintäkten. Det är därför principiellt riktigt att intäkten ska tas upp i inkomstslaget kapital. Skattskyldigheten för avkastningsskatten ligger hos försäkringsbolagen och är en del av deras beskattning. Om motsvarande schablonintäkt för kapitalförsäkring skulle tas upp i inkomstslaget kapital krävs att skattskyldigheten för avkastningsskatten flyttas till försäkringstagarna. Ett sådant förslag ligger utanför detta ärende.

Svensk Försäkring framför att den föreslagna modellen bortser från att inbetalade premier endast i viss del motsvarar ett sparande. Svensk Försäkring framför att traditionell livförsäkring och fondförsäkring ofta kombineras med premiebefrielseförsäkringar, som beskattas enligt IL och att det därför är oacceptabelt att dessa även beläggs med avkastningsskatt. Regeringen instämmer i vad Svensk Försäkring anför om att premier för försäkringar som beskattas enligt inkomstskattelagen inte bör beaktas vid beräkning av kapitalunderlaget. Därför införs ett undantag vid beräkningen av den del av kapitalunderlaget som avser premiebetalningar i 3 b § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel motsvarande det som i dag finns i 3 § tredje stycket 2–4 samma lag. I det

föreslagna undantaget anges att vid beräkning av kapitalunderlag ska bortses från premiebetalningar som är hänförliga till avgångsbidragsförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, som är hänförliga till försäkringar som i redovisningshänseende tas upp som grupplivförsäkringar, eller som avser sjuk- och olycksfallsförsäkringar hänförliga till försäkringsklass 1, 2, I b och IV enligt 2 kap. 11 § första stycket och 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). Samma försäkringar som enligt nuvarande regler undantas från avkastningsskatt kommer således att undantas även med förslaget att premiebetalningar ska ingå i beräkningen av kapitalunderlaget för vissa försäkringar. Dessa undantag ska även gälla i tjänstepensionsverksamhet i fråga om avtal som är jämförbara med personförsäkring. Svensk Försäkring har också framfört att det är främmande att beskatta riskförsäkringar, t.ex. dödsfallsförsäkringar, med avkastningsskatt och att det är fel att de delar av en premie som försäkringsföretaget tillgodogör sig för täckande av kostnader för administration och avkastningsskatt ska ingå i underlaget för avkastningsskatt. Förslaget om att premier ska ingå i kapitalunderlaget är schablonmässigt. I och med detta kommer alla kapitalförsäkringar, även de med större riskinslag, att omfattas av förslaget. Regeringens bedömning är att effekten av att delar av de premier som betalas till en försäkring kan vara avsedda att täcka kostnader och avkastningsskatt torde vara begränsad och att omständigheten ska vägas mot att den föreslagna beskattningsnivån är förhållandevis låg. Regeringen finner därför inte skäl att undanta riskkostnader från premierna eller att kostnader och avgifter ska dras av från premierna innan de läggs till vid beräkning av kapitalunderlaget. Detta kan i och för sig anses som en avvikelser från vad som hittills gällt men den får accepteras med hänsyn till syftet att nå en enkel och robust lösning som hindrar kringgående av avkastningsskatten. *Avanza Bank* har anfört att beskattning av insättningar kommer leda till att belåningen av kapitalförsäkringar upphör och att likviditeten i marknaden till följd därav avsevärt kommer att försämrats. Regeringens bedömning är att risken är mycket liten för att likviditeten på värdepappersmarknaden påverkas negativt i någon nämnvärd omfattning om kredit inom det schablonbeskattade området försvåras genom att inbetalningar ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget.

Olika kapitalunderlag

Förslagen om beräkning av kapitalunderlag för investeringssparkonto och kapitalförsäkring innebär vissa skillnader för hur kapitalunderlaget beräknas för de båda sparformerna. Gemensamt för båda beräkningarna är att de utgår från värdet i sparandet vid en viss eller vid vissa tidpunkter och att premier och insättningar ingår i underlaget.

Bland annat *Fondbolagens förening* och *Försäkringsjuridiska Föreningen* är kritiska till att kapitalunderlaget beräknas på olika sätt för kapitalförsäkring och investeringssparkontot. Regeringen konstaterar att förslaget om två beräkningsmodeller inte medför någon entydig fördel för investeringssparkontot trots att insättningar under året beaktas endast

på kvartalsbasis. Å ena sidan ger modellerna i båda fall upphov till en marginell överbeskattning av inbetalningar, eftersom de ger upphov till samma skatteuttag oavsett om de betalas in precis efter en avläsningstidpunkt eller i nära anslutning till nästa avläsningstidpunkt. Denna överbeskattning minskar om avläsningstidpunkterna är mer frekventa. Detta gynnar investeringssparkontot som föreslås ha fyra avläsningstidpunkter per år. För kapitalförsäkringar lindras dock beskattningen av att inbetalningar som sker under andra halvan av beskattningsåret endast ska öka kapitalunderlaget med hälften. Å andra sidan ger löpande värdestegringar ett större genomslag på skatteuttaget vid mer frekventa avläsningstidpunkter. I genomsnitt förväntas värdet på tillgångarna stiga, vilket gör att deras genomsnittliga värde under året kan förväntas överstiga värdet vid årets början. Såväl rådande regler som förslaget innebär att värdestegring under året inte påverkar skatteuttaget för kapitalförsäkringar förrän fr.o.m. året därpå. I detta avseende medför den föreslagna beräkningsmodellen således att kapitalförsäkringar gynnas framför investeringssparkonton, där värdestegring påverkar underlaget för beskattning redan fr.o.m. följande kvartal.

Regeringen delar promemorians bedömning att skillnaderna i beräkning av kapitalunderlagen inte får några betydande effekter. På kort sikt är investeringssparkontot marginellt förmånligare än kapitalförsäkring. På lång sikt blir det däremot en liten fördel för kapitalförsäkringen. Skillnaderna är små.

Överlåtelse av utländsk kapitalförsäkring

Frågan hur kapitalunderlaget ska beräknas när en utländsk kapitalförsäkring har överlåtits under beskattningsåret är inte reglerad i lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel och det finns ingen vägledande praxis. I och med förslaget att även premiebetalningar under beskattningsåret ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget kan årets kapitalunderlag inte som i dag fastställas vid årets ingång. För att klargöra att alla premiebetalningar under året ska ingå i ett kapitalunderlag föreslås att beräkningen av kapitalunderlaget vid en överlåtelse av en kapitalförsäkring ska regleras särskilt.

Skatteverket anför angående förslaget till fördelning av kapitalunderlaget mellan förvärvare och överlåtare i 3 c § i lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel att det när det gäller överlåtaren är oklart om kapitalunderlaget ska proportioneras utifrån innehavstid eller om beskattning ska ske för ett helt år. Om ingen jämkning ska ske innebär detta enligt verket att en överlåten utländsk kapitalförsäkring, sammantaget för överlåtaren och förvärvaren, beskattas hårdare än en svensk vilket bör strida mot gemenskapsrätten.

Regeringen konstaterar att förslaget innebär att såväl överlåtare som förvärvare ska beräkna ett kapitalunderlag under det beskattningsår då försäkringen byter ägare. Beskattningen totalt sett under beskattningsåret för en överlåten utländsk kapitalförsäkring skiljer sig dock inte från beskattningen av en motsvarande svensk försäkring. För svenska kapitalförsäkringar är det dock livförsäkringsföretaget som är skattskyldigt och det saknas därför möjlighet att reglera hur den skatt

som belöper på en svensk kapitalförsäkring borde fördelas mellan förvärvare och överlåtare när en sådan försäkring överläts. Enligt regeringens mening leder således inte förslaget till någon överbeskattning av utländska kapitalförsäkringar.

Som *Skatteverket* påtalar kan det förekomma att samma försäkring överläts flera gånger under samma beskattningsår. Lagförslaget har omformulerats något av hänsyn till detta. För den överlåtare som innehade försäkringen vid beskattningsårets ingång föreslås att kapitalunderlaget beräknas som värdet av tillgångarna vid beskattningsårets ingång med tillägg för premier som betalats in fram till och med överlåtelsen. När det gäller förvärvaren av försäkringen föreslås att kapitalunderlaget ska motsvara premiebetalningar under beskattningsåret som gjorts efter förvärvet av försäkringen till och med den tidpunkt då försäkringen återigen överläts alternativt till och med beskattningsårets utgång.

Den föreslagna bestämmelsen om att premier som betalas under andra halvan av beskattningsåret ska beräknas till halva beloppet vid kapitalunderlagsberäkningen tillämpas även vid en överlåtelse.

Motsvarande regler föreslås gälla för avtal om tjänstepension som är jämförbara med kapitalförsäkring.

Skatteverket anser också att det är önskvärt att ett förtydligande tas in i 10 a § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel som anger vilket års utländska skatt och kupongskatt som nedsättning kan medges för. Regeringen anser inte att det är lämpligt att i detta sammanhang ändra den aktuella paragrafen utan frågan får överlämnas åt rättstillämpningen.

6.4 Schablonavkastning på sparande i kapitalförsäkring

Regeringens förslag: Schablonavkastningen för sparande i kapitalförsäkring ska beräknas som kapitalunderlaget multiplicerat med statslåneräntan vid utgången av november under föregående kalenderår med ett tillägg av 0,75 procentenheter.

Skattesatsen för kapitalförsäkring höjs till 30 procent.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Konkurrensverket* och *Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet* tillstyrker förslaget om ändrad beskattning av kapitalförsäkring. Juridiska Fakulteten vid Uppsala universitet anför bl.a. vidare att det finns en risk att den föreslagna skattesatsen är något för hög, särskilt i internationellt perspektiv och mot bakgrund av att den enligt förslaget utgör jämförelsenorm för den skatt som föreslås ska tas ut på investeringssparkonton. Flertalet remissinstanser som har yttrat sig är negativa till förslaget och anser inte att det ska genomföras.

Skatteverket anför att det inte lämnas något förslag när det gäller pensionsförsäkringskapital. Skatteunderlaget för pensionsförsäkringskapital beräknas enligt nuvarande regler genom att kapitalunderlaget multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret utan något procentuellt tillägg. *Skatteverket* föreslår att även underlaget för pensionsförsäkringskapital

beräknas utifrån statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret och med ett tillägg på 0,75 procent. *Aktiespararna* anför att skattesatsen och sättet att beräkna underlaget på borde vara desamma som för investeringssparkontot. När det gäller skattenivån anför *Aktiespararna* att både skatteuttaget och avkastningskravet på investering som kan berättiga till att välja en schablonbeskattad sparform ökar med hela 40 procent. Om ändringen införs leder det till att en stor del av sparandet i kapitalförsäkringar kommer att tas ut och flyttas till konventionellt beskattat sparande. *Försäkringsjuridiska föreningen* anför att dagens system bygger på att den genomsnittliga statslåneräntan används medan i förslaget statslåneräntan per 30 november i stället ska användas. Det är svårt att förstå på vilket sätt en räntesats vid ett enda specifikt tillfälle bättre än ett genomsnitt för helåret skulle spegla den aktuella avkastningen. Försäkringsbolagen tvingas dessutom upprätthålla två snarlika skatteberäkningssystem för avkastningsskatten. *Svenska Aktuarieföreningen* anser att förslagen innebär en betydande skatthöjning jämfört med dagens beskattningsregler och att förslagen i större utsträckning bör ta höjd för produkternas olikheter och unika egenskaper. Svenska Aktuarieföreningen anför vidare att eftersom utbetalningar inte beaktas i underlaget sker en dubbelbeskattning som inte är rimlig och att förslaget innebär omfattande IT-förändringar för försäkringsbolagen. *Svensk Försäkring* delar inte uppfattningen att det nya investeringssparkontot ska utgöra jämförelsenorm för neutralitet i beskattningen vid beskattning av kapitalförsäkring. Beskattningen av kapitalförsäkring har utformats för att vara neutral i förhållande till direktägande i en tänkt portfölj av olika värdepapper. Den sammantagna beskattningen av fonder och försäkringsföretag kalibrerades för att ta hänsyn till att försäkringsföretagens tillgångsportföljer är sammansatt av instrument med varierande risknivå, och därmed avkastning. Ansatsen i promemorians förslag tycks vara att man vill införa ett sparande som domineras av aktierelaterade instrument. Det är därmed direkt olämpligt att överföra en sådan beskattning till försäkring. *Svensk Försäkring* anser således inte att introduktionen av en ny, schablonbeskattad produkt i marknaden utgör skäl att ändra den neutralitetsnorm som varit bärande i skattesystemet sedan 1991 års skattereform. *ProSkandia* avvisar bestämt förslaget om höjning av avkastningsskatten för kapitalförsäkring.

Skälen för regeringens förslag

Schablonavkastning för kapitalförsäkring

Avkastningsskatten i sin nuvarande form med en schablonmässig avkastning som beskattas i stället för den verkliga avkastningen infördes den 1 januari 1995 i samband med introduktionen av det individuella pensionssparandet (prop. 1992/93:187).

Den nuvarande skattebelastningen för allt försäkringssparande, såväl i pensionsförsäkring som i kapitalförsäkring, bygger på en schablonavkastning som motsvarar den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret före beskattningsåret. För 2011 innebär det en schablonavkastning på 2,77 procent. Denna avkastning beskattas sedan

med 27 procent vilket ger ett skatteuttag för 2011 om ca 0,75 procent av värdet av sparandet.

När skattesatsen om 27 procent för kapitalförsäkring infördes den 1 januari 1995 var det ett resultat av en avvägning mellan å ena sidan det faktum att schablonmetoden innebär att även orealiserad värdestegring på kapitalet beskattas och å andra sidan att avkastningen på försäkringskapitalet på lång sikt normalt är högre än statslåneräntan eftersom kapitalet också omfattar aktier och andra värdepapper vars avkastning även inkluderar en riskpremie (prop. 1994/95:25, s. 53 ff.). Av dessa skäl ansågs det motiverat med en lägre skatt för kapitalförsäkring än 30 procent. Skattesatsen skulle dock ligga på samma nivå som för andra kapitalinkomster vilket uppnåddes genom att ta ut 30 procent avkastningsskatt på nio tiondelar av underlaget för skatten i kapitalförsäkring, dvs. med 27 procent av underlaget för skatten. Vid införandet av schablonbeskattningen för pensionssparande var utgångspunkten att skatteuttaget enligt schablonen skulle ligga på samma nivå som skatteuttaget på den faktiska avkastningen. Statslåneräntan ansågs därvid som ett bra mått för att fånga avkastningen på lång sikt.

Sparformen har sedan införandet i allt högre utsträckning kommit att marknadsföras som ett fördelaktigt alternativ till direktsparende i aktier och fonder eftersom kapitalet kan omplaceras mellan olika finansiella tillgångar utan någon beskattning och eftersom skatten är förhållandevis låg i förhållande till den förväntade avkastningen från aktier och andelar i fonder. Marknaden för nyteckning av kapitalförsäkring dominerar dessutom i dag av försäkringar med ett obetydligt försäkringsinslag. Sparande i kapitalförsäkringar kan därmed i högre utsträckning än tidigare förväntas erhålla en överavkastning relativt den (i stort sett) riskfria avkastning på långa statspapper som statslåneräntan återspeglar. En konsekvens av detta är att den effektiva skattesatsen för sparande i kapitalförsäkring kan förväntas vara avsevärt lägre än normen om 30 procents skatt på kapitalinkomster. För kapitalförsäkringar med underliggande tillgångar som motsvarar de som förväntas inom ramarna för investeringssparkontot bedöms den effektiva skattesatsen med rådande regler uppgå till 17,7 procent (se avsnitt 10.1.2).

Det finns därför skäl att höja schablonavkastningen för kapitalförsäkring så att den hamnar i nivå med den som gäller för investeringssparkonto. Vid beräkningen av schablonavkastningen ska statslåneräntan ökas med 0,75 procentenheter. Åtgärden kan dessutom motiveras med att investeringssparkontot har likheter med vissa kapitalförsäkringar som redan finns på marknaden och att det därför riskerar att bli snedvridande om liknande sparformer har olika beskattningsnivåer. Eftersom det inte bedömts möjligt att dela upp beskattningen av kapitalförsäkring i en del med högre schablonbeskattning och en del med lägre schablonbeskattning innebär förslaget en högre beskattningsnivå för de kapitalförsäkringar som har ett lågt inslag av risk när det gäller det placerade kapitalet. Regeringen gör dock bedömningen att den föreslagna nivån är rimlig även för dessa kapitalförsäkringar.

Flera remissinstanser, bl.a. *Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet*, *Aktiespararna*, *Svenska Aktuarieföreningen* och *Försäkringsjuridiska Föreningen*, anser att skattesatsen är för hög och att höjningen av skattebelastningen är betydlig jämfört med dagens regler.

Svensk Försäkring anser inte att investeringssparkontot bör utgöra jämförelsenorm för neutralitet i beskattningen vid beskattning av kapitalförsäkring. Enligt Svensk Försäkring har beskattningen av kapitalförsäkring utformats för att vara neutral i förhållande till direkt ägande i en tänkt portfölj av olika värdepapper och promemorians ansats att utgå från ett sparande som domineras av aktierelaterade instrument därför är felaktig.

Regeringen konstaterar att schablonbeskattningen av investeringssparkontot föreslås utgå ifrån att underlaget multipliceras med en faktor som uppgår till statslåneräntan den 30 november närmast föregående kalenderår med tillägg av 0,75 procentenheter. Den föreslagna nivån på denna faktor, dvs. statslåneräntan med tillägg för 0,75 procentenheter, reflekterar en avvägning mellan flera faktorer. En av dessa är att aktieindex kan förväntas generera en överavkastning på ca 3–4 procent relativt den riskfria räntan. Hänsyn har också tagits till att investeringssparkontot utöver aktier förväntas innehålla tillgångar med lägre förväntad avkastning, t.ex. andelar i fonder med mindre än 100 procents aktieexponering samt en mindre del likvida medel. Ytterligare en faktor är att den effektiva skattesatsen om 30 procent understiger den nominella skattesatsen vid konventionell beskattning på grund av att beskattningen av värdestegringar skjuts upp. Slutligen har också det faktum att beskattningsnivån även föreslås gälla för kapitalförsäkring beaktats. På grund av svårigheten med att hitta en möjlig metod för att dela upp försäkringarna är det viktigt att beskattningsnivån inte blir oskälig för traditionella kapitalförsäkringar med låg aktieexponering.

När det gäller invändningen att beskattningsnivån är kalibrerad för att motsvara en stor aktieexponering i portföljen vilket innebär en överbeskattning för individer med en mindre del aktier och större del räntebärande gör regeringen följande bedömning. Den föreslagna nivån på beskattningen förväntas inte medföra att traditionella kapitalförsäkringar får en effektiv skattesats som överstiger normen om 30 procent. Det mest konkreta exempel som remissinstanserna framför som argument för att denna utgångspunkt är felaktig är att kapitalet i en del traditionella kapitalförsäkringar till 40 procent placeras i aktier. Det kan dock konstateras att om så är fallet kommer även den effektiva skattesatsen för dessa försäkringar att understiga 30 procent, eftersom 40 procent av 3–4 procentenheter vida överstiger 0,75 procentenheter. Den effektiva skattesatsen förväntas understiga 30 procent även för mer traditionella kapitalförsäkringar med ett relativt stort inslag av garanterad återbäring och därmed lägre förväntad avkastning. Det saknas starka skäl att tro att marknaden erbjuder kapitalförsäkringar med en förväntad överavkastning, relativt statslåneräntan, på mindre än 0,75 procentenheter.

För kapitalförsäkringar med underliggande tillgångar som motsvarar de som förväntas inom ramarna för investeringssparkontot bedöms förslaget i genomsnitt medföra en effektiv skattesats på 22,2 procent. Detta kan jämföras med den effektiva skattesats på 28,7 procent som samma tillgångar förväntas erhålla om de i stället beskattas konventionellt (se avsnitt 10.1.1).

Den ränta som i dag används för att beräkna schablonavkastningen i avkastningsskattelagen är den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret. När det gäller schablonintäkten på investeringssparkontot föreslås i stället att tillämpligt värde på statslåneräntan ska vara värdet den 30 november kalenderåret närmast före ingången av det kalenderår för vilket ett kapitalunderlag ska beräknas. *Försäkringsjuridiska Föreningen* anför att det är svårt att förstå varför statslåneräntan den 30 november är bättre än den genomsnittliga statslåneräntan under föregående år. Som anges i promemorian är syftet med att använda statslåneräntan den 30 november närmast föregående kalenderår att uppnå bättre följsamhet med den riskfria ränta som statslåneräntan är tänkt att approximera. Regeringen delar promemorians bedömning att bättre följsamhet är önskvärd i sig och att en övergång till att använda statslåneräntan den 30 november troligen bidrar till att förebygga räntearbitrage i vissa situationer om styrrentan under en period avviker mycket kraftigt från statslåneräntan. Eftersom dessa argument är giltiga även för kapitalförsäkring föreslår regeringen att schablonavkastningen även för kapitalförsäkring ska beräknas med utgångspunkt i statslåneräntan den 30 november kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret.

Olika slag av kapitalförsäkring

Produktutbudet på kapitalförsäkringsmarknaden är mycket varierat. Marknaden omfattar allt från depåförsäkringar till rena riskförsäkringar och däremellan kombinerade försäkringsprodukter med långa löptider och ett betydande risk- och garantiinslag. Produktinriktningen påverkar även bolagets placeringsprofil och därmed även den förväntade avkastningen. Det innebär att olika slag av kapitalförsäkring har olika möjlighet att uppnå en viss avkastning. Frågan är därför om det finns skäl att överväga om kapitalunderlaget bör delas upp i en del med högre schablonavkastning och en del med lägre schablonavkastning.

Ett alternativ är att skilja mellan långsiktigt och kortsiktigt sparande. Problemet med en sådan lösning är att den kräver ett omfattande regelverk för att upprätthålla bundenheten i sparandet med ökad administration som följd. Frågor som uppstår är vad som ska hända om bindningstiden ändras och hur beskattning ska ske när bindningstiden upphör. Dessutom överlämnar metoden åt avtalsparterna att disponera över vilken beskattningsnivå som ska tillämpas.

En mer robust beskattningsmodell som inte parterna kan påverka skulle vara att dela upp kapitalunderlaget utifrån om det är försäkringsgivaren eller försäkringstagaren som bär placeringsrisken för underlaget. Av 5 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), förkortad FRL, framgår att bolagen ska göra försäkringstekniska avsättningar som ska vara så stora att bolaget vid varje tidpunkt ska kunna uppfylla alla åtaganden som skäligen kan förväntas uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal. Vidare är bolagen, enligt 6 kap. 1 § FRL, skyldiga att inneha skuldtäckningstillgångar till ett belopp som svarar mot de försäkringstekniska avsättningarna. Skuldtäckningstillgångarna omfattas av placeringsregler som syftar till att säkerställa att tillgångarna håller en

tillräckligt god kvalitet. För villkorad återbäring och fondförsäkring där försäkringstagarna bär den finansiella risken gäller endast att tillgångarna ska placeras på det sätt som är lämpligt med hänsyn till åtagandets karaktär. För det fall att bolaget har utfäst en garanterad återbäring är bolaget således skyldigt att göra avsättningar med ett belopp som motsvarar utfästelsen och placera skuldtäckningstillgångarna i enlighet med de strängare placeringsreglerna. För det fall att bolaget i stället har utfäst villkorad återbäring ska bolaget placera premierna i tillgångar som är lämpliga med hänsyn till åtagandets karaktär. För bolagets fria tillgångar, dvs. sådana tillgångar som inte utgör skuldtäckningstillgångar, uppställs inte några särskilda kvantitativa placeringsregler.

Enligt 6 kap. 30 § FRL är försäkringsbolaget skyldigt att föra ett skuldtäckningsregister som vid varje tidpunkt ska utvisa de tillgångar som används för skuldtäckning och tillgångarnas värde. Vidare är bolaget, enligt 8 kap. 10 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:20) om skuldtäckning i svenska försäkringsföretag, skyldigt att upprätta separata register för skuldtäckningstillgångar som svarar mot villkorad återbäring och fondförsäkring respektive övrig livförsäkring. Detta innebär således att bolagen i och för sig borde ha goda förutsättningar att urskilja sådana tillgångar som svarar mot garanterad återbäring och garanterade försäkringsåtaganden och som skulle kunna bibehålla nuvarande skattenivå från övriga tillgångar eftersom en sådan uppdelning redan följer av den näringsrättsliga regleringen. En sådan lösning skulle dock öka bolagens administration och det är även osannolikt att en sådan uppdelning skulle fungera för de utländska försäkringarna, för vilka försäkringstagarna själva ska redovisa schablonavkastningen. Vidare är det oklart hur en uppdelning av kapitalunderlaget utifrån placeringsrisk skulle fungera efter implementeringen av det s.k. Solvens II-direktivet.²⁸

Genomgången av olika metoder för en uppdelning av kapitalunderlaget i en del med högre beskattning och en del med lägre beskattning leder till slutsatsen att det kan ifrågasättas om det är möjligt att hitta en metod som ger rätt urval. Om en metod ändå ska väljas framstår metoden att dela upp kapitalunderlaget utifrån vem som bär placeringsrisken som den mest ekonomiskt korrekta i syfte att skapa en neutral beskattning för kapitalförsäkring. Nackdelarna med metoden är att den ökar bolagens administrativa börda och att den torde vara omöjlig att tillämpa för en enskild försäkringstagare som själv är skattskyldig för avkastningsskatt.

Det finns alltså inte någon naturlig och enkel uppdelningsmodell som kan ligga till grund för olika beskattning av olika kapitalförsäkringar. Med hänsyn till svårigheterna med att hitta en modell för uppdelning som fungerar föreslår regeringen att schablonavkastningen ska vara densamma för alla former av kapitalförsäkring.

Som *Försäkringsjuridiska Föreningen* påpekar innebär förslaget att försäkringsbolagen ska tillämpa två olika system för beräkning av skatten. Redan enligt nuvarande bestämmelser är det så att försäkringsbolagen måste skilja mellan olika skatteunderlag för

²⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet.

pensionsförsäkring och kapitalförsäkring. Ingen remissinstans har framfört att förslaget inte är möjligt att tillämpa. Regeringen anser därför inte att någon ändring bör göras av promemorians förslag.

6.5 Övrigt

Regerings bedömning: Det bör inte i detta lagstiftningsärende vidtas några åtgärder för att personer med insynsställning inte ska kunna undgå anmälningsskyldigheten för insynspersoner.

Någon utredning för att se över beskattningen av långsiktigt försäkringssparande bör inte tillsättas.

Promemorians bedömning: Frågan behandlades inte i promemorian.

Remissinstanserna: *Finansinspektionen* anför bl.a. följande. Genom att lägga sitt ägande i en kapitalförsäkring kan personer med insynsställning undgå den anmälningsskyldighet som normalt gäller för insynspersoner. Kapitalförsäkringarna gör det även möjligt för en aktieägare att bygga upp ett större innehav utan att behöva offentliggöra detta genom flaggningar. Flaggningsskyldigheten fullgörs i stället av det försäkringsbolag som tillhandahåller försäkringen och dessa flaggningar saknar ofta informationsvärde för marknaden. Kapitalförsäkringarna bidrar således till att försämra genomlysningen av marknaden. Det är angeläget att motsvarande nackdelar inte kommer att gälla för investeringssparkontot och att genomlysningsproblemet för kapitalförsäkringar hanteras. *Aktiespararna* anför att det är oacceptabelt att personer med insynsställning inte behöver anmäla aktieinnehav som finns i en kapitalförsäkring till *Finansinspektionen*. *Aktiespararna* föreslår därför att lagstiftaren tar tillfället i akt och även utvidgar lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument till att gälla innehav i kapitalförsäkring. *Avanza Bank* hade gärna sett att problematiken avseende insynshandel i kapitalförsäkringar hade kommenterats. *ProSkandia* anför att villkoren för försäkringssparande successivt har försämrats under de senaste årtiondena. Enligt *ProSkandia* bör långsiktigt försäkringssparande stimuleras av staten bl.a. genom skattereglerna. *ProSkandia* föreslår att regeringen tillsätter en allsidigt sammansatt utredning för att se över beskattningen av långsiktigt försäkringssparande.

Skälen för regeringens bedömning: Såsom några remissinstanser har påpekat finns det i dag en risk för att personer med insynsställning i ett företag undgår anmälningsskyldighet genom att lägga sitt ägande i en kapitalförsäkring. Bl.a. mot denna bakgrund har regeringen den 10 mars 2011 (dnr Fi2011/1295) gett *Finansinspektionen* i uppdrag bl.a. att redogöra för och bedöma behovet av förändringar av lagstiftning om anmälningsskyldighet rörande innehav av finansiella instrument, dels vid vissa förändringar av aktieinnehav (flaggning), dels för personer med insynsställning. Det som ska klarläggas är om det finns behov av en bättre genomlysning av marknaden genom en utvidgad anmälningsskyldighet som också omfattar innehav av aktier och aktierelaterade finansiella instrument via en kapitalförsäkring. Uppdraget

ska redovisas senast den 1 november 2011 i en promemoria som kan bli föremål för remittering. Det saknas skäl att föregripa den utredning och analys som Finansinspektionen fått i uppdrag att genomföra. Regeringen anser sålunda att det i fråga om lagstiftningen om anmälningsskyldighet inte bör vidtas några åtgärder i detta lagstiftningsärende.

Finansinspektionen har framfört att det är angeläget att motsvarande nackdelar rörande anmälningsskyldighet för insynspersoner som lagt sitt ägande i en kapitalförsäkring inte kommer att gälla för investeringssparkontot. Regeringen kan dock konstatera att när det gäller investeringssparkontot kommer det att vara den enskilde – och inte ett försäkringsbolag – som äger tillgångarna på kontot. Regeringen bedömer därför att de nackdelar som Finansinspektionen påtalat angående kapitalförsäkringar inte kommer att vara aktuella för investeringssparkontot.

Regeringen anser vidare att det i nuläget inte bör tillsättas någon utredning för att se över beskattningen av långsiktigt försäkringssparande.

7 Självdokumentation och kontrolluppgifter

7.1 Gällande rätt

Deklarationssystemet för fysiska personer och dödsbon i korthet

Fysiska personer och dödsbon ska enligt 2 kap. 1 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, förkortad LSK, lämna en allmän självdeklaration. Deklarationsskyldigheten för fysiska personer är enligt 2 kap. 2 § LSK i huvudsak kopplad till storleken av inkomsten under beskattningsåret. En fysisk person ska lämna en allmän självdeklaration bl.a. när intäkterna i inkomstslaget tjänst och i inkomstslaget näringsverksamhet under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 42,3 procent av prisbasbeloppet samt när intäkterna i inkomstslaget kapital, bortsett från ränta och utdelning för vilka kontrolluppgift ska lämnas, har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret.

Skatteverket får information om de skattskyldigas inkomstförhållanden genom bl.a. kontrolluppgifter från arbetsgivare, banker m.fl. Vissa av kontrolluppgifterna och andra uppgifter som Skatteverket får in är i sig inte tillräckliga för att bestämma storleken av en skattepliktig inkomst. Exempelvis är en uppgift om att en viss aktie är såld för ett visst pris inte tillräcklig för att få fram skattepliktig kapitalvinst eller avdragsgill kapitalförlust. En sådan kontrolluppgift ger emellertid en upplysning om att ytterligare uppgifter behövs från den skattskyldige.

Enligt 14 kap. 1 § LSK ska de flesta kontrolluppgifter för ett kalenderår lämnas till Skatteverket senast den 31 januari närmast följande kalenderår.

Av 4 kap. 2 § LSK och 3 kap. 2 § förordningen (2001:1244) om självdeklarationer och kontrolluppgifter följer att Skatteverket före den 15 april under taxeringsåret ska sända en blankett för allmän själv-

deklaration med vissa förtryckta uppgifter till de fysiska personer och dödsbon som kan antas vara skyldiga att lämna en sådan deklaration. Verket bifogar en specifikation över inkomna kontrolluppgifter och vissa andra uppgifter som Skatteverket redan har tillgång till samt en preliminär skatteuträkning. Samtidigt lämnar Skatteverket, beroende på vilka uppgifter verket har tillgång till i fråga om t.ex. avyttringar av fastighet eller aktier, upplysningar om vilka uppgifter den skattskyldige själv behöver redovisa i deklarationen och på vilken bilaga uppgifterna ska lämnas. Skatteverket bifogar också de broschyrer och blanketter som bedöms vara relevanta för respektive deklarationsskyldig.

Till grund för förtryckningen på själva deklarationsblanketten ligger innehållet i inkomna kontrolluppgifter och vissa andra av Skatteverket redan kända uppgifter. Den preliminära skatteuträkningen grundas i sin tur på de förtryckta uppgifterna.

Om någon uppgift som har förtryckts på deklarationsblanketten är felaktig eller saknas, ska den skattskyldige göra den ändring eller det tillägg som behövs (3 kap. 3 § LSK). Den skattskyldige ska t.ex. lämna uppgift om inkomster som det inte har lämnats någon kontrolluppgift om och som därför inte har förtryckts i blanketten.

Den deklarationsskyldige eller för honom eller henne behörig ställföreträdare ska egenhändigt skriva under självdeklarationen och senast den 2 maj under taxeringsåret lämna deklarationen till Skatteverket eller till ett mottagningsställe som har godkänts av verket (4 kap. 3, 5 och 6 §§ LSK). Deklarationen kan under vissa förutsättningar också lämnas på elektronisk väg, nämligen via internet, telefon eller SMS (jfr 4 kap. 4 § LSK samt Skatteverkets föreskrifter om e-tjänsten Inkomstdeklaration [SKVFS 2009:8 och SKVFS 2009:9]).

Kontrolluppgifter om fordringsrätter, delägarätter och försäkringar

I 8 kap. LSK finns det bestämmelser om kontrolluppgifter om ränta och annan avkastning på fordringsrätter. Kontrolluppgift ska lämnas om ränteinkomster samt om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till fordringsrätter och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital (1 §). Kontrolluppgiften ska lämnas av den som har tillgodoräknat eller betalat ut avkastningen (2 §).

I 9 kap. LSK regleras kontrolluppgiftsskyldigheten avseende avkastning på delägarätter. Den som har betalat ut eller tillgodoräknat utdelning, ränta eller annan avkastning än kapitalvinst på delägarätter ska lämna kontrolluppgift om avkastningen (1 och 4 §§).

När det gäller avyttring genom inlösen av andelar i en investeringsfond eller i ett utländskt fondföretag som driver verksamhet här i landet ska kontrolluppgift lämnas om uppkommen kapitalvinst eller kapitalförlust (10 kap. 1 och 6 §§ LSK). Om sådana nyssnämnda fondandelar är förvaltarregistrerade, ska förvaltaren lämna kontrolluppgift även om annan avyttring än inlösen. Detsamma gäller för värdepappersinstitut som medverkar vid annan avyttring än inlösen av icke förvaltarregistrerade andelar i utländska fondföretag.

Kontrolluppgift ska också lämnas om avyttring av andra delägarätter och fordringsrätter än andelar i investeringsfonder (10 kap. 7 § LSK). I

kontrolluppgiften ska, till skillnad från vad som gäller för andelar i investeringsfonder, uppgift inte lämnas om uppkommen kapitalvinst eller kapitalförlust. I stället ska uppgift lämnas om den ersättning som har överenskommit efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter. Uppgift ska också lämnas om antalet delägarrätter eller fordringsrätter som har avyttrats samt om deras slag och sort (10 kap. 9 § LSK).

Enligt 12 kap. 2 § LSK ska flertalet kontrolluppgifter som avser inkomstlaget kapital också lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Förmögenhetsskatten har avskaffats helt från och med den 1 januari 2007. Som en följd av avskaffandet av förmögenhetsskatten slopades flera kontrolluppgiftsskyldigheter om livförsäkringar från och med den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:44). En kontrolluppgiftsskyldighet som återstår för livförsäkringar är den som avser underlag för avkastningsskatt för utländska försäkringar och avtal om tjänstepension som är jämförbara med försäkring (11 kap. 8 a § LSK). Av 12 kap. 4 § LSK framgår att den som har förmedlat en utländsk försäkring som avses i 11 kap. 8 a § LSK ska lämna sådana uppgifter att försäkringsgivaren och försäkringstagaren kan identifieras.

Annan uppgiftsskyldighet

I 15 kap. LSK finns det bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige för att denne ska kunna lämna kontrolluppgift.

Den som för egen eller annans räkning har företagit en rättshandling med någon som är skyldig att lämna kontrolluppgift ska skriftligen eller på liknande sätt till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att den kontrolluppgiftsskyldige ska kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet (4 §). Vilka uppgifter som ska lämnas föreskrivs närmare i förordningen (2001:1244) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Uppgifterna ska enligt huvudregeln lämnas snarast och senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gäller (5 §). Om den som är skyldig att lämna en sådan uppgift inte har gjort det, ska den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket (6 §).

Fondbolag som ska föra eller låta föra ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder ska, då en förvaltare ska föras in i registret enligt 4 kap. 12 § den lagen, lämna förvaltaren uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar i en investeringsfond som tillhör en andelsägare och som har registrerats på förvaltaren i stället för andelsägaren. Vid byte av en förvaltare eller om förvaltaren inte längre ska vara införd i registret, ska den förvaltare som andelarna i investeringsfonden flyttas från lämna den nya förvaltaren eller fondbolaget uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som flyttas (7 §).

Förbindelse att lämna kontrolluppgift

Utländska företag som driver bankverksamhet, värdepappersrörelse, fondverksamhet finansieringsverksamhet eller försäkringsverksamhet i Sverige utan att inrätta en filial eller motsvarande etablering här, ska enligt 13 kap. 1 § LSK innan verksamheten påbörjas ge in en skriftlig förbindelse till Finansinspektionen om att lämna kontrolluppgifter i enlighet med bestämmelserna i samma lag. Avgörande för tillämpningen av denna bestämmelse är att det drivs verksamhet i Sverige och att detta inte sker genom en filial eller en motsvarande etablering här i landet. Skyldigheten att lämna förbindelse om att lämna kontrolluppgift gäller inte ett utländskt företag som hör hemma inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som enligt bestämmelserna i sitt hemland inte får lämna kontrolluppgifter.

Skatteförfarandelagen

I lagrådsremissen Skatteförfarandet (Fi2011/313) föreslås en ny lag, skatteförfarandelagen, för i stort sett hela skatteförfarandet. Lagen ska ersätta bland annat LSK, skattebetalningslagen (1997:483) och taxeringslagen (1990:324). Skatteförfarandelagen, förkortad SFL, föreslås träda i kraft den 1 januari 2012, med vissa övergångsbestämmelser.

Den del av SFL som berörs av förslagen i denna lagrådsremiss rör de bestämmelser om deklARATIONSSKYLDIGHET och kontrolluppgifter som hittills reglerats i LSK och som beskrivits i detta avsnitt. De befintliga bestämmelser i LSK som berörs av förslagen i denna lagrådsremiss har överförts i stort sett oförändrade till SFL. Det införs dock viss förändrad terminologi i SFL. Bland annat ersätts begreppen allmän och särskild självdeklARATION med begreppet inkomstdeklARATION, och begreppet taxeringsår ersätts med andra lämpliga begrepp.

7.2 Kontrolluppgifter om investeringssparkonton och kapitalförsäkringar

7.2.1 Kontrolluppgifter om investeringssparkonton

Regeringens förslag: Den som för eller har fört ett investeringssparkonto ska lämna kontrolluppgift om storleken på den schablonintäkt som kontoinnehavaren kan vara skyldig att ta upp i inkomstslaget kapital.

Vid avyttring av delägarätter eller fordringsrätter enligt 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen ska kontrolluppgift också lämnas av den som för eller har fört ett investeringssparkonto om den ersättning som avses i den paragrafen. Om avyttringen enligt 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen avser andelar i en investeringsfond ska kontrolluppgift i stället lämnas av samma uppgiftslämnare som enligt 10 kap 3 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter ska lämna kontrolluppgift om avyttring genom inlösen, och uppgift ska i dessa fall enligt huvudregeln lämnas om bl.a. kapitalvinst enligt 10 kap. 6 § samma lag. Kontrolluppgifterna ska lämnas för både obegränsat och begränsat skattskyldiga.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Göteborg* förutser vissa kontrollproblem med förslaget att investeringsföretaget ska lämna kontrolluppgift till Skatteverket om storleken på schablonintäkten. Kammarrätten konstaterar att det i vissa fall kan bli svårt för såväl investeringsföretagen som Skatteverket att kontrollera tillgångarnas karaktär och därmed bedöma om de ska räknas in i kapitalunderlaget. I en del situationer är investeringsföretagen beroende av att kontoinnehavaren lämnar uppgift till dem för att de i sin tur ska kunna uppfylla sin uppgiftsskyldighet. Kontrollproblemen torde enligt Kammarrätten accentueras när det gäller utländska investeringsföretag, både vad gäller själva bedömningen av tillgångens karaktär som investeringstillgång men även möjligheten för Skatteverket att faktiskt få in kontrolluppgifter.

Skälen för regeringens förslag: I dag lämnas kontrolluppgift om utbetald eller tillgodoräknad ränta, utdelning och annan avkastning på delägarätter och fordringsrätter. När det gäller avyttring av andra delägarätter och fordringsrätter än andelar i investeringsfonder lämnas inte någon kontrolluppgift om uppkommen kapitalvinst eller kapitalförlust. Uppgift lämnas nämligen endast om den ersättning som överenskommit efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter samt om delägarätternas och fordringsrätternas slag och sort. Det innebär att den skattskyldige efter en avyttring, utan hjälp av fullständiga kontrolluppgifter, själv måste beräkna sin kapitalvinst eller kapitalförlust. De nuvarande kapitalbeskattningsreglerna är komplicerade och svåra att tillämpa för den skattskyldige. Andelen fel i självdeklarationerna när det gäller kapitalvinster och kapitalförluster hänförliga till värdepapper är stor med därav följande felaktig skattedebitering. Dessa problem uppkommer inte vid avyttring av

tillgångar på det föreslagna investeringssparkontot eftersom en sådan avyttring i sig inte utlöser någon skattepliktig kapitalvinst eller kapitalförlust som får dras av.

För att förenkla den skattskyldiges redovisning i självdeklarationen av den schablonintäkt som ska tas upp vid innehav av ett investeringssparkonto föreslås att den som för ett investeringssparkonto ska lämna kontrolluppgift till Skatteverket om storleken på schablonintäkten. Skatteverket kan då, efter eventuell summering av schablonintäkter hänförliga till flera investeringssparkonton, lägga inkomna kontrolluppgifter till grund för den preliminära skatteuträkningen och förtryckningen av uppgifter på den skattskyldiges deklaration. *Kammarrätten i Göteborg* framför att förslaget att investeringsföretaget ska lämna kontrolluppgift om storleken på schablonintäkten kan medföra vissa kontrollproblem, då det i vissa fall kan bli svårt att kontrollera tillgångarnas karaktär och därmed bedöma om de ska räknas in i kapitalunderlaget. Regeringen konstaterar att sådana problem kan uppkomma i enskilda fall men anser inte att de bör bli vanligt förekommande. Vilka tillgångar som får sparas inom ramen för ett investeringssparkonto är reglerat i lagen om investeringssparkonto och det torde i de allra flesta fall vara enkelt att avgöra tillgångarnas karaktär. Det är också möjligt för investeringsföretagen att genom avtal med kontoinnehavarna begränsa de tillgångar som får sparas på kontot till sådana tillgångar eller marknader där kontrollproblem inte kan förväntas uppstå. Regeringen anser således inte att det finns skäl att frångå förslaget att den som för ett investeringssparkonto ska lämna kontrolluppgift till Skatteverket om storleken på schablonintäkten.

För finansiella instrument som tillförs investeringssparkontot kvarstår dock arbetet med att beräkna kapitalvinsten. Enligt förslaget till 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, ska finansiella instrument som överförs till eget investeringssparkonto anses ha avyttrats då de förtecknades på kontot. Skatteverket behöver uppgift om att avyttringen har skett, för att säkerställa att beskattning kan ske. Det är därför lämpligt att kontrolluppgiftsskyldighet införs. När överföringen gäller andelar i en investeringsfond bör kontrolluppgift lämnas av den som enligt 10 kap. 3 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, förkortad LSK, i dag är skyldig att lämna kontrolluppgift om avyttring genom inlösen, och uppgift ska då enligt huvudregeln lämnas om bland annat kapitalvinst eller kapitalförlust (10 kap. 6 § LSK). För övriga delägarätter och fordringsrätter bör den som för eller har fört investeringssparkontot åläggas denna skyldighet och i dessa fall ska uppgift lämnas om den ersättning som avses i 44 kap. 8 a § IL. Av den paragrafen framgår att när tillgångar överförs till ett investeringssparkonto från ett annat slags konto så ska andelarna anses ha avyttrats mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet då de förtecknades på kontot.

Kontrolluppgifter om avyttring av finansiella instrument enligt 44 kap. 8 a § IL ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Den kontrolluppgiftsskyldighet som nu föreslås avseende schablonintäkt och överföring av fordringsrätter och andra delägarätter än andelar i en investeringsfond gäller för svenska och utländska

investeringsföretag som tillhandahåller investeringssparkonton i enlighet med bestämmelserna i lagen om investeringssparkonto. Dessa företag driver sin verksamhet på olika sätt här i Sverige. När det gäller utländska företag som driver bankverksamhet, värdepappersrörelse, fondverksamhet, finansieringsverksamhet eller försäkringsverksamhet i Sverige utan att inrätta en filial eller motsvarande etablering här, ska de enligt 13 kap. 1 § LSK innan verksamheten inleds ge in en skriftlig förbindelse till Finansinspektionen om att lämna kontrolluppgifter i enlighet med bestämmelserna i samma lag.

7.2.2 **Kontrolluppgifter om kapitalförsäkring och avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring**

Regeringens förslag: För kapitalförsäkring eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring ska kontrolluppgift innehålla uppgift om kapitalunderlag beräknat enligt 3 a § sjätte till nionde styckena samt 3 b och 3 c §§ lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har berört förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I denna lagrådsremiss föreslås att för kapitalförsäkring eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring ska, förutom värdet av den skattskyldiges tillgångar vid beskattningsårets ingång respektive värdet av försäkringen vid beskattningsårets ingång, ett värde motsvarande summan av de premier som har betalats in under beskattningsåret ingå i kapitalunderlaget. Vid beräkning av detta belopp ska dock premier som har betalats in under den andra halvan av beskattningsåret beräknas till halva värdet. Kapitalunderlaget utgör underlag för beräkning av den avkastningsskatt som ska betalas avseende försäkringen respektive avtalet om tjänstepension. Vidare föreslås regler om fördelning av kapitalunderlaget mellan överlåtare och förvärvare i de fall en kapitalförsäkring eller ett motsvarande tjänstepensionsavtal har överlåtits under beskattningsåret. Dessa nya bestämmelser om beräkning av kapitalunderlaget med hänsyn till premiebetalningar för kapitalförsäkring eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring föreslås införas i 3 b och 3 c §§ lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

De nya bestämmelserna om beräkning av kapitalunderlag för kapitalförsäkring eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring kräver förändringar i bestämmelserna om kontrolluppgifter för dessa försäkringar och avtal. Ändringar föreslås därför i 11 kap. 8 a § LSK som innebär att för kapitalförsäkring eller sådant avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring ska kontrolluppgiften innehålla uppgift om kapitalunderlag beräknat enligt såväl 3 a § sjätte till nionde styckena som 3 b och 3 c §§ lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.

7.3 Annan uppgiftsskyldighet

Regeringens förslag: När en kontoinnehavare överför investeringstillgångar till ett eget investeringssparkonto från ett konto som inte är ett investeringssparkonto anses tillgångarna avyttrade till marknadsvärdet. Den som för eller har fört ett investeringssparkonto ska lämna de uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten beträffande en sådan avyttring avseende andelar i en investeringsfond ska kunna fullgöras. Om den som är skyldig att lämna uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige inte fullgör sin skyldighet ska den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket.

Andelar i en investeringsfond på ett investeringssparkonto undantas från ett fondbolags uppgiftsskyldighet vid förvaltarregistrering efter det att andelarna förtecknats på kontot.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har berört förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I 15 kap. lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, förkortad LSK, finns det bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige för att denne ska kunna fullgöra sin kontrolluppgiftsskyldighet. När en kontoinnehavare överför investeringstillgångar till ett eget investeringssparkonto anses tillgångarna enligt 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, avyttrade mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet då de förtecknades på kontot. Kontrolluppgiftsskyldighet om en sådan avyttring av fordringsrätter och andra delägarätter än andelar i investeringsfonder åligger enligt 10 kap. 7 § LSK den som för eller har fört ett investeringssparkonto, och ingen uppgiftsskyldighet blir då aktuell. För fondandelar ska dock kontrolluppgift lämnas av den som enligt 10 kap. 3 § LSK är skyldig att lämna kontrolluppgift om avyttring av fondandelar genom inlösen. För att kontrolluppgiftsskyldighet avseende en sådan avyttring ska kunna fullgöras krävs att vissa uppgifter lämnas från den som för eller har fört ett investeringssparkonto till den kontrolluppgiftsskyldige. En skyldighet att lämna sådana nödvändiga uppgifter bör därför införas i dessa fall.

Om den som är skyldig att lämna uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige inte fullgör sin skyldighet, ska den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket. Detta bör även gälla den föreslagna uppgiftsskyldigheten avseende avyttring av fondandelar enligt 44 kap. 8 a § IL.

Fondbolag som ska föra eller låta föra ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder ska, då en förvaltare ska föras in i registret enligt 4 kap. 12 § den lagen, lämna förvaltaren uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar i en investeringsfond som tillhör en andelsägare och som har registrerats på förvaltaren i stället för andelsägaren. För andelar i investeringsfonder på ett investeringssparkonto behövs inte uppgifterna för beskattning efter det att andelarna förtecknats på ett kontot, eftersom schablonbeskattning då

ersätter skatt på kapitalvinster. Därför införs ett undantag från uppgiftsskyldigheten för andelar i investeringsfonder efter det att de förtecknats på ett investeringssparkonto.

7.4 Slopad kontrolluppgiftsskyldighet

Regeringens förslag: Skyldigheten att lämna kontrolluppgift om ränteinkomster, utdelning och annan avkastning på tillgångar på ett investeringssparkonto slopas, om kontot innehas av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo, såvida det inte är fråga om ränta, utdelning och annan avkastning av tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 inkomstskattelagen, eller ränta som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 3 inkomstskattelagen.

Även kontrolluppgiftsskyldigheten vid avyttring av tillgångar på ett investeringssparkonto slopas, om kontot innehas av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo, såvida det inte är fråga om avyttring av tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 inkomstskattelagen.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. De tillgångsslag och den ränta där kontrolluppgift alltjämt ska lämnas har utökats något jämfört med promemorians förslag på grund av ändringar avseende vilka tillgångar som ska schablonbeskattas och vilka som ska beskattas konventionellt.

Remissinstanserna: *Aktiespararna* anser att finansiella instrument på ett investeringssparkonto ska vara direktregistrerade, för att underlätta för aktieägarna att utöva sin rösträtt vid bolagsstämmor. *Sveriges Advokatsamfund* anför att till skillnad från det sparande som sker via kapitalförsäkring är sparandet på ett investeringssparkonto förenat med direkt äganderätt och därmed också rösträtt, såvitt avser aktier som förvaras på kontot. Om det inte är möjligt att låta kontoinnehavaren direktregistrera sig för investeringstillgångarna är det omöjligt för denne att utöva sin rösträtt, något som knappast kan vara avsett. Det får antas att många sparare som använder sig av investeringssparkonto vill vara direktregistrerade som ägare och Advokatsamfundet förutsätter att sparandet måste kunna förenas med system som, trots direktregistreringen, möjliggör för det kontoförande institutet att hålla reda på utdelning och annan avkastning för att bedöma vad som är hänförligt till vilket finansiellt instrument. Att implementera förslaget utan att det går att säkerställa att rösträtten tillkommer vederbörande andelsägare är enligt Advokatsamfundet olämpligt. *Skatteverket* påtalar att en förutsättning för att verket ska kunna kontrollera de avyttringar som sker i framtiden är att det går att särskilja de avräkningsnotor som avser ett investeringssparkonto och som därför inte ska beskattas och de som hör till en vanlig depå som ska beskattas. Skatteverket anser därför att det är av vikt att Finansinspektionen i sina föreskrifter anger att det på avräkningsnotan ska framgå att tillgången förvaras på ett investeringssparkonto.

Skälen för regeringens förslag: Ränteinkomster och all annan avkastning på tillgångar på ett investeringssparkonto som innehas av en obegränsat skattskyldig ska inte beskattas enligt de ”vanliga” kapitalbeskattningsreglerna i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, utan endast bli föremål för schablonbeskattning. Detsamma gäller kapitalvinster och kapitalförluster vid avyttring av sådana tillgångar. Något större behov av kontrolluppgifter om sådana inkomster finns därmed inte. Därför föreslås att dessa kontrolluppgiftsskyldigheter slopas när det gäller tillgångar på sådana konton som innehas av obegränsat skattskyldiga.

De tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL ska dock inte vara föremål för schablonbeskattning. Det innebär att ränta, utdelning kapitalvinster och annan avkastning på sådana tillgångar ska beskattas konventionellt. De tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL är tillgångar som förvärvats av den som emitterat dem om tillgångarna avses bli upptagna till handel på t.ex. en reglerad marknad inom viss tid, se 18 § lagen om investeringssparkonto, samt kvalificerade andelar och finansiella instrument där kontoinnehavaren enligt bestämmelserna i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto äger en viss andel av ett företag. Dessutom omfattas sådana finansiella instrument som förvaras felaktigt på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto. Eftersom kontrolluppgifter alltjämt krävs för beskattningen av ränta, utdelning, kapitalvinst och annan avkastning avseende dessa tillgångar bör kontrolluppgiftsskyldigheten behållas oförändrad för dessa.

Förutom de nämnda tillgångarna i 42 kap. 42 § andra stycket 1 föreslås även att sådan ränta som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 3 ska beskattas konventionellt. I den bestämmelsen anges att ränta på kontanta medel ska tas upp om den räntesats som ligger till grund för räntans beräkning någon gång under kalenderåret har överstigit den faktor som enligt 42 kap. 36 § IL ligger till grund för den schablonintäkt som ska beräknas för tillgångar på investeringssparkonto. Eftersom kontrolluppgifter alltjämt krävs för beskattningen av sådan ränta, bör kontrolluppgiftsskyldigheten behållas oförändrad.

Ett investeringssparkonto kan innehas också av begränsat skattskyldiga. För att säkerställa att Sverige ska kunna uppfylla sina åtaganden inom det internationella informationsutbytet – särskilt i enlighet med rådets direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar – behålls dagens kontrolluppgiftsskyldigheter oförändrade avseende tillgångar på investeringssparkonton som innehas av fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto kan hos den centrala värdepappersförvararen antingen vara registrerade direkt på den fysiska person eller det dödsbo som äger dem eller vara förvaltarregistrerade på investeringsföretaget som för kontot. För att ett investeringsföretag ska kunna veta vilka utbetalningar från ett företag avseende ränta, utdelning och annan avkastning till kontoinnehavaren som är hänförliga tillgångar på ett investeringssparkonto och vilka som inte är det, kan finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto förvaltarregistreras på investeringsföretaget. Det torde även finnas andra

lösningar som innebär att det kommer att vara möjligt att hålla reda på vilka finansiella instrument som är hänförliga till ett investeringssparkonto även för direktregistrerade finansiella instrument. Oavsett vilken väg som marknaden väljer är informationen nödvändig för att investeringsföretaget ska kunna veta när skatteavdrag ska göras respektive när kontrolluppgift ska lämnas. Någon lagreglering om hur marknaden väljer att säkerställa detta är inte nödvändig. I fråga om kontanta medel som förvaras på ett investeringssparkonto uppkommer inte denna fråga eftersom de som huvudregel torde sättas in på ett inlåningskonto i ett kreditinstitut.

Skatteverket framför att det är av vikt att Finansinspektionen i sina föreskrifter anger att det på avräkningsnotan ska framgå att tillgången förvaras på ett investeringssparkonto. För Skatteverkets kontroll kan det naturligtvis vara av värde om avräkningsnotor framdeles även ger upplysning om huruvida försålda tillgångar är sådana som förvaras på ett investeringssparkonto eller inte. Frågan om utformning av avräkningsnotor omfattas dock inte av detta lagstiftningsprojekt utan är en fråga för Finansinspektionen.

7.5 Deklarationsskyldighet för schablonintäkt avseende innehav av investeringssparkonto

Regeringens förslag: Schablonintäkt avseende innehav av investeringssparkonto undantas från deklarationsskyldighet för fysiska personer och dödsbon i de fall den skattskyldige saknar andra deklarationspliktiga intäkter och kontrolluppgift har lämnats avseende intäkten.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har berört förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Den som äger tillgångar på ett investeringssparkonto föreslås bli skyldig att ta upp en schablonintäkt till beskattning. Förslaget riskerar dock att leda till att ett stort antal personer som inte deklarerar i dag blir deklarationsskyldiga. Det rör sig om personer, främst barn, som endast har kapitalinkomster där det innehålls preliminär skatt. Sådant skatteavdrag ska enligt 5 kap. 8 § skattebetalningslagen (1997:483) bl.a. göras från ränta och utdelning på aktie eller andel i en investeringsfond som lämnas i pengar och som kontrolluppgift ska lämnas för. För sådana intäkter finns för fysiska personer enligt 2 kap. 2 § 3 lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, förkortad LSK, ingen skyldighet att lämna allmän självdeklaration, utan underrättelse om taxeringsbeslut lämnas enligt 7 § taxeringsförordningen (1990:1236) först i besked om slutlig skatt. Ett likalydande undantag från deklarationsskyldighet finns för dödsbon i 2 kap. 4 § 1 LSK.

En lösning på problemet att många riskerar att bli deklarationsskyldiga är att undanta schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto från deklarationsskyldighet. Deklarationsfriheten bör endast gälla i de fall där den skattskyldige saknar andra deklarations-

pliktiga intäkter och där kontrolluppgift har lämnats avseende intäkten. Om kontrolluppgift i något fall skulle ha lämnats för en schablonintäkt bör deklareringsplikten kvarstå eftersom Skatteverket i dessa fall saknar underlag för att beräkna skatten. Om den skattskyldige har andra deklareringsplikliga intäkter ska allmän självdeklaration lämnas enligt vanliga regler och i så fall ska även schablonintäkten deklarerars. Om en skattskyldig skulle vilja deklarerera schablonintäkt trots att ingen skyldighet föreligger, t.ex. för att kunna göra avdrag för kapitalförlust, så finns en sådan möjlighet redan i dag.

Att införa deklareringsfrihet för schablonintäkt innebär således att de som tidigare sluppit deklarerera för avkastning på t.ex. aktier och fondandelar men som vid sparande på investeringssparkonto skulle bli deklareringskyldiga för schablonintäkt, inte heller i fortsättningen ska behöva lämna självdeklaration. Undantagen från deklareringsplikten för ränta och utdelning finns i 2 kap. 2 § 3 och 2 kap. 4 § 1 LSK och är utformade så att ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift ska lämnas enligt 8 eller 9 kap. LSK ska undantas. Det är lämpligt att välja en liknande modell för undantagen för schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto. Kontrolluppgift avseende schablonintäkt ska enligt lagrådsremissens förslag lämnas av den som för eller har fört kontot, och bestämmelser om detta föreslås införas i 11 kap. 10 § LSK. Regler som undantar schablonintäkt för vilken kontrolluppgift har lämnats enligt 11 kap. 10 § LSK från deklareringsplikten bör därför införas i 2 kap. 2 § 3 och 2 kap. 4 § 1 LSK. På samma sätt bör ett tillägg göras till 7 § taxeringsförordningen med innebörden att underrättelse om taxeringsbeslut avseende schablonintäkt lämnas i besked om slutlig skatt.

7.6 Skatteförfarandelagen

Regeringens förslag: De bestämmelser avseende deklarerationer, kontrolluppgifter och annan uppgiftsskyldighet som föreslås införas i lagen om självdeklarerationer och kontrolluppgifter ska införas även i skatteförfarandelagen.

Promemorians förslag: Promemorian innehåller inget förslag i frågan.

Skälen för regeringens förslag: I lagrådsremissen Skatteförfarandet (Fi2011/313) föreslås som tidigare nämnts en ny lag, skatteförfarandelagen, förkortad SFL, för i stort sett hela skatteförfarandet. Lagen ska ersätta bland annat LSK. SFL föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. När det gäller kontrolluppgifter och informationsuppgifter tillämpas dock lagen första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2013. Förslagen om investeringssparkonto och förändrad beskattning av kapitalförsäkring i denna lagrådsremiss föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. Det innebär att bestämmelserna i LSK alltså ska tillämpas när det gäller uppgifter som avser kalenderåret 2012, medan bestämmelserna i SFL ska tillämpas när det gäller uppgifter som avser kalenderåret 2013 och senare kalenderår. Av den anledningen föreslås de förändringar och nya bestämmelser avseende deklarerationer,

kontrolluppgifter och annan uppgiftsskyldighet som förslagen i denna lagrådsremiss föranleder i såväl LSK som SFL. Förslagen i SFL är i sak identiska med förslagen i LSK.

7.7 Skatteverkets information

Regeringens förslag: För att slippa betala kostnadsränta måste den som är skattskyldig för schablonintäkt och som undantas från deklARATIONSSKYLDIGHET betala in skattebeloppet senast den 3 maj taxeringsåret. Skatteverket bör på lämpligt sätt informera de skattskyldiga om möjligheten att betala in skattebeloppet i sådan tid att de slipper betala kostnadsränta.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att Skatteverket före den 3 maj taxeringsåret ska skicka ut information till dem som är skattskyldiga för schablonintäkt och som befrias från deklARATIONSSKYLDIGHET som möjliggör för dessa att betala skatten utan att drabbas av kostnadsränta.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har berört förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt förslagen i denna lagrådsremiss kommer innehavare av tillgångar på investeringssparkonto att bli skattskyldiga för en schablonintäkt. Om dessa saknar andra deklARATIONSPLIKTIGA intäkter föreslås att intäkten inte ska behöva deklarereras. Eftersom det är fråga om en skattepliktig intäkt kommer dock den skattskyldige ändå att bli skyldig att betala in den skatt som belöper på schablonintäkten. Ett sätt att undvika detta vore att införa regler om skatteavdrag. Regeringen anser dock att nackdelarna med ett sådant system överväger fördelarna, se avsnitt 5.2.

Förslaget till deklARATIONSFRIHET för schablonintäkt innebär att den skattskyldige underrättas om taxeringsbeslut, där skattebeloppet framgår, först genom besked om slutlig skatt. Sådant besked om den slutliga skatten ska enligt 11 kap. 15 § skattebetalningslagen (1997:483) skickas till den skattskyldige senast den 15 december taxeringsåret. Enligt 19 kap. 5 § andra stycket skattebetalningslagen beräknas kostnadsränta på slutlig skatt från och med den 4 maj taxeringsåret. För att slippa betala kostnadsränta måste således skattebeloppet betalas senast den 3 maj taxeringsåret.

I promemorian gjordes bedömningen att en lämplig lösning vore att Skatteverket före den 3 maj taxeringsåret skulle skicka ut information, med vidhängande inbetalningskort, som möjliggör för skattskyldiga som befrias från deklARATIONSSKYLDIGHET att betala skatten utan att drabbas av kostnadsränta. Motsvarande lösning föreslogs i ett annat förslag från Finansdepartementet om hanteringen av schablonintäkt avseende andelar i investeringsfonder, som lämnades i promemorian Kompletterande förslag till ändrade skatteregler för investeringsfonder och deras delägare (Fi 2010/5532). Skatteverket framförde i sitt remissvar över förslaget i den promemorian bl.a. att det skulle bli svårt att förklara syftet med ett riktat informationsutskick, att det rör sig om små räntebelopp samt att utskicket enligt förslaget ska ske samtidigt som 7,5 miljarder

deklarationer skickas ut och arbetsbelastningen hos verket redan är hög. Skatteverket föreslog i stället att verket skulle ansvara för att sprida allmän information till de skattskyldiga om möjligheten att betala in skatten i sådan tid att kostnadsränta kan undvikas.

Regeringen konstaterar att de flesta sparare som inte har några deklarationspliktiga inkomster har relativt små sparbelopp. I vissa fall kommer spararnas schablonintäkt att understiga gränobeloppet för beräkning av statlig inkomstskatt och dessa kommer då inte att behöva betala skatt för någon schablonintäkt över huvud taget. Även bland de sparare som har något större innehav på sina investeringssparkonton blir schablonintäkten oftast inte större än att den riskerade räntan på skatten stannar vid relativt låga belopp. Att införa ett system med personligt riktade informationsutskick innebär administration och kostnader för Skatteverket. Det skulle vara betydligt enklare för Skatteverket att ta fram och sprida allmän information via webbplats och deklarationsbroschyrer m.m. Allmän information kommer dock sannolikt inte att nå alla berörda, och den är inte heller lika lätt att använda sig av som en personligt riktad information med vidhängande inbetalningskort där skattebeloppet är förtryckt. Med allmän information ankommer det på den enskilde att själv med hjälp av sin kontrolluppgift beräkna sin skatt och göra en egen inbetalning till skattekontot. Med hänsyn till de begränsade belopp i kostnadsränta som det i de allra flesta fall kan bli fråga om anser dock regeringen ändå att det bör vara tillräckligt att Skatteverket på lämpligt sätt informerar de skattskyldiga. Om det senare skulle visa sig att denna information är otillräcklig är det möjligt att då införa ett system med personligt riktad information.

8 Vissa bidrag

Regeringens förslag: Schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto ska inte beaktas som inkomst av kapital vid beräkning av bidragsgrundande inkomst avseende bostadsbidrag och bostadstillägg samt vid beräkning av betalningsskyldighet för underhållsstöd för den bidragsskyldige föräldern. Motsvarande ska gälla vid beräkning av äldreförsörjningsstöd och bilstöd.

Promemorians förslag: Förslaget saknas i promemorian.

Skälen för regeringens förslag: Vid beräkning av bidragsgrundande inkomst för bostadsbidrag och bostadstillägg ingår överskott i inkomstslaget kapital. Detsamma gäller vid beräkning av äldreförsörjningsstöd och bilstöd i form av anskaffningsbidrag. Enligt 97 kap. 5 § socialförsäkringsbalken, gällande beräkning av bostadsbidrag, ska beräkning av överskott i inkomstslaget kapital göras enligt bestämmelserna i 41 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, med vissa justeringar. I 102 kap. 9 § socialförsäkringsbalken, gällande beräkning av bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och bilstöd anges att överskott i inkomstslaget

kapital ska beräknas enligt bestämmelserna i 97 kap. 5 §, dvs. på samma sätt som för bostadsbidrag.

Enligt förslagen i denna lagrådsremiss ska den som äger tillgångar på ett investeringssparkonto ta upp en schablonintäkt till beskattning. Schablonintäkten motsvaras inte av någon faktisk intäkt. Bostadsbidrag och bostadstillägg är en del av grundskyddet i socialförsäkringssystemet och syftar till att ge bland annat ekonomiskt svaga barnfamiljer och pensionärer med låga inkomster möjlighet till en bra bostadsstandard. Avsikten är att det är de bidragsberättigades faktiska inkomster som ska ligga till grund för beräkningen av bostadsbidrag respektive bostadstillägg. Detsamma gäller för äldreförsörjningsstöd och bilstöd. Schablonintäkten är emellertid inte en faktisk inkomst och regeringen anser därför inte att den bör ingå i den bidragsgrundande inkomsten. Regeringen föreslår därför att ett undantag införs i 97 kap. 5 § socialförsäkringsbalken så att schablonintäkt enligt 42 kap. 36 § IL inte beaktas som inkomst av kapital vid beräkningen av den bidragsgrundande inkomsten för bostadsbidrag, bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och bilstöd.

Vid beräkning av den bidragsskyldiges inkomst för betalningsskyldighet för utgivet underhållsstöd ingår överskott i inkomstslaget kapital. Enligt 19 kap. 13 § socialförsäkringsbalken ska även denna beräkning av överskott i inkomstslaget kapital göras enligt bestämmelserna i 41 kap. 12 § IL med vissa justeringar.

Underhållsstödet är en del av det ekonomiska familjestödet och garanterar att ett barn till särlevande föräldrar får ett visst underhåll även när den bidragsskyldige föräldern inte fullgör sin underhållsskyldighet. Avsikten är att det är den bidragsskyldiges faktiska inkomster som ska ligga till grund för beräkningen av betalningsskyldigheten. Den föreslagna schablonintäkten avseende innehav av ett investeringssparkonto är emellertid som redan konstaterats inte någon faktisk inkomst och regeringen anser därför inte att den bör ingå i den bidragsskyldiges inkomst. Regeringen föreslår därför att ett undantag införs i 19 kap. 13 § socialförsäkringsbalken så att schablonintäkt enligt 42 kap. 36 § IL inte beaktas som inkomst av kapital vid beräkningen av den bidragsskyldiges inkomst vid betalningsskyldighet för underhållsstöd.

9 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Den föreslagna lagen om investeringssparkonto träder i kraft den 1 januari 2012. Detsamma gäller i huvudsak de ändringar som föreslås i inkomstskattelagen, lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel m.fl. lagar.

Promemorian förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Euroclear Sweden AB* anser att tidpunkten för lagens ikraftträdande av konkurrensskäl bör anpassas så att det är minst ett år från att den nya lagen offentliggörs fram till ikraftträdandet. *Svensk*

Försäkring anför att den föreslagna ändringen av beskattningen av kapitalförsäkringar sammanfaller i tiden med livförsäkringsföretagens förberedelser för det nya rörelseregelsystemet, Solvens 2. Det arbetet är det största regelförändringsarbete som någonsin genomförts i försäkringsbranschen. Mot denna bakgrund vill Svensk Försäkring ifrågasätta tidpunkten för ikraftträdandet. Det är inte rimligt att införa lagstiftning med omfattande krav på systemändringar med den framförhållning som föreslås.

Skälen för regeringens förslag: Det är angeläget att de förslag som lagrådsremissen innehåller kan träda i kraft relativt snart, bl.a. på grund av problemet med s.k. årsskiftestransaktioner i kapitalförsäkring. Regeringen instämmer därför i bedömningen i promemorian att lagen om investeringssparkonto och de ändringar som föreslås i bl.a. inkomstskattelagen (1999:1229) och lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel ska träda i kraft den 1 januari 2012. Enligt regeringens bedömning får de som berörs av förslagen i denna lagrådsremiss tillräcklig framförhållning.

10 Konsekvensanalys

10.1 Ekonomiska frågor, särskilt offentligfinansiella effekter

10.1.1 Investeringsparkonto

Schablonräntan för investeringssparkontot föreslås uppgå till statslåneräntan ökat med 0,75 procentenheter. Påslaget på statslåneräntan är tänkt att återspegla den överavkastning som riskfyllda tillgångar såsom aktier kan förväntas ge i förhållande till den i stort sett riskfria avkastningen från statspapper.

Den offentligfinansiella effekten av förslaget om ett schablonbeskattat investeringssparkonto beror på vilka skatteintäkter tillgångarna på kontot skulle ha gett upphov till om de beskattats på konventionellt sätt.

I och med att förslaget bedöms få betydande konsekvenser för skattebasernas utveckling har avsteg gjorts från den allmänna principen om statistiskt beräknade offentligfinansiella effekter (se Finansdepartementets *Beräkningskonventioner 2011*). Detta för att ge en så rättvisande bild som möjligt av de offentligfinansiella effekter som förslaget förväntas ge upphov till.

Effekten kan uttryckas som skillnaden i effektiva skattesatser vid schablonbeskattning respektive konventionell beskattning, multiplicerat med stocken av sparande på investeringssparkonton. Med *effektiv skattesats* avses det faktiska skatteuttaget i förhållande till den sanna ekonomiska inkomst som skatten avser.

Den effektiva skattesatsen för tillgångar på investeringssparkonto förväntas uppgå till ca 22,2 procent. Beräkningen av den effektiva skattesatsen bygger på antaganden om tillgångarnas sammansättning och den förväntade avkastningen för respektive tillgångsslag. I det följande redovisas dessa antaganden mer ingående.

Tillgångarna på kontot antas bestå av aktier och andelar i investeringsfonder samt även en mindre del likvida medel (t.ex. till följd av utdelning eller likvid från avyttringar som inte ännu återinvesterats). Fördelningen antas vara 95 procent i aktier och fondandelar, varav hälften, 47,5 procentenheter, i respektive tillgångsslag, och 5 procent i likvida medel. Investeringsfondernas tillgångar antas i sin tur utgöras av tre fjärdedelar aktier och en fjärdedel räntebärande, vilket är representativt för svenska investeringsfonders samlade tillgångar.²⁹

Riskpremien för aktier, jämfört med långa statspapper, bedöms uppgå till 3,3 procent. Denna förväntade överavkastning reflekterar att aktier är riskfyllda tillgångar som fluktuerar kraftigt i värde. För att en investerare ska vilja äga riskfyllda tillgångar bör den förväntade avkastningen överstiga vad investeraren kan få från en riskfri tillgång. Riskpremien är dock ett väntevärde som inte är direkt observerbart. Ekonomisk teori säger att väntevärdet bör vara positivt, men det råder ingen konsensus om hur stor den framtida riskpremien kommer att vara eller exakt hur den ska beräknas. Den realiserade överavkastning som vi i efterhand observerar har fluktuerat avsevärt över tiden och har under långa perioder varit negativ, vilket understryker att den endast ger begränsad vägledning kring den framtida riskpremien.

Uppskattningen av riskpremien för aktier utgår ifrån den historiska överavkastningen för det globala indexet i DMS Global Database.³⁰ Indexet omfattar 17 länder, däribland USA och Sverige, under perioden 1900–2009. Den historiskt observerade överavkastningen för det globala indexet uppgår till ca 4–5 procent. Den historiska överavkastningen reflekterar dock även engångshändelser vilket talar för att den framtida överavkastningen sannolikt kommer understiga den historiskt observerade nivån. Öväntat hög ekonomisk tillväxt och en övergång till högre värderingsmultiplar utgör sannolikt bidragande orsaker till varför överavkastningen varit så pass hög under 1900-talet.³¹ En relaterad engångseffekt är den kraftiga reduktionen av transaktionskostnader för aktieaffärer som ägde rum under perioden, vilket inte minst inneburit kraftigt förbättrade möjligheter till diversifiering. Sammantaget kan dessa engångseffekter ha resulterat i en stor och oförutsedd värdeökning under främst den senare hälften av 1900-talet. Det finns således starka skäl som talar mot att den framtida överavkastningen kommer vara i nivå med det som observerats under 1900-talet. Med hänsyn till dessa faktorer bedöms den förväntade riskpremien för aktier vara något lägre än den historiskt observerade överavkastningen för det globala indexet i DMS Global Database. Nedrevideringen är i linje med det som förespråkas i DMS (2010).

För statslåneräntan används i beräkningarna Finansdepartementets egna prognoser för åren 2012–2014. På längre sikt, där prognoser saknas, antas statslåneräntan uppgå till ca 4,9 procent, motsvarande en förväntad

²⁹ Se SCB:s finansmarknadsstatistik.

³⁰ Se Dimson, E., P. Marsh och M. Staunton (2010), "Risk and risk premiums", i *Credit Suisse Global Investment Returns Sourcebook 2010*.

³¹ Se t.ex. Fama, E. och K. French (2002), "The Equity Premium", *Journal of Finance* 57, s. 637–659.

styrrenta på mellan 3,75 och 4,0 procent samt en löptidspremie på 1,0 procent.

Sammantaget innebär detta att aktier förväntas ge en avkastning på ca 8,2 procent. Räntebärande tillgångar är en heterogen kategori och rymmer allt från statsskuldsväxlar till företagsobligationer med väsentligt högre risk och förväntad avkastning. Avkastningen för räntebärande tillgångar antas i genomsnitt ligga på samma nivå som statslåneräntan, dvs. ca 4,9 procent. Andelar i investeringsfonder antas därmed ha en förväntad avkastning på $0,75 \times 0,082 + 0,25 \times 0,049 = \text{ca } 7,4$ procent. Avkastningen för likvida medel antas uppgå till 1,0 procent.

Med dessa antaganden avseende tillgångarnas sammansättning och avkastningen för respektive tillgångsslag uppgår den genomsnittliga förväntade avkastningen för tillgångar på ett investeringssparkonto sammantaget till ca 7,6 procent.

Schablonintäkten uppgår till statslåneräntan ökat med 0,75 procentenheter, vilket vid en statslåneränta på 4,9 procent och en skattesats på 30 procent ger ett skatteuttag som uppgår till ca 1,7 procent av tillgångarnas värde. Detta motsvarar en effektiv skattesats vid schablonbeskattning på ca $1,7/7,6 = \text{ca } 22,2$ procent.³² Den effektiva skattesatsen understiger den nominella skattesatsen till följd av att schablonräntan understiger den förväntade totalavkastningen.

Den effektiva skattesatsen om samma tillgångar i stället beskattas konventionellt bedöms uppgå till 28,7 procent. För konventionell beskattning gäller att direktavkastning, t.ex. räntor och utdelningar, beskattas löpande, medan värdeförändring tas upp till beskattning först när innehavet avyttras. För direktavkastningen sammanfaller den effektiva och nominella skattesatsen. För värdestegring uppkommer dock en skillnad mellan de två såvida beskattningen äger rum senare i tiden eftersom nuvärdet av skatten då minskar. Ju längre tid som går mellan att en värdestegring uppkommit och att den latent vinsten realiserar och därmed beskattas, desto större skillnad mellan den effektiva och den nominella skattesatsen. Med avseende på totalavkastningen uppgår den effektiva skattesatsen vid konventionell beskattning till ett viktat genomsnitt av den nominella skattesatsen och den effektiva skattesatsen för värdestegring, där vikterna ges av totalavkastningens fördelning mellan direktavkastning och värdestegring.

Beräkningen av den effektiva skattesatsen vid konventionell beskattning utgår ifrån den schablonmässiga metod som beskrivs i King (1977).³³ Med denna modell antas kapitalvinster som uppkommer under ett visst år skattas av med en konstant andel q varje år därefter, dvs. den resterande latent vinsten avtar exponentiellt. Formeln kan tolkas som ett viktat genomsnitt av de effektiva skattesatserna för den vinst som uppkommit under ett visst år, sett från det året. Vikterna beror på avskattningstakten q och diskonteringsräntan r , där parametern q reflekterar den takt i vilken totalpopulationen realiserar kapitalvinster på direktägda aktier. Parametern kan även tolkas som att den tid det tar innan en vinst realiserar är en slumpvariabel. Sannolikhetsfördelningen för denna ges

³² Avvikelsen beror på avrundning.

³³ King, M. A. (1977), *Public Policy and the Corporation*. Cambridge: Wiley.

av uttrycket $p(t) = q(1-q)t$, där $p(t)$ är sannolikheten att en vinst realiseras efter t år. En mer ingående beskrivning ges i Bilaga 1.

Beräkningen av den effektiva skattesatsen vid konventionell beskattning har gjorts utifrån samma antaganden om tillgångarnas sammansättning och avkastning som ovan, samt ett kompletterande antagande avseende den takt i vilken latent vinst realiserar, dvs. parametern q ovan.

Forskning från Finland och Norge har visat att omsättningstakten, mätt på individnivå, är förhållandevis hög i dessa länder, med rapporterade medianvärden för innehavstiden i storleksordningen 1–2 år.³⁴ Det finns sannolika skäl att förvänta sig att innehavstiderna har blivit kortare de senaste åren även för svensk del. Handel över internet har medfört både en ökad tillgänglighet och lägre transaktionskostnader för den som aktivt förvaltar sin portfölj. Med Kings formel är den betingade sannolikheten för en försäljning, dvs. sannolikheten att ett innehav avyttras i period $t+1$ givet att det inte har avyttrats efter t perioder, konstant. Både den finska och den norska studien finner emellertid att den betingade sannolikheten för en försäljning är avtagande, vilket reflekteras i en förhållandevis stor skillnad mellan median- och medelvärdena för innehavstiden. Detta talar för ett något lägre q i Kings formel.

Med hänsyn till ovanstående har parametern q i beräkningarna satts till 0,4 för direktägda aktier och 0,2 för andelar i investeringsfonder. Att fondandelar antas omsättas mindre ofta beror på den möjlighet som finns till skattefria omplaceringar inom fonderna.

I enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner används den prognostiserade realräntan på tioåriga statsobligationer som diskonteringsränta.

Med dessa antaganden bedöms den effektiva skattesatsen uppgå till 28,9 procent för aktier och 28,3 procent för fondandelar. Den sammanlagda effektiva skattesatsen har beräknats utifrån antagandet att direktavkastningen uppgår till en tredjedel av totalavkastningen för aktier, i linje med historiska nivåer.

Sammantaget beräknas därmed den effektiva skattesatsen för de tillgångar som förväntas på investeringssparkonto uppgå till 28,7 procent vid konventionell beskattning, att jämföra med uppskattningsvis 22,2 procent vid schablonbeskattning.

Den nivå på schablonbeskattningen som föreslås gälla för investeringssparkontot innebär således en sänkning av den förväntade effektiva skattesatsen med drygt 6 procentenheter jämfört med konventionell beskattning.

Investeringsparkontot är en ny produkt och det är svårt att med precision bedöma hur stor efterfrågan kommer att vara. Kontot bedöms dock bli en förmånlig och därmed populär sparform för den som innehar direktägda aktier och fondandelar. På lång sikt förväntas ca hälften av hushållens direktägande i aktier och investeringsfonder äga rum inom ramarna för investeringssparkontot. Nettoinflödet förväntas vara

³⁴ Kyröläinen, P. och J. Perttunen (2006), "Do individual investors care about transaction costs? Bid-ask spreads and holding periods for common stock", working paper. Naes, R. och B. A. Odegaard (2007), "Liquidity and asset pricing: Evidence on the role of investor holding period", Norges Bank working paper.

betydande, ca 50–100 miljarder kronor per år, under de första åren efter lanseringen men avtar gradvis. Dessa betydande nettoinflöden bör ses i relation till det stora nettosparandet i kapitalförsäkringar. Eftersom samma beskattningsnivå föreslås gälla för investeringssparkonto och kapitalförsäkring är det ovidkommande för skatteintäkterna om nettoinflödena sker till den ena eller andra av de två sparformerna.

Skillnaden i effektiva skattesatser vid schablon- respektive konventionell beskattning, multiplicerat med de förväntade nettoinflödena av sparande på investeringssparkonto, ger följande offentligfinansiella effekt:

Tabell 1 Offentligfinansiella effekter av sänkt effektiv skattesats, miljarder kronor

Periodiserad nettobudgeteffekt				Varaktig effekt
2012	2013	2014	2015	
-0,31	-0,75	-1,01	-1,21	-2,00

10.1.2 Kapitalförsäkringar

Investeringsparkontot har ur användarens perspektiv tydliga likheter med en typ av kapitalförsäkringar som redan finns på marknaden och därför bör dessa beskattas i samma utsträckning.

En konsekvens av förslaget om investeringssparkonto är därför att schablonräntan för kapitalförsäkringar bör höjas med 0,75 procentenheter, till statslåneräntan ökat med 0,75 procentenheter, samt att skattesatsen bör höjas från 27 till 30 procent.

Den offentligfinansiella effekten kan beräknas som skillnaden mellan den skatt som stocken av sparande i kapitalförsäkring förväntas generera, jämfört med vad som skulle varit fallet med rådande regler. Det bör understrykas att för intäkterna från schablonbeskattningen är det produkten av skattesatsen och schablonräntan som är av betydelse och inte huruvida skattesatsen är hög men schablonräntan låg eller vice versa.

På lång sikt förväntas förslaget få till följd att skatteuttaget för sparande i kapitalförsäkring, som andel av tillgångarnas värde, ökar från ca 1,3 procent till ca 1,7 procent.

För en kapitalförsäkring med en sammansättning av de underliggande tillgångarna motsvarande det som förväntas inom ramarna för investeringssparkontot innebär detta en höjning av den effektiva skattesatsen från ca 17,7 procent till ca 22,2 procent.

Sparande i kapitalförsäkring förväntas uppgå till knappt 290 miljarder kronor år 2012. I enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner uttrycks den offentligfinansiella effekten i fasta priser och volymer. Följaktligen bedöms underlaget uppgå till samma belopp även efter år 2012.

För statslåneräntan används Finansdepartementets prognoser för åren 2012–2014. På längre sikt, där prognoser saknas, antas statslåneräntan uppgå till ca 4,9 procent. Enligt förslaget ska det värde för statslåneräntan som ligger till grund för beskattningen av såväl investeringssparkonto som kapitalförsäkring fastställas den 30 november. Detta utgör en

förändring jämfört med rådande regler för kapitalförsäkring, där beskattningen utgår ifrån medelvärdet för statslåneräntan under föregående år. På lite längre sikt får detta ingen effekt på skatteintäkterna eftersom statslåneräntan den 30 november inte förväntas systematiskt avvika från årsmedelvärdet. På kort sikt förväntas dock statslåneräntan återhämta sig från den för närvarande osedvanligt låga nivån och i och med att statslåneräntan förväntas stiga är det rimligt att förvänta sig att värdet den 30 november inledningsvis kommer att ligga något över årsmedelvärdet. Även denna detalj medför initialt en viss ökning av skatteintäkterna, dock som mest 0,22 miljarder kronor (år 2012), vilket är inbegripet i beräkningarna.

Tabell 2 Offentligfinansiella effekter av ändrade skatteregler för kapitalförsäkringar, miljarder kronor

Periodiserad nettobudgeteffekt				Varaktig effekt
2012	2013	2014	2015	
1,20	1,16	1,10	1,03	1,07

10.1.3 Sammantagna effekter av reformerad beskattning av sparande

Förslaget om investeringssparkonto är tänkt att träda i kraft den 1 januari 2012. Därmed sammanfaller det i tiden med ett förslag avseende beskattningen av investeringsfonder som redovisats i en separat lagrådsremiss Ändrade skatteregler för investeringsfonder och deras delägare (Fi 2011/1668). Det förslaget avser slopad skattskyldighet för svenska investeringsfonder, vilket förväntas leda till kraftigt minskade utdelningar från fonder och därmed en sänkning av den effektiva skattesatsen för direktägda fondandelar, samt att fondandelsägare ska ta upp en schablonintäkt som kalibreras så att den effektiva skattesatsen sammantaget bedöms vara oförändrad.

I Budgetpropositionen för år 2011 uttrycktes målsättningen att förslaget om investeringssparkonto, inklusive den del av förslaget som berör kapitalförsäkringar, och de nya bestämmelserna avseende investeringsfonder utformas på ett sådant sätt att de sammantagna effekterna blir offentligfinansiellt neutrala. Förslaget om investeringssparkonton har därefter ändrats. Förslaget i denna lagrådsremiss medför en varaktig minskning av skatteintäkterna på ca 1 mdkr. Regeringen återkommer med en samlad bedömning av de offentligfinansiella konsekvenserna i budgetpropositionen för år 2012.

Skatteintäkterna förväntas vara i stort sett oförändrade under det år då åtgärderna träder i kraft, år 2012, men fr.o.m. år 2013 förväntas ett bortfall av skatteintäkter under ett antal år.

Förslaget om investeringssparkonto är överfinansierat på kort sikt, eftersom det bedöms ta ett antal år innan volymen av sparande på investeringssparkonto når den långsiktiga jämviktsnivån. Detta motverkar delvis, men inte fullt ut, effekterna av att slopa skattskyldigheten för svenska investeringsfonder. Den slopade skattskyldigheten bedöms likväl vara nödvändig eftersom direktiv

2009/65/EG³⁵, det omarbetade s.k. UCITS-direktivet, som ska vara genomfört i svensk rätt den 1 augusti 2011, innebär att svenskregistrerade fonder enkelt kommer kunna flytta utomlands för att undgå beskattning. Den slopade skattskyldigheten förväntas ge upphov till att utdelningar från fonder upphör nästan helt. Kapitalvinsterna förväntas visserligen öka i motsvarande utsträckning, men eftersom dessa beskattas först när kapitalvinsten realiserats uppkommer en tidsförskjutning av skatteintäkternas inbetalning.

Det rör sig således först och främst om en ändrad tidsprofil för skatternas inbetalning och inte om en varaktig minskning av skatteintäkterna. På grund av underlagets omfattning blir dock skatteintäkternas tidsförskjutning inledningsvis klart kännbar.

Den föreslagna schablonintäkten för fondandelsägare upprätthåller nuvärdet av skatteintäkterna, vilket säkrar att den reformerade beskattningen av investeringsfonder sammantaget på lång sikt är i stort sett offentligfinansiellt neutral, men det betyder även att den först på lite längre sikt fullt ut kompenserar för det initiala skattebortfallet från fondbeskattningen.

Tabell 3 Offentligfinansiella effekter av ändrad fondbeskattning till följd av UCITS IV-direktivet, miljarder kronor

	Periodiserad nettoeffekt				Varaktig effekt
	2012	2013	2014	2015	
Investeringsfonder	-3,59	-2,92	-2,25	-1,60	-0,02
varav <i>Slopad skattskyldighet, fond</i>	-4,30	-3,64	-2,97	-2,31	-0,74
<i>Schablonintäkt för andelsägare</i>	0,72	0,72	0,72	0,72	0,72

Det bör understrykas att beräkningen bygger på ett antagande om en beteendeförändring, dvs. att fonderna i stort sett helt upphör att lämna utdelning till andelsägarna. En allmän princip vid beräkningen av offentligfinansiella effekter är att anta oförändrat beteende, dvs. statisk beräkning. I detta fall bedöms en statisk beräkning dock vara klart missvisande. Det är dock en vanskelig uppgift att bedöma beteendeförändringens omfattning såväl på kort som lång sikt. Om utdelningarna skulle komma att minska i mindre utsträckning än vad som antagits i beräkningarna så kommer också bortfallet av skatteintäkter vara mindre.

Samtidigt förväntas lanseringen av investeringssparkontot, en ny och attraktiv sparform, resultera i att många sparare för över befintliga innehav, eller säljer dessa för att föra över medel till investeringssparkonton. I båda fall sker en beskattning av eventuella latent vinster.

Därmed kan investeringssparkontot förväntas ge upphov till en liknande tidsförskjutning av skatteintäkter men i omvänd riktning till den effekt som följer av UCITS IV-direktivet.

³⁵ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32 (Celex 32009L0065).

I beräkningarna antas att en viss tidigareläggning förekommer under de första tre åren efter investeringssparkontots lansering, dock i avtagande omfattning. Dessutom resulterar en tidigareläggning av skatteintäkterna i att intäkterna minskar under kommande år, eftersom en del latent vinst redan beskattats. Kapitalvinsterna i fråga antas vara till lika delar hänförliga till aktier och till fonder. Omsättningsfrekvensen antas vara 0,3, dvs. genomsnittet av de omsättningsfrekvenser som tidigare i sparprojektet antagits för aktier och fonder (0,4 respektive 0,2). Med andra ord antas att 30 procent av de latent vinst som till följd av möjligheten att till investeringssparkontot överföra befintligt innehav tas upp till beskattning år 2012 ändå skulle ha tagits upp det året. År 2013 är andelen $(1-0,3) \times 0,3$, år 2014 är den $(1-0,3)^2 \times 0,3$, och så vidare. Redan år 2014 förväntas tidigareläggningen resultera i minskade skatteintäkter, eftersom tidigareläggningen till båda de två föregående åren nu slår igenom på skatteintäkterna. På lite längre sikt är skatteintäkterna oförändrade. Den varaktiga effekten av denna omfördelning av skatteintäkter över tiden beräknas uppgå till 0,01 miljarder kronor.

Tabell 4 Offentligfinansiella effekter av förslagen avseende investeringssparkonto och kapitalförsäkring, inklusive tidigarelagda skatteintäkter, miljarder kronor

Effekt från	Periodiserad nettoeffekt				Varaktig effekt
	2012	2013	2014	2015	
Investeringsparkonto	2,21	-0,62	-1,48	-2,10	-1,99
varav <i>Schablonbeskattning av direktägda värdepapper</i>	-0,31	-0,75	-1,01	-1,21	-2,00
<i>Tidigareläggning av skatteintäkter</i>	2,52	0,13	-0,47	-0,89	0,01
Höjd avkastningsskatt för kapitalförsäkringar	1,20	1,16	1,10	1,03	1,07

Den varaktiga effekten av att lansera investeringssparkontot och att ändra skattereglerna för kapitalförsäkringar beräknas sammantaget uppgå till -0,92 miljarder kronor. Den varaktiga effekten är ett mått på den bestående årliga kostnaden utan koppling till de offentliga finanserna ett visst år (se avsnitt 1.4 i *Beräkningskonventionerna för 2011* för en utförligare beskrivning). Den varaktiga effekten reflekterar att den sänkning av den effektiva skattesatsen som investeringssparkontot medför på lång sikt inte fullt ut uppvägs av den höjda skatten på kapitalförsäkringar. Inledningsvis är dock summan av dessa två poster positiv.

Denna diskrepans reflekterar att volymen av sparande på investeringssparkonton antas öka med tiden, ett antagande som avviker från den allmänna beräkningsprincipen om oförändrat beteende. Antagandet bedöms vara nödvändigt eftersom det rör sig om en ny produkt. Volymen av sparande i befintliga kapitalförsäkringar antas däremot vara konstant. Förslaget rörande kapitalförsäkringar bedöms dessutom begränsa möjligheterna till skatteplanering, något som kan förväntas öka skatteintäkterna men i en utsträckning som är mycket svår att uppskatta

och därför, av försiktighetsskäl, inte inkluderas i offentligfinansiella effekten. Likväl bör man ha i åtanke att de nya reglerna på goda grunder kan förväntas inbringa intäkter utöver det som anges ovan, och den sammantagna varaktiga effekten bör därför tolkas med försiktighet.

Den senareläggning av skatteintäkter som slopad skattskyldighet för investeringsfonder ger upphov till balanseras på medellång sikt i viss utsträckning av de övriga åtgärderna. Under ikraftträdandeåret och på lång sikt balanseras senareläggningen av skatteintäkter i hög utsträckning.

Förslagen i denna lagrådsremiss medför också att beskattning av utdelning, där preliminärskatteavdrag görs, ersätts med beskattning av schablonintäkt som tas upp först i deklarationen. Detta innebär en förskjutning i skattebetalningarna. Förskjutningen påverkar inte redovisningen i Tabell 4 ovan, eftersom denna avser periodiserade skatteintäkter. Förskjutningen innebär dock ett ökat lånebehov och en räntekostnad för staten.

Tabell 5 Uppskattat ökat lånebehov och räntekostnader av uppskjutna skatteintäkter, mnkr

	2012	2013	2014	2015	Varaktigt
Ökat lånebehov	1 820	2 880	3 750	4 450	6 440
<i>Varav</i>					
Investeringsfonder	1 720	2 540	3 180	3 670	5 140
Investeringssparkonto	100	340	570	780	1 300
Räntekostnad	82	140	186	217	314
<i>Varav</i>					
Investeringsfonder	77	123	158	179	251
Investeringssparkonto	4	17	28	38	64

Det föreslås också att schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto inte ska beaktas som inkomst av kapital vid beräkning av bidragsgrundande inkomst avseende vissa bidrag, t.ex. bostadsbidrag och bostadstillägg. Detta kan komma att medföra något ökade kostnader för dessa bidrag. Den offentligfinansiella effekten av förslaget att inte beakta schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto som inkomst av kapital vid prövningen av rätten till vissa bidrag bedöms dock som försumbar.

10.2 Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Skatteverket

Förslaget om investeringssparkonto innebär att skattskyldiga fysiska personer inte längre ska redovisa löpande kapitalinkomster och kapitalutgifter respektive kapitalvinster och kapitalförluster på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i självdeklarationen. I stället ska investeringsföretaget beräkna och lämna kontrolluppgift till Skatteverket om schablonintäktens storlek för varje enskilt konto. Genom att faktiska

kapitalinkomster hänförliga till tillgångar på ett investeringssparkonto inte ska redovisas i självdeklarationen ska investeringsföretaget inte heller lämna kontrolluppgifter om ränta, utdelning eller annan avkastning på sådana tillgångar som innehas av obegränsat skattskyldiga personer. För Skatteverket innebär detta på sikt en stor förenkling jämfört med dagens kapitalbeskattning, en förenkling som också leder till lägre kostnader för hantering av kapitalbeskattningsfrågor hos Skatteverket.

Skatteverket har uppskattat sina kostnader för IT-utveckling till 17 miljoner kronor och de löpande kostnaderna (drift, underhåll och personalkostnader) till 11 miljoner kronor per år. Dessa kostnader balanseras på lång sikt av besparingar när transaktioner sker inom ramen för investeringssparkontot i stället för i det konventionella systemet. Ju större andel av det totala sparandet i finansiella instrument som placeras på investeringssparkonton desto större blir Skatteverkets besparing.

I lagrådsremissen föreslås också att schablonintäkten avseende innehav på ett investeringssparkonto ska undantas från deklareringskyldighet. Förslaget innebär att i stort sett ingen, som inte är deklareringskyldig för andra intäkter, ska deklarerera för schablonintäkt. Det bör således inte uppstå några kostnader hos Skatteverket för deklareringshantering på grund av förslaget om investeringssparkonto.

Regeringen avser att återkomma i budgetpropositionen för 2012 med en samlad bedömning av Skatteverkets resursbehov till följd av regeringens förslag till reformer inom skatteområdet.

I den del förslagen innebär ändringar i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel bedöms de inte leda till ökat arbete eller ökade kostnader hos Skatteverket.

De allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslagen innebär bl.a. att tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto inte ska beskattas konventionellt. Beskattning av tillgångarna sker i stället genom att innehavaren av kontot ska redovisa en schablonintäkt i inkomstslaget kapital. Schablonintäkten ska beräknas och redovisas av investeringsföretagen. För domstolarna innebär detta att antalet mål som rör konventionell beskattning av finansiella instrument kommer att minska. Bestämmelserna om beräkningen av schablonintäkten med anledning av innehav av ett investeringssparkonto är dessutom utformade på ett sådant sätt att de kan antas leda till få överklaganden. Sammantaget innebär detta att förslagen sannolikt inte kommer medföra någon ökad, utan möjligen minskad, arbetsbörda för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Ändringarna i avkastningsskattelagen bedöms inte vara av sådan karaktär att de påverkar kostnaderna för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

10.3 Effekter för företag och enskilda

10.3.1 Effekter för företag

Den form av schablonbeskattat sparande utan avdragsrätt som kan erbjudas i dag är sparande i kapitalförsäkring. Kapitalförsäkringar är som

framgår av namnet en försäkringsprodukt och kan endast erbjudas av försäkringsbolag. På grund av ändrade rörelseregler öppnades från och med den 1 januari 2000 möjligheten att erbjuda s.k. depåförsäkringar, dvs. försäkringar där försäkringstagaren anvisar att inbetalda premier ska placeras i finansiella instrument på samma sätt som i en värdepappersdepå. Försäkringsbolag kan dock inte erbjuda rena sparprodukter eftersom den näringsrättsliga regleringen av försäkringsrörelse förutsätter någon form av försäkringsinslag i de produkter som erbjuds. När det gäller placeringarna i en depåförsäkring står försäkringstagaren den finansiella risken och försäkringsinslaget är mycket litet, i regel runt en procent. Depåförsäkringarna marknadsförs som ett skattegynnat alternativ till att spara i aktier och andra finansiella instrument som ägs direkt. Det låga försäkringsinslaget och det faktum att försäkringstagaren själv står för den finansiella risken för värdeutvecklingen av sparandet tyder på att produkten i första hand fyller ett behov och en efterfrågan på ett schablonbeskattat sparande. Marknaden för schablonbeskattat sparande med obetydligt försäkringsinslag har växt kraftigt under senare år.

De föreslagna reglerna om sparande på investeringssparkonto innebär en stor förändring av marknaden för schablonbeskattat sparande eftersom försäkringsbolagen inte längre kommer att vara ensamma om att kunna erbjuda en sådan sparform. Argumentet att depåförsäkringen är en skattegynnad sparform jämfört med konventionellt sparande minskar dessutom i betydelse eftersom en ny, ännu mer renodlad, sparprodukt dyker upp på marknaden. Konsekvensen för försäkringsbolagen torde bli att deras andel av marknaden för schablonbeskattat sparande minskar.

Regelrådet har i sitt remissvar bl.a. anmärkt att konsekvensutredningen är bristfällig eftersom den saknar en beräkning av förslagets totala effekter på den aktuella marknaden, vilka företag som berörs och vilka ekonomiska effekter som förslagen kan leda till för dessa. Enligt regeringens bedömning saknas det anledning att tro att förslaget skulle få betydande negativa konsekvenser för de försäkringsbolag som i dag tillhandahåller kapitalförsäkringar. Regeringens bedömning är att den föreslagna beskattningsnivån alltså är gynnsam. Förslaget är utformat för att säkerställa en jämn spelplan mellan kapitalförsäkringar och investeringssparkontot. Skillnaderna i beskattningen är i ekonomisk mening små och ingendera sparform är entydigt gynnad jämfört med den andra. Det finns därför inte skäl att förvänta att sparare i någon större utsträckning överger kapitalförsäkringar till förmån för investeringssparkontot.

Näringslivets regelnämnd har i sitt remissvar efterlyst en utförligare konsekvensutredning vad avser förslagets kostnader och effekter för de bolag som väljer att erbjuda investeringssparkonto i någon form. Detta framför allt vad avser kostnader för rapportering och kontrolluppgifter och konkurrenshänseende mellan de olika typerna av företag som ges och inte ges möjlighet att erbjuda eller använda investeringssparkonto.

Förslaget om investeringssparkonto innebär att investeringsföretagen ska lämna kontrolluppgift om schablonintäkten för alla kontoinnehavare. Detta innebär naturligtvis en administrativ börda för instituten. Å andra sidan slipper instituten i de allra flesta fall att lämna kontrolluppgifter om avkastning, inklusive avyttring, på finansiella instrument enligt de regler som gäller i dag. Själva administrationen av investeringssparkontot

innebär också en ökad administrativ börda för investeringsföretagen. Bestämmelserna som reglerar investeringssparkontot blir dock med nödvändighet omfattande eftersom det schablonbeskattade systemet inom investeringssparkontot ska existera sida vid sida med det konventionella beskattningssystemet. Regeringen bedömer därför att den ökade börda som dessa regler medför får accepteras. När det gäller konkurrensen mellan företag som kan erbjuda investeringssparkonto och de som inte kan det bedömer regeringen att förslagen är utformade så att det inte uppkommer någon entydig fördel för någondera av banksektorn eller försäkringssektorn. För fondbolagen kan förslaget ses som en nackdel ur konkurrenssynpunkt eftersom fondbolagen inte kommer att kunna erbjuda investeringssparkonton. Det beror dock på den näringsrättsliga regleringen för fondbolag. Huruvida en ändring av denna reglering kan ske i syfte att göra det möjligt för fondbolag att tillhandahålla investeringssparkonton ligger utanför detta arbete. Det föreslagna sparandet på investeringssparkonto skiljer sig delvis från sparande i kapitalförsäkring, bl.a. är det den enskilde själv som äger de finansiella instrumenten på investeringssparkontot och schablonintäkten på investeringssparkontot ska tas upp som en kapitalinkomst. Detta är omständigheter som kan upplevas som fördelar av vissa sparare och därmed ha betydelse för en enskild sparares val av schablonbeskattat sparande. Det finns således skäl att anta att den nya sparformen kommer att ta marknadsandelar från försäkringsbolagen och därmed påverkas deras premieintäkter negativt. Det är dock svårt att bedöma vilka volymer det kommer att handla om. Utan tvekan kommer dock förslaget innebära att försäkringsbolagens andel av sparmarknaden minskar. Å andra sidan kan ett nytt konkurrensläge stimulera försäkringsbolagen att ta fram och marknadsföra nya försäkringsprodukter och informera om försäkringens innebörd och fördelar samt användningsområden.

Det är svårt att bedöma i vilken utsträckning den enskilda spararen kommer att välja den nya sparformen framför sparande i kapitalförsäkring eller i en vanlig värdepappersdepå. Eftersom förslagen innebär att marknaden för schablonbeskattat sparande öppnas för fler aktörer än försäkringsbolagen kommer konkurrensen om den enskilda spararen att öka och försäkringsbolagens andel av marknaden för schablonbeskattat sparande att minska. Förslagen innebär att en ny marknad öppnas för banker och värdepappersbolag som hittills inte kunnat erbjuda ett schablonbeskattat sparande i finansiella instrument.

10.3.2 Effekter för enskilda

Investeringsparkonto

Förslaget om ett schablonbeskattat sparande på investeringssparkonto innebär att fysiska personer kan köpa och sälja finansiella instrument utan att de behöver redovisa kapitalvinster och kapitalförluster i självdeklarationen. Det innebär en stor förenkling och en minskad administrativ börda för den enskilde spararen jämfört med om han eller hon fortsätter att beskattas enligt de nuvarande reglerna om beskattning av finansiella instrument.

Den omständigheten att försäljning av finansiella instrument på ett investeringssparkonto inte behöver redovisas medför att den inlåsnings-effekt som kan upplevas finnas inom den konventionella beskattningen försvinner. Detta är i sig en fördel för enskilda som bör leda till ökad omsättning av finansiella instrument inom investeringssparkonto. Ökad omsättning bör i sin tur leda till lägre avgifter för t.ex. courtage och byte av fondandelar, vilket även det är till fördel för de enskilda.

Införandet av investeringssparkonto innebär att en ny sparform introduceras. Investeringssparkonto skiljer sig från det schablonbeskattade sparande som står till buds i dag, kapitalförsäkring, bl.a. genom att kontot inte har något försäkringsinslag. Utbudet på sparmarknaden ökar således, vilket är en fördel för enskilda.

Skattehöjningen för kapitalförsäkring

Skatteuttaget för kapitalförsäkring kan förväntas öka med omkring 0,35 procentenheter till följd av förslaget. Det innebär att effekten uttryckt i kronor blir ca 35 öre per 100 kronor i försäkringskapital. För den som sparar 100 000 kronor i en depåkapitalförsäkring skulle skatten därmed öka med ca 350 kronor. Kostnadsökningen är inte försumbar, men ska vägas mot att en väldiversifierad aktieportfölj med ett värde på 100 000 kronor kan förväntas växa med ca 8 000 kronor per år.

I Tabell 6 och 7 redovisas två enkla exempel som illustrerar effekten på periodiska inbetalningar uttryckt i kronor och ören. I exemplen ska ett givet målbelopp för det sparade kapitalet uppnås inom en given tidsram (inom T år). Inbetalningarna antas för enkelhetens skull vara konstanta. Effekten redovisas för två exempel som skiljer sig i termer av målbeloppets storlek samt hur länge inbetalningarna pågår och uttrycks i termer av hur mycket innehavaren måste öka sina månatliga inbetalningar för att uppnå samma målbelopp på samma tid.

Tabell 6 Exempel på hur periodiska inbetalningar påverkas av ändrad avkastningsskatt

Målbelopp efter T år	100 000 kr	250 000 kr
Tid under vilken inbetalningarna äger rum	5 år	10 år
Inbetalning per månad		
- med nuvarande regler	1 450 kr	1 580 kr
- med de föreslagna reglerna	1 477 kr	1 625 kr
Månatlig effekt för försäkringsinnehavaren	-27 kr	-45 kr

Antaganden: avkastningen efter avgifter uppgår till 6,5 procent. Statslåneräntan antas uppgå till 4,5 procent.

I Tabell 7 har innehavaren av kapitalförsäkringen uppnått ett visst försäkringsvärde genom antingen en engångsinbetalning eller periodiska inbetalningar över lång tid. Detta kan även representera fallet där försäkringstagaren har avlidit och utbetalningarna går till försäkringens

förmånstagare. Liksom ovan antas de periodiska betalningarna vara konstanta över tiden. Effekten uttrycks i termer av hur mycket det periodiskt utbetalade beloppet minskar till följd av den skärpta beskattningen.

Tabell 7 Exempel på hur periodiska utbetalningar påverkas av ändrad avkastningsskatt

Värde när utbetalningarna börjar	100 000 kr	250 000 kr
Tid under vilken utbetalningarna äger rum	5 år	10 år
Utbetalning per månad		
- med nuvarande regler	1 875 kr	2 642 kr
- med de föreslagna reglerna	1 856 kr	2 597 kr
Månatlig effekt för försäkringsinnehavaren	-19 kr	-45 kr

Antaganden: samma som i Tabell 5 ovan.

I de fall där produkten är utformad så att försäkringssinnehavaren först sparar ihop ett belopp och därefter tar ut pengarna genom löpande utbetalningar uppkommer båda de ovan beskrivna effekterna, dvs. först krävs högre inbetalningar för att uppnå ett givet belopp och detta belopp resulterar sedan i lägre utbetalningar än vad som vore fallet med nuvarande regler. Förändringen är dock måttlig. Kostnaden för försäkringstagaren ökar med några tiotals kronor per månad i exemplen ovan, vilket bör ses i relation till premiernas storlek.

Vad gäller en renodlad dödsfallsförsäkring tas skatten ut på ett underlag som kan antas vara i samma storleksordning som den inbetalda årspremien. Om utbetalningen t.ex. uppgår till 500 000 kronor vid ett dödsfall och sannolikheten att försäkringstagaren avlider under året är 0,25 procent så uppgår det aktuariemässiga värdet till 1 250 kronor, vilket representerar en normal årspremie för livförsäkring för en person som närmar sig pensionsåldern.³⁶ I detta exempel uppgår alltså underlaget för beskattning till ca 1 250 kronor. Om skatteuttaget höjs från t.ex. 1,0 procent till 1,35 procent ökar således skatten i kronor räknat med 6,25 kronor, från 12,50 kronor till 16,88 kronor.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om investeringssparkonto

1 §

I paragrafens *första stycke* anges att lagen innehåller bestämmelser om investeringssparkonto. I *andra stycket* lämnas en upplysning om att bestämmelser om beskattningen av den som innehar ett investeringssparkonto, dvs. kontoinnehavaren, finns i inkomstskattelagen

³⁶ Se <http://www.forsakringsfakta.se/>

(1999:1229), förkortad IL. Av IL följer bl.a. att den som under kalenderåret har innehaft ett investeringssparkonto för vilket ett kapitalunderlag ska beräknas ska ta upp en schablonintäkt i inkomstslaget kapital.

2 §

I paragrafens *första stycke* anges att termer och uttryck som används i lagen har samma betydelse och tillämpningsområde som i IL, om inte något annat anges eller framgår av sammanhanget.

I 2 kap. 2 § IL finns en bestämmelse som anger att de termer och uttryck som används i IL också omfattar motsvarande utländska företeelser om inte annat anges eller framgår av sammanhanget. Det innebär att termerna och uttrycken i IL normalt omfattar såväl svenska som utländska företeelser, och i de fall bara svenska företeelser avses så anges det särskilt. Detta gäller, genom hänvisningen i första stycket, även vid tillämpning av dessa termer och uttryck enligt denna lag. I lagen om investeringssparkonto förekommer dock termer och uttryck som inte återfinns i IL och som i normalfallet också bör omfatta motsvarande utländska företeelser. Därför införs i *andra stycket* en allmän bestämmelse som anger att de termer och uttryck som används i lagen också omfattar motsvarande utländska företeelser om det inte anges eller framgår av sammanhanget att bara svenska företeelser avses. I andra stycket anges dock att termen handelsplattform inte omfattar motsvarande företeelser utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Handelsplattform definieras i 1 kap. 5 § 12 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, förkortad VML. Av denna paragraf framgår att en handelsplattform är en slags marknadsplats inom EES. Av definitionen av termen framgår således att den avser sådana marknadsplatser som avses i nämnda paragraf såväl inom Sverige som inom övriga EES.

3 §

I paragrafen definieras investeringssparkonto.

4 §

I paragrafen anges att med kontoinnehavare avses den som innehar ett investeringssparkonto. Av 9 § följer att det bara är fysiska personer och dödsbon som kan vara kontoinnehavare.

5 §

Paragrafen innehåller en definition av investeringsföretag. Av 9 § framgår att ett investeringssparkonto bara får föras av ett investeringsföretag. För att ett företag ska anses vara ett investeringsföretag krävs att företaget har ett eller flera sådana tillstånd som avses i paragrafen.

Den *första punkten* omfattar svenska värdepappersbolag som har tillstånd att förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet. I VML definieras finansiella instrument.

Den *andra punkten* omfattar svenskt kreditinstitut som har tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

I den *tredje* och den *fjärde punkten* regleras vilka utländska värdepappersföretag respektive utländska kreditinstitut som kan anses vara investeringsföretag. Det är bara företag och institut som hör hemma inom EES som, om de har sådant tillstånd eller auktorisation som avses i respektive punkt, kan komma i fråga.

Om ett företag förlorar ett sådant tillstånd som avses i paragrafen är det inte längre ett investeringsföretag. Om tillståndet enligt någon av punkterna i paragrafen återkallas för ett företag som samtidigt har tillstånd enligt en annan punkt är det dock fortfarande ett investeringsföretag. Av 29 § framgår att konton som förs av ett företag upphör som investeringssparkonto om företaget inte längre är ett investeringsföretag.

6 §

Finansiella instrument som förvaras eller kan förvaras på ett investeringssparkonto delas i lagen in i investeringstillgångar och otillåtna tillgångar. Denna uppdelning har bl.a. betydelse för i vilka situationer finansiella instrument får överföras till och från ett investeringssparkonto, se 12–14, 20–22 och 24–25 §§, och i vilken utsträckning finansiella instrument får förvaras på ett investeringssparkonto, se 16–19 §§. I paragrafen anges vilka slag av finansiella instrument som är investeringstillgångar.

Enligt *första stycket första punkten* är finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet investeringstillgångar. Vad som utgör en reglerad marknad framgår av VML. Enligt definitionen i VML avser termen en viss slags marknadsplats inom EES. Som redan nämnts är tillämpningsområdet för förevarande punkt dock inte begränsat till EES. Av VML framgår även vad som avses med finansiella instrument. Enligt *andra punkten* är finansiella instrument som handlas på en handelsplattform investeringstillgångar. Handelsplattform definieras i VML och där framgår att termen avser marknadsplatser inom EES. Finansiella instrument som handlas på en marknadsplats utanför EES som kan anses motsvara en handelsplattform omfattas inte av termen investeringstillgångar, jfr 2 § andra stycket. Av *tredje punkten* framgår att andelar i en investeringsfond är investeringstillgångar. Termen investeringsfond definieras i lagen (2004:46) om investeringsfonder och omfattar såväl värdepappersfonder som specialfonder. Enligt 2 § lagen om investeringssparkonto omfattas även utländska motsvarande företeelser. Termen investeringsfond i denna lag omfattar således såväl svenska investeringsfonder som utländska fonder som motsvarar dessa. Andelar i investeringsfonder är investeringstillgångar oavsett om de är föremål för handel på någon marknadsplats eller inte.

7 §

I förevarande paragraf anges att vissa finansiella instrument inte är investeringstillgångar och det gäller även om de i och för sig omfattas av definitionen av denna term enligt 6 §.

För det första rör det sig om, enligt *första stycket*, finansiella instrument som har getts ut av ett företag i vilket kontoinnehavaren har ett visst innehav. Om kontoinnehavaren äger eller på liknande sätt

innehåller andelar i företaget som motsvarar minst 10 procent av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget är finansiella instrument som har getts ut av företaget inte investeringstillgångar i förhållande till denne. Vid bedömningen av hur stort innehav kontoinnehavaren har i ett företag ska även beaktas indirekt ägande, t.ex. ägande via en annan juridisk person. Av *andra stycket* framgår även att vid denna bedömning ska beaktas närståendes innehav i företaget. Vad som avses med närstående framgår av 2 kap. 22 § IL.

För det andra är, enligt *tredje stycket*, kvalificerade andelar aldrig investeringstillgångar. Kvalificerad andel definieras i 57 kap. 4–7 b §§ IL.

8 §

I paragrafen definieras otillåtna tillgångar som finansiella instrument som inte är investeringstillgångar. I 6 § anges vilka finansiella instrument som är investeringstillgångar. Finansiella instrument som inte omfattas av 6 §, t.ex. för att de inte är föremål för handel på en sådan marknad som avses i den paragrafen, är otillåtna tillgångar. Av 7 § framgår att de finansiella instrument som avses i den paragrafen, även om de i och för sig uppfyller förutsättningarna i 6 §, inte är investeringstillgångar. Det innebär att finansiella instrument som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket och kvalificerade andelar är otillåtna tillgångar.

Finansiella instrument kan byta karaktär från investeringstillgångar till otillåtna tillgångar. Detta kan inträffa t.ex. om investeringstillgångarna inte längre uppfyller kravet på att vara upptagna till handel på en reglerad marknad eller en handelsplattform. Även otillåtna tillgångar kan byta karaktär till investeringstillgångar, t.ex. genom att finansiella instrument tas upp till handel på en reglerad marknad eller en handelsplattform.

9 §

I paragrafens *första stycke* anges att ett avtal om investeringssparkonto ska ingås. Av första stycket följer vidare vilka subjekt som över huvud taget får vara part i ett sådant avtal: ett investeringsföretag som vill tillhandahålla sparformen å ena sidan och en fysisk person eller ett dödsbo som önskar att öppna ett investeringssparkonto å andra sidan. Enligt förevarande stycke får avtalet inte innehålla villkor som är oförenliga med bestämmelserna i lagen. Härigenom bildar lagen en ram för vad parterna får komma överens om i avtalet om investeringssparkonto. Det är t.ex. inte möjligt för dem att avtala om att otillåtna tillgångar får förvaras på kontot utan begränsning i tiden, eftersom det strider mot 17–19 §§. Däremot finns det inget hinder mot att parterna avtalar om villkor som är inskränkande i förhållande till bestämmelserna i lagen, t.ex. att handel endast får ske på en reglerad marknad och inte på en handelsplattform, att handel endast får ske på vissa reglerade marknader eller att endast vissa slag av investeringstillgångar får förvaras på investeringssparkontot.

Andra stycket innehåller en kvantitativ begränsning av dem som enligt första stycket får vara part i ett avtal om investeringssparkonto. Ett investeringssparkonto får bara innehas av en enda fysisk person eller ett enda dödsbo. Ett investeringssparkonto kan således inte innehas gemensamt av flera fysiska personer och kan därför inte öppnas av personer

som avser att gå samman i s.k. aktiesparkklubbar eller motsvarande. Det finns dock inget hinder mot att en person innehar flera investeringsparkonton i samma eller i olika investeringsföretag. Beträffande investeringsföretag så får ett investeringssparkonto bara föras av ett enda sådant företag. Detta hindrar emellertid inte att investeringsföretaget som för investeringssparkontot tecknar avtal med ett annat företag om olika tjänster för att kunna tillhandahålla kontoinnehavaren erforderliga investerings- och sidotjänster inom ramen för kontot.

I *tredje stycket* anges att själva investeringssparkontot inte får överlåtas.

10 §

I paragrafen lämnas en upplysning om att kontanta medel får sättas in på ett investeringssparkonto och tas ut från ett sådant konto. Av 16 § framgår att kontanta medel får förvaras på ett investeringssparkonto. Av 42 kap. 37 § IL följer att inbetalningar till ett investeringssparkonto som utgångspunkt ska öka kapitalunderlaget. Vidare framgår det av 44 kap. 8 b § IL att utländsk valuta som betalas in på ett investeringssparkonto i vissa situationer ska anses avyttrad.

11 §

I paragrafen regleras vad som ska gälla om finansiella instrument byter karaktär under överföringen till eller från ett investeringssparkonto. Det är inte uteslutet att finansiella instrument som ska överföras till eller från ett konto ändrar karaktär under själva överföringen, så att finansiella instrument som är investeringstillgångar när en överföring inleds är otillåtna tillgångar när överföringen är avslutad och tvärt om. I sådana situationer är det tillgångarnas karaktär när överföringen inleds som avgör om överföringen får ske. En överföring får anses inledd när överföraren på grund av själva överföringen inte längre kan disponera över tillgångarna. Det vill säga överföringen inleds i och med att tillgångarna avförs från överförarens konto. Överföringen är avslutad när tillgångarna förtecknas på mottagarens konto.

12 §

I paragrafen regleras en kontoinnehavares överföringar av finansiella instrument till ett eget investeringssparkonto. Sådana överföringar får ske av investeringstillgångar som kontoinnehavaren själv äger oavsett om instrumenten förvaras på ett annat eget investeringssparkonto eller ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto. Däremot får kontoinnehavaren inte överföra otillåtna tillgångar till ett eget investeringssparkonto. Av 44 kap. 8 a § IL framgår att den som överför investeringstillgångar till ett eget investeringssparkonto från ett konto som inte är ett investeringssparkonto anses ha avyttrat tillgångarna. Paragrafen reglerar uttömmande vilka överföringar av finansiella instrument som en kontoinnehavare får göra till ett eget investeringssparkonto, vilket innebär att kontoinnehavaren inte får överföra andras finansiella instrument till ett investeringssparkonto.

13 §

I paragrafen regleras uttömmande i vilka situationer investerings-tillgångar får överföras till ett investeringssparkonto från någon annan än kontoinnehavaren. Som en första förutsättning för att paragrafen ska vara tillämplig gäller alltså att överföringen sker från någon annan än kontoinnehavaren. Paragrafen omfattar exempelvis inte överföringar till ett investeringssparkonto som sker via ett annat konto som innehas av kontoinnehavaren. En sådan överföring ska anses vara en överföring mellan kontoinnehavarens egna konton.

En ytterligare förutsättning för att överföring av investeringstillgångar till ett investeringssparkonto ska få ske är att tillgångarna överförs till kontot i samband med att de förvärvas. Med överföring i samband med förvärvet avses att överföringen inte får dröja utöver den tid som krävs för att överföring av tillgångar ska kunna genomföras i de ovan redovisade situationerna. Avsikten med detta krav är att förhindra eventuella möjligheter till skatteundandragande genom att den som förvärvar tillgångar därefter inväntar en värdeuppgång innan tillgångarna överförs till investeringssparkontot, och därefter avyttrar tillgångarna på kontot utan att värdeuppgången beskattas som en kapitalvinst.

Härutöver förutsätter en tillämpning av paragrafen att kontoinnehavaren har förvärvat de aktuella tillgångarna i enlighet med *första stycket*. För att tillgångarna ska få överföras till investeringssparkontot krävs att förvärvet, dvs. äganderättsövergången, är fullbordat. I paragrafen ställs inget krav på att överföringen sker från det subjekt som har överlåtit tillgångarna till kontoinnehavaren, utan paragrafen omfattar alla överföringar som sker från någon annan än kontoinnehavaren. Paragrafen kan således t.ex. vara tillämplig även om överföringen från den som har överlåtit tillgångarna till kontoinnehavaren sker via ett institut.

Första stycket *första punkten* avser förvärv på en reglerad marknad eller på en motsvarande marknadsplats utanför EES eller på en handelsplattform. Termerna reglerad marknad och handelsplattform definieras i VML. Av denna lag framgår att termerna avser marknadsplatser inom EES. I första punkten anges dock att även förvärv på en marknad utanför EES som motsvarar en reglerad marknad omfattas. Det innebär att investeringstillgångar förvärvade på marknadsplatser i t.ex. USA eller Japan får överföras till ett investeringssparkonto om marknadsplatserna motsvarar en reglerad marknad. Omfattas gör däremot inte förvärv på en marknadsplats utanför EES som, utöver den omständigheten att den inte är hemmahörande inom EES, motsvarar en handelsplattform. *Andra punkten* avser förvärv av andelar i en investeringsfond. Överföringar får ske om kontoinnehavaren har förvärvat fondandelar på så sätt att nya fondandelar utfärdats av det fondbolag, utländska förvaltningsbolag eller värdepappersinstitut som förvaltar fonden. Fondandelar får även överföras enligt övriga punkter i förevarande stycke om förutsättningarna i respektive punkt är uppfyllda. *Tredje punkten* avser förvärv av investeringstillgångar direkt från den som har emitterat tillgångarna. Överföring vid förvärv direkt från den som har emitterat tillgångarna får bara ske om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet redan förvarades på investeringssparkontot. Den som t.ex. har aktier på investeringssparkontot kan ta emot andra aktier i samma bolag som har förvärvats genom fondemission i bolaget.

Dock får överföring av förvärvade tillgångar bara ske i proportion till innehavet på det aktuella investeringssparkontot. Om kontoinnehavaren har 30 aktier i ett aktiebolag på investeringssparkonto 1, 30 aktier i samma bolag på investeringssparkonto 2 och 30 aktier i bolaget på sitt värdepapperskonto, får enbart en tredjedel av de förvärvade aktierna vid fondemissionen överföras till vardera investeringssparkonto. Enligt *fyärde punkten* får överföring ske av tillgångar som har förvärvats direkt från investeringsföretaget som vid förvärvet förde investeringssparkontot. Av *femte punkten* följer att överföringar får ske om kontoinnehavaren har förvärvat tillgångarna som fusions- eller delningsvederlag i samband med fusion eller delning som leder till att bolaget vars aktier vid förvärvet förvarades på kontot upplöses. I sådana fall får vederlag i form av finansiella instrument som är investeringstillgångar överföras i den utsträckning vederlaget är hänförligt till aktier som har förvarats på kontot. Om kontoinnehavaren exempelvis har förvarat 50 aktier i aktiebolaget A på investeringssparkontot och 50 aktier i samma bolag på ett värdepapperskonto, får bara hälften av det sammanlagda vederlaget som denne får vid en fusion eller delning som leder till att bolaget A upplöses överföras till investeringssparkontot. I 37 kap. 3 § IL, finns en definition av termen fusion. Förevarande paragraf reglerar dock överföring vid olika typer av civilrättsliga förvärv. Det får därför anses framgå av sammanhanget att det inte är den inkomstskatterättsliga definitionen av fusion som avses här (jfr 2 §). Beträffande delning så förekommer detta uttryck inte i IL i förhållande till aktiebolag. Även för detta uttryck är det således den civilrättsliga innebörden som är avgörande för tillämpligheten av paragrafen. I 23 kap. aktiebolagslagen (2005:551) finns bestämmelser om fusion av svenska aktiebolag och i 24 kap. samma lag om delning av svenska aktiebolag. Enligt *sjätte punkten* får överföring även ske om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot. Liksom för överföring av fusions- och delningsvederlag gäller alltså vid överföring vid andelsbyte att bara så stor del av kontoinnehavarens förvärvade tillgångar som är hänförlig till andelar på investeringssparkontot får överföras till kontot. Andelsbyte är ett skatterättsligt förfarande som definieras i 48 a kap. IL. Ytterligare förvärv som ger rätt till överföring är enligt *sjunde punkten* förvärv från en annan kontoinnehavare av tillgångar som förvaras på dennes investeringssparkonto. Punkten omfattar såväl onerösa som benefika fång. Motsvarigheten till sjätte punkten är för den kontoinnehavare som överlåter tillgångarna 22 § första stycket 8. Av den senare punkten framgår att kontoinnehavaren måste överföra de överlåtna tillgångarna direkt till den förvärvande kontoinnehavarens konto. Det kan tilläggas att överföringar vid förvärv av investeringstillgångar som förvaras på annans investeringssparkonto även kan ske enligt första punkten om tillgångarna förvaras på viss marknad. Slutligen anges i *åttonde punkten* att överföring får ske i samband med förvärv genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot. På samma sätt som för överföringar enligt tredje, femte och sjätte punkterna gäller här att tillgångar som har förvärvats genom utdelning bara får överföras till investeringssparkontot i den utsträckning utdelningen härrör från tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot. Enligt 26 §

ska utdelning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto enligt huvudregeln överförs till investeringssparkontot.

I *andra stycket* anges att investeringstillgångar som har förvärvats på grund av otillåtna tillgångar som avses i 7 §, dvs. tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i denna paragraf och kvalificerade andelar, eller på grund av otillåtna tillgångar som vid förvärvet förvarades på ett investeringssparkonto med stöd av 18 §, inte får överförs till kontot. Otillåtna tillgångar som avses i 7 § får bara förvaras på kontot under den trettiodagarsfrist som stadgas i 19 §. Otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § får förvaras på kontot till och med den sextionde dagen efter den dag då tillgångarna emitterades. Om kontoinnehavaren t.ex. får utdelning på sådana tillgångar som avses i *andra stycket* under trettiodagarsfristen respektive sextiodagarsfristen får utdelningen inte överförs till kontot.

14 §

Paragrafen reglerar uttömmande de situationer i vilka otillåtna tillgångar får överförs till ett investeringssparkonto från någon annan än kontoinnehavaren. Som en första förutsättning för att paragrafen ska vara tillämplig gäller alltså att överföringen sker från någon annan än kontoinnehavaren. Paragrafen omfattar exempelvis inte överföringar till ett investeringssparkonto som sker via ett annat konto som innehas av kontoinnehavaren. En sådan överföring ska anses vara en överföring mellan kontoinnehavarens egna konton.

En ytterligare förutsättning för att överföring av otillåtna tillgångar till ett investeringssparkonto ska få ske är att tillgångarna överförs till kontot i samband med att de förvärvas. Med överföring i samband med förvärvet avses att överföringen inte får dröja utöver den tid som krävs för att överföring av tillgångar ska kunna genomföras i de ovan redovisade situationerna. Avsikten med detta krav är att förhindra eventuella möjligheter till skatteundandragande genom att den som förvärvar tillgångar därefter inväntar en värdeuppgång innan tillgångarna överförs till investeringssparkontot, och därefter avyttrar tillgångarna på kontot utan att värdeuppgången beskattas som en kapitalvinst.

Härutöver förutsätter en tillämpning av paragrafen att kontoinnehavaren har förvärvat de aktuella tillgångarna i enlighet med *första stycket*. För att tillgångarna ska få överförs till investeringssparkontot krävs att förvärvet, dvs. äganderättsövergången, är fullbordat. I paragrafen ställs inget krav på att överföringen sker från det subjekt som har överlåtit tillgångarna till kontoinnehavaren, utan paragrafen omfattar alla överföringar som sker från någon annan än kontoinnehavaren. Paragrafen kan således t.ex. vara tillämplig även om överföringen från den som har överlåtit tillgångarna till kontoinnehavaren sker via ett institut.

Enligt första stycket *första punkten* får överföring av otillåtna tillgångar ske om de har förvärvats från den som har emitterat tillgångarna om avsikten är att tillgångarna ska bli investeringstillgångar senast den trettionde dagen efter den dag då de emitterades. Härigenom ges kontoinnehavare möjlighet att delta i nyemissioner av t.ex. aktier eller obligationer som syftar till att de utgivna tillgångarna ska bli föremål för handel på sådan marknadsplats som gör att de ska anses vara investeringstillgångar. Överföring får även, enligt *andra punkten*, ske i samband

med förvärv av teckningsrätter, fondaktierätter, säljrätter eller liknande finansiella instrument från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringsparkontot. Gemensamt för denna typ av finansiella instrument är dels att de ges ut av aktiebolag till dem som redan innehar aktier i bolaget, dels att mottagaren av instrumenten normalt inte förväntas vara aktiv på något sätt för att få förvärva dem. När instrumenten har getts ut kan handel med dem komma igång och de kan först därefter komma att betraktas som investeringstillgångar. Överföring av förvärvade teckningsrätter osv. får bara ske i proportion till innehavet på det aktuella investeringsparkontot. Om kontoinnehavaren har 30 aktier i ett aktiebolag, som ger ut teckningsrätter, på investeringsparkonto 1, 30 aktier i samma bolag på investeringsparkonto 2 och 30 aktier i bolaget på sitt värdepapperskonto, får enbart en tredjedel av de förvärvade teckningsrätterna överföras till vardera investeringsparkonto. Av *tredje punkten* följer att överföringar får ske om kontoinnehavaren har förvärvat tillgångarna som fusions- eller delningsvederlag i samband med fusion eller delning som leder till att bolaget vars aktier vid förvärvet förvarades på kontot upplöses. I sådana fall får vederlag i form av finansiella instrument som är otillåtna tillgångar överföras i den utsträckning vederlaget är hänförligt till aktier som har förvarats på kontot. Om kontoinnehavaren exempelvis har förvarat 50 aktier i aktiebolaget A på investeringsparkontot och 50 aktier i samma bolag på ett värdepapperskonto, får bara hälften av det sammanlagda vederlaget som denne får vid en fusion eller delning som leder till att bolaget A upplöses överföras till investeringsparkontot. I 37 kap. 3 § IL finns en definition av termen fusion. Förevarande paragraf reglerar dock överföring vid olika typer av civilrättsliga förvärv. Det får därför anses framgå av sammanhanget att det inte är den inkomstskatterättsliga definitionen av fusion som avses här (jfr 2 §). Beträffande delning så förekommer detta uttryck inte i IL i förhållande till aktiebolag. Även för detta uttryck är det således den civilrättsliga innebörden som är avgörande för tillämpligheten av paragrafen. I 23 kap. aktiebolagslagen finns bestämmelser om fusion av svenska aktiebolag och i 24 kap. samma lag om delning av svenska aktiebolag. Enligt *fjärde punkten* får överföring även ske om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot. Liksom för överföring av fusions- och delningsvederlag gäller alltså vid överföring vid andelsbyte att bara så stor del av kontoinnehavarens förvärvade tillgångar som är hänförlig till andelar på investeringsparkontot får överföras till kontot. Andelsbyte är ett skatterättsligt förfarande som definieras i 48 a kap. IL. Slutligen anges i *femte punkten* att överföring får ske i samband med förvärv genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringsparkontot. På samma sätt som för överföringar enligt andra, tredje och fjärde punkterna gäller här att tillgångar som har förvärvats genom utdelning bara får överföras till investeringsparkontot i den utsträckning utdelningen härrör från tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot. Enligt 26 § ska utdelning på tillgångar som förvaras på ett investeringsparkonto enligt huvudregeln överföras till investeringsparkontot.

Av *andra stycket* framgår att otillåtna tillgångar som avses i 7 §, dvs. tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i denna paragraf och

kvalificerade andelar, inte får överföras till investeringssparkontot med tillämpning av första stycket 1. Vidare framgår av detta stycke att inte heller otillåtna tillgångar som har förvärvats på grund av otillåtna tillgångar som avses i 7 § eller sådana andelar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § får överföras till kontot. Otillåtna tillgångar som avses i 7 § får bara förvaras på kontot under den trettiodagarsfrist som stadgas i 19 §. Otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § får förvaras på kontot till och med den sextionde dagen efter den dag då tillgångarna emitterades. Om kontoinnehavaren t.ex. får utdelning på sådana tillgångar som avses i andra stycket under trettiodagarsfristen respektive sextiodagarsfristen får utdelningen inte överföras till kontot.

De tillgångar som får överföras enligt paragrafen får bara, så länge de är otillåtna tillgångar, förvaras på kontot under den övergångsperiod som anges i 17 och 18 §§. För otillåtna tillgångar som avses i 7 § gäller bestämmelserna i 19 §.

15 §

Enligt paragrafen ska förvärv av finansiella instrument som ska förvaras på ett investeringssparkonto betalas med tillgångar som förvaras på kontot. Det innebär att i de fall ersättning ska lämnas för de förvärvade tillgångarna ska ersättningen tas från investeringssparkontot. Ersättningen kan bestå i kontanta medel eller finansiella instrument eller båda. Om ersättningen utgörs av finansiella instrument, dvs. om det är fråga om ett byte, ses detta som en överlåtelse av de tillgångar som ersättningen utgör. För att sådan ersättning ska kunna lämnas till säljaren av de förvärvade tillgångarna krävs därför att bestämmelserna i 22 § om överföring av finansiella instrument är uppfyllda.

16 §

I paragrafen föreskrivs att bara investeringstillgångar och kontanta medel får förvaras på ett investeringssparkonto om inte något annat anges i 17–19 §§. Undantagen i 17–19 §§ är uttömmande. Bestämmelserna i 17 och 18 §§ gäller otillåtna tillgångar, förutom otillåtna tillgångar som avses i 7 §, medan 19 § bara gäller för otillåtna tillgångar som avses i 7 §. Av IL följer att otillåtna tillgångar som förvaras på kontot i strid med 17 § inte omfattas av schablonbeskattningen. Så fort tillgångar på ett investeringssparkonto förvaras på kontot i strid med 18 eller 19 § upphör kontot som investeringssparkonto enligt 28 §. Kontanta medel får förvaras på ett investeringssparkonto utan begränsning. Det gäller oavsett om det är fråga om svenska kronor eller utländsk valuta.

17 §

I paragrafen regleras under vilken period vissa otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto. Av *första stycket* framgår att paragrafen omfattar såväl tillgångar som var investeringstillgångar när de överfördes till kontot, och som alltså under förvaringen på kontot har bytt karaktär till otillåtna tillgångar, som otillåtna tillgångar som har överförts enligt 14 § första stycket 2–5. De förstnämnda tillgångarna får förvaras på kontot till och med den sextionde dagen efter utgången av det kvartal under vilket tillgångarna blev otillåtna och de senare får förvaras på

kontot till och med den sextionde dagen efter utgången av det kvartal under vilket de blev förtecknade på kontot. Detta innebär att de nu aktuella otillåtna tillgångarna ska avföras från investeringssparkontot senast på den sextionde dagen efter utgången av det kvartal under vilket tillgångarna först förvarades på kontot i egenskap av otillåtna tillgångar. Av 28 § framgår dock att investeringssparkontot inte upphör enbart av den anledningen att otillåtna tillgångar förvaras på kontot i strid med förevarande paragraf.

Av *andra stycket* följer att om otillåtna tillgångar övergår till att klassificeras som investeringstillgångar får de förvaras på kontot på de villkor som uppställs i lagen för investeringstillgångar. Innebörden av detta är att om sådana otillåtna tillgångar som avses i första stycket byter karaktär till investeringstillgångar så följer av 16 § att de får förvaras på investeringssparkontot tills vidare. Om de därefter på nytt blir otillåtna tillgångar gäller tidsfristen i första stycket eller, om de blir sådana otillåtna tillgångar som avses i 7 §, tidsfristen i 19 §.

18 §

I *första stycket* regleras hur länge otillåtna tillgångar som har överförts till ett investeringssparkonto med stöd av 14 § första stycket 1, dvs. otillåtna tillgångar som inom trettio dagar från den dag då de emitterades avses bli föremål för handel på viss marknadsplats, får förvaras på kontot. Sådana tillgångar får förvaras på kontot till och med den sextionde dagen efter den dag då de emitterades. Senast på den sextionde dagen måste tillgångarna avföras från kontot.

Av *andra stycket* följer att om tillgångar som avses i första stycket övergår till att klassificeras som investeringstillgångar under övergångsperioden får de förvaras på kontot på de villkor som uppställs i lagen för investeringstillgångar. Innebörden av detta är att om sådana otillåtna tillgångar som avses i första stycket byter karaktär till investeringstillgångar inom den frist som nämns där så följer av 16 § att de får förvaras på investeringssparkontot tills vidare. Om de därefter på nytt blir otillåtna tillgångar gäller tidsfristen i 17 § eller, om de blir sådana otillåtna tillgångar som avses i 7 §, tidsfristen i 19 §.

19 §

Av paragrafen framgår att otillåtna tillgångar som avses i 7 § ska avföras från kontot senast inom trettio dagar från det att de blev sådana tillgångar eller blev förtecknade på kontot. Tillgångarna ska avföras från investeringssparkontot inom denna tidsfrist även om de byter karaktär till investeringstillgångar eller andra otillåtna tillgångar.

20 §

Av *första stycket* framgår att en kontoinnehavare bara får överföra finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto till ett annat eget konto under de förutsättningar som framgår av 21 §.

Av *andra stycket* följer att kontoinnehavaren bara får överföra finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto till någon annan under de förutsättningar som framgår av 22, 24 eller 25 §. Detta innebär att tillgångar bara får överföras till annan om de har överlåtits genom försäljning, byte eller liknande överlåtelse i enlighet med 22 §

eller genom arv, testamente, gåva, bodelning eller liknande överlåtelse enligt 24 eller 25 §. Tillgångar på ett investeringssparkonto som kontoinnehavaren fortfarande är ägare till får således inte överföras till någon annan enligt förevarande stycke.

21 §

I paragrafen regleras uttömmande de överföringar av finansiella instrument en kontoinnehavare får göra från ett eget investeringssparkonto till andra egna konton. Enligt *första punkten* får en kontoinnehavare överföra investeringstillgångar som kontoinnehavaren själv äger från ett investeringssparkonto till ett annat eget investeringssparkonto. Det följer av 12 § att de överförda tillgångarna får tas emot på det mottagande investeringssparkontot. Vad gäller otillåtna tillgångar får de bara överföras mellan två egna konton i ett fall, nämligen det som anges i *andra punkten*. Här anges att kontoinnehavaren får överföra otillåtna tillgångar från ett eget investeringssparkonto till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto.

Av paragrafen framgår motsatsvis att kontoinnehavaren inte får överföra investeringstillgångar till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto och att kontoinnehavaren inte får överföra otillåtna tillgångar till ett annat eget investeringssparkonto.

22 §

I paragrafen regleras uttömmande under vilka förutsättningar finansiella instrument som har överlåtits genom försäljning, byte eller liknande överlåtelser får överföras till någon annan än kontoinnehavaren. En tillämpning av paragrafen förutsätter alltså att överföringen sker till någon annan än kontoinnehavaren. Paragrafen omfattar exempelvis inte överföringar från investeringssparkontot till den slutliga mottagaren som sker via ett annat konto som innehas av kontoinnehavaren. En sådan överföring ska anses vara en överföring mellan kontoinnehavarens egna konton.

Härutöver förutsätter en tillämpning av paragrafen att kontoinnehavaren har överlåtit de aktuella tillgångarna genom försäljning, byte eller liknande överlåtelser i enlighet med *första stycket*. För att tillgångarna ska få överföras från investeringssparkontot krävs att överlåtelser, dvs. äganderättsövergången, är fullbordad. Normalt torde en överlåtelse av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto omedelbart följas av en överföring av dessa tillgångar till förvärvarens konto. I paragrafen ställs dock inget krav på tidsmässigt samband mellan överlåtelser och överföringen. Således finns inget hinder mot att överföringen sker först en tid efter överlåtelser. I paragrafen ställs, med undantag av åttonde punkten, heller inget krav på att överföringen sker till det subjekt som har förvärvat tillgångarna av kontoinnehavaren, utan paragrafen omfattar alla överföringar som sker till någon annan än kontoinnehavaren. Paragrafen kan således t.ex. vara tillämplig även om överföringen från kontoinnehavaren till den som har förvärvat tillgångarna sker via ett institut.

De första sju punkterna i första stycket avser såväl överföring av investeringstillgångar som otillåtna tillgångar. Åttonde punkten reglerar endast överföring av investeringstillgångar. Första och andra punkten torde dock inte kunna bli aktuella för otillåtna tillgångar.

Överföring får, enligt första stycket *första punkten*, ske av tillgångar som har överlåtits på en reglerad marknad eller en motsvarande marknadsplats utanför EES eller på en handelsplattform. Termerna reglerad marknad och handelsplattform definieras i VML. Av denna lag framgår att termerna avser marknadsplatser inom EES. I första punkten anges dock att även överlåtelse på en marknad utanför EES som motsvarar en reglerad marknad omfattas. Det innebär att investeringstillgångar som överläts på marknadsplatser i t.ex. USA eller Japan får överföras till förvärvaren om marknadsplatserna motsvarar en reglerad marknad. Omfattas gör däremot inte överlåtelser på en marknadsplats utanför EES som, utöver den omständigheten att den inte är hemmahörande inom EES, motsvarar en handelsplattform. Enligt *andra punkten* får överföring ske om kontoinnehavaren har överlåtit andelar i en investeringsfond på så sätt att fondandelarna löses in i fonden. Fondandelar får även överföras enligt övriga punkter i förevarande stycke om förutsättningarna i respektive punkt är uppfyllda. Enligt *tredje punkten* får överföring ske om kontoinnehavaren har överlåtit tillgångarna direkt till den som har emitterat dem. Det innebär t.ex. att överföring kan ske av aktier eller obligationer som har överlåtits till aktiebolaget respektive företaget som har gett ut dessa. Av *fjärde punkten* framgår att överföring även får ske vid överlåtelse direkt till investeringsföretaget som vid överföringen förde investeringssparkontot. Vidare får överföring ske, enligt *femte punkten*, vid överlåtelse till budgivaren om överlåtelserna var ett led i ett offentligt uppköpserbjudande. Sådana uppköpserbjudanden regleras i lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden. Överföring får, enligt *sjätte punkten*, även ske vid överlåtelse till köpande företag om avyttringen var ett led i ett förfarande om andelsbyte. Andelsbyte är ett skatterättsligt förfarande som definieras i 48 a kap. IL. Av *sjunde punkten* framgår att överföring av finansiella instrument får ske vid överlåtelse till majoritetsaktieägaren i ett bolag om avyttringen var ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag. I 22 kap. aktiebolagslagen regleras förfaranden genom inlösen av minoritetsaktier i svenska aktiebolag. Slutligen får finansiella instrument, enligt *åttonde punkten*, överföras om de har överlåtits till en annan kontoinnehavare om tillgångarna förs över till dennes investeringssparkonto. Kravet på att tillgångarna ska överföras till annans investeringssparkonto innebär att tillgångarna inte får lämna den schablonbeskattade sfären på sin väg till förvärvarens investeringssparkonto, utan överföringen ska ske direkt mellan de två inblandade investeringssparkontona. 13 § första stycket 7 reglerar förvärvarens rätt att ta emot de överförda tillgångarna. Det kan tilläggas att överföringar till annans investeringssparkonto vid överlåtelse av investeringstillgångar som förvaras på investeringssparkontot även kan ske enligt första punkten om tillgångarna överläts på viss marknad.

Av *andra stycket* framgår att otillåtna tillgångar inte får överföras till en annan kontoinnehavare med tillämpning av första stycket 8.

23 §

Enligt *första stycket* ska kontanta medel som erhålls som ersättning vid sådan överlåtelse som avses i 22 § första stycket 1–7 av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto överföras direkt till kontot. Sådan

ersättning vid andra överlåtelse av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto får, men måste inte, överföras till kontot.

Av *andra stycket* framgår att investeringstillgångar som erhålls som ersättning vid sådan överlåtelse som avses i 22 § första stycket av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska överföras direkt till kontot. Sådan ersättning vid andra slags överlåtelse av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto får bara överföras om bestämmelserna i 13 § om överföring från någon annan är uppfyllda. Ersättning i form av otillåtna tillgångar får däremot inte överföras till kontot, såvida tillgångarna inte har förvärvats enligt 14 §. Det innebär exempelvis att kontoinnehavaren har rätt att ta emot ersättning i form av otillåtna tillgångar vid ett andelsbyte som skett i enlighet med 14 § första stycket 4.

Enligt *tredje stycket* får inte ersättning överföras till ett investeringssparkonto vid överlåtelse av otillåtna tillgångar som avses i 7 § som förvaras på kontot eller av otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 §. Otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § omfattas dock inte av förevarande stycke. För ersättning vid överlåtelse av sådana tillgångar gäller därför första och andra styckena.

24 §

Paragrafen reglerar överföringar i samband med benefika överlåtelse av investeringstillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto. Överföringar av investeringstillgångar som har överlåtits genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt får bara ske om tillgångarna överförs direkt från investeringssparkontot till ett annat investeringssparkonto. Typiskt sett tillhör det andra investeringssparkontot den som har förvärvat tillgångarna, men det finns inget sådant krav i paragrafen.

25 §

I paragrafen föreskrivs att otillåtna tillgångar som har överlåtits genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt bara får överföras till ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto. Härutöver ställs inget krav på till vem överföringen får ske. Det mottagande kontot kan således innehas av den som har förvärvat gåvan etc., den som har gett gåvan etc., dvs. kontoinnehavaren, eller något annat subjekt.

26 §

I paragrafens *första stycke* anges att ränta, utdelning och annan avkastning än ersättning vid överlåtelse på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska överföras direkt till kontot. Det innebär att kontoinnehavaren inte kan disponera över avkastningen på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto förrän den har överförts till detta konto.

Enligt *andra stycket första punkten* får dock inte avkastning som härrör från otillåtna tillgångar som avses i 7 § eller, enligt *andra punkten*, från otillåtna tillgångar som förvaras på investeringssparkontot med stöd av 18 § överföras till kontot. Otillåtna tillgångar som förvaras på ett

investeringsparkonto i strid med 17 § omfattas dock inte av förevarande stycke. För avkastning på sådana tillgångar gäller därför första stycket.

I 23 § regleras hur ersättning vid överlåtelse av tillgångar som förvaras på ett investeringsparkonto ska hanteras.

27 §

I paragrafen regleras under vilka förutsättningar en eller båda parter i avtalet om investeringsparkonto kan avsluta kontot och vad som då sker med kontot. I första hand är det avtalet som styr under vilka förutsättningar parterna gemensamt, eller en part ensamt, kan avsluta ett investeringsparkonto.

Enligt paragrafen upphör ett konto som ett investeringsparkonto när det avslutas. Ett investeringsparkonto får dock inte avslutas om det där förvaras investeringstillgångar eller om sådana tillgångar har förvärvats för att förvaras på kontot men som ännu inte har förtecknats på kontot. Så länge det förvaras investeringstillgångar på kontot eller sådana ska överföras till kontot kan parterna således inte klassificera om investeringsparkontot till ett annat slags konto. I praktiken innebär det att om kontoinnehavaren vill avsluta sitt investeringsparkonto måste denne först avyttra investeringstillgångarna och i samband med detta överföra dessa till förvärvaren eller överföra tillgångarna till ett annat eget investeringsparkonto.

28 §

Av första stycket framgår att ett investeringsparkonto upphör att vara ett sådant konto när kontoinnehavaren eller investeringsföretaget handlar i strid med bestämmelserna i lagen. Det kan exempelvis vara fallet om en överföring av tillgångar till eller från investeringsparkontot sker på ett otillåtet sätt eller om utdelning på tillgångar på kontot inte överförs direkt till kontot. Vidare upphör investeringsparkontot enligt paragrafen om någon av parterna inte handlar på ett sätt som föreskrivs i lagen, t.ex. om otillåtna tillgångar inte avförs från kontot inom angivna tidsfrister i 18 och 19 §§.

När i tiden ett konto upphör som investeringsparkonto beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Om kontot upphör t.ex. på grund av att kontoinnehavaren gör en otillåten överföring av tillgångar till kontot, upphör det i samma stund som överföringen är genomförd, dvs. när de överförda tillgångarna förtecknas på kontot. Upphör kontot på grund av att otillåtna tillgångar inte avförs från kontot inom den tidsfrist som avses i 18 eller 19 § upphör kontot så fort denna tidsfrist har löpt ut.

För att första stycket ska vara tillämpligt räcker det med att antingen kontoinnehavaren eller investeringsföretaget handlar eller inte handlar på ett sådant sätt som föreskrivs i lagen. Första stycket är även tillämpligt om båda parter samtidigt inte följer bestämmelserna i lagen.

Att kontot upphör som investeringsparkonto innebär att lagens bestämmelser inte längre är tillämpliga samt, vilket följer av de föreslagna bestämmelserna i IL, att tillgångarna som vid denna tidpunkt förvaras på investeringsparkontot inte längre är föremål för schablonbeskattning. I lagen regleras inte vad som ska ske med den faktiska förvaringen av tillgångarna som förvarades på investeringsparkontot när

det upphörde. Det är upp till kontoinnehavaren och investeringsföretaget att komma överens om hur dessa tillgångar fortsättningsvis ska förvaras.

Av *andra stycket* framgår att ett konto inte upphör som investeringssparkonto enbart av den anledningen att otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 §. Sådana tillgångar behandlas under tiden de förvaras på ett investeringssparkonto som andra otillåtna tillgångar som avses i 17 §. Om tillgångar förvaras på ett konto i strid med 18 eller 19 § upphör kontot som ett investeringssparkonto i enlighet med första stycket.

Av *andra stycket* framgår vidare att ett konto inte upphör som ett investeringssparkonto enbart av den anledningen att investeringsföretaget som för kontot inte lämnar sådan information som avses i 31 §. Det innebär att investeringsföretagets underlåtenhet i detta avseende inte kan få några konsekvenser för investeringssparkontots status som sådant konto. Däremot kan en underlåtenhet att lämna information, enligt 32 §, få konsekvenser för investeringsföretaget. Eventuell handling eller underlåtenhet att handla som kan sägas vara orsakad av bristande information från investeringsföretaget omfattas inte av undantaget i förevarande stycke.

29 §

Paragrafen reglerar vad som sker med ett investeringssparkonto om investeringsföretaget som för kontot förlorar det tillstånd som krävs för att det ska få föra investeringssparkonto. Av 9 § framgår att bara investeringsföretag får föra investeringssparkonto. För att anses vara ett investeringsföretag måste företaget ha ett eller flera tillstånd som avses i 5 §. Om företaget inte längre anses vara ett investeringsföretag på grund av att tillstånd som avses i 5 § har återkallats, upphör kontot som investeringssparkonto. Om investeringsföretaget har flera sådana tillstånd som avses i 5 § upphör således först kontot när det sista tillståndet återkallas. Även om företaget saknar sådant tillstånd som avses i 5 § ska investeringssparkontot behålla sin status som sådant konto om verksamheten enligt beslutet om återkallelse ska upphöra eller vara avvecklad vid en senare tidpunkt. Då upphör kontot som investeringssparkonto vid den senare tidpunkten.

30 §

I förevarande paragraf regleras vilken information investeringsföretaget måste lämna till en fysisk person eller ett dödsbo som avser att öppna ett investeringssparkonto innan det ingår ett avtal om investeringssparkonto med den fysiska personen eller dödsboet. De krav som ställs upp här utgör minimikrav.

Av *första stycket första punkten* följer att investeringsföretaget ska lämna information om eventuella fasta och löpande avgifter på kontot. Vidare ska företaget, enligt *andra punkten*, lämna information om hur tillgångarna på ett investeringssparkonto beskattas och hur skatten tas ut. Enligt *tredje punkten* ska företaget lämna information om vad som avses med investeringstillgångar och otillåtna tillgångar och, enligt *fjärde punkten*, ska företaget lämna information om hur länge otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto. Avslutningsvis anges i

femte punkten att företaget ska lämna information om under vilka förutsättningar otillåtna tillgångar får avföras från ett investeringssparkonto.

Enligt *andra stycket* ska informationen enligt första stycket lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren. Med handling avses ett pappersdokument.

Av *tredje stycket* framgår att om investeringsföretaget inte lämnar information enligt första och andra styckena har det i sig ingen betydelse för om ett investeringssparkonto föreligger eller inte. Ett konto är alltså ett investeringssparkonto om övriga förutsättningar i lagen är uppfyllda även om investeringsföretaget inte har lämnat sådan information. Av 32 § framgår däremot att en sådan underlåtenhet kan få konsekvenser för investeringsföretaget.

31 §

I *första stycket* åläggs investeringsföretaget en skyldighet att informera kontoinnehavaren om vissa förhållanden. För det första ska investeringsföretaget informera kontoinnehavaren om att denne förvarar otillåtna tillgångar på investeringssparkontot. Vidare ska företaget informera kontoinnehavaren om att kontot har upphört som investeringssparkonto. Informationen ska lämnas inom fem dagar från det att företaget har fått kännedom om att det förvaras otillåtna tillgångar på kontot eller att kontot har upphört som investeringssparkonto. Investeringsföretagets skyldighet att lämna informationen inträder således först efter det att företaget har fått kännedom om de förhållanden som omfattas av informationsskyldigheten. Det ställs i lagen inte upp några särskilda krav såvitt avser i vilken form informationen ska lämnas.

Av *andra stycket* framgår att informationsplikten som inträder när otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto även omfattar information om när tillgångarna senast måste avföras från kontot enligt 17–19 §§. Även denna information ska lämnas inom fem dagar från det att investeringsföretaget fick kännedom om att otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto.

Av *tredje stycket* framgår att även om investeringsföretaget faktiskt inte vet om att otillåtna tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto anses företaget vid tillämpning av första stycket efter en tid känna till det. Företaget anses ha sådan kännedom efter tjugofem dagar från utgången av det kvartal under vilket de otillåtna tillgångarna förtecknades på kontot, om de var otillåtna när de förvärvades, och annars från utgången av det kvartal under vilket de blev otillåtna tillgångar. Den femdagarsfrist som avses i första stycket börjar således löpa tjugofem dagar från utgången av det kvartal då de otillåtna tillgångarna först förvarades på investeringssparkontot i denna egenskap. Investeringsföretaget har alltså som mest trettio dagar efter det aktuella kvartalet på sig att lämna sådan information som avses i första stycket. Förevarande stycke är dock inte tillämpligt på otillåtna tillgångar som avses i 7 § eller som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 §.

Om investeringsföretaget inte lämnar information enligt förevarande paragraf har det i sig ingen betydelse för statusen för investeringssparkontot som sådant konto. Av 32 § framgår däremot att en sådan underlåtenhet kan få konsekvenser för investeringsföretaget.

32 §

I förevarande paragraf anges att om inte investeringsföretaget lämnar sådan information som avses i 30 eller 31 § ska marknadsföringslagen (2008:486), med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift, tillämpas. Eftersom informationen ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen kan en underlåtenhet att lämna information bl.a. innebära att företaget vid vite åläggs att lämna information. Företaget kan dock inte åläggas att betala marknadsstörningsavgift.

11.2 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

2 kap.

1 §

Katalogen med definitioner och förklaringar samt hänvisningar till var dessa finns utökas med termen investeringssparkonto. En hänvisning görs till 42 kap. 35 § där termen förklaras.

3 kap.

19 §

Paragrafen innehåller den s.k. tioårsregeln som reglerar skattskyldigheten för begränsat skattskyldiga när det gäller kapitalvinster på vissa tillgångar. Den innehåller särskilda skattskyldighetsbestämmelser för kapitalvinster på delägarätter samt på andelar i handelsbolag och i utländska delägarbeskattade juridiska personer. Undantaget i *andra stycket* för andelar i investeringsfonder tas in i en ny *första punkt*. Undantaget kompletteras i en ny *andra punkt* med ett undantag för delägarätter som förvaras på ett investeringssparkonto. En begränsat skattskyldig person som innehar ett investeringssparkonto är alltså inte skattskyldig i Sverige för kapitalvinster på delägarätter som förvaras på kontot. Delägarätter på ett investeringssparkonto som enligt 42 kap. 38 § inte ska ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget omfattas dock inte av undantaget. Skattskyldighet för kapitalvinster på sådana tillgångar föreligger således för begränsat skattskyldiga som omfattas av tioårsregeln.

Av det nya *tredje stycket* framgår att undantaget från skattskyldighet i andra stycket 2 inte gäller kapitalvinster på andra delägarätter än andelar i investeringsfonder som anses ha avyttrats enligt 44 kap. 8 a §, dvs. på grund av att de har överförts till ett eget investeringssparkonto. Sådana vinster eller förluster ska således tas upp till beskattning om förutsättningarna i övrigt i förevarande paragraf är uppfyllda. Av 3 kap. 20 § framgår att förluster på andra delägarätter än andelar i investeringsfonder som anses ha avyttrats enligt 44 kap. 8 a § ska dras av.

Femte stycket justeras med anledning av det nya tredje stycket och innebär ingen ändring i sak.

16 kap.

17 §

Paragrafen har justerats med anledning av de ändringar i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel som föreslås i denna lagrådsremiss. Justeringen innebär ingen ändring i sak.

41 kap.

11 §

Paragrafen reglerar vid vilket beskattningsår räntekompensation som enligt 42 kap. 8 § behandlas som ränta ska dras av. I ett nytt *andra stycke* lämnas en upplysning om att den som har förvärvat ett skuldebrev inte får dra av räntekompensation som kostnad om skuldebrevet har förvarats på dennes investeringssparkonto och övriga förutsättningar i 42 kap. 24 a § är uppfyllda.

42 kap.

24 a §

Räntekompensation som avser upplupen men inte förfallen ränta ska under de förutsättningar som anges i 8 § behandlas som ränta. Om förutsättningarna i 8 § är uppfyllda ska den skattskyldige dra av kostnaden för räntekompensationen det beskattningsår som följer av 41 kap. 11 §. Förevarande paragraf, som är ny, innehåller undantag från nämnda bestämmelser. Räntekompensation som avses i 8 § ska inte dras av om det förvärvade skuldebrevet efter förvärvet har förvarats på ett investeringssparkonto. En tillämpning av paragrafen förutsätter dock att förvaringen på kontot har ägt rum innan eller under det beskattningsår som räntekompensationen enligt 41 kap. 11 § ska dras av som kostnad. Om skuldebrevet har förvarats på ett investeringssparkonto först efter detta beskattningsår har således förvärvaren rätt till avdrag enligt 41 kap. 11 § och 42 kap. 8 § utan undantag. Det har ingen betydelse för tillämpningen av förevarande paragraf hur länge det förvärvade skuldebrevet har förvarats på investeringssparkontot eller om det fortfarande förvaras på kontot när beskattningstidpunkten inträder enligt 41 kap. 11 §.

35 §

Paragrafen är ny och i den anges vad som avses med ett investeringssparkonto.

36 §

I paragrafen, som är ny, regleras vem som är skattskyldig på grund av innehav av tillgångar på ett investeringssparkonto och vad skattskyldigheten innebär. Den som har innehaft ett investeringssparkonto under kalenderåret för vilket ett kapitalunderlag enligt 37–41 §§ ska beräknas ska ta upp en schablonintäkt. Schablonintäkten beräknas genom att ett kapitalunderlag, beräknat enligt 37–41 §§, multipliceras med statslåneräntan vid utgången av november närmast före kalenderåret med tillägg av 0,75 procentenheter.

Av förevarande paragraf framgår således att själva innehavet av ett investeringssparkonto inte utlöser skattskyldighet för schablonintäkt. Härutöver krävs att ett underlag för beräkning av kapitalunderlaget finns. En schablonintäkt ska t.ex. inte tas upp om kontoinnehavaren under

kalenderåret inte har haft några tillgångar alls på kontot eller om kontoinnehavaren under hela kalenderåret varit begränsat skattskyldig.

37 §

Paragrafen är ny och anger, tillsammans med 38–41 §§, hur kapitalunderlaget ska beräknas. I förevarande paragraf anges huvudregeln för beräkning av kapitalunderlaget. I 38 och 39 §§ undantas vissa tillgångar som förvaras på investeringssparkontot respektive vissa inbetalningar av kontanta medel till kontot från beräkningen av kapitalunderlaget. Enligt 40 § ska vissa överföringar mellan två investeringssparkonton öka den del av kapitalunderlaget som avser värdet av tillgångar på det mottagande kontot och av 41 § framgår att om kontoinnehavaren under kalenderåret för vilket ett kapitalunderlag ska beräknas har varit begränsat skattskyldig kan det ha betydelse för beräkningen av kapitalunderlaget.

Enligt *första stycket* utgör kapitalunderlaget en fjärdedel av summan av marknadsvärdet av de poster som avses i punkterna 1–4. Av *första punkten* framgår att marknadsvärdet av de tillgångar som vid ingången av varje kvartal under kalenderåret förvaras på investeringssparkontot är den första delposten i kapitalunderlaget. Det innebär att summan av marknadsvärdet vid ingången av den 1 januari, den 1 april, den 1 juli och den 1 oktober under kalenderåret av de tillgångar som vid dessa tidpunkter förvaras på kontot ska öka kapitalunderlaget med en fjärdedel. Med tillgångar avses investeringstillgångar enligt lagen om investeringssparkonto, otillåtna tillgångar enligt samma lag och kontanta medel. Tillgångar som avses i 38 § ska dock inte räknas med i kapitalunderlaget. Den andra delposten i kapitalunderlaget är, enligt *andra punkten*, marknadsvärdet av summan av belopp som har betalats in till investeringssparkontot under kalenderåret. Det är enbart inbetalning av kontanta medel som avses i denna punkt och inte överföringar av andra värden, t.ex. i form av finansiella instrument. Med inbetalning avses såväl insättning av kontanter på t.ex. ett bankkonto som överföring av kontanta medel från ett annat konto. Sådana inbetalningar som avses i 39 § ska dock inte räknas med i kapitalunderlaget. Den tredje delposten i kapitalunderlaget består av, enligt *tredje punkten*, summan av marknadsvärdet av investeringstillgångar som den som innehar investeringssparkontot under kalenderåret för över till kontot. Detta gäller dock bara om det är fråga om en överföring från ett annat konto än ett investeringssparkonto. Kontoinnehavarens överföringar mellan egna investeringssparkonton ligger alltså inte till grund för beräkningen av kapitalunderlaget. Det är marknadsvärdet vid överföringen, dvs. när tillgångarna förtecknas på det mottagande kontot, som ska beaktas vid beräkningen av underlaget. Vad som avses med investeringstillgångar framgår av 6 och 7 §§ lagen om investeringssparkonto. Den fjärde och sista delposten avser, enligt *fjärde punkten*, summan av marknadsvärdet av investeringstillgångar som någon annan än kontoinnehavaren under kalenderåret överför från sitt investeringssparkonto till investeringssparkontot för vilket ett kapitalunderlag ska beräknas. Överföringar av investeringstillgångar mellan två kontoinnehavares investeringssparkonton ska dock inte öka kapitalunderlaget om överföringen av tillgångarna sker med tillämpning av 13 § första stycket 1 lagen om investeringssparkonto. Om kontoinnehavaren har förvärvat sådana tillgångar på en sådan marknadsplats som avses i

nämnda bestämmelse ska överföringen av dem till dennes investeringsparkonto således inte öka kapitalunderlaget oavsett om tillgångarna vid förvärvet förvarades på överlåtarens investeringssparkonto.

I *andra stycket* anges marknadsvärdet vid vilket tillfälle som ska beaktas i de situationer som avses i första stycket. Av andra stycket följer att det är marknadsvärdet vid ingången av det kvartal av tillgångar som avses i första stycket 1 som ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget. Om en tillgång förvaras på ett investeringssparkonto vid ingången av fler kvartal än ett under aktuellt kalenderår ska marknadsvärdet av tillgången vid samtliga dessa kvartalsskiften beaktas. Av andra stycket följer vidare att det är marknadsvärdet när tillgångar som avses i första stycket 2–4 förtecknas på investeringssparkontot som ska beaktas vid kapitalunderlagsberäkningen.

38 §

Av 37 § första stycket 1 framgår att huvudregeln är att marknadsvärdet av tillgångar som vid ingången av varje kvartal under kalenderåret förvaras på ett investeringssparkonto har betydelse för kapitalunderlagsberäkningen. Enligt förevarande paragraf, som är ny, undantas dock vissa tillgångar från huvudregeln på så sätt att deras värde inte ska tas med vid beräkningen av kapitalunderlaget. Det rör sig om, enligt *första punkten*, otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto. Enligt *andra punkten* gäller detta även för otillåtna tillgångar som avses i 7 § samma lag. Denna paragraf omfattar dels finansiella instrument som omfattas av ägarbegränsningen i paragrafen, dels kvalificerade andelar. Slutligen ska, enligt *tredje punkten*, inte heller otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringsparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto tas med vid beräkningen av kapitalunderlaget.

39 §

Av 37 § första stycket 2 framgår att huvudregeln är att marknadsvärdet av belopp som betalas in till investeringssparkontot under kalenderåret har betydelse för kapitalunderlagsberäkningen. Enligt förevarande paragraf, som är ny, anses dock vissa slag av inbetalningar till ett investeringssparkonto inte utgöra inbetalningar och därmed inte ska öka kapitalunderlaget. I *första punkten* undantas inbetalningar i form av ränta, utdelning och annan avkastning än ersättning vid överlåtelse på tillgångar som förvaras på investeringssparkontot. Vidare undantas, enligt *andra punkten*, inbetalningar av ersättning vid sådan överlåtelse av tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto som avses i 22 § första stycket 1–7 lagen om investeringssparkonto. Om ersättningen avser sådan överlåtelse som avses i punkten 8 samma stycke, dvs. överlåtelse av finansiella instrument som är investeringstillgångar direkt till en annan kontoinnehavare, ska den enligt huvudregeln beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget. I *tredje punkten* undantas kontanta medel som överförs från ett annat investeringssparkonto med samma innehavare som det investeringssparkonto för vilket ett kapitalunderlag ska beräknas. Överföringar från en annan kontoinnehavares investeringsparkonto är således inte, enligt förevarande punkt, undantagna från huvudregeln att inbetalningar av kontanta medel ska öka kapitalunder-

laget, men kan vara det enligt andra punkten. Slutligen undantas i *fjärde punkten* inbetalning av kontanta medel som har växlats mot valuta som har förvarats på kontot. Denna punkt medger således att den som innehar ett investeringssparkonto växlar en viss valuta på kontot mot en annan valuta utan att detta medför att inbetalningen av den senare valutan ökar kapitalunderlaget. En förutsättning för detta är att växlingen sker med investeringsföretaget som för kontot. Termen investeringsföretag definieras i 5 § lagen om investeringssparkonto.

40 §

I paragrafen, som är ny, anges hur en överföring av tillgångar mellan två investeringssparkonton som pågår över ett kvartalsskifte ska beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget. Paragrafen är tillämplig oavsett om det rör sig om en överföring mellan två investeringssparkonton med samma eller med olika innehavare. Den situation som avses i paragrafen är när tillgångarna som förs över inte är förtecknade på något av kontona vid ingången av det kvartal som följer efter kvartalet under vilken tillgångarna avfördes från det överförande kontot. Summan av marknadsvärdet av tillgångar som vid ingången av varje kvartal förvaras på det mottagande kontot (37 § första stycket 1) ska i dessa situationer ökas med marknadsvärdet av de överförda tillgångarna. Det är marknadsvärdet vid överföringen, dvs. när tillgångarna förtecknas på det mottagande kontot, som ska beaktas. Följande exempel kan illustrera det sagda: A överför tillgångar från sitt investeringssparkonto i bank X till sitt investeringssparkonto i bank Y. Den 31 december år 1 avförs tillgångarna från kontot i bank X. De förtecknas på kontot i bank Y den 2 januari år 2. Vid ingången av första kvartalet år 2 förvarades tillgångarna således inte på något av de inblandade kontona. Med tillämpning av förevarande paragraf ska kapitalunderlaget avseende investeringssparkontot i bank Y därför ökas. Ökningen uppgår, enligt 37 § första stycket 1 och förevarande paragraf, till en fjärdedel av tillgångarnas marknadsvärde när de den 2 januari år 2 förtecknas på kontot i bank Y.

Det kan tilläggas att om det rör sig om en överföring mellan investeringssparkonton med olika innehavare, kan överföringen även öka kapitalunderlaget för det mottagande kontot enligt 37 § första stycket 2 eller 4.

41 §

Paragrafen är ny. Av paragrafen framgår att det är bara situationer som enligt 37 och 40 §§ ska öka kapitalunderlaget som har inträffat när kontoinnehavaren har varit obegränsat skattskyldig som ökar kapitalunderlaget. Det innebär att kapitalunderlaget ska proportioneras enligt förevarande paragraf om en kontoinnehavare under den tid under kalenderåret som denne har innehaft ett investeringssparkonto varit både obegränsat och begränsat skattskyldig. Marknadsvärdet av tillgångar som finns på investeringssparkontot vid ingången av ett kvartal ska inte öka kapitalunderlaget om kontoinnehavaren vid detta tillfälle var begränsat skattskyldig. Inte heller marknadsvärdet av belopp som inbetalas till kontot eller av finansiella instrument som överförs till kontot ska öka kapitalunderlaget om kontoinnehavaren vid inbetalningen respektive överföringen var begränsat skattskyldig. Om en kontoinnehavare under

aktuellt kalenderår har varit begränsat skattskyldig under hela den tid som denne har innehaft investeringssparkontot finns det inget kapitalunderlag att beräkna och någon schablonintäkt ska då inte tas upp.

42 §

I paragrafen, som är ny, anges i *första stycket* att utdelning, kapitalvinst och annan avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto inte ska tas upp. Utgifter och kapitalförluster som avser sådana tillgångar får inte heller dras av.

I *andra stycket första punkten* anges att första stycket inte gäller för tillgångar som enligt 38 § inte ska ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget. Utdelning, kapitalvinst och annan avkastning på kvalificerade andelar som förvaras på ett investeringssparkonto ska alltså tas upp och beskattas enligt de särskilda reglerna om kvalificerade andelar i 57 kap. IL. För övriga tillgångar som avses i 38 §, dvs. otillåtna tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § lagen om investeringssparkonto, otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § samma lag och otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § samma lag, gäller de allmänna bestämmelserna i IL om beskattning av utdelning, kapitalvinst och annan avkastning. Följaktligen får också utgifter och kapitalförluster som avser tillgångar som omfattas av första punkten dras av. Av *andra punkten* framgår att första stycket inte gäller för kapitalvinster eller kapitalförluster på tillgångar som anses ha avyttrats enligt 44 kap. 8 a eller 8 b §. Enligt *tredje punkten* gäller första stycket inte för ränta på kontanta medel som helt eller delvis avser ett kalenderår då räntesatsen som legat till grund för räntans beräkning någon gång överstigit statslåneräntan vid utgången av november närmast före det kalenderåret med tillägg av 0,75 procentenheter. Hela den erhållna räntan ska således tas upp till beskattning om räntesatsen vid något tillfälle har överstigit den räntefaktor som gäller för det år som räntan avser. Bestämmelsen införs för att förhindra en arbitragemöjlighet som annars skulle kunna uppstå, se avsnitt 5.5.2.

44 kap.

8 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller en avskattningsregel som ska tillämpas när den som innehar ett investeringssparkonto har överfört finansiella instrument som är investeringstillgångar till investeringssparkontot från ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto. Paragrafen är således inte tillämplig på överföringar som sker mellan två investeringssparkonton. Vad som avses med investeringstillgångar framgår av 6 och 7 §§ lagen om investeringssparkonto. Om kontoinnehavaren har gjort en sådan överföring som avses i förevarande paragraf ska denne anses ha avyttrat tillgångarna då de förtecknas på investeringssparkontot mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet vid den tidpunkten. Det är skillnaden mellan detta värde och omkostnadsbeloppet för tillgångarna som är avgörande för om avyttringen medför en kapitalvinst eller kapitalförlust. Eventuell kapitalvinst eller kapitalförlust som därmed uppstår ska tas upp till beskattning respektive dras av. Överföringar av annan än den som innehar investeringssparkontot omfattas inte av paragrafen. Det

innebär att överföringar av finansiella instrument till ett investeringsparkonto enligt 13 eller 14 § lagen om investeringssparkonto inte omfattas av förevarande paragraf. Av andra punkten i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna framgår att när den som innehar ett investeringsparkonto har överfört investeringstillgångar till investeringssparkontot från ett annat konto som inte är ett investeringssparkonto ska uppskovsbelopp som fastställts enligt äldre bestämmelser tas upp som intäkt.

8 b §

Paragrafen, som är ny, innehåller i *första stycket* en avskattningsregel som ska tillämpas i vissa fall när utländsk valuta betalas in till ett investeringssparkonto. Utländsk valuta som har betalats in till ett investeringssparkonto, vilket kan ske såväl genom insättning av kontanter på t.ex. ett bankkontor som genom överföring av kontanta medel från ett annat konto, anses avyttrad när valutan förtecknades på kontot till marknadsvärdet av valutan vid den tidpunkten. Det är skillnaden mellan detta värde och omkostnadsbeloppet för den utländska valutan som är avgörande för om avyttringen medför en kapitalvinst eller kapitalförlust. Eventuell kapitalvinst eller kapitalförlust som därmed uppstår ska tas upp till beskattning respektive dras av av den som ägde valutan vid inbetalningen. Detta gäller oavsett vem som gör inbetalningen.

I *andra stycket första punkten* anges att inbetalningar som avser ränta, utdelning och annan avkastning än ersättning vid överlåtelse på tillgångar som förvaras på investeringssparkontot inte ska medföra att valutan ska anses avyttrad. Detsamma gäller enligt *andra punkten* ersättning vid sådan överlåtelse av tillgångar som förvaras på investeringssparkontot till följd av vilken tillgångarna får överföras till förvärvaren, dvs. överlåtelse enligt 22 § lagen om investeringssparkonto. Vidare ska, enligt *tredje punkten*, utländsk valuta som har överförts till investeringssparkontot från ett annat sådant konto inte anses avyttrad. Inte heller inbetalningar från det investeringsföretag som för investeringssparkontot medför, enligt *fjärde punkten*, att valutan ska anses avyttrad om inbetalningen görs på grund av att investeringsföretaget har växlat valuta med kontoinnehavaren, under förutsättning att den valuta som kontoinnehavaren använder för att växla till sig en annan valuta förvaras på investeringssparkontot.

22 a §

Paragrafen är ny. Här regleras anskaffningsutgiften för kontoinnehavaren för finansiella instrument och utländsk valuta som förvaras på ett konto när det upphör som investeringssparkonto. Av 27–29 §§ lagen om investeringssparkonto framgår under vilka förutsättningar ett konto upphör som investeringssparkonto. I och med att kontot upphör som investeringssparkonto ska innehavaren av kontot inte längre schablonbeskattas på grund av innehavet av tillgångar som förvaras på kontot. Innehavaren av tillgångarna ska i stället beskattas för inkomster och utgifter hänförliga till tillgångarna enligt övriga regler om beskattning av kapital i IL. Tillgångarnas anskaffningsutgift har betydelse inom den konventionella beskattningen vid bl.a. beräkning av kapitalvinst eller kapitalförlust vid avyttring av tillgångarna.

I *första stycket* anges att anskaffningsutgiften för finansiella instrument och utländsk valuta som förvaras på kontot anses motsvara instrumentens respektive valutans marknadsvärde när investeringssparkontot upphör. När i tiden ett konto upphör beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Om t.ex. kontoinnehavaren gör en otillåten överföring till kontot, upphör det i samma stund som överföringen är genomförd, dvs. när de överförda tillgångarna förtecknas på kontot. Upphör kontot på grund av att otillåtna tillgångar inte avförs från kontot inom den tidsfrist som avses i 18 eller 19 § lagen om investeringssparkonto, upphör kontot så fort denna tidsfrist har löpt ut.

Enligt *andra stycket* ska de särskilda bestämmelserna om beräkning av anskaffningsutgiften i första stycket inte tillämpas i vissa fall. Enligt *första punkten* ska bestämmelserna inte tillämpas på finansiella instrument som förvaras på ett investeringssparkonto om överföringen av dessa tillgångar har medfört att kontot har upphört som investeringssparkonto. Anskaffningsutgiften för sådana tillgångar ska i stället beräknas enligt de allmänna bestämmelserna i IL. För finansiella instrument som inte är kvalificerade andelar innebär det normalt att bestämmelserna i 44 och 48 kap. IL blir tillämpliga. Om det rör sig om kvalificerade andelar måste även bestämmelserna i 57 kap. IL beaktas. Av 28 § lagen om investeringssparkonto framgår att kontot ska upphöra som investeringssparkonto när parterna till avtalet om investeringssparkonto inte följer bestämmelserna i lagen. Om en överföring av finansiella instrument sker i strid med bestämmelserna i lagen upphör således kontot som investeringssparkonto. I 12, 13 och 14 §§ lagen om investeringssparkonto anges i vilka situationer finansiella instrument får överföras till ett investeringssparkonto. Första punkten avser bara de tillgångar som har överförts till investeringssparkontot genom en överföring som inte har skett i enlighet med dessa bestämmelser. Anskaffningsutgiften för övriga tillgångar som förvaras på investeringssparkontot vid tidpunkten för överföringen ska beräknas med tillämpning av första stycket. Av *andra punkten* framgår att bestämmelserna i första stycket över huvud taget inte ska tillämpas på tillgångar som enligt 42 kap. 38 § inte ska ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget. Anskaffningsutgiften för sådana tillgångar beräknas enligt allmänna bestämmelser i IL.

22 b §

I paragrafen, som är ny, regleras anskaffningsutgiften för kontoinnehavaren avseende otillåtna tillgångar som denne avför från ett investeringssparkonto. Enligt *första stycket* ska anskaffningsutgiften anses motsvara instrumentens marknadsvärde när de avförs från investeringssparkontot. Förevarande paragraf är tillämplig oavsett till vilket annat konto tillgångarna överförs. Eftersom paragrafen bara gäller i förhållande till kontoinnehavaren är paragrafen inte tillämplig avseende otillåtna tillgångar som avförs från ett investeringssparkonto som kontoinnehavaren har överlåtit under tiden de förvarades på investeringssparkonto. Om sådana tillgångar har förvärvats genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt bestäms förvärvarens anskaffningsutgift enligt 22 c § och för övriga förvärv enligt allmänna bestämmelser i IL. Vad som avses med otillåtna tillgångar framgår av 8 § lagen om investeringssparkonto.

Första stycket gäller inte, enligt *andra stycket*, tillgångar som enligt 42 kap. 38 § inte ska ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget. Anskaffningsutgiften för sådana tillgångar beräknas enligt allmänna bestämmelser i IL.

22 c §

I paragrafen, som är ny, regleras förvärvarens anskaffningsutgift för en otillåten tillgång och utländsk valuta som denne har förvärvat genom arv, gåva, testamente, bodelning eller på liknande sätt och som vid förvärvet förvarades på ett investeringssparkonto. För att paragrafen ska bli tillämplig krävs att den otillåtna tillgången avförs från eller, om det rör sig om utländsk valuta, tas ut från överlåtarens investeringssparkonto. Av 25 § lagen om investeringssparkonto framgår att kontoinnehavaren får överföra otillåtna tillgångar till den som har förvärvat dem genom sådana fång som avses i förevarande paragraf så länge överföringen inte sker till ett investeringssparkonto. I nämnda lag finns inga begränsningar avseende kontoinnehavarens rätt att ta ut kontanta medel från investeringssparkontot.

Om det är fråga om en sådan situation som avses i första stycket ska förvärvaren anses ha anskaffat tillgångarna för deras marknadsvärden när de avförs från investeringssparkontot. Innebörden av detta är att förvärvaren får samma anskaffningsutgift på tillgångarna som kontoinnehavaren som har överlåtit dem skulle ha haft om tillgångarna fortfarande var i dennes ägo när de avfördes eller togs ut från kontot, jfr 22 b och 22 e §§.

Av *andra stycket* framgår att bestämmelsen som anskaffningsutgift i första stycket inte tillämpas på tillgångar som enligt 42 kap. 38 § inte ska ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget. Anskaffningsutgiften för sådana tillgångar beräknas enligt allmänna bestämmelser i IL.

22 d §

I paragrafen, som är ny, regleras kontoinnehavarens anskaffningsutgift för en otillåten tillgång som förvaras på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto. Enligt 16 § samma lag får som utgångspunkt bara investeringstillgångar och kontanta medel förvaras på ett investeringssparkonto. Av 17 § samma lag framgår dock att otillåtna tillgångar som avses i denna paragraf får förvaras på ett investeringssparkonto under en begränsad tid. När tidsfristen har löpt ut upphör inte investeringssparkontot enbart på grund av att tillgångarna förvaras på kontot i strid med 17 §, men tillgångarna omfattas inte längre av schablonbeskattningen. Anskaffningsutgiften för tillgångar som avses i förevarande paragraf har således betydelse från och med att den felaktigt förvaringen inleds. Denna anskaffningsutgift ska därefter tillämpas vid beräkning av vinst eller förlust oavsett om en avyttring sker när de förvaras på ett investeringssparkonto eller inte.

Av förevarande paragraf följer att kontoinnehavarens anskaffningsutgift ska anses motsvara tillgångens marknadsvärde när den felaktiga förvaringen påbörjades, dvs. när tidsfristen i 17 § lagen om investeringssparkonto har löpt ut.

22 e §

Paragrafen är ny. Här regleras anskaffningsutgiften för kontoinnehavaren när denne tar ut utländsk valuta från sitt investeringssparkonto. Anskaffningsutgiften ska då bestämmas till valutans marknadsvärde vid uttaget. Med att utländsk valuta tas ut avses såväl uttag i kontanter på t.ex. ett bankkontor som uttag genom överföring av valutan till ett annat konto. Om uttaget sker på grund av att den utländska valutan har överlåtits till annan genom arv, testamente, gåva, bodelning eller liknande överlåtelse bestäms anskaffningsutgiften för förvärvaren enligt 22 c §. Om uttaget sker på grund av att den har överlåtits på annat sätt, t.ex. genom försäljning eller byte, bestäms förvärvarens anskaffningsutgift enligt allmänna bestämmelser i IL, dvs. normalt enligt 44 kap.

34 a §

Paragrafen är ny. Inom den konventionella beskattningen gäller att ett värdepapper anses avyttrat redan när företaget som har gett ut det försätts i konkurs och att en eventuell förlust därmed är definitiv (8 §). I 34 § regleras hur beskattningen ska ske om förlusten inte visar sig vara definitiv, t.ex. på grund av att värdepapperet faktiskt avyttras eller om ackord träffas eller utdelning i konkursen erhålls. I *första stycket* stadgas att bestämmelserna i 34 § inte ska tillämpas på värdepapper som har förvarats på ett investeringssparkonto när det anses ha avyttrats på grund av att bolaget som har gett ut det har försatts i konkurs.

Undantaget från 34 § IL gäller, enligt *andra stycket*, inte tillgångar som när de enligt 8 § första stycket anses ha avyttrats utgjorde tillgångar som enligt 42 kap. 38 § inte ska ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget.

48 kap.

7 §

I paragrafen regleras den s.k. genomsnittsmetoden för beräkning av anskaffningsutgift. Metoden innebär att det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för samtliga delägarätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som det avyttrade ska användas. Det genomsnittliga innehavet ska beräknas med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet. Genom ändringen införs i ett nytt *fjärde stycke* en begränsning av genomsnittsmetoden som innebär att vid tillämpning av denna metod ska bortses från delägarätter av samma slag och sort som förvaras på ett investeringssparkonto. Detta gäller dock inte för tillgångar som enligt 42 kap. 38 § inte ska ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget. För dessa tillgångar tillämpas således genomsnittsmetoden även om de förvaras på ett investeringssparkonto.

48 a kap.

10 a §

En innehavare av ett investeringssparkonto som avyttrar tillgångar på kontot genom andelsbyte och som ersättning förvärvar otillåtna tillgångar enligt lagen om investeringssparkonto får enligt 23 § samma lag, med vissa undantag, välja om de förvärvade tillgångarna ska placeras på eller utanför investeringssparkontot. Vid tillämpning av bestämmelserna i 48 a kap. benämns de förvärvade tillgångarna ”mottagna andelar”, 2 §.

Om kontoinnehavaren väljer att inte placera de mottagna andelarna på sitt investeringssparkonto är andelarna föremål för konventionell beskattning. Anskaffningsutgiften för de mottagna andelarna har i dessa fall praktisk betydelse för beskattningen.

Förevarande paragraf, som är ny, reglerar vilken anskaffningsutgift som ska gälla för mottagna andelar i ett sådant andelsbyte som här beskrivits. Av *första stycket* framgår att de mottagna andelarna ska anses förvärvade för en ersättning som motsvarar andelarnas marknadsvärde vid förvärvet.

Enligt *andra stycket* gäller första stycket inte vissa mottagna andelar. Det rör sig för det första om, enligt *första punkten*, mottagna andelar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto eller som är kvalificerade andelar. För det andra rör det sig om, enligt *andra punkten*, mottagna andelar som har förvärvats som ersättning för vissa otillåtna tillgångar. Dessa otillåtna tillgångar är, enligt *andra punkten a*, otillåtna tillgångar som omfattas av ägarbegränsningen i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto, enligt *andra punkten b*, otillåtna tillgångar som vid avyttringen förvarades på investeringssparkontot med stöd av 18 § lagen om investeringssparkonto och, enligt *andra punkten c*, otillåtna tillgångar som vid avyttringen förvarades på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto. Undantagen i *andra punkten* gäller oavsett om de mottagna andelarna är investeringstillgångar eller otillåtna tillgångar. Av 57 kap. 7 § IL framgår att om en kvalificerad andel avyttras genom ett andelsbyte ska mottagna andelar anses kvalificerade hos andelsägaren. Andelar som vid andelsbyte förvärvas på grund av kvalificerade andelar är således alltid kvalificerade och omfattas därför av undantaget i första punkten.

52 kap.

3 §

Enligt förevarande paragraf ska kapitalvinsten vid en avyttring av andra tillgångar än personliga tillgångar i vissa fall beräknas enligt genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 §. Genom ändringen införs i ett nytt *andra stycke* en begränsning av första stycket som innebär att vid tillämpning av genomsnittsmetoden ska det bortses från tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto. Detta gäller dock inte för tillgångar som enligt 42 kap. 38 § inte ska ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget. För dessa tillgångar tillämpas således genomsnittsmetoden om förutsättningarna i första stycket är uppfyllda även om de förvaras på ett investeringssparkonto.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av *första punkten* framgår att bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2012.

I *andra punkten* anges att uppskovsbelopp vid andelsbyten som fastställts enligt äldre bestämmelser ska tas upp som intäkt om den mottagna andelen överförs från ett konto som inte är ett investeringssparkonto till ett eget investeringssparkonto.

11.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (0000:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

42 kap.

43 §

Förslaget innebär ändring av den paragraf om schablonintäkt vid innehav av andelar i en investeringsfond som föreslås i lagrådsremissen Ändrade skatteregler för investeringsfonder och deras delägare (Fi2011/1668). För att paragrafen ska passa in i systematiken i 42 kap. efter de ändringar som föreslås i nu aktuell lagrådsremiss, föreslås att paragrafens beteckning ska ändras från tidigare 35 § till 43 §. Av samma orsak föreslås att den tidigare hänvisningen i *första stycket* till 36 § ska ändras till 44 §.

Den schablonintäkt som i lagrådsremissen Ändrade skatteregler för investeringsfonder och deras delägare föreslås införas vid innehav av andelar i en investeringsfond, är en helt annan schablonintäkt än den som i nu aktuell lagrådsremiss föreslås för tillgångar som finns på ett investeringssparkonto. Schablonintäkt avseende innehav av fondandelar ska inte tas upp för sådana fondandelar som vid ingången av ett kalenderår förvaras på ett investeringssparkonto. Därför införs ett sådant undantag från bestämmelserna i första stycket i ett nytt *andra stycke*.

11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

2 kap.

1 a §

Av paragrafen, som är ny, framgår att utländsk intäkt, vid tillämpning av 2 kap., ska anses ha tagits upp enligt inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, även om intäkten i enlighet med nya 42 kap. 42 § IL inte ska tas upp.

7 §

I paragrafens *andra stycke* görs en ändring innebärande att sådan utländsk intäkt som avses i nya 2 kap. 1 a § ska anses ha tagits med vid svensk taxering det år som den skulle ha tagits med vid taxering om den hade tagits upp till beskattning.

10 a §

Paragrafen är ny och anger att utländska intäkter som enligt nya 2 kap. 1 a § ska anses ha tagits upp till beskattning inte ska tas med i den skattskyldiges sammanlagda kapitalinkomster. Av detta följer att de sammanlagda kapitalinkomsterna, bortsett från övriga intäkter och kostnader i inkomstslaget kapital, endast innefattar den schablonintäkt som ska tas upp enligt 42 kap. 36 § IL.

10 b §

I paragrafen, som är ny, anges att utländska intäkter som avses i nya 2 kap. 1 a § får tas med i de utländska kapitalinkomsterna endast till den

del de, för ett visst taxeringsår, inte överstiger den schablonintäkt som ska tas upp till beskattning enligt 42 kap. 36 § IL.

11.5 Förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

1 kap.

1 §

Som en följd av att det införs två nya punkter i 2 § första stycket lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel ändras hänvisningen till den paragrafen till att avse första stycket 1–4 och 6–10.

11.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel

2 §

När det gäller utländska kapitalförsäkringar och avtal om tjänstepension som är jämförbara med kapitalförsäkring är det den enskilde som är skattskyldig för avkastningsskatten. När det nu föreslås att kapitalunderlaget för avkastningsskatt när det gäller kapitalförsäkringar även ska bestå av premiebetalningar under året, ändras skattskyldighetsbestämmelsen i 2 § 7 och 9 så att det framgår att skattskyldigheten inte är knuten till förhållandena vid årets ingång. Hur kapitalunderlaget ska beräknas utifrån gjorda premiebetalningar för dessa kapitalförsäkringar och avtal om tjänstepension framgår av 3 b §.

I paragrafen *första stycke* införs två nya punkter, där den tidigare punkten 6 delas upp i punkterna 6 och 7 och den tidigare punkten 7 blir punkterna 8 och 9. *Punkten 6* reglerar alltjämt skattskyldigheten för en obegränsat skattskyldig som innehar en utländsk pensionsförsäkring medan *punkten 7* reglerar skattskyldigheten för obegränsat skattskyldig som under beskattningsåret innehaft en utländsk kapitalförsäkring. *Punkterna 8* och *9* innehåller motsvarande reglering för innehavare av avtal om tjänstepension som kan likställas med pensionsförsäkring (punkt 8) respektive kapitalförsäkring (punkt 9). I punkten 8 görs en redaktionell ändring genom att ”ingått ett avtal” byts ut mot ”innehar ett avtal”. Som en följd av dessa ändringar har den förutvarande punkten 8 nu fått beteckningen *10*.

Som framgår av första stycket är det enbart den som är obegränsat skattskyldig som är skattskyldig till avkastningsskatt. Förslaget att kapitalunderlaget när det gäller kapitalförsäkringar och motsvarande avtal om tjänstepension även ska bestå av premiebetalningar får till följd att även den som blir obegränsat skattskyldig under ett beskattningsår kan bli skattskyldig till avkastningsskatt för det året. Kapitalunderlaget kommer i dessa fall att baseras på de premiebetalningar som görs efter att den skattskyldige blivit obegränsat skattskyldig, se 3 b §.

I paragrafens *andra* och *tredje stycken* görs redaktionella ändringar på grund av att punkten 6 delats upp i punkterna 6 och 7 i första stycket. Därutöver görs i *tredje stycket* en justering som medför att stycket ska tillämpas även på avtal om tjänstepension som är jämförbart med en

pensionsförsäkring. Eftersom det inte längre krävs att en pensionsförsäkring ska vara meddelad i en försäkringsrörelse som bedrivs från fast driftsställe i Sverige saknas anledning att behålla begränsningen till enbart avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring (jfr prop. 2005/06:22 s. 58).

3 §

I paragrafen anges att skattskyldiga som avses i 2 § ska beräkna ett kapitalunderlag som ligger till grund för skatteunderlaget som skatten beräknas på. Bestämmelserna i nuvarande andra–elfte styckena flyttas till 3 a §.

Bland de skattskyldiga som enligt paragrafen ska beräkna ett kapitalunderlag återfinns bland annat obegränsat skattskyldig som under beskattningsåret innehått en utländsk kapitalförsäkring eller ett motsvarande tjänstepensionsavtal. Skattskyldighetsbestämmelserna i 2 § 7 och 9 har ändrats för att reglera skattskyldigheten för den som under någon del av beskattningsåret innehått en sådan försäkring eller ett sådant avtal. För den som förvärvar en kapitalförsäkring under beskattningsåret ska kapitalunderlaget beräknas utifrån de premier som därefter betalas till försäkringen, se 3 b och 3 c §§. Om inga premiebetalningar görs under resterade del av beskattningsåret kommer det således för dessa skattskyldiga inte att finnas något underlag för att beräkna ett kapitalunderlag avseende detta beskattningsår.

3 a §

Paragrafen, som är ny, motsvarar i sak nuvarande 3 § andra–elfte styckena. Eftersom bestämmelserna för beräkning av skatteunderlaget ändras och flyttas till den nya 3 d §, anges numera i *åttonde stycket* att till det värde som enligt det stycket ska undantas från skatteunderlaget får tillägg göras för årlig värdestegring beräknad enligt 3 d § första och fjärde styckena. Bestämmelsen innebär dock precis som tidigare att det undantagna värdet varje år får räknas upp med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före beskattningsåret.

3 b §

I paragrafen, som är ny, anges i *första stycket* att värdet av premier som betalats under beskattningsåret för kapitalförsäkring och avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring ska ingå i kapitalunderlaget. Bestämmelsen gäller för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 1, 2, 7 och 9. Genom att uttrycket ”premier” används följer att ”insättningar” till försäkringen i form av ränta, utdelning eller annan avkastning på kapitalunderlaget som försäkringsgivaren har tilldelat försäkringen under beskattningsåret inte ska öka kapitalunderlaget. Något uttryckligt undantag för sådana värdeöverföringar anses inte nödvändigt eftersom försäkringstagaren inte är berättigad att lyfta utdelning eller annan avkastning för egen del utan erhåller denna indirekt genom försäkringsgivaren eftersom försäkringsgivaren äger tillgångarna i försäkringen.

Av sista meningen i första stycket framgår att när värdet av premier som betalats under året beräknas ska premier som har betalats in under den andra halvan av beskattningsåret beräknas till halva premiebeloppet.

Om t.ex. en premie om 10 000 kronor betalas in i mars och en ny premie om 5 000 kronor betalas i september ska således kapitalunderlaget ökas med $10\,000 + 2\,500 = 12\,500$ kronor.

Eftersom värdet av premier som betalats under året numera ska ingå i kapitalunderlaget ska alltså ett kapitalunderlag beräknas redan för det år då en kapitalförsäkring eller ett motsvarande avtal om tjänstepension tecknas. Kapitalunderlaget för beskattningsåret då en kapitalförsäkring eller ett avtal om tjänstepension tecknas kommer att baseras på de premier som betalas till försäkringen respektive avtalet från och med teckningstillfället till och med årets utgång. Eftersom försäkringen respektive avtalet inte existerade vid årets ingång kan i dessa fall inget värde vid beskattningsårets ingång ingå i kapitalunderlaget.

Syftet med bestämmelsen är att säkerställa beskattningen av belopp som under beskattningsåret betalas in till en kapitalförsäkring eller ett tjänstepensionsavtal. Eftersom premiebetalningar sker under hela året kan kapitalunderlaget inte fastställas slutligt förrän vid årets utgång. Av detta följer också att årets avkastningsskatt inte kan beräknas slutligt förrän vid denna tidpunkt.

Bestämmelsen omfattar svenska livförsäkringsföretag, utländska livförsäkringsföretag som bedriver kapitalförsäkringsrörelse från fast driftställe i Sverige och utländska tjänstepensionsinstitut som bedriver med kapitalförsäkringsverksamhet jämförbar tjänstepensionsverksamhet från fast driftställe i Sverige. Vidare omfattas obegränsat skattskyldiga som innehar kapitalförsäkring som har meddelats av en utländsk försäkringsgivare, eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring som har ingåtts med ett utländskt tjänstepensionsinstitut, om försäkringsgivaren eller institutet saknar fast driftställe i Sverige.

Paragrafen reglerar enbart hur kapitalunderlaget ska beräknas för kapitalförsäkring och sådant avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring. Vid beräkning av kapitalunderlaget för bland annat svenska och utländska pensionsförsäkringar eller avtal om tjänstepension som är jämförbara med pensionsförsäkring ska enbart reglerna i 3 a § tillämpas.

I *andra stycket* anges att vid beräkning av kapitalunderlag enligt första stycket ska, för skattskyldig som avses i 2 § första stycket 1 och 2, bortses från premiebetalningar som är hänförliga till avgångsbidragsförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, som är hänförliga till försäkringar som i redovisningshänseende tas upp som grupplivförsäkringar, eller som avser sjuk- och olycksfallsförsäkringar hänförliga till försäkringsklass 1, 2, I b och IV enligt 2 kap. 11 § första stycket och 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). Detta undantag gällande beräkningen av den del av kapitalunderlaget som avser premiebetalningar motsvarar det undantag som i dag finns i 3 § tredje stycket 2–4. Samma försäkringar som enligt nuvarande regler undantas från avkastningsskatt kommer således att undantas även från förslaget att premiebetalningar ska ingå i beräkningen av kapitalunderlaget för vissa försäkringar.

I *tredje stycket* anges att undantagen i andra stycket ska gälla även i tjänstepensionsverksamhet i fråga om avtal som är jämförbara med

personförsäkring. Ett motsvarande undantag finns enligt nuvarande bestämmelser i 3 § fjärde stycket.

3 c §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om hur kapitalunderlaget ska fördelas mellan överlåtare och förvärvare när en utländsk kapitalförsäkring eller ett utländskt avtal om tjänstepension som är jämförbart med en kapitalförsäkring överläts under ett beskattningsår. När det gäller utländska kapitalförsäkringar och jämförbara tjänstepensionsavtal är försäkringstagaren skattskyldig för avkastningsskatten.

Av *andra stycket* framgår att den del av kapitalunderlaget som ska beräknas enligt 3 a § ska tas med av den överlåtare som innehade en kapitalförsäkring eller ett motsvarande avtal om tjänstepension vid beskattningsårets ingång.

I *tredje stycket* regleras hur de premier som enligt 3 b § ska ingå i kapitalunderlaget ska fördelas mellan överlåtare och förvärvare. En kapitalförsäkring eller ett motsvarande avtal om tjänstepension kan överlätas flera gånger under samma beskattningsår. Samma innehavare kan således vara både överlåtare och förvärvare. För såväl överlåtare som förvärvare gäller att dessa ska ta med premiebetalningar som görs från och med tidpunkten för förvärv av en försäkring eller ett avtal till och med tidpunkten för överlåtelse av desamma. Varje innehavare ska således ta med de premiebetalningar som görs under innehavstiden i kapitalunderlaget.

3 d §

Paragrafen är ny. I *första stycket* anges huvudregeln för beräkningen av skatteunderlaget för pensionsförsäkring och tjänstepensionsavtal. Skatteunderlaget ska beräknas genom att kapitalunderlaget enligt 3 a § multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret.

För skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 1 och 2, dvs. svenska livförsäkringsföretag, utländska livförsäkringsföretag som bedriver försäkringsrörelse från fast driftställe i Sverige och utländska tjänstepensionsinstitut som bedriver med försäkringsverksamhet jämförbar tjänstepensionsverksamhet från fast driftställe i Sverige, utgörs kapitalunderlaget enligt 3 a § första stycket av den skattskyldiges tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder. Kapitalunderlaget enligt 3 a § för dessa skattskyldiga avser således alla tillgångar oavsett om de är hänförliga till pensionsförsäkring eller kapitalförsäkring. Eftersom ett särskilt skatteunderlag ska beräknas för kapitalförsäkring och avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring undantas i *första stycket* den del av kapitalunderlaget enligt 3 a § för skattskyldiga som avses i 2 § 1 och 2 som ska tas med vid beräkning av skatteunderlag för kapitalförsäkring och motsvarande tjänstepensionsavtal enligt andra eller tredje styckena.

I *andra stycket* anges hur skatteunderlaget som avser kapitalförsäkring ska beräknas. Bestämmelsen är tillämplig på såväl svenska livförsäkringsföretag utländska livförsäkringsföretag som driver verksamhet från fast driftställe i Sverige som obegränsat skattskyldiga

som innehar kapitalförsäkring som har meddelats av en utländsk försäkringsgivare som saknar fast driftställe i Sverige.

Skatteunderlaget för kapitalförsäkring beräknas med tillämpning av 3 a, 3 b och 3 c §§. För den del av kapitalunderlaget som avses i 3 a § är det bara den del som är hänförlig till kapitalförsäkring som ska tas med vid beräkning av skatteunderlaget för sådana försäkringar. Att premiebetalningar till kapitalförsäkring som skett under beskattningsåret ska ingå i kapitalunderlaget framgår av 3 b §. I de fall då en utländsk kapitalförsäkring överlåtits under beskattningsåret framgår det av 3 c § hur kapitalunderlaget ska beräknas för överlåtare och förvärvare. Skatteunderlaget beräknas genom att det enligt 3 a–3 c §§ beräknade kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan vid utgången av november kalenderåret närmast före beskattningsåret med tillägg av 0,75 procentenheter.

I *tredje stycket* anges att skatteunderlaget för utländska tjänstepensionsinstitut som bedriver med kapitalförsäkringsverksamhet jämförbar tjänstepensionsverksamhet från fast driftställe i Sverige ska beräknas på samma sätt som för kapitalförsäkringar enligt andra stycket. Detsamma gäller för obegränsat skattskyldiga som har ingått ett avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring med ett utländskt tjänstepensionsinstitut om det utländska tjänstepensionsinstitutet saknar fast driftställe i Sverige. Det som sägs i andra stycket om kapitalförsäkringar ska således vid tillämpning av tredje stycket anses avse avtal om tjänstepension.

I *fjärde stycket* anges att skatteunderlaget avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

9 §

Paragrafens *första stycke* har kompletterats med en hänvisning till 3 d § första och fjärde styckena.

I *andra stycket* anges skattesatsen för skatteunderlag som avser kapitalförsäkring och sådant avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring. Denna skattesats höjs från 27 till 30 procent.

10 a §

I paragrafen görs en redaktionell ändring med anledning av de nya punkter som införs i 2 § första stycket.

12 §

I paragrafen görs en redaktionell ändring med anledning av de nya punkter som införs i 2 § första stycket.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas första gången vid 2013 års taxering. För en skattskyldig som har kalenderår som beskattningsår innebär detta att kapitalunderlaget för 2012 ska ökas med premier som har betalats in till försäkringen efter ikraftträdandet. Vidare ska statslåneräntan vid utgången av november

2011 med tillägg av 0,75 procentenheter ligga till grund för beräkningen av skatteunderlaget för 2012.

För skattskyldiga med brutet räkenskapsår föreslås att äldre bestämmelser ska tillämpas för beskattningsår som har påbörjats före ikraftträdandet.

11.7 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

19 kap.

2 §

Ändringen i *andra stycket* är föranledd av att det införs två nya punkter i 2 § första stycket lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, där den tidigare punkten 6 delas upp i punkterna 6 och 7 och den tidigare punkten 7 blir punkterna 8 och 9.

11.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

1 kap.

5 §

Som en följd av att det införs två nya punkter i 2 § första stycket lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel ändras hänvisningen till den paragrafen till att avse första stycket 1–4 och 6–10.

2 kap.

2 §

I paragrafens tredje punkt anges att fysiska personer ska lämna allmän självdeklaration om intäkterna i inkomstlaget kapital uppgår till minst 100 kronor. Vid beräkningen av intäkterna undantas sådan schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto för vilken kontrolluppgift, som ska lämnas enligt 11 kap. 10 §, har lämnats. Ett liknande undantag finns sedan tidigare för ränta och utdelning som kontrolluppgift ska lämnas för enligt 8 eller 9 kap.

4 §

I paragrafens första punkt anges att dödsbon ska lämna allmän självdeklaration om de skattepliktiga intäkterna har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret. Vid beräkningen av intäkterna undantas sådan schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto för vilken kontrolluppgift, som ska lämnas enligt 11 kap. 10 §, har lämnats. Ett liknande undantag finns sedan tidigare för ränta och utdelning som kontrolluppgift ska lämnas för enligt 8 eller 9 kap.

8 kap.

4 a §

Paragrafen är ny. Av *första stycket* framgår att kontrolluppgift inte ska lämnas om ränteinkomster eller annan avkastning på tillgångar på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten när avkastningen

överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Av *andra stycket* framgår att undantaget från kontrolluppgiftsskyldighet i första stycket inte ska gälla ränta och annan avkastning på tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. De tillgångar som avses där är tillgångar som förvärvats av den som emitterat dem om tillgångarna avses bli upptagna till handel på t.ex. en reglerad marknad inom viss tid (18 § lagen om investeringssparkonto), samt kvalificerade andelar och finansiella instrument där kontoinnehavaren enligt bestämmelserna i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto äger en viss andel av ett företag. Dessutom omfattas sådana finansiella instrument som förvaras felaktigt på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto. För de nu uppräknade tillgångarna anges i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL att avkastningen ska beskattas konventionellt trots att tillgångarna finns på ett investeringssparkonto. För att sådan beskattning ska kunna ske krävs alltså att kontrolluppgift lämnas för avkastning på dessa tillgångar.

I andra stycket anges också att undantaget från kontrolluppgiftsskyldighet i första stycket inte heller ska gälla för ränta som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 3 IL. I den bestämmelsen anges att ränta på kontanta medel, som helt eller delvis avser ett kalenderår då räntesatsen som legat till grund för räntans beräkning någon gång överstigit statslåneräntan vid utgången av november närmast före det kalenderåret med tillägg av 0,75 procentenheter, ska tas upp. Eftersom sådan ränta som avses i den aktuella bestämmelsen ska beskattas konventionellt krävs alltså att kontrolluppgift lämnas för sådan ränta.

9 kap.

5 a §

I paragrafen, som är ny, framgår i *första stycket* att kontrolluppgift inte ska lämnas om utdelning, ränta eller annan avkastning på tillgångar på investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten när avkastningen överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Av *andra stycket* framgår att undantaget från kontrolluppgiftsskyldighet i första stycket inte ska gälla ränta, utdelning och annan avkastning på tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL. De tillgångar som avses där är tillgångar som förvärvats av den som emitterat dem om tillgångarna avses bli upptagna till handel på t.ex. en reglerad marknad inom viss tid (18 § lagen om investeringssparkonto), samt kvalificerade andelar och finansiella instrument där kontoinnehavaren enligt bestämmelserna i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto äger en viss andel av ett företag. Dessutom omfattas sådana finansiella instrument som förvaras felaktigt på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto. För de nu uppräknade tillgångarna anges i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL att avkastningen ska beskattas konventionellt trots att tillgångarna finns på ett investeringssparkonto. För att sådan beskattning ska kunna ske krävs alltså att kontrolluppgift lämnas för avkastning på dessa tillgångar.

10 kap.

3 §

Genom tillägget i *första stycket* framgår det vem som ska lämna kontrolluppgift om sådan avyttring som avses i de nya bestämmelserna i 44 kap. 8 a § IL vari överföring av finansiellt instrument till eget investeringssparkonto jämföras med avyttring.

5 a §

I paragrafen, som är ny, anges att kontrolluppgift inte ska lämnas om avyttring av andelar i en investeringsfond när andelarna finns på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten för avyttringen innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

6 §

Paragrafen anger vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgift om avyttring av andelar i en investeringsfond. Enligt första stycket ska uppgift lämnas om bl.a. kapitalvinst och kapitalförlust. Kapitalvinster beräknas enligt huvudregeln i 44 kap. 13 § IL som skillnaden mellan ersättningen för den avyttrade tillgången, minskad med utgifterna för avyttringen, och omkostnadsbeloppet. Kapitalförluster beräknas på samma sätt. När fondandelar överförs till ett investeringssparkonto från ett annat slags konto ska andelarna enligt 44 kap. 8 a § IL anses ha avyttrats mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet då de förtecknades på kontot. Vid sådana överföringar är det alltså denna ersättning som ska ligga till grund för beräkningen av kapitalvinst eller kapitalförlust.

Den avyttring som anses ha skett när andelar överförs till ett investeringssparkonto skiljer sig från vad som normalt gäller vid de avyttringar som kontrolluppgift ska lämnas om enligt paragrafen, eftersom ingen äganderättsövergång sker av andelarna. Detta innebär bl.a. att det inte torde förekomma några utgifter för avyttring i dessa fall. Av denna anledning kan det vara av värde för Skatteverket att det framgår av kontrolluppgiften att det rör sig om en andel som anses avyttrad till följd av en överföring till ett investeringssparkonto. Därför införs i en *ny punkt fem i första stycket* en bestämmelse av innebörd att vid avyttring som avses i 44 kap. 8 a § IL ska uppgift lämnas om att det är fråga om en sådan avyttring.

8 §

En *ny punkt sju* har lagts till paragrafen, varigenom den som för, eller har fört, ett investeringssparkonto åläggs kontrolluppgiftsskyldighet för sådan avyttring som avses i 44 kap. 8 a § IL.

8 a §

Av den nya paragrafens *första stycke* framgår att kontrolluppgift inte ska lämnas om avyttring av sådana tillgångar som avses i 10 kap. 7 § som finns på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten för avyttringen innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Av *andra stycket* framgår att undantaget från kontrolluppgiftsskyldighet i första stycket inte ska gälla avyttring av tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL. De tillgångar som avses där är tillgångar som förvärvats av den som emitterat dem om tillgångarna avses bli upptagna till handel på t.ex. en reglerad marknad inom viss tid (18 § lagen om investeringssparkonto), samt kvalificerade andelar och finansiella instrument där kontoinnehavaren enligt bestämmelserna i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto äger en viss andel av ett företag. Dessutom omfattas sådana finansiella instrument som förvaras felaktigt på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto. För de nu uppräknade tillgångarna anges i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL att kapitalvinst och kapitalförlust ska beskattas konventionellt trots att tillgångarna finns på ett investeringssparkonto. För att sådan beskattning ska kunna ske krävs alltså att kontrolluppgift lämnas för avyttring av dessa tillgångar.

9 §

Paragrafen anger vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgift om avyttring av andra delägarätter än andelar i en investeringsfond och av fordringsätter.

I 44 kap. 8 a § IL anges att när tillgångar överförs till ett investeringssparkonto från ett annat slags konto så ska andelarna anses ha avyttrats mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet då de förtecknades på kontot. I en ny *punkt fem i första stycket* framgår att när delägarätter eller fordringsätter anses avyttrade till följd av en överföring till ett investeringssparkonto enligt 44 kap. 8 a § IL, ska kontrolluppgiften innehålla uppgift om den ersättning som avses i den paragrafen. Anledningen till att uppgift i dessa fall inte kan lämnas enligt nuvarande första punkten i första stycket är att uppgift enligt denna punkt ska lämnas om den ersättning som har överenskommit vid avyttringen. Eftersom en avyttring som anses ha skett på grund av en överföring till ett investeringssparkonto inte grundar sig på någon överenskommelse om ersättning vid avyttring, införs således en egen bestämmelse om den ersättning som uppgift ska lämnas om i dessa fall.

Den avyttring som anses ha skett när tillgångar överförs till ett investeringssparkonto skiljer sig från vad som normalt gäller vid avyttringar som kontrolluppgift ska lämnas om enligt paragrafen, eftersom ingen äganderättsövergång sker av tillgångarna. Av denna anledning kan det vara av värde för Skatteverket att det framgår av kontrolluppgiften att det rör sig om tillgångar som anses avyttrade till följd av en överföring till ett investeringssparkonto. Därför införs även en bestämmelse om att sådan uppgift ska lämnas i den nya *femte punkten i första stycket*.

Utöver uppgifter enligt den nya punkten 5 ska kontrolluppgiften när delägarätter eller fordringsätter anses avyttrade till följd av en överföring till ett investeringssparkonto innehålla uppgifter enligt första stycket 2 och 3. De uppgifter som anges i första stycket 1 och 4 blir däremot inte aktuella vid avyttringar som avses i punkten 5.

11 kap.

8 a §

Paragrafen reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten för avkastningsskatteändamål.

Ändringarna i *första stycket* föranleds av att det införs två nya punkter i 2 § första stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel, och hänvisningen till den paragrafen ändras därför till att avse första stycket 6–10.

Ändringarna i *tredje stycket* är en följd av införandet av de nya paragraferna 3 a–3 c i lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel som innebär en förändring av beräkningen av underlaget för avkastningsskatt för kapitalförsäkring eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring (se avsnitt 6.3). Bestämmelsen om vilka uppgifter som ska lämnas för de aktuella försäkringarna och tjänstepensionsavtalen ändras därför på motsvarande sätt genom att hänvisning görs till kapitalunderlag som ska beräknas enligt de nya 3 a–3 c §§ lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. För andra försäkringar och tjänstepensionsavtal än kapitalförsäkringar och tjänstepensionsavtal som kan jämföras med kapitalförsäkring ska i kontrolluppgiften endast uppgift lämnas om kapitalunderlag beräknat enligt 3 a § samma lag. För kapitalförsäkringar och tjänstepensionsavtal som kan jämföras med kapitalförsäkring ska kontrolluppgiften innehålla uppgift om kapitalunderlag beräknat enligt såväl 3 a § som 3 b § och, i förekommande fall, 3 c § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.

10 §

Paragrafen är ny. I *första stycket* anges att kontrolluppgift ska lämnas om sådan schablonintäkt vid innehav av investeringssparkonto som avses i 42 kap. 36 § IL, dvs. om den schablonintäkt som kontoinnehavaren kan vara skyldig att ta upp i inkomstslaget kapital. Bestämmelser om investeringssparkontot som sådant finns i lagen om investeringssparkonto. Bestämmelser om beskattningen av kontoinnehavaren finns i IL, främst i 42 och 44 kap.

Enligt *andra stycket* ska kontrolluppgift lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som för eller har fört investeringssparkontot. Av 9 § lagen om investeringssparkonto framgår att det endast är fysiska personer och dödsbon som får ingå avtal om investeringssparkonto. Av den paragrafen framgår det också att ett investeringssparkonto bara får innehas av en enda fysisk person eller ett enda dödsbo. Vidare framgår av den paragrafen att bara sådana värdepappersföretag som avses i 5 § samma lag får ingå avtal om investeringssparkonto.

I *tredje stycket* föreskrivs att uppgift ska lämnas om storleken på sådan schablonintäkt som avses i första stycket.

Av 42 kap. 36–41 §§ IL framgår hur schablonintäkten ska beräknas. Intäkten beräknas genom att multiplicera ett kapitalunderlag med statslåneräntan vid utgången av november kalenderåret närmast före beskattningsåret med tillägg av 0,75 procentenheter. Kapitalunderlaget beräknas bl.a. utifrån värdet vid ingången av varje kvartal under året av tillgångarna på investeringssparkontot med tillägg för belopp och finansiella instrument som har betalats in respektive överförts till kontot under samma beskattningsår. Det innebär att kontrolluppgift om investerings-

sparkonton normalt ska lämnas för såväl konton på vilka det fanns tillgångar vid årets ingång som konton som har öppnats någon gång senare under året.

15 kap.

4 a §

I paragrafen, som är ny, åläggs den som för eller har fört ett investeringsparkonto att lämna de uppgifter, till den som är kontrolluppgiftsskyldig enligt 10 kap. 3 §, som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten beträffande avyttring enligt 44 kap. 8 a § IL som avser fondandelar ska kunna fullgöras. Uppgiften ska lämnas på annat sätt än muntligen. Kontrolluppgiftsskyldighet om avyttring enligt 44 kap. 8 a § IL av fordringsrätter och andra delägarätter än andelar i investeringsfonder åligger enligt 10 kap. 8 § den som för eller har fört ett investeringssparkonto, och ingen uppgiftsskyldighet blir då aktuell, se avsnitt 7.3.

De uppgifter som är nödvändiga torde vara att en finansiell tillgång har förts över till ett investeringssparkonto, vad det är för tillgång, hur mycket av tillgången som förts över, identitetsuppgifter på kontoinnehavaren, samt när tillgången förtecknats på kontot. Att uppgifterna ska lämnas snarast, och senast den 15 januari året efter det som uppgiften gäller framgår av 5 §.

Paragrafen har utformats med 4 § som förebild.

6 §

Paragrafen har kompletterats på grund av den nya uppgiftsskyldigheten som följer av förslaget att införa den nya 4 a §.

7 §

Enligt det nya *tredje stycket* införs ett undantag från den uppgiftsskyldighet som föreskrivs i första och andra styckena för andelar i investeringsfonder efter det att de förtecknats på ett investeringssparkonto. Uppgiften behövs inte för beskattning, då skatt på schablonintäkt ersätter skatt på kapitalvinster, vilket inträder efter att andelarna förtecknats på kontot.

11.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (0000:000) om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

11 kap.

19 §

Förslaget innebär ändring av den paragraf om undantag från skyldighet att lämna kontrolluppgift avseende sådan schablonintäkt vid innehav av andelar i en investeringsfond som föreslås i lagrådsremissen Ändrade skatteregler för investeringsfonder och deras delägare (Fi2011/1668). De tillgångar som avses i paragrafen är alltså andelar i investeringsfonder och i sådana fondföretag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 7 eller 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Den schablonintäkt, som i lagrådsremissen Ändrade skatteregler för investeringsfonder och deras delägare föreslås införas vid innehav av andelar i en investeringsfond, ska inte tas upp för fondandelar som vid ingången av ett kalenderår förvaras på ett investeringssparkonto. Därför behövs inte heller någon kontrolluppgift om sådan schablonintäkt avseende dessa fondinnehav. Ett undantag från skyldigheten att lämna sådan kontrolluppgift för fondandelar på ett investeringssparkonto införs därför i paragrafen.

11.10 Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

19 kap.

13 §

I paragrafen införs ett undantag med innebörden att schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto enligt 42 kap. 36 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, inte ska beaktas som inkomst av kapital vid beräkningen av den bidragsskyldiges inkomst vid betalningsskyldighet för underhållsstöd. Ett liknande undantag finns sedan tidigare för schablonintäkt avseende uppskovsbelopp enligt 47 kap. 11 b § IL.

97 kap.

5 §

I paragrafen införs ett undantag med innebörden att schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto enligt 42 kap. 36 § IL inte ska beaktas som inkomst av kapital vid beräkningen av den bidragsgrundande inkomsten för bostadsbidrag. Ett liknande undantag finns sedan tidigare för schablonintäkt avseende uppskovsbelopp enligt 47 kap. 11 b § IL.

I 102 kap. 9 §, som gäller beräkning av bostadstillägg, anges att överskott i inkomstslaget kapital ska beräknas enligt bestämmelserna i 97 kap. 5 §. Undantaget i den paragrafen, att schablonintäkten inte ska beaktas som inkomst av kapital vid beräkningen av den bidragsgrundande inkomsten för bostadsbidrag, ska således tillämpas även vid beräkning avseende bostadstillägg. Denna paragraf tillämpas också vid beräkning av bilstöd i form av anskaffningsbidrag samt äldre försörjningsstöd.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2012.

Bestämmelserna i 19 kap. 13 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om betalningsskyldighet för underhållsstöd som avser tid efter den 31 januari 2014. Att lagändringen ska tillämpas först vid denna tidpunkt beror på att den bidragsskyldiges inkomst enligt 19 kap. 11 § ska beräknas i enlighet med det taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) som fattats närmast före februari det år betalningsskyldigheten avser.

Äldre bestämmelser i 97 kap. 5 § ska fortfarande gälla för förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

11.11 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (0000:000)

I lagrådsremissen Skatteförfarandet (Fi2011/313) föreslås en ny lag, skatteförfarandelagen, förkortad SFL, för i stort sett hela skatteförfarandet. Lagen ska ersätta bland annat lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, förkortad LSK. SFL föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. När det gäller kontrolluppgifter och informationsuppgifter tillämpas dock lagen första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2013. Förslagen om investeringssparkonto och förändrad beskattning av kapitalförsäkring i denna lagrådsremiss föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. Det innebär att bestämmelserna i LSK alltså ska tillämpas när det gäller uppgifter som avser kalenderåret 2012, medan bestämmelserna i SFL ska tillämpas när det gäller uppgifter som avser kalenderåret 2013 och senare kalenderår. Av den anledningen föreslås de förändringar och nya bestämmelser avseende deklarationer och kontrolluppgifter som förslagen i denna lagrådsremiss föranleder i såväl LSK som SFL. Förslagen i SFL är i sak identiska med förslagen i LSK.

14 kap.

1 §

Som en följd av att det införs två nya punkter i 2 § första stycket lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel ändras hänvisningen till den paragrafen till att avse första stycket 1–4 och 6–10.

17 kap.

4 §

Av den nya *punkten 4 i första stycket* framgår att kontrolluppgift inte ska lämnas om ränteinkomster eller annan avkastning på tillgångar på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten när avkastningen överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Av det nya *andra stycket* framgår att undantaget från kontrolluppgiftsskyldighet i första stycket 4 inte ska gälla ränta och annan avkastning på tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. De tillgångar som avses där är tillgångar som förvärvats av den som emitterat dem om tillgångarna avses bli upptagna till handel på t.ex. en reglerad marknad inom viss tid (18 § lagen om investeringssparkonto), samt kvalificerade andelar och finansiella instrument där kontoinnehavaren enligt bestämmelserna i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto äger en viss andel av ett företag. Dessutom omfattas sådana finansiella instrument som förvaras felaktigt på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto. För de nu uppräknade tillgångarna anges i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL att avkastningen ska beskattas konventionellt trots att tillgångarna finns på ett investeringssparkonto. För att sådan beskattning ska kunna ske krävs alltså att kontrolluppgift lämnas för avkastning av dessa tillgångar.

I andra stycket anges också att undantaget från kontrolluppgiftsskyldighet i första stycket inte heller ska gälla för ränta som avses i

42 kap. 42 § andra stycket 3 IL. I den bestämmelsen anges att ränta på kontanta medel, som helt eller delvis avser ett kalenderår då räntesatsen som legat till grund för räntans beräkning någon gång överstigit statslåneräntan vid utgången av november närmast före det kalenderåret med tillägg av 0,75 procentenheter, ska tas upp. Eftersom sådan ränta som avses i den aktuella bestämmelsen ska beskattas konventionellt krävs alltså att kontrolluppgift lämnas för sådan ränta.

Tilläggen till paragrafen motsvarar den nya 8 kap. 4 a § LSK som kommenteras under avsnitt 11.8.

19 kap.

4 §

Av den nya *punkten 2 i första stycket* framgår att kontrolluppgift inte ska lämnas om utdelning, ränta eller annan avkastning på tillgångar på investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten när avkastningen överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Av det nya *andra stycket* framgår att undantaget från kontrolluppgiftsskyldighet i första stycket 2 inte ska gälla ränta, utdelning och annan avkastning på tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL. De tillgångar som avses där är tillgångar som förvärvats av den som emitterat dem om tillgångarna avses bli upptagna till handel på t.ex. en reglerad marknad inom viss tid (18 § lagen om investeringssparkonto), samt kvalificerade andelar och finansiella instrument där kontoinnehavaren enligt bestämmelserna i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto äger en viss andel av ett företag. Dessutom omfattas sådana finansiella instrument som förvaras felaktigt på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto. För de nu uppräknade tillgångarna anges i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL att avkastningen ska beskattas konventionellt trots att tillgångarna finns på ett investeringssparkonto. För att sådan beskattning ska kunna ske krävs alltså att kontrolluppgift lämnas för avkastning på dessa tillgångar.

Tilläggen till paragrafen motsvarar den nya 9 kap. 5 a § LSK som kommenteras under avsnitt 11.8.

20 kap.

3 §

Genom tillägget i *första stycket* framgår det vem som ska lämna kontrolluppgift om sådan avyttring av andelar i en investeringsfond som avses i de nya bestämmelserna i 44 kap. 8 a § IL, vari överföring av finansiellt instrument till eget investeringssparkonto jämföras med avyttring.

Ändringen av paragrafen motsvarar ändringen av 10 kap. 3 § LSK som beskrivits under avsnitt 11.8.

5 §

Av den nya *punkten 2 i första stycket* framgår att kontrolluppgift inte ska lämnas om avyttring av andelar i en investeringsfond när andelarna finns på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten för avyttringen

innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Tilläggen till paragrafen motsvarar den nya 10 kap. 5 a § LSK som kommenteras under avsnitt 11.8.

6 §

Paragrafen anger vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgift om avyttring av andelar i en investeringsfond. Enligt första stycket ska uppgift lämnas om bl.a. kapitalvinst och kapitalförlust. Kapitalvinster beräknas enligt huvudregeln i 44 kap. 13 § IL som skillnaden mellan ersättningen för den avyttrade tillgången, minskad med utgifterna för avyttringen, och omkostnadsbeloppet. Kapitalförluster beräknas på samma sätt. När fondandelar överförs till ett investeringssparkonto från ett annat slags konto ska andelarna enligt 44 kap. 8 a § IL anses ha avyttrats mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet då de förtecknades på kontot. Vid sådana överföringar är det alltså denna ersättning som ska ligga till grund för beräkningen av kapitalvinst eller kapitalförlust.

Den avyttring som anses ha skett när andelar överförs till ett investeringssparkonto skiljer sig från vad som normalt gäller vid de avyttringar som kontrolluppgift ska lämnas om enligt paragrafen, eftersom ingen äganderättsövergång sker av andelarna. Detta innebär bl.a. att det inte torde förekomma några utgifter för avyttring i dessa fall. Av denna anledning kan det vara av värde för Skatteverket att det framgår av kontrolluppgiften att det rör sig om en andel som anses avyttrad till följd av en överföring till ett investeringssparkonto. Därför införs i en ny *punkt fem* i *första stycket* en bestämmelse av innebörd att vid avyttring som avses i 44 kap. 8 a § IL ska uppgift lämnas om att det är fråga om en sådan avyttring.

Ändringen av paragrafen motsvarar ändringen av 10 kap. 6 § LSK som beskrivits under avsnitt 11.8.

21 kap.

3 §

En ny *punkt 7* har lagts till paragrafen, varigenom den som för, eller har fört, ett investeringssparkonto åläggs kontrolluppgiftsskyldighet för sådan avyttring som avses i 44 kap. 8 a § IL av fordringsrätter och andra delägarrätter än andelar i en investeringsfond.

Ändringen av paragrafen motsvarar ändringen av 10 kap. 8 § LSK som beskrivits under avsnitt 11.8.

4 §

Av den nya *punkten 2* i *första stycket* framgår att kontrolluppgift inte ska lämnas om avyttring av sådana tillgångar som avses i 21 kap. 1 § som finns på ett investeringssparkonto, om kontot vid tidpunkten för avyttringen innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Av det nya *andra stycket* framgår att undantaget från kontrolluppgiftsskyldighet i första stycket 2 inte ska gälla avyttring av tillgångar som avses i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL. De tillgångar som avses där är tillgångar som förvärvats av den som emitterat dem om tillgångarna

avses bli upptagna till handel på t.ex. en reglerad marknad inom viss tid (18 § lagen om investeringssparkonto), samt kvalificerade andelar och finansiella instrument där kontoinnehavaren enligt bestämmelserna i 7 § första stycket lagen om investeringssparkonto äger en viss andel av ett företag. Dessutom omfattas sådana finansiella instrument som förvaras felaktigt på ett investeringssparkonto i strid med 17 § lagen om investeringssparkonto. För de nu uppräknade tillgångarna anges i 42 kap. 42 § andra stycket 1 IL att kapitalvinst och kapitalförlust ska beskattas konventionellt trots att tillgångarna finns på ett investeringssparkonto. För att sådan beskattning ska kunna ske krävs alltså att kontrolluppgift lämnas för avyttring av dessa tillgångar.

Tilläggen till paragrafen motsvarar den nya 10 kap. 8 a § LSK som kommenteras under avsnitt 11.8.

5 §

Paragrafen anger vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgift om avyttring av andra delägarätter än andelar i en investeringsfond och av fordringsrätter.

I 44 kap. 8 a § IL anges att när tillgångar överförs till ett investeringssparkonto från ett annat slags konto så ska andelarna anses ha avyttrats mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet då de förtecknades på kontot. I en ny *punkt fem* i *första stycket* framgår att när delägarätter eller fordringsrätter anses avyttrade till följd av en överföring till ett investeringssparkonto enligt 44 kap. 8 a § IL, ska kontrolluppgiften innehålla uppgift om den ersättning som avses i den paragrafen. Anledningen till att uppgift i dessa fall inte kan lämnas enligt nuvarande första punkten i första stycket är att uppgift enligt denna punkt ska lämnas om den ersättning som har överenskommits vid avyttringen. Eftersom en avyttring som anses ha skett på grund av en överföring till ett investeringssparkonto inte grundar sig på någon överenskommelse om ersättning vid avyttring, införs således en egen bestämmelse om den ersättning som uppgift ska lämnas om i dessa fall.

Den avyttring som anses ha skett när tillgångar överförs till ett investeringssparkonto skiljer sig från vad som normalt gäller vid avyttringar som kontrolluppgift ska lämnas om enligt paragrafen, eftersom ingen äganderättsövergång sker av tillgångarna. Av denna anledning kan det vara av värde för Skatteverket att det framgår av kontrolluppgiften att det rör sig om tillgångar som anses avyttrade till följd av en överföring till ett investeringssparkonto. Därför införs även en bestämmelse om att sådan uppgift ska lämnas i den nya *femte punkten* i *första stycket*.

Utöver uppgifter enligt den nya punkten 5 ska kontrolluppgiften när delägarätter eller fordringsrätter anses avyttrade till följd av en överföring till ett investeringssparkonto innehålla uppgifter enligt första stycket 2 och 3. De uppgifter som anges i första stycket 1 och 4 blir däremot inte aktuella vid avyttringar som avses i punkten 5.

Ändringen av paragrafen motsvarar ändringen av 10 kap. 9 § LSK som beskrivits under avsnitt 11.8.

22 kap.

1 §

Paragrafen inleder kapitlet och anger dess innehåll. Den kompletteras med en hänvisning till den nya 16 § som handlar om skyldighet att lämna kontrolluppgift om schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto.

12 §

Paragrafen reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten för avkastningsskatteändamål.

Ändringarna i *första stycket* föranleds av att det införs två nya punkter i 2 § första stycket lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, och hänvisningen till den paragrafen ändras därför till att avse första stycket 6–10.

Ändringarna i *tredje stycket* är en följd av införandet av de nya paragraferna 3 a–3 c i lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel som innebär en förändring av beräkningen av underlaget för avkastningsskatt för kapitalförsäkring eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring (se avsnitt 6.3). Bestämmelsen om vilka uppgifter som ska lämnas för de aktuella försäkringarna och tjänstepensionsavtalen ändras därför på motsvarande sätt genom att hänvisning görs till kapitalunderlag som ska beräknas enligt de nya 3 a–3 c §§ lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. För andra försäkringar och tjänstepensionsavtal än kapitalförsäkringar och tjänstepensionsavtal som kan jämföras med kapitalförsäkring ska i kontrolluppgiften endast uppgift lämnas om kapitalunderlag beräknat enligt 3 a § samma lag. För kapitalförsäkringar och tjänstepensionsavtal som kan jämföras med kapitalförsäkring ska kontrolluppgiften innehålla uppgift om kapitalunderlag beräknat enligt såväl 3 a § som 3 b § och, i förekommande fall, 3 c § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Ändringen av paragrafen motsvarar ändringen av 11 kap. 8 a § LSK som beskrivits under avsnitt 11.8.

16 §

Paragrafen är ny. I *första stycket* anges att kontrolluppgift ska lämnas om sådan schablonintäkt vid innehav av investeringssparkonto som avses i 42 kap. 36 § IL, dvs. om den schablonintäkt som kontoinnehavaren kan vara skyldig att ta upp i inkomstlaget kapital. Bestämmelser om investeringssparkontot som sådant finns i lagen om investeringssparkonto. Bestämmelser om beskattningen av kontoinnehavaren finns i IL, främst i 42 och 44 kap.

Enligt *andra stycket* ska kontrolluppgift lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som för eller har fört investeringssparkontot.

I *tredje stycket* föreskrivs att uppgift ska lämnas om storleken på sådan schablonintäkt som avses i första stycket. Av 42 kap. 36–41 §§ IL framgår hur schablonintäkten ska beräknas. Av dessa bestämmelser följer att kontrolluppgift om investeringssparkonton normalt ska lämnas för såväl konton på vilka det fanns tillgångar vid årets ingång som konton som har öppnats någon gång senare under året.

Paragrafen motsvarar den nya 11 kap. 10 § LSK som kommenteras under avsnitt 11.8.

29 kap.

1 §

Som en följd av att det införs två nya punkter i 2 § första stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel ändras hänvisningen till den paragrafen till att avse första stycket 1–4 och 6–10.

30 kap.

1 §

I paragrafens *tredje punkt* anges att fysiska personer ska lämna en inkomstdeklaration om intäkterna i inkomstslaget kapital uppgår till minst 100 kronor. Vid beräkningen av intäkterna undantas sådan schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto som kontrolluppgift har lämnats om enligt 22 kap. 16 §.

Ändringen av paragrafen motsvarar ändringen av 2 kap. 2 § LSK som beskrivits under avsnitt 11.8.

3 §

I paragrafens *första punkt* anges att dödsbon ska lämna en inkomstdeklaration om de skattepliktiga intäkterna har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret. Vid beräkningen av intäkterna undantas sådan schablonintäkt avseende innehav av ett investeringssparkonto som kontrolluppgift har lämnats om enligt 22 kap. 16 §.

Ändringen av paragrafen motsvarar ändringen av 2 kap. 4 § LSK som beskrivits under avsnitt 11.8.

34 kap.

8 a §

I paragrafen, som är ny, åläggs den som för eller har fört ett investeringssparkonto att lämna de uppgifter, till den som är kontrolluppgiftsskyldig enligt 20 kap. 3 §, som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten beträffande avyttring enligt 44 kap. 8 a § IL som avser fondandelar ska kunna fullgöras. Uppgiften ska lämnas på annat sätt än muntligen. Kontrolluppgiftsskyldighet om avyttring enligt 44 kap. 8 a § IL av fordringsrätter och andra delägarätter än andelar i investeringsfonder åligger enligt 21 kap. 3 § den som för eller har fört ett investeringssparkonto, och ingen uppgiftsskyldighet blir då aktuell, se avsnitt 7.3.

De uppgifter som är nödvändiga torde vara att en finansiell tillgång har förts över till ett investeringssparkonto, vad det är för tillgång, hur mycket av tillgången som förts över, identitetsuppgifter på kontoinnehavaren, samt när tillgången förtecknats på kontot.

Paragrafen motsvarar den nya 15 kap. 4 a § LSK som kommenteras under avsnitt 11.8.

9 §

Enligt det nya *tredje stycket* införs ett undantag från den uppgiftsskyldighet som föreskrivs i första och andra styckena för andelar i investeringsfonder efter det att de förtecknats på ett investeringssparkonto. Uppgiften

behövs inte för beskattning, då skatt på schablonintäkt ersätter skatt på kapitalvinster, vilket inträder efter att andelarna förtecknats på kontot.

Ändringen av paragrafen motsvarar ändringen av 15 kap. 7 § LSK som beskrivits under avsnitt 11.8.

10 §

Paragrafen har kompletterats på grund av den nya uppgiftsskyldigheten som följer av förslaget att införa den nya 8 a §. Den uppgiftsskyldighet som införs genom 8 a § ska således uppfyllas snarast och senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gäller.

56 kap.

3 §

Som en följd av att det införs två nya punkter i 2 § första stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel ändras hänvisningen till den paragrafen till att avse första stycket 1–4 och 6–10.

65 kap.

6 §

Ändringen i *andra stycket* är föranledd av att det införs två nya punkter i 2 § första stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel, där den tidigare punkten 6 delas upp i punkterna 6 och 7 och den tidigare punkten 7 blir punkterna 8 och 9.

9 §

Ändringen i *andra stycket* är föranledd av att det införs två nya punkter i 2 § första stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel, där den tidigare punkten 6 delas upp i punkterna 6 och 7 och den tidigare punkten 7 blir punkterna 8 och 9.

11.12 Förslaget till lag om ändring i lagen (0000:000) om ändring i skatteförfarandelagen (0000:000)

22 kap.

19 §

Förslaget innebär ändring av den paragraf om undantag från skyldighet att lämna kontrolluppgift avseende sådan schablonintäkt vid innehav av andelar i en investeringsfond som föreslås i lagrådsremissen Ändrade skatteregler för investeringsfonder och deras delägare (Fi2011/1668). De tillgångar som avses i paragrafen är alltså andelar i investeringsfonder och i sådana fondföretag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 7 eller 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Den schablonintäkt, som i lagrådsremissen Ändrade skatteregler för investeringsfonder och deras delägare föreslås införas vid innehav av andelar i en investeringsfond, ska inte tas upp för fondandelar som vid ingången av ett kalenderår förvaras på ett investeringssparkonto. Därför behövs inte heller någon kontrolluppgift om sådan schablonintäkt avseende dessa fondinnehav. Ett undantag från skyldigheten att lämna sådan kontrolluppgift för fondandelar på ett investeringssparkonto införs därför i paragrafen.

Ändringen av paragrafen motsvarar ändringen av 11 kap. 19 § LSK som beskrivits under avsnitt 11.9.

Sammanfattning av promemorian Schablonbeskattat investeringssparkonto och ändrad beskattning av kapitalförsäkring

I promemorian lämnas förslag om en ny schablonbeskattad sparform, som benämns investeringssparkonto. Syftet med investeringssparkontot är att ge fysiska personer möjlighet att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument. Tillgångar som förvaras på kontot ska schablonbeskattas och kontoinnehavaren slipper därför redovisa varje kapitalvinst eller kapitalförlust i deklarationen. I promemorian lämnas även förslag om en effektivare beskattning av kapitalförsäkring. Förslagen innebär förändringar av beskattningen av kapitalförsäkring som i stort överensstämmer med vad som föreslås gälla för investeringssparkonto.

Den schablonmässiga beskattningen av investeringssparkonto innebär att kapitalvinster inte beskattas och kapitalförluster inte får dras av vid försäljning av finansiella instrument på kontot. I stället ska en schablonmässig avkastning beräknas. Det görs genom att ett kapitalunderlag multipliceras med statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret med tillägg av 0,75 procentenheter. Kapitalunderlaget beräknas till en fjärdedel av dels värdet av sparandet vid ingången av varje kvartal, dels inbetalningar och överföringar av finansiella instrument som har gjorts till investeringssparkontot under respektive kvartal. Den på detta sätt framräknade avkastningen ska tas upp i inkomstslaget kapital enligt inkomstskattelagen (1999:1229).

Kapitalförsäkring ska liksom i dag vara föremål för avkastningsskatt enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel. Kapitalunderlaget för beräkning av avkastningsskatten ska baseras på värdet i försäkringen vid ingången av beskattningsåret ökat med premier som har betalats in under detta år till försäkringen. Inbetalningar som görs under andra halvåret av beskattningsåret ska dock bara öka kapitalunderlaget med hälften. Den schablonmässiga avkastningen beräknas genom att kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret med tillägg av 0,75 procentenheter. Avkastningen ska beskattas med samma skattesats som gäller för investeringssparkonto, dvs. 30 procent.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2012.

Lagförslagen i promemorian Schablonbeskattat investeringssparkonto och ändrad beskattning av kapitalförsäkring

Förslag till lag om investeringssparkonto

Härigenom föreskrivs följande.

Innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om investeringssparkonto.

I inkomstskattelagen (1999:1229) finns bestämmelser om beskattningen av en kontoinnehavare.

Definitioner m.m.

2 § Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstskattelagen (1999:1229), om inte något annat anges eller framgår av sammanhanget.

De termer och uttryck som används omfattar också motsvarande utländska företeelser om det inte anges eller framgår av sammanhanget att bara svenska företeelser avses.

3 § Med investeringssparkonto avses ett sparande som uppfyller villkoren i denna lag.

4 § Med kontoinnehavare avses den som innehar ett investeringssparkonto.

5 § Med investeringsföretag avses

1. ett svenskt värdepappersbolag som har tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. ett svenskt kreditinstitut som har tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

3. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) som där har tillstånd enligt bilaga I, avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG¹, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/10/EG², eller

¹ EUT L 145, 30.4.2004, s. 1 (Celex 32004L0039).

² EUT L 76, 19.3.2008, s. 33 (Celex 32008L0010).

4. ett utländskt kreditinstitut som hör hemma i en stat inom EES och där fått auktorisation att starta och driva verksamhet i kreditinstitut enligt artikel 6 Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG³ av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut.

6 § Med investeringstillgångar avses

1. finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2. andelar i en investeringsfond, eller

3. kontanta medel.

Kvalificerade andelar är inte investeringstillgångar.

7 § Med otillåtna tillgångar avses sådana finansiella instrument som inte är investeringstillgångar.

Avtal om investeringssparkonto

8 § Ett avtal om investeringssparkonto ska ingås mellan ett investeringsföretag och en fysisk person eller ett dödsbo. Avtalet får inte innehålla villkor som är oförenliga med bestämmelserna i denna lag.

Ett investeringssparkonto får bara innehas av en enda fysisk person eller ett enda dödsbo. Ett investeringssparkonto får bara föras av ett enda investeringsföretag.

Ett investeringssparkonto får inte överlåtas.

Insättning och uttag av kontanta medel

9 § Kontanta medel får sättas in på och tas ut från ett investeringssparkonto.

Överföring av finansiella instrument till eller från ett investeringssparkonto

10 § Vid bedömning av om finansiella instrument får överföras till eller från ett investeringssparkonto är det de finansiella instrumentens klassificering enligt 6 eller 7 § när överföringen inleds som avgör vilka bestämmelser om överföring enligt denna lag som ska tillämpas.

Överföring av finansiella instrument till ett investeringssparkonto

11 § En kontoinnehavare får bara överföra finansiella instrument som är investeringstillgångar till ett eget investeringssparkonto.

12 § Investeringstillgångar i form av finansiella instrument får överföras till ett investeringssparkonto från annan än kontoinnehavaren bara om tillgångarna överförs till kontot i samband med förvärvet och om kontoinnehavaren har förvärvat tillgångarna

³ EUT L 177, 30.6.2006, s. 21 (Celex 32006L0048).

1. på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en handelsplattform,

2. på så sätt att nya fondandelar utfärdats, om förvärvet avser andelar i en investeringsfond,

3. från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot,

4. från investeringsföretaget som vid förvärvet förde investeringssparkontot,

5. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid en fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot,

6. från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot,

7. från en annan kontoinnehavare om tillgångarna vid förvärvet förvarades på dennes investeringssparkonto, eller

8. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot.

Finansiella instrument i form av investeringstillgångar som har förvärvats på grund av kvalificerade andelar som vid förvärvet förvarades på ett investeringssparkonto eller på grund av otillåtna tillgångar som vid förvärvet förvarades på ett investeringssparkonto med stöd av 17 § får inte överföras till kontot.

13 § Otillåtna tillgångar får överföras till ett investeringssparkonto från annan än kontoinnehavaren bara om tillgångarna överförs till kontot i samband med förvärvet och om kontoinnehavaren har förvärvat tillgångarna

1. från den som har emitterat tillgångarna om tillgångarna senast den trettionde dagen efter den dag då de emitterades avses bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2. från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet avsåg teckningsrätter, fondaktierätter, säljrätter eller liknande finansiella instrument och om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot,

3. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid en fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot,

4. från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot, eller

5. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot.

Kvalificerade andelar får inte överföras till investeringssparkontot med tillämpning av första stycket 1. Inte heller otillåtna tillgångar som har förvärvats på grund av kvalificerade andelar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot eller på grund av otillåtna tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot med stöd av 17 § får överföras till kontot.

14 § Förvärv av finansiella instrument som ska överföras till ett investeringssparkonto ska betalas med tillgångar som förvaras på kontot.

Förvaring av tillgångar

15 § Bara investeringstillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto om inte något annat anges i 16–18 §§. Kvalificerade andelar får bara förvaras på ett investeringssparkonto under de förutsättningar som framgår av 18 §.

16 § Otillåtna tillgångar som var investeringstillgångar när de överfördes till ett investeringssparkonto eller som har överförts till kontot med stöd av 13 § första stycket 2–5 får förvaras på investeringssparkontot till och med den sextionde dagen efter den dag då tillgångarna blev otillåtna respektive blev förtecknade på kontot. Tillgångarna ska avföras från kontot senast denna dag.

Om tillgångar som avses i första stycket övergår till att vara investeringstillgångar inom den angivna tidsfristen ska frågan om de får förvaras på investeringssparkontot avgöras av övriga bestämmelser i denna lag.

17 § Otillåtna tillgångar som har överförts till ett investeringssparkonto med stöd av 13 § första stycket 1 får förvaras på investeringssparkontot till och med den sextionde dagen efter den dag då de emitterades. Tillgångarna ska avföras från kontot senast denna dag.

Om tillgångar som avses i första stycket övergår till att vara investeringstillgångar inom den angivna tidsfristen ska dock frågan om de får förvaras på investeringssparkontot avgöras av övriga bestämmelser i denna lag.

18 § Kvalificerade andelar som inte var sådana andelar när de överfördes till ett investeringssparkonto eller som har överförts till kontot med stöd av 13 § första stycket 2–5 får förvaras på investeringssparkontot till och med den trettionde dagen efter den dag då tillgångarna blev kvalificerade eller blev förtecknade på kontot. Tillgångarna ska avföras från kontot senast denna dag.

Överföring av finansiella instrument från ett investeringssparkonto

19 § En kontoinnehavare får bara överföra finansiella instrument till ett annat eget konto under de förutsättningar som framgår av 20 §.

En kontoinnehavare får bara överföra finansiella instrument till annan om kontoinnehavaren har överlåtitt tillgångarna enligt 21, 23 eller 24 §.

20 § En kontoinnehavare får överföra

1. finansiella instrument som är investeringstillgångar till ett annat eget investeringssparkonto, eller
2. otillåtna tillgångar till ett annat eget konto som inte är ett investeringssparkonto.

21 § Finansiella instrument får överföras till annan än kontoinnehavaren om kontoinnehavaren har överlåtit tillgångarna genom försäljning, byte eller liknande överlåtelse av tillgångarna

1. på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en handelsplattform,

2. på så sätt att fondandelarna löses in i fonden, om överföringen avser andelar i en investeringsfond,

3. till den som har emitterat tillgångarna,

4. till investeringsföretaget som vid överlåtelsen förde investeringsparkontot,

5. till budgivaren om överlåtelsen var ett led i ett offentligt uppköps-erbjudande,

6. till köpande företag om överlåtelsen var ett led i ett förfarande om andelsbyte,

7. till majoritetsaktieägaren i ett bolag om överlåtelsen var ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag, eller

8. till en annan kontoinnehavare om tillgångarna förs över till förvärvarens investeringsparkonto.

Otillåtna tillgångar får inte överföras från ett investeringsparkonto med tillämpning av första stycket 8.

22 § Vid sådan överlåtelse av finansiella instrument som förvaras på ett investeringsparkonto som avses i 21 § första stycket 1–7 ska ersättning i form av kontanta medel överföras direkt till investeringsparkontot.

Vid sådan överlåtelse av finansiella instrument som förvaras på ett investeringsparkonto som avses i 21 § första stycket ska ersättning i form av finansiella instrument som är investeringstillgångar överföras direkt till investeringsparkontot. Ersättning i form av otillåtna tillgångar får inte överföras till investeringsparkontot om tillgångarna inte har förvärvats på sådant sätt som avses i 13 §.

Ersättning vid överlåtelse av kvalificerade andelar som förvaras på ett investeringsparkonto eller av otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringsparkonto med stöd av 17 § får inte överföras till kontot.

23 § Investeringstillgångar i form av finansiella instrument som har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller liknande överlåtelse får överföras från ett investeringsparkonto om tillgångarna förs över till ett annat investeringsparkonto.

24 § Otillåtna tillgångar som har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller liknande överlåtelse får överföras från ett investeringsparkonto till ett konto som inte är ett investeringsparkonto.

Ränta, utdelning och annan avkastning

25 § Ränta, utdelning och annan avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringsparkonto ska överföras direkt till investeringsparkontot.

Ränta, utdelning och annan avkastning på kvalificerade andelar som förvaras på ett investeringsparkonto eller på otillåtna tillgångar som förvaras på ett investeringsparkonto med stöd av 17 § får inte överföras till investeringsparkontot.

26 § Ett konto upphör som ett investeringssparkonto när det avslutas. Ett investeringssparkonto får inte avslutas om det förvaras finansiella instrument som är investeringstillgångar på kontot eller om sådana tillgångar har förvärvats för att förvaras på kontot men ännu inte har förtecknats på kontot.

27 § Ett konto upphör som investeringssparkonto när kontoinnehavaren eller investeringsföretaget handlar i strid med bestämmelserna i denna lag eller inte handlar på ett sätt som föreskrivs i denna lag.

Första stycket gäller inte när investeringsföretaget inte lämnar information enligt 29 eller 30 §.

28 § Om företaget som för ett investeringssparkonto inte längre anses vara ett investeringsföretag på grund av att tillstånd som avses i 5 § har återkallats, upphör kontot som investeringssparkonto vid tidpunkten för beslutet om återkallelse av tillståndet, eller vid den senare tidpunkt då verksamheten ska upphöra eller vara avvecklad.

Information

29 § Innan ett investeringsföretag ingår ett avtal om investeringssparkonto med en fysisk person eller ett dödsbo ska investeringsföretaget lämna information om

1. avgifter på investeringssparkontot,
2. hur tillgångarna på ett investeringssparkonto beskattas och hur skatten tas ut,
3. vad som avses med investeringstillgångar och otillåtna tillgångar,
4. hur länge otillåtna tillgångar får förvaras på ett investeringsparkonto, och
5. under vilka förutsättningar otillåtna tillgångar får avföras från ett investeringssparkonto.

Information enligt första stycket ska lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren.

30 § Investeringsföretaget är skyldigt att informera kontoinnehavaren inom fem dagar från det att företaget har fått kännedom om att

1. otillåtna tillgångar förvaras på investeringssparkontot och när tillgångarna senast måste avföras från kontot för att kontot inte ska upphöra som investeringssparkonto, och
2. kontot har upphört som investeringssparkonto.

Investeringsföretaget ska, vid tillämpning av första stycket 1, efter tjugofem dagar från det att de otillåtna tillgångarna först förvarades på investeringssparkontot i egenskap av otillåtna tillgångar anses ha fått kännedom om detta. Detta gäller dock inte för otillåtna tillgångar som är kvalificerade tillgångar.

31 § Om information enligt 29 eller 30 § inte lämnas ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹
dels att 2 kap. 1 §, 3 kap. 19 §, 41 kap. 11 § 48 kap. 7 § och 52 kap. 3 §
ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas fjorton nya paragrafer, 42 kap. 24 a och
35–40 §§, 44 kap. 8 a–b §§, 22 a–d §§ och 34 a § och 48 a kap. 10 a §
samt närmast före 42 kap. 24 a §, 35 §, 44 kap. 8 a § och 22 a § nya
rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §²

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till
hur vissa termer och uttryck används i denna lag. Det finns definitioner
och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck
samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används finns i nedan
angivna paragrafer:

-----	-----
inventarier i 18 kap. 1 §	inventarier i 18 kap. 1 §
investmentföretag i 39 kap. 15 §	<i>investeringssparkonto i 42 kap.</i>
-----	35 §
-----	investmentföretag i 39 kap. 15 §
-----	-----

3 kap.

19 §

Den som är begränsat skattskyldig är skattskyldig för kapitalvinst på
sådana tillgångar och förpliktelser som avses i andra stycket, om han vid
något tillfälle under det kalenderår då avyttringen sker eller under de
föregående tio kalenderåren har varit bosatt i Sverige eller stadigvarande
vistats här. Skattskyldigheten gäller oavsett i vilket inkomstslag kapital-
vinsten ska tas upp. Skattskyldigheten gäller också belopp som motsvarar
en kapitalvinst och som enligt 51 kap. 3 och 4 §§ ska tas upp i inkomst-
slaget näringsverksamhet.

Skattskyldigheten enligt första
stycket omfattar delägar rätt
enligt 48 kap. 2 §, andelar i svenska
handelsbolag och i utlandet del-
ägarbeskattade juridiska personer.
*Andelar i investeringsfonder om-
fattas dock inte.*

Skattskyldigheten enligt första
stycket omfattar delägar rätt
enligt 48 kap. 2 §, andelar i svenska
handelsbolag och i utlandet del-
ägarbeskattade juridiska personer.
*Skattskyldigheten omfattar dock
inte*

*1. andelar i investeringsfonder,
eller*

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2009:1060.

2. delägarrätter som förvaras på ett investeringssparkonto, förutom kvalificerade andelar och otillåtna tillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 17 § samma lag.

Vid tillämpningen av denna paragraf gäller att

1. delägarrätter som getts ut av ett utländskt företag eller andelar i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person bara omfattas om de förvärvats under tiden som den skattskyldige har varit obegränsat skattskyldig i Sverige, och

2. delägarrätter och andelar som har ersatt delägarrätter eller andelar som avses i 1 ska anses förvärvade vid samma tidpunkt som det ursprungliga förvärvet.

Vad som sägs i tredje stycket tillämpas inte i fråga om delägarrätter som getts ut av ett utländskt företag eller andelar i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som har ersatt svenska delägarrätter och andelar i svenska handelsbolag.

41 kap.

11 §

Räntekompensation som enligt 42 kap. 8 § behandlas som ränta ska dras av som kostnad det beskattningsår då räntan enligt skuldebrevet ska betalas. Om förvärvaren i sin tur avyttrar skuldebrevet innan räntan ska betalas, ska räntekompensationen dock dras av som kostnad redan det beskattningsår då denna avyttring ska tas upp som intäkt.

Av 42 kap. 24 a § framgår att förvärvaren av ett skuldebrev i vissa fall inte får dra av räntekompensation som kostnad om skuldebrevet har förvarats på förvärvarens investeringssparkonto.

42 kap.

Avdrag för viss räntekompensation

24 a §

Räntekompensation som enligt 42 kap. 8 § behandlas som ränta ska inte dras av om det förvärvade skuldebrevet efter förvärvet, men innan eller under det beskattningsår som räntekompensationen enligt 41 kap. 11 § ska dras av som kostnad, har förvarats på ett investeringssparkonto.

35 §

Med investeringssparkonto avses ett sparande som avses i lagen (0000:000) om investeringssparkonto.

36 §

Den som under kalenderåret har innehaft tillgångar på ett investeringssparkonto för vilka kapitalunderlag ska beräknas enligt 37–39 §§ ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till kapitalunderlaget enligt 37–39 §§ multiplicerat med statslåneräntan vid utgången av november kalenderåret närmast före ingången av kalenderåret med tillägg av 0,75 procentenheter.

37 §

Kapitalunderlaget utgörs av en fjärdedel av summan av marknadsvärdet av

1. tillgångar som vid ingången av varje kvartal under kalenderåret förvaras på investeringssparkontot,

2. belopp som betalas in till investeringssparkontot under kalenderåret,

3. finansiella instrument som är investeringstillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto som den som innehar investeringssparkontot under kalenderåret överför till kontot, om överföringen inte sker från ett annat investeringssparkonto, och

4. finansiella instrument som är investeringstillgångar enligt lagen om investeringssparkonto som under kalenderåret överförs till kontot från annans investeringssparkonto under förutsättning att tillgångarna inte har överförts med tillämpning av 12 § första stycket i samma lag.

Kvalificerade andelar eller otillåtna tillgångar som förvaras på investeringssparkontot med stöd av 17 § lagen om investeringssparkonto ska inte ingå i det värde som avses i första stycket 1.

Som inbetalning avses vid tillämpning av första stycket 2 inte inbetalning av

1. ränta, utdelning och annan avkastning på tillgångar som förvaras på investeringssparkontot,

2. ersättning vid sådan överlåtelse som avses i 21 § första stycket 1–7 lagen om investeringssparkonto av tillgångar som förvaras på investeringssparkontot,

3. kontanta medel som överförs från ett annat eget investeringssparkonto, eller

4. kontanta medel som överförs efter växling av valuta som förvaras på investeringssparkontot mellan kontoinnehavaren och investeringsföretaget enligt lagen om investeringssparkonto som för kontot.

38 §

Om en överföring av tillgångar från ett investeringssparkonto till ett annat investeringssparkonto medför att tillgångarna inte förvaras på något av dessa konton vid ingången av det kvartal som följer på det kvartal under vilket tillgångarna avfördes från det överförande kontot, ska marknadsvärdet av de överförda tillgångarna öka summan som avses i 37 § första stycket 1 avseende det mottagande kontot.

39 §

Marknadsvärdet av tillgångar som avses i 37 och 38 §§ ska bara ligga till grund för beräkningen av kapitalunderlaget om den som har

innehaft ett investeringssparkonto varit obegränsat skattskyldig vid tidpunkten för de situationer som avses i dessa paragrafer.

40 §

Utdelning, kapitalvinst och annan avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska inte tas upp. Utgifter och kapitalförluster som avser sådana tillgångar får inte dras av.

Första stycket gäller inte

1. kapitalvinster eller kapitalförluster vid avyttring enligt 44 kap 8 a eller b §,

2. kvalificerade andelar, eller

3. otillåtna tillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 17 § samma lag.

44 kap.

Överföring och inbetalning till investeringssparkonto

8 a §

Den som har överfört finansiella instrument som är investeringstillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto från ett konto som inte är ett investeringssparkonto till ett eget investeringssparkonto ska anses ha avyttrat tillgångarna mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet då de förtecknades på kontot.

8 b §

Den som har betalat in utländsk valuta till ett investeringssparkonto ska anses ha avyttrat valutans mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet på valutans då den förtecknades på kontot.

Som inbetalning avses vid tillämpning av första stycket inte

överföring från annat
 investeringssparkonto eller
 inbetalning av

1. ränta, utdelning och annan
 avkastning på tillgångar som
 förvaras på ett investerings-
 sparkonto,

2. ersättning vid sådan över-
 låtelse som avses i 21 § lagen
 (0000:000) om investeringsspar-
 konto av tillgångar som förvaras
 på investeringssparkontot,

3. utländsk valuta som överförs
 från ett annat investeringsspar-
 konto, eller

4. utländsk valuta som överförs
 efter växling av valuta som
 förvaras på investeringssparkontot
 mellan kontoinnehavaren och
 investeringsföretaget som enligt
 lagen om investeringssparkonto
 för kontot.

Anskaffningsutgift när scha- blonbeskattning upphör

22 a §

När ett konto upphör som ett
 investeringssparkonto enligt lagen
 (0000:000) om investerings-
 sparkonto ska anskaffningsutgiften
 för finansiella instrument och
 utländsk valuta som förvaras på
 kontot anses motsvara tillgångar-
 nas marknadsvärde när kontot
 upphör.

Första stycket gäller inte

1. finansiella instrument som
 har överförts till ett investerings-
 sparkonto om överföringen av
 tillgångarna till kontot har
 medfört att kontot har upphört
 som investeringssparkonto enligt
 lagen om investeringssparkonto,

2. kvalificerade andelar, eller

3. otillåtna tillgångar enligt
 lagen om investeringssparkonto
 som när kontot upphör som
 investeringssparkonto förvaras på
 kontot med stöd av 17 § samma
 lag.

22 b §

När otillåtna tillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto avförs från ett investeringssparkonto ska anskaffningsutgiften för kontoinnehavaren anses motsvara tillgångarnas marknadsvärde när de avförs.

Första stycket gäller inte kvalificerade andelar eller otillåtna tillgångar enligt lagen om investeringssparkonto som när tillgångarna avförs från investeringssparkontot förvaras på kontot med stöd av 17 § samma lag.

22 c §

För otillåtna tillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto och utländsk valuta som förvaras på ett investeringssparkonto som har förvärvats genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt ska anskaffningsutgiften anses motsvara tillgångarnas marknadsvärde när de avförs respektive tas ut från investeringssparkontot.

Första stycket gäller inte kvalificerade andelar eller otillåtna tillgångar enligt lagen om investeringssparkonto som när tillgångarna avförs från investeringssparkontot förvaras på kontot med stöd av 17 § samma lag.

22 d §

När utländsk valuta tas ut från ett investeringssparkonto ska anskaffningsutgiften för kontoinnehavaren anses motsvara valutans marknadsvärde när den tas ut.

34 a §

Bestämmelserna i 34 § ska inte tillämpas om ett värdepapper har förvarats på ett investerings-

sparkonto när det enligt 8 § första stycket 1 anses ha avyttrats på grund av att det svenska aktiebolaget eller den svenska ekonomiska föreningen som har gett ut det har försatts i konkurs.

Första stycket gäller inte kvalificerade andelar eller otillåtna tillgångar enligt lagen (0000:000) om investerings-sparkonto som när de enligt 8 § första stycket 1 anses ha avyttrats har förvarats på investerings-sparkontot med stöd av 17 § samma lag.

48 kap.

7 §

Vid beräkningen av omkostnadsbeloppet ska det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för samtliga delägarrätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som den avyttrade användas. Det genomsnittliga omkostnadsbeloppet ska beräknas med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet.

Om en andel i en investeringsfond är förvaltarregistrerad enligt 4 kap. 12 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, ska vid tillämpning av genomsnittsmetoden enligt första stycket bortses från andra andelar i samma fond som är registrerade i annan förvaltares eller andelsinnehavarens eget namn.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första stycket ska näringsbetingade andelar och näringsbetingade aktiebaserade delägarrätter som uppfyller villkoren om innehavstid i 25 a kap. 6 eller 7 § om de avyttras eller hade avyttrats vid den tidpunkt som bedömningen avser, inte anses vara av samma slag och sort som andra näringsbetingade andelar och näringsbetingade aktiebaserade delägarrätter i det aktuella företaget.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första stycket ska bortses från delägarrätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som förvaras på ett investeringssparkonto. Detta gäller dock inte kvalificerade andelar eller otillåtna tillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto som förvaras på investeringssparkontot med stöd av 17 § samma lag.

I 18 c §, 48 a kap. 16 § och 49 kap. 29 § finns ytterligare undantag från bestämmelsen i första stycket som gäller partiella fissioner, andelsbyten med framskjuten beskattning och uppskovsgrundande andelsbyten.

48 a kap.

10 a §

Om mottagna andelar är otillåtna tillgångar enligt lagen om (0000:000) investeringssparkonto och om de avyttrade andelarna i andelsbytet förvarades på ett investeringssparkonto vid säljarens förvärv av de mottagna andelarna, ska andelarna anses förvärvade för en ersättning som motsvarar andelarnas marknadsvärde vid förvärvet.

Första stycket gäller inte mottagna andelar som

- 1. är kvalificerade andelar, eller*
- 2. utgör ersättning för otillåtna tillgångar enligt lagen om investeringssparkonto som vid avyttringen förvarades på investeringssparkontot med stöd av 17 § samma lag.*

52 kap.

3 §

För andra tillgångar än personliga tillgångar ska kapitalvinsten vid en avyttring beräknas med tillämpning av genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 §, om de är en del av ett samlat innehav av tillgångar med enhetligt värde.

Vid tillämpning av första stycket ska bortses från tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto. Detta gäller dock inte kvalificerade andelar eller otillåtna tillgångar enligt lagen (0000:000) om investeringssparkonto som förvaras på investeringssparkontot med stöd av 17 § samma lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Förslag till lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel

dels att rubriken närmast före 3 § ska utgå,

dels att 2, 3 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 3 a–c §§, samt närmast före 3 a och 3 c §§ nya rubriker av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2010/11:18   *Föreslagen lydelse*

2 §¹

Skattskyldiga till avkastningsskatt är

1. svenska livförsäkringsföretag,
  2. utländska livförsäkringsföretag som bedriver försäkringsrörelse från fast driftställe i Sverige och utländska tjänstepensionsinstitut som bedriver med försäkringsverksamhet jämförbar tjänstepensionsverksamhet från fast driftställe i Sverige,
  3. pensionsstiftelser enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. och utländska tjänstepensionsinstitut som från fast driftställe i Sverige meddelar avtal om tjänstepension med villkor som innebär att institutet kan likställas med en pensionsstiftelse enligt samma lag,
  4. arbetsgivare som i sin balansräkning redovisar pensionsutfästelse under rubriken Avsatt till pensioner enligt lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. eller i sådan delpost som avses i 8 a § samma lag,
  5. obegränsat skattskyldiga som innehar pensionsparkonto,
  6. obegränsat skattskyldiga som innehar
    - a) kapital- eller pensionsförsäkring som är meddelad i försäkringsrörelse som inte bedrivs från fast driftställe i Sverige, eller
    - b) försäkring som anses som pensionsförsäkring enligt 58 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229),
- 6 a. obegränsat skattskyldiga som under beskattningsåret innehaft en kapitalförsäkring som är meddelad i försäkringsrörelse som inte bedrivs från fast driftställe i Sverige,*

¹ Senaste lydelse 2008:136.

7. obegränsat skattskyldiga som ingått ett avtal om tjänstepension med ett utländskt tjänstepensionsinstitut i en verksamhet som inte bedrivs från fast driftställe i Sverige, under förutsättning att avtalet är jämförbart med en kapital- eller pensionsförsäkring,

7. obegränsat skattskyldiga som *innehar* ett avtal om tjänstepension med ett utländskt tjänstepensionsinstitut i en verksamhet som inte bedrivs från fast driftställe i Sverige, under förutsättning att avtalet är jämförbart med en pensionsförsäkring,

7 a. obegränsat skattskyldiga som under beskattningsåret innehaft ett avtal om tjänstepension med ett utländskt tjänstepensionsinstitut i en verksamhet som inte bedrivs från fast driftställe i Sverige, under förutsättning att avtalet är jämförbart med en kapitalförsäkring,

8. obegränsat skattskyldiga som ingått ett avtal om tjänstepension med ett utländskt tjänstepensionsinstitut i en verksamhet som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige, om avtalet innehåller villkor som innebär att tjänstepensionsinstitutet kan likställas med en pensionsstiftelse enligt lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

Om en sådan kapitalförsäkring som avses i första stycket 7 a inte innehas av någon som är obegränsat skattskyldig, ska den som har panträtt i försäkringen anses inneha den.

Bestämmelserna i första stycket 7 omfattar inte försäkring som enbart avser olycks- eller sjukdomsfall eller dödsfall senast vid 70 års ålder och som inte är återköpsbar. Detsamma gäller ett motsvarande avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring.

Lydelse enligt prop. 2010/11:18

Förelagen lydelse

3 §

Skatteunderlaget är kapitalunderlaget enligt andra–tionde styckena, multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret. Skatteunderlaget avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

För skattskyldig som avses i 2 § första stycket 1–3 utgörs kapitalunderlaget av värdet av den skattskyldiges tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. För skattskyldig som avses i 2 § första stycket 2 och sådana utländska tjänstepensions-

För skattskyldiga som avses i 2 § ska ett kapitalunderlag beräknas. Kapitalunderlaget ligger till grund för skatteunderlaget som avkastningsskatten beräknas på. Bestämmelser om kapitalunderlag finns i 3 a–3 c §§ samt om skatteunderlag i 3 d §.

institut som avses i 2 § första stycket 3 medräknas dock endast sådana tillgångar och skulder som är hänförliga till den i Sverige bedrivna försäkringsrörelsen eller tjänstepensionsverksamheten.

Vid beräkning av kapitalunderlag enligt andra stycket ska bortses från den del av tillgångar och skulder som

1. inte förvaltas för försäkringstagarnas räkning,

2. är hänförliga till avgångsbidragsförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer,

3. är hänförliga till försäkringar som i redovisningshänseende tas upp som grupplivförsäkringar, eller

4. avser sjuk- och olycksfallsförsäkringar hänförliga till försäkringsklass 1, 2, I b och IV enligt 2 kap. 11 § första stycket och 12 § försäkringsrörelselagen (2011:000).

Bestämmelserna i tredje stycket ska också gälla i tjänstepensionsverksamhet i fråga om avtal som är jämförbara med personförsäkring.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 4 utgörs av avsättningsbeloppet vid ingången av beskattningsåret avseende sådana pensionsutfästelser för vilkas tryggnadsavdragsrätt föreligger vid inkomsttaxeringen.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 5 utgörs av värdet av de tillgångar som vid ingången av kalenderåret är hänförliga till pensionssparkontot. Avdrag får ske för obetald skatt enligt denna lag som är hänförlig till kontot.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 6 utgörs av värdet vid be-

skattningsårets ingång av sådana försäkringar som anges där. Detta värde beräknas enligt åttonde och nionde styckena.

Som värde av försäkringen tas upp dess på försäkringstekniska beräkningsgrunder framräknade återköpsvärde med tillägg för beräknad upplupen andel i livförsäkringsrörelsens överskott.

I fråga om försäkringsavtal som ingåtts före den 1 januari 1997 ska endast den del av försäkringens värde tas upp som överstiger värdet vid denna tidpunkt. Till det värde som undantas från skatteunderlaget får tillägg göras för årlig värdestegring beräknad enligt första stycket. Denna begränsning gäller dock inte om försäkringen övergått till ny innehavare efter utgången av år 1996 på annat sätt än genom arv, testamente, gåva, bodelning eller, såvitt gäller försäkring som har samband med tjänst, överlåtelse mellan arbetsgivare på grund av anställds byte av tjänst.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 7 och 8 utgörs av värdet vid beskattningsårets ingång av de tillgångar som är hänförliga till avtalet om tjänstepension.

Vid tillämpning av andra stycket 1 ska tillgångar som svarar mot konsolideringsfond enligt 11 kap. 19 §, 12 kap. 70 § eller 13 kap. 22 § försäkringsrörelselagen anses förvaltade för försäkringstagarnas räkning till den del fonden enligt bolagsordningen får användas för återbäring till försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

Kapitalunderlag**3 a §**

För skattskyldig som avses i 2 § första stycket 1–3 utgörs kapitalunderlaget av värdet av den skattskyldiges tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. För skattskyldig som avses i 2 § första stycket 2 och sådana utländska tjänstepensionsinstitut som avses i 2 § första stycket 3 medräknas dock endast sådana tillgångar och skulder som är hänförliga till den i Sverige bedrivna försäkringsrörelsen eller tjänstepensionsverksamheten.

Vid beräkning av kapitalunderlag enligt första stycket ska bortses från den del av tillgångar och skulder som

1. inte förvaltas för försäkringstagarnas räkning,

2. är hänförliga till avgångsbidragförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer,

3. är hänförliga till försäkringar som i redovisningshänseende tas upp som grupplivförsäkringar, eller

4. avser sjuk- och olycksfallsförsäkringar hänförliga till försäkringsklass 1, 2, I b och IV enligt 2 kap. 11 § första stycket och 12 § försäkringsrörelselagen (2011:000).

Bestämmelserna i andra stycket ska också gälla i tjänstepensionsverksamhet i fråga om avtal som är jämförbara med personförsäkring.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 4 utgörs av avsättningsbeloppet vid ingången av beskattningsåret avseende sådana

pensionsutfästelser för vilkas tryggnadsavdragsrätt föreligger vid inkomsttaxeringen.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 5 utgörs av värdet av de tillgångar som vid ingången av kalenderåret är hänförliga till pensionssparkontot. Avdrag får ske för obetald skatt enligt denna lag som är hänförlig till kontot.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 6 och 6 a utgörs av värdet vid beskattningsårets ingång av sådana försäkringar som anges där. Detta värde beräknas enligt sjunde och åttonde styckena.

Som värde av försäkringen tas upp dess på försäkringstekniska beräkningsgrunder framräknade återköpsvärde med tillägg för beräknad upplupen andel i livförsäkringsrörelsens överskott.

I fråga om försäkringsavtal som ingåtts före den 1 januari 1997 ska endast den del av försäkringens värde tas upp som överstiger värdet vid denna tidpunkt. Till det värde som undantas från skatteunderlaget får tillägg göras för årlig värdestegring beräknad enligt första stycket. Denna begränsning gäller dock inte om försäkringen övergått till ny innehavare efter utgången av år 1996 på annat sätt än genom arv, testamente, gåva, bodelning eller, såvitt gäller försäkring som har samband med tjänst, överlåtelse mellan arbetsgivare på grund av anställds byte av tjänst.

Kapitalunderlaget för skattskyldiga som avses i 2 § första stycket 7, 7 a och 8 utgörs av värdet vid beskattningsårets ingång av de tillgångar som är hänförliga till avtalet om tjänstepension.

Vid tillämpning av andra stycket 1 ska tillgångar som svarar mot

konsolideringsfond enligt 11 kap. 19 §, 12 kap. 70 § eller 13 kap. 22 § försäkringsrörelselagen anses förvaltade för försäkringstagarnas räkning till den del fonden enligt bolagsordningen får användas för återbäring till försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

3 b §

För skattskyldig som avses i 2 § första stycket 1–2, 6 a och 7 a ska värdet av de sammanlagda premier som har betalats in under beskattningsåret för kapitalförsäkring eller till sådant avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring ingå i kapitalunderlaget. Vid beräkning av detta värde ska premier som har betalats under den andra halvan av beskattningsåret beräknas till halva värdet.

3 c §

När en kapitalförsäkring eller avtal om tjänstepension som avses i 2 § första stycket 6 a eller 7 a har överlåtits under beskattningsåret ska kapitalunderlaget för överlåtaren respektive förvärvaren beräknas enligt andra till fjärde styckena.

Skattskyldig som överlätit en kapitalförsäkring eller ett avtal om tjänstepension ska ta upp den del av kapitalunderlaget som avses i 3 a §, sjunde och nionde styckena.

Den del av kapitalunderlaget som beräknas enligt 3 b § ska fördelas mellan överlåtaren och förvärvaren på följande sätt. Skattskyldig som överlätit en kapitalförsäkring ska ta upp premier som har betalats för försäkringen eller avtalet om tjänstepension från och med beskattningsårets ingång till och med dagen för överlåtelsen.

Skattskyldig som förvärvat en kapitalförsäkring eller ett avtal om tjänstepension ska ta upp premier som betalats för försäkringen eller avtalet om tjänstepension från dagen för förvärvet till och med utgången av beskattningsåret.

Skatteunderlag

3 d §

Skatteunderlaget är kapitalunderlaget, enligt 3 a §, multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret, om inte annat anges i andra eller tredje stycket.

Skatteunderlag som avser kapitalförsäkring är kapitalunderlaget, enligt 3 a–3 c §§, multiplicerat med statslåneräntan vid utgången av november kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret med tillägg av 0,75 procentenheter.

Andra stycket gäller även för skatteunderlag som avser sådant avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring.

Skatteunderlaget avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Lydelse enligt prop. 2010/11:18

Föreslagen lydelse

9 §²

Skatten uppgår till 15 procent av skatteunderlaget enligt 3 § om inte annat följer av andra, fjärde, sjätte och sjunde styckena.

För den del av skatteunderlaget som hos sådan skattskyldig som avses i 2 § första stycket 1–3, 7 och 8 är hänförligt till annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller till annat med personförsäkring jämförbart

Skatten uppgår till 15 procent av skatteunderlaget enligt 3 d § första stycket om inte annat följer av andra, fjärde, sjätte och sjunde styckena.

Skatten uppgår till 30 procent av skatteunderlaget som avser kapitalförsäkring eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring.

² Senaste lydelse 2008:136.

tjänstepensionsavtal än sådant som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) uppgår skatten till 30 procent av nio tiondelar av skatteunderlaget.

Med pensionsförsäkring likställs i denna paragraf sådana avtal om tjänstepension som uppfyller villkoren i 58 kap. 1 a § första stycket 2 inkomstskattelagen.

I det fall beskattningsåret är längre eller kortare än 12 månader ska skattesatsen jämkas i motsvarande mån. Sådan jämkning ska också göras om

1. hela behållningen på ett pensionsparkonto avskattas enligt 58 kap. 33 § inkomstskattelagen eller avsättning som avses i 3 § femte stycket helt upplöses under beskattningsåret,

2. det kapital som hänför sig till en pensionsförsäkring avskattas enligt 58 kap. 19 eller 19 a § inkomstskattelagen eller 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, eller

3. en försäkring ska anses som en kapitalförsäkring enligt 58 kap. 2 § tredje stycket inkomstskattelagen.

Överlåts ett helt försäkringsbestånd från ett svenskt livförsäkringsföretag till ett annat sådant företag eller sker fusion enligt 15 a kap. 1 eller 18 § försäkringsrörelselagen (1982:713) mellan sådana företag inträder det övertagande företaget i det överlåtande företags skattemässiga situation.

Överlåts ett försäkringsbestånd helt eller delvis från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt denna lag till ett företag som inte är det, ska det överlåtande livförsäkringsföretaget betala avkastningsskatt för den del av året som företaget innehåft försäkringsbeståndet. Skattesatsen ska då jämkas i motsvarande mån.

För den som efter överlåtelsen inträder som skattskyldig beräknas skatteunderlaget som om försäkringen innehafts hela året. Skattesatsen ska dock jämkas med hänsyn till den tid som skattskyldighet förelegat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas första gången vid 2013 års taxering. I fråga om skattskyldiga som avses i 2 § 1–2, 6 a och 7 a gäller äldre bestämmelser för beskattningsår som har påbörjats före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

dels att 2 kap. 2 och 4 §§, 10 kap. 3, 8 och 9 §§, 11 kap. 8 a §, 12 kap. 2 § och 15 kap. 6 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas fem nya paragrafer, 8 kap. 4 a §, 9 kap. 5 a §, 10 kap. 5 a §, 11 kap. 10 § och 15 kap. 4 a §, samt närmast före 11 kap. 10 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §¹

Fysiska personer ska lämna allmän självdeklaration under förutsättning att

1. intäkterna i inkomstslaget tjänst och i inkomstslaget näringsverksamhet i annat fall än som avses i 2 under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 42,3 procent av prisbasbeloppet,

2. sådan intäkt i inkomstslaget tjänst som avses i 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 § samt 57 kap. 20 och 21 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller intäkt av passiv näringsverksamhet under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

3. intäkterna i inkomstslaget kapital, med undantag för sådan ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift ska lämnas enligt 8 eller 9 kap., har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

3. intäkterna i inkomstslaget kapital, med undantag för sådan ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift ska lämnas enligt 8 eller 9 kap. *och för sådan schablonintäkt för vilken kontrolluppgift har lämnats enligt 11 kap. 10 §*, har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

4. de är begränsat skattskyldiga och den skattepliktiga intäkten har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

5. underlag för statlig fastighetskatt, kommunal fastighetsavgift, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader ska fastställas,

6. uppgift enligt 3 kap. 9 a § ska lämnas, eller

7. uppgift enligt 3 kap. 21 a § ska lämnas.

4 §²

Dödsbon ska, om inte annat anges i 5 §, lämna allmän självdeklaration, om

1. de skattepliktiga intäkterna, med undantag för sådan ränta eller

1. de skattepliktiga intäkterna, med undantag för sådan ränta eller

¹ Senaste lydelse 2007:1409.

² Senaste lydelse 2007:1409.

utdelning för vilken kontrolluppgift ska lämnas enligt 8 eller 9 kap., har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

utdelning för vilken kontrolluppgift ska lämnas enligt 8 eller 9 kap. och för sådan schablonintäkt för vilken kontrolluppgift har lämnats enligt 11 kap. 10 §, har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

2. underlag för statlig fastighetsskatt, kommunal fastighetsavgift, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader ska fastställas,

3. uppgift enligt 3 kap. 9 a § ska lämnas, eller

4. uppgift enligt 3 kap. 21 a § ska lämnas.

8 kap.

4 a §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om ränta och annan avkastning av tillgångar på ett investeringsspar-konto som vid tidpunkten när avkastningen överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Första stycket gäller inte tillgångar som avses i 42 kap. 40 § andra stycket 2 och 3 inkomstskattelagen (1999:1229).

9 kap.

5 a §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om ränta, utdelning eller annan avkastning av tillgångar på ett investeringssparkonto som vid tidpunkten när avkastningen överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Första stycket gäller inte tillgångar som avses i 42 kap. 40 § andra stycket 2 och 3 inkomstskattelagen (1999:1229).

10 kap.

3 §³

Kontrolluppgift om avyttring   Kontrolluppgift om avyttring

³ Senaste lydelse 2008:281.

genom inlösen ska lämnas av

genom inlösen *eller avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229)* ska lämnas av

1. sådana fondbolag som avses i 1 kap. 1 § första stycket 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder eller, om förvaltningen av fonden har övergått till ett förvaringsinstitut, av detta,

2. värdepappersbolag och kreditinstitut som förvaltar specialfonder enligt 1 kap. 5 § lagen om investeringsfonder,

3. förvaltningsbolag som driver verksamhet här i landet enligt 1 kap. 6 eller 8 § lagen om investeringsfonder, och

4. fondföretag som driver verksamhet här i landet enligt 1 kap. 7 eller 9 § lagen om investeringsfonder.

Om ett fondföretag har slutit avtal med ett värdepappersinstitut om att ombesörja försäljning och inlösen av andelar ska kontrolluppgiften i stället lämnas av värdepappersinstitutet.

Om en andel är förvaltarregistrerad ska i stället förvaltaren lämna kontrolluppgiften.

5 a §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om avyttring av tillgångar på ett investeringssparkonto som vid tidpunkten för avyttringen innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Första stycket gäller inte tillgångar som avses i 42 kap. 40 § andra stycket 2 och 3 inkomstskattelagen (1999:1229).

8 §⁴

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av

1. värdepappersinstitut i de fall de medverkar vid avyttring av delägar rätt eller fordringsrätt och kontrolluppgift inte ska lämnas av dem som avses i 2–6,

1. värdepappersinstitut i de fall de medverkar vid avyttring av delägar rätt eller fordringsrätt och kontrolluppgift inte ska lämnas av dem som avses i 2–7,

2. värdepappersinstitut i de fall de eller på annat sätt medverkar vid utfärdandet av optionen eller vid slutförandet av options- eller terminsaffären,

3. kreditmarknadsföretag,

4. garantimyndigheten enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller lagen (1999:158) om investerarskydd,

5. den som har betalat ut ersättning vid avyttring genom inlösen, *och*

5. den som har betalat ut ersättning vid avyttring genom inlösen,

⁴ Senaste lydelse 2007:1450.

6. försäkringsgivare som har betalat ut ersättning på grund av sådan försäkring som ett värdepappersbolag har tecknat för skadeståndsskyldighet som det kan komma att ådra sig när tjänster utförs i rörelsen.

6. försäkringsgivare som har betalat ut ersättning på grund av sådan försäkring som ett värdepappersbolag har tecknat för skadeståndsskyldighet som det kan komma att ådra sig när tjänster utförs i rörelsen, *och*

7. den som för eller har fört ett investeringssparkonto när avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229) har skett.

8 a §

Kontrolluppgift ska inte lämnas om avyttring av tillgångar på ett investeringssparkonto som vid tidpunkten för avyttringen innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Första stycket gäller inte tillgångar som avses i 42 kap. 40 § andra stycket 2 och 3 inkomstskattelagen (1999:1229).

9 §⁵

I kontrolluppgiften *skall* följande uppgifter lämnas:

1. vid avyttringen av delägarätterna eller fordringsätterna, slutförandet av options- eller terminsaffären eller utfärdandet av en option, den ersättning som har överenskommit efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter,
2. antalet delägarätter eller fordringsätter,
3. deras slag och sort, *samt*
4. den kontanta ersättningen vid sådana byten av andelar som avses i 48 a kap. 2 § och 49 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229).

I kontrolluppgiften *ska* följande uppgifter lämnas:

1. vid avyttringen av delägarätterna eller fordringsätterna, slutförandet av options- eller terminsaffären eller utfärdandet av en option, den ersättning som har överenskommit efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter,
2. antalet delägarätter eller fordringsätter,
3. deras slag och sort,
4. den kontanta ersättningen vid sådana byten av andelar som avses i 48 a kap. 2 § och 49 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229), *och*
5. *vid avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229) av delägarätter eller fordringsätter till eget investeringssparkonto, marknadsvärdet vid tidpunkten då de förtecknades på kontot.*

⁵ Senaste lydelse 2005:344.

Om ett terminsavtal slutförs genom att den ena parten säljer en tillgång samtidigt som samma part förvärvar en mindre tillgång av samma slag, får uppgift lämnas om bruttoersättningen vid försäljningen.

Lydelse enligt prop. 2010/11:18 Föreslagen lydelse

11 kap.

8 a §

Kontrolluppgift ska lämnas om sådan försäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 2 § första stycket 6–8 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Kontrolluppgift ska lämnas för juridiska personer och fysiska personer av försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om värdet av försäkringen eller avtalet om tjänstepension vid närmast föregående års utgång. Värdet av försäkringen respektive värdet av avtalet om tjänstepension ska beräknas i enlighet med bestämmelserna i 3 § *åttonde respektive tionde* stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om värdet av försäkringen eller avtalet om tjänstepension vid närmast föregående års utgång. Värdet av försäkringen respektive värdet av avtalet om tjänstepension ska beräknas i enlighet med bestämmelserna i 3 a § *sjunde respektive nionde* stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.

*För kapitalförsäkring eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring ska kontrolluppgiften i stället innehålla uppgift om kapitalunderlag beräknat enligt 3 a § *sjunde respektive nionde* stycket samt 3 b och 3 c §§ lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.*

Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om försäkringen är en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring, eller om avtalet om tjänstepension är jämförbart med en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Investeringsparkonto

10 §⁶

Kontrolluppgift ska lämnas om investeringsparkonton.

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av

⁶ Tidigare 11 kap. 10 § upphävd genom 2006:1349.

den som för eller har fört investeringssparkontot.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om storleken på sådan schablonintäkt som avses i 42 kap. 36 § inkomstskattelagen (1999:1229).

12 kap.

2 §⁷

Kontrolluppgifter enligt 6 kap., 7 kap. 5 §, 8 kap. 1, 2, 4–6 §§, 9 och 10 kap. samt 11 kap. 2, 2 a och 7 a–7 c §§ ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgifter enligt 6 kap., 7 kap. 5 §, 8 kap. 1, 2, 4–6 §§, 9 och 10 kap. samt 11 kap. 2, 2 a, 7 a–7 c och 10 §§ ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgift enligt 11 kap. 7 b § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

I kontrolluppgiften ska, utöver de uppgifter som anges i 6–11 kap., uppgift lämnas om utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande för dem som kontrolluppgiften avser samt i kontrolluppgift enligt 6 kap. om mottagarens medborgarskap.

Uppgift om skatteregistreringsnummer behöver endast lämnas för

1. avtalsförbindelser som har upprättats den 1 januari 2004 eller senare, eller

2. vid avsaknad av avtalsförbindelser, transaktioner som har utförts den 1 januari 2004 eller senare.

15 kap.

4 a §

Den som för eller har fört ett investeringssparkonto, ska till den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 10 kap. 3 § med anledning av en avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229), skriftligen eller på liknande sätt till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras.

6 §

Om den som är skyldig att enligt 4 och 5 §§ lämna uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige inte

Om den som är skyldig att enligt 4–5 §§ lämna uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige inte

⁷ Senaste lydelse 2008:1044.

fullgör denna skyldighet, *skall* den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket.

fullgör denna skyldighet, *ska* den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket.

7 §⁸

Fondbolag som *skall* föra eller låta föra ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder *skall*, då en förvaltare *skall* föras in i registret enligt 4 kap. 12 § den lagen, lämna förvaltaren uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar i en investeringsfond som tillhör en andelsägare och som har registrerats på förvaltaren i stället för andelsägaren.

Vid byte av en förvaltare eller om förvaltaren inte längre *skall* vara införd i registret, *skall* den förvaltare som andelarna i investeringsfonden flyttas från lämna den nya förvaltaren eller fondbolaget uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som flyttas.

Fondbolag som *ska* föra eller låta föra ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder *ska*, då en förvaltare *ska* föras in i registret enligt 4 kap. 12 § den lagen, lämna förvaltaren uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar i en investeringsfond som tillhör en andelsägare och som har registrerats på förvaltaren i stället för andelsägaren.

Vid byte av en förvaltare eller om förvaltaren inte längre *ska* vara införd i registret, *ska* den förvaltare som andelarna i investeringsfonden flyttas från lämna den nya förvaltaren eller fondbolaget uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som flyttas.

Första och andra stycket gäller inte andelar i en investeringsfond efter det att andelarna förtecknats på ett investeringssparkonto.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas första gången vid 2013 års taxering.

⁸ Senaste lydelse 2004:72.

Förslag till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

dels att 2 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 2 kap. 1 a §, 10 a § och 10 b §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 a §

Vid tillämpning av detta kapitel ska en utländsk intäkt anses ha tagits upp enligt inkomstskattelagen (1999:1229) även om intäkten enligt 42 kap. 40 § samma lag inte ska tas upp.

7 §¹

Avräkning ska i första hand ske från statlig inkomstskatt. Till den del den statliga inkomstskatten understiger vad som enligt detta kapitel får avräknas, ska avräkning i andra hand ske från kommunal inkomstskatt.

Avräkning ska ske från svensk skatt som tas ut på grund av taxering det år då den intäkt som beskattats i utländsk stat tagits med vid taxering här. När det är fråga om avräkning av en utländsk skatt som är jämförlig med den statliga fastighetsskatten eller den kommunala fastighetsavgiften eller som beräknats på schablonintäkt eller liknande, ska avräkning ske från svensk skatt som tas ut på grund av taxering samma år som den utländska skatten fastställts.

Avräkning ska ske från svensk skatt som tas ut på grund av taxering det år då den intäkt som beskattats i utländsk stat tagits med vid taxering här. *Utländsk intäkt som avses i 1 a § ska anses ha tagits med vid taxering här det år som den skulle ha tagits med vid taxering om den skulle ha tagits upp till beskattning.* När det är fråga om avräkning av en utländsk skatt som är jämförlig med den statliga fastighetsskatten eller den kommunala fastighetsavgiften eller som beräknats på schablonintäkt eller liknande, ska avräkning ske från svensk skatt som tas ut på grund av taxering samma år som den utländska skatten fastställts.

10 a §

Vid tillämpning av 10 § ska

¹ Senaste lydelse 2008:1350.

*utländska intäkter som avses i Bilaga 2
1 a § inte tas med i den
sammanlagda kapitalinkomsten.*

10 b §

*Vid tillämpning av 10 § får
utländska intäkter som avses i
1 a § tas med i de utländska
kapitalinkomsterna endast till den
del de, för ett visst taxeringsår,
sammanlagt inte överstiger den
schablonintäkt som ska tas upp till
beskattning enligt 42 kap. 36 §
inkomstskattelagen (1999:1229).*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Förteckning över remissinstanserna till promemorian Schablonbeskattat investeringssparkonto och ändrad beskattning av kapitalförsäkring

Efter remiss har yttrande över departementspromemorian avgetts av Sveriges Riksbank, Kammarrätten i Göteborg, Förvaltningsrätten i Göteborg, Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Datainspektionen, Pensionsmyndigheten, Finansinspektionen, Ekonomistyrningsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Bokföringsnämnden, Kammarkollegiet, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet, Konkurrensverket, Konsumentverket, Regelrådet, Aktiespararna, Aktietorget, Burgundy AB, Euroclear AB, Far, Finansförbundet, Fondbolagens förening, Företagarna, Försäkringsjuridiska föreningen, Landsorganisationen i Sverige, Lantbrukarnas riksförbund, Näringslivets regelnämnd, Skattebetalarnas förening, Sparbankernas Riksförbund, Stockholms handelskammare, Svenska Aktuarieföreningen, Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenska försäkringsförmedlares förening, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Svensk Försäkring och Tjänstemännens Centralorganisation.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Alternativa aktiemarknaden, First North, Konsumenternas Bank och Finansbyrå, Konsumenternas försäkringsbyrå, NASDAQ OMX Stockholm AB, Nordic MTF, Nordic Growth Market NGM, Stiftelser i Samverkan SiS, Sveriges Finansanalytikers Förening och Utländska försäkringsbolags förening.

Synpunkter på promemorian har även inkommit från ProSkandia, Vellenova, Avanza Bank och SKAGEN Fonder.

Lagförslagen i tilläggspromemorian om investeringssparkonto

I tilläggspromemorian om investeringssparkonto föreslås ändringar i den tidigare föreslagna lydelsen av 6, 16 och 30 §§ lagen om investeringssparkonto. Dessutom föreslås att det införs en ny paragraf, 6 a §, i samma lag. Vidare föreslås en ändring av den tidigare föreslagna lydelsen av 42 kap. 40§ inkomstskattelagen (1999:1229) samt 8 kap. 4 a § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Lagen om investeringssparkonto

6 § Med investeringstillgångar avses

1. finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
2. finansiella instrument som handlas på en handelsplattform,
3. andelar i en investeringsfond, eller
4. kontanta medel.

6 a § Finansiella instrument som har getts ut av ett företag är inte investeringstillgångar om innehavaren av instrumenten, direkt eller indirekt, äger eller på liknande sätt innehar andelar i företaget som motsvarar minst 10 procent av rösterna för samtliga andelar i företaget.

Vid bedömningen enligt första stycket av hur stor andel av rösterna i företaget som innehavaren av de finansiella instrumenten har, ska innehavaren även anses äga andelar i företaget som närstående till denne, direkt eller indirekt, äger eller på liknande sätt innehar.

Kvalificerade andelar är inte investeringstillgångar.

16 § Otillåtna tillgångar som var investeringstillgångar när de överfördes till ett investeringssparkonto eller som har överförts till kontot med stöd av 13 § första stycket 2–5 får förvaras på investeringssparkontot till och med den sextionde dagen efter utgången av det kvartal under vilket tillgångarna blev otillåtna respektive blev förtecknade på kontot. Tillgångarna ska avföras från kontot senast denna dag.

Om tillgångar som avses i första stycket övergår till att vara investeringstillgångar inom den angivna tidsfristen ska frågan om de får förvaras på investeringssparkontot avgöras av övriga bestämmelser i denna lag.

30 § Investeringsföretaget är skyldigt att informera kontoinnehavaren inom fem dagar från det att företaget har fått kännedom om att

1. otillåtna tillgångar förvaras på investeringssparkontot och när tillgångarna senast måste avföras från kontot för att kontot inte ska upphöra som investeringssparkonto, och
2. kontot har upphört som investeringssparkonto.

Investeringsföretaget ska, vid tillämpning av första stycket 1, efter tjugofem dagar från utgången av det kvartal under vilket de otillåtna tillgångarna först förvarades på investeringssparkontot i egenskap av

otillåtna tillgångar anses ha fått kännedom om detta. Detta gäller dock inte för otillåtna tillgångar som avses i 6 a § eller som förvaras på investeringssparkontot med stöd av 17 §. Bilaga 4

42 kap. inkomstskattelagen (1999:1229)

40 § Utdelning, kapitalvinst och annan avkastning på tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto ska inte tas upp. Utgifter och kapitalförluster som avser sådana tillgångar får inte dras av.

Första stycket gäller inte

...

4. ränta på kontanta medel om den räntesats som ligger till grund för räntans beräkning någon gång under beskattningsåret har överstigit den faktor som enligt 36 § ligger till grund för schablonintäktens beräkning för aktuellt beskattningsår.

8 kap. lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

4 a § Kontrolluppgift ska inte lämnas om ränta och annan avkastning av tillgångar på ett investeringssparkonto som vid tidpunkten när avkastningen överfördes eller betalades in till kontot innehades av en obegränsat skattskyldig fysisk person eller ett obegränsat skattskyldigt dödsbo.

Första stycket gäller inte tillgångar och ränta som avses i 42 kap. 40 § andra stycket 2–4 inkomstskattelagen (1999:1229).

Förteckning över remissinstanserna till tilläggspromemorian om investeringssparkonto

Efter remiss har yttrande över promemorian avgetts av Skatteverket, Konkurrensverket, Konsumentverket, Aktiespararna, Aktietorget, Avanza Bank, Burgundy AB, Fondbolagens förening, Skattebetalarnas förening, Sparbankernas Riksförbund, Svenska Bankföreningen och Svenska Fondhandlareföreningen.

Euroclear Sweden AB har inte svarat.